

SREDA, 14. JANUAR 2009

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 9.05)

2. Predložitev dokumentov: glej zapisnik

3. Predstavitev programa češkega predsedovanja (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Sveta o predstavitvi programa češkega predsedovanja.

V Evropskem parlamentu toplo pozdravljam predsednika Sveta, predsednika vlade Češke republike, Mireka Topoláneka. Prisrčno pozdravljeni, gospod Topolánek.

(Aplavz)

Prav tako lepo pozdravljam predsednika Evropske komisije, Joséja Manuela Durãoja Barrosa.

Gospe in gospodje, vsi vemo, da je predsedovanje izjemno zahtevna naloga, prav tako pa vem, da je za predsednika vlade Topoláneka, katerega politične izkušnje segajo v obdobje komunizma, precejšen intelektualen in čustven izziv, da sedaj poroča Evropski uniji kot njen predstavnik.

To je drugo predsedovanje države, prva je bila Slovenija, ki se je Evropski uniji pridružila 1. maja 2004. Prepričan sem, da govorim v imenu vseh, ko trdim, da ima češko predsedstvo našo popolno podporo in da nameravamo storiti vse, kar je v naših močeh, da bi bilo to uspešno predsedovanje za Evropsko unijo v teh težkih časih.

Predsednik Sveta, predsednik vlade Topolánek, na podlagi tega bi vas rad povabil, da nagovorite ta Parlament. Naj vas še enkrat toplo pozdravim v Evropskem parlamentu.

(Aplavz)

Mirek Topolánek, predsednik Sveta. – (CS) Gospod predsednik Evropskega parlamenta, gospod predsednik Evropske komisije, gospe in gospodje, danes pred vas prvič stopam kot predsednik Evropskega sveta. Češka republika je vodenje EU prevzela za Francijo, kar po mojem mnenju nima le simboličnega pomena. Francija je imela pomembno vlogo pri nastanku sodobne češke države. Na francoskem dvoru je odrasel naš največji kralj, Karel IV., cesar svetega rimskega cesarstva, ki je po vzoru modela Sorbonne v Parizu ustanovil univerzo v Pragi, eno izmed izjemnih evropskih izobraževalnih ustanov. S Francijo smo povezani tako zaradi uresničevanja naših nacionalnih teženj, kot tudi zaradi spodbujanja univerzalnih evropskih vrednot.

Prav tako kot ni bilo lahko ustanoviti univerze na Češkem, ki bi bila primerljiva z univerzo v Sorbonni, ni enostavno prevzeti predsedstva EU od Francije. Vidim le en način za častno izpolnitev te naloge. Ni naključje, da sem kot primer povezanosti s Francijo in evropskimi vrednotami navedel srednjeveškega vladarja. Karel IV. v svojih politikah ni mogel uveljaviti izključno češkega stališča, prav nasprotno, vključiti in zastopati je moral celotno raznoliko cesarstvo.

Na nek način Evropska unija sledi temu srednjeveškemu univerzalizmu – če ne drugje, je to razvidno iz dejstva, da zagovarja skupen etični kodeks in skupne pravne podlage, ne pa lokalnih interesov. Govori se tudi o drugi Evropski uniji, birokratski, tehnokratski, ki nima duše, sam pa verjamem v to prvo Evropo: Evropo svobode, pravice, idej in pravil.

Na stopnji vrednot, kjer je zakon nad posameznikom, velikost države ni pomembna. Šteje le zmožnost uresničevanja teh skupnih idej. Vloga predsedujoče države ni v tem, da bi uveljavljala svoje interese, niti da bi sprejemala odločitve. Njena vloga je voditi in spodbujati razpravo. Danes pred vami ne stojim kot predsednik vlade Češke republike, ampak kot predsednik Evropskega sveta. Pogledi, ki jih bom v naslednjih šestih mesecih

tukaj predstavil, ne bodo moji osebni pogledi ali pogledi češke vlade. Predstavljali bodo konsenz 27 držav in bodo zbrani v obliki sklepov Evropskega sveta.

Ne morem si predstavljati, da bi pred vas stopil v kakršni koli drugi vlogi. Kot neposredno izvoljeni poslanci Evropskega parlamenta imate vso pravico, da mi zastavite kakršno koli vprašanje, če pa vas bo zanimalo, vam bom z veseljem vedno podal moje mnenje ali pojasnil češko stališče, vendar sam temu ne pripisujem ključnega pomena. Prizorišče za izražanje nacionalnih interesov je Evropski svet, ki je kot tak tudi bil ustanovljen znotraj kompleksnega sistema preverjanja in uravnoveženosti evropske demokracije. Glavna naloga Sveta pa je, da poskuša najti skupno točko, kompromis, ki je sprejemljiv za vse. To bom na tem mestu vedno ostro, odločno in dosledno zagovarjal.

V EU pravijo, da so Čehi vedno s čim nezadovoljni. Da smo godrnjači, ki se jih morajo drugi bati, da smo narod husitov in vročehrvnih šovinistov. S to vrsto kritike se načelno ne strinjam. Tako kot naš prvi predsednik, T.G. Masaryk, sem tudi sam prepričan, da je „češko vprašanje“ dejansko evropsko vprašanje in da je vedno nastalo v vseevropskem kontekstu, v skladu s skupnimi evropskimi vrednotami in v povezavi z dogajanjem v drugih državah.

Kot je Masaryk pred stotimi leti zapisal v drugi izdaji „Češkega vprašanja“: „Naš literalni in jezikovni preporod je potekal sočasno s preporodi in novimi dogajanjem v vseh evropskih narodih. To pomeni, da naš preporod ni bil tako osamljen in čudežen, kot se običajno navaja, ampak je bil v celoti del smernic, ki so vladale po vsej Evropi.“

Verjamem, da so te besede ustrezne še danes, ko Evropska unija kot celota in njene posamezne države iščejo novo podobo Evrope. Podobo, ki bo odražala tradicionalne evropske vrednote in bo hkrati pogumno usmerjena v tretje tisočletje. Podobo, ki bo v skladu s sloganom Unije „*In varietate concordia*“ izraz enotnosti, istočasno pa tudi raznolikosti. Prav tako kot v 19. stoletju Čehi tudi v to razpravo vstopajo kot mlada in majhna članica. In prav tako kot takrat se tudi danes štejemo za del velike družine ponosnih evropskih narodov.

V naslednjih šestih mesecih bomo imeli priložnost, da v celoti dokažemo svoj odnos do evropskega povezovanja. Češko predsedstvo bo potekalo v letu, ki je pomembno zaradi številnih razlogov. Letos je peta obletnica zgodovinsko največje širitve EU v letu 2004, ki je bila simboličen in praktičen vrhunec uspešnega procesa ponovnega združevanja prej razdeljene celine, letos pa Evropa praznuje tudi 20. obletnico padca železne zaves, ki je omogočil državam bivšega sovjetskega bloka, da so ponovno vzpostavile svobodo in demokracijo.

V letu 2009 bo tudi 30. obletnica prvih neposrednih volitev v Evropski parlament, ki ga zastopate. V trikotniku institucij EU prav Parlament štejemo za vir neposredne politične legitimnosti. Evropski parlament je edino neposredno izvoljeno telo v EU, z nenehnimi pozivi za zmanjšanje tako imenovanega „demokratskega deficita“ pa se je v desetletjih njegova pristojnost povečala.

V tem letu bo tudi 60. obletnica ustanovitve organizacije NATO, ki je najpomembnejše čezatlantsko obrambno zaveznitvo. NATO na varnostni ravni ponazarja evroatlantske povezave, ki potrjujejo veljavnost vrednot naše evropske civilizacije na obeh straneh oceana.

Leto 2009 ne bo le leto pomembnih obletnic, ampak bo tudi leto pomembnih in težkih odločitev. Še naprej moramo reševati institucionalne zadeve. Mednarodna vloga EU bo na preizkušnji ne le pri še vedno nerešenem sporu v Gruziji, ampak tudi pri novem zaostrovanju razmer na Bližnjem vzhodu. Vprašanju energetske varnosti moramo ponovno nameniti vso pozornost. Poleg nalog, ki smo jih predvideli, se bomo tudi mi, tako kot francosko predsedstvo, morali soočiti z novimi dogodki. Dodatnih presenečenj ni mogoče izključiti.

Predsedujoča država ne more vplivati na dolgoročni načrt EU ali na pojav novih težav. Lahko in mora pa vplivati na izbiro prednostnih nalog predsedstva in tudi sam nameravam, tako kot je v navadi, predstaviti te prednostne naloge.

Močno smo si prizadevali, da te prednostne naloge ne bi predstavljale le češkega vidika, ampak bi odražale tudi kontinuiteto razvoja v EU ter stališča in ideje posameznih držav članic in političnih teženj. Šlo je za široko in sporazumno nalogo, ki ni bila konfrontacijska in enostranska. Čeprav ni mogoče, da bi bili vsi stoddostno zadovoljni s temi prednostnimi nalogami, menim, da lahko vsak izmed vas v našem programu najde nekaj, s čimer se lahko poosebi.

Istočasno pa nikakor ne nameravam prikrivati dejstva, da tako kot za vse druge države članice tudi za Češko republiko predsedstvo predstavlja priložnost, da izpostavi področja, na katerih lahko s svojim specifičnim znanjem prispevamo nekaj k Evropi. O katerih področjih govorim?

Kot država, odvisna od uvoza nafte in plina, in kot bivša država vzhodnega bloka se dobro zavedamo pomembnosti energetske varnosti, ne samo za dobro gospodarsko stanje, ampak tudi za svobodno in neodvisno zunanjo politiko.

Kot novi državi članici z izkušnjami s totalitarizmom nam članstvo v Skupnosti veliko pomeni, kot našo moralno odgovornost pa štejemo krepitev sodelovanja s tistimi, ki so ostali zunaj. Tako kot Francija uporablja svoje znanje v zvezi s Sredozemljem, želimo mi prepričati EU o pomembnosti vzhodnega partnerstva.

Tretji prispevek, ki bi ga rad tukaj omenil, so naše izkušnje s krizo v bančnem sektorju, ki smo jo preživeli ob koncu devetdesetih let prejšnjega stoletja. K trenutni razpravi lahko prispevamo svoja priporočila in strokovnjake. Zaradi stabilizacije finančnih ustanov smo danes ena izmed redkih držav, ki denarja davkoplačevalcev ni vlagala v banke, prizadete zaradi finančne krize.

Naše prednostne naloge predsedstva odražajo češko znanje, upoštevajo neprekinjen razvoj EU in so ustrezne glede na obstoječe probleme.

Kot verjetno veste, se slogan našega predsedstva glasi „Evropa brez ovir“. Temu sloganu bi dodal podnaslov „Evropa pravil“. Ta vizija v današnjih težkih političnih in ekonomskih razmerah postaja še bolj pomembna. Prepričani smo, da se lahko Evropa z globalno konkurenco, tako ekonomsko kot tudi politično, sooči le, če bo v celoti izkoristila svoj ekonomski, kulturni potencial in potencial človeških virov. To še posebej velja v času krize.

Popoln razvoj evropskega potenciala zavirajo številne notranje ovire, ki jih moramo poskusiti odpraviti. Mislim na zadnje preostale ovire pri popolnem izvajanju štirih osnovnih svoboščin EU s strani držav članic – nepotrebno administrativno breme za podjetnike ali pomanjkanje povezav med energetskimi omrežji, ki predstavljajo oviro za večjo energetske varnost in razvoj notranjega energetskega trga.

Po drugi strani pa Evropa brez ovir ne more biti Evropa brez pravil in mej. Odpravljanje notranjih ovir mora potekati sočasno z varstvom pred nezakonitimi dejanji, ki ogrožajo varnost in interese Evropejcev, predvsem na področju varstva intelektualne lastnine in nezakonitega priseljevanja. Le jasno opredeljene omejitve nam bodo omogočale zasesti aktivnejšo vlogo pri rušenju zunanjih ovir, na primer v mednarodni trgovini, s tem pa bomo lahko lažje izkoristili potencial in primerjalne prednosti evropskih držav.

V šestih mesecih predsedovanja si bo Češka republika prizadevala za doseganje teh splošnih ciljev z izvajanjem treh glavnih področij programa „Trije češki E-ji“. 1. Ekonomija, 2. Energija, 3. Evropska unija v svetu. Z malo pretiravanja bi lahko rekli, da so se ti trije E-ji na začetku leta spremenili v 2 G-ja: plin („Gas“) in Gaza. V fiziki E pomeni energijo, G pa je simbol za težnostni pospešek. Za vse, ki potrebujejo razgibavanje, predstavlja 2 G precejšen napor.

Takoj moram povedati, da bi lahko o posameznih prednostnih in ostalih nalogah govoril več ur, vendar pa so bolj kot vse besede pomembni vsi dosedanja rezultati češkega predsedstva. Danes je 14. januar, kar pomeni, da predsedujemo dva tedna. V tem času smo uspeli najti politično rešitev za zapleten problem ruskega plina in sporazum med dvema stranema v sporu. Vodili smo evropsko delegacijo na območju konfliktov na Bližnjem vzhodu. Delegacija je opravila težke razgovore z vsemi vpletenimi stranmi in dosegla prve uspehe pri odpiranju humanitarnega koridorja v Gazo.

Vse to se je zgodilo v času, ko smo se soočali s težkimi razmerami doma, z vladnimi prerazporeditvami, hkrati pa bili deležni napadov iz vrst opozicije, ki je neodgovorno torpedirala češko predsedovanje EU in uporabljala obveznosti države do tujine kot izsiljevanje v domačem političnem sporu. Menim, da so rezultati, ki smo jih kljub temu dosegli, več kot ustrezen odgovor na glasove dvomljivcev, ki so trdili, da Češka republika iz objektivnih in subjektivnih razlogov ni sposobna voditi EU.

Prešel bom na podrobnejši opis posameznih področij:

Prvi E: Ekonomija

Češko predsedstvo si bi prizadevalo predvsem za celovito izvajanje sklepov Deklaracije vrha G20 iz novembra 2008 in sklepov Evropskega sveta iz decembra 2008. V skladu s temi sklepi je za doseganje uspeha ključna zahteva preprečevanje pretirane regulacije in izogibanje protekcionizmu – povedano z drugimi besedami, upoštevanje primarnega prava EU, upoštevanje vzpostavljenih pravil. EU se ne sme zapirati pred svetom,

prav nasprotno, prizadevati si mora za največjo možno odprtost svetovni trgovini in pri tem pridobiti največje možne koristi.

Tukaj velja ponoviti besede mojega prijatelja Josepha Daula iz skupine PPE-DE: „Trenutna gospodarska kriza ni poraz kapitalizma, ampak je rezultat političnih napak in pomanjkanja pravil za nadzor finančnih trgov.“

Prednostne naloge bodo vključevale ponoven pregled direktive o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in posojilnih institucij, dokončanje pogajanj o direktivi, ki ureja zavarovanje, uredbo o dejavnostih bonitetnih agencij in direktivo o institucijah za izdajo elektronskega denarja. Predsedstvo si bo prav tako prizadevalo za ponoven pregled uredbe o plačilih v evrih, nenazadnje pa tudi za temeljito izvajanje načrta Sveta za ekonomske in finančne zadeve, ki je bil sprejet kot odgovor na krizo na finančnih trgih. Istočasno moramo temeljito analizirati možnosti, ki jih omogoča trenutno veljavna zakonodaja, in jih v celoti izkoristiti.

Le gospodarsko močna in vplivna EU bo sposobna rešiti pomembna vprašanja globalne politike, varnosti, trgovine in okolja. Predsedstvo se mora zaradi tega posvetiti uresničevanju evropskega načrta za oživitev gospodarstva, s poudarkom na njegovi vključitvi v okvir lizbonske strategije: po kratkoročnih ukrepih za krepitev naših gospodarstev potrebujemo ukrepe za srednje- in dolgoročne strukturne reforme.

Primer takšnih kratkoročnih strukturnih reform je skupna kmetijska politika. Ključnega pomena so enaki pogoji za vse države članice EU pri izvajanju neposrednih plačil – tako z vidika plačanih zneskov, kot tudi z vidika plačilnega sistema (odpravljanje zgodovinskih neskladnosti, dopuščanje raznolikosti kmetijstva vsake posamezne države članice). Češka republika želi te vidike vključiti v razpravo o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013.

Dolgoročno najboljšo zaščito pred vplivi prihodnjih kriz predstavlja krepitev konkurenčnost EU. Kot sem dejal že prej, gre za uveljavljanje in izvajanje štirih osnovnih svoboščin, na katerih temelji EU. Tem štirim bi rad dodal še „peto svoboščino“ – prosti pretok znanja, kar nekoliko spominja na srednjeveški univerzalizem, ki sem ga omenil.

Pomemben dejavnik za izboljšanje konkurenčnosti je izboljšanje kakovosti predpisov, vključno z zmanjšanjem regulatorne obremenitve, da bi bilo poslovanje lažje, predvsem za mala in srednje velika podjetja. Češka republika vlaga veliko naporov v to področje.

Na področju zunanje trgovine se predsedstvo osredotoča na obnavljanje razprav v okviru STO. Tu veliko pomembnost pripisujemo uspešnemu dokončanju razvojne agende iz Dohe (RAD). RAD predstavlja prizadevanje za doseg pregledne liberalizacije trgovine na večstranski ravni. Če bodo pogajanja o RAD začasno prekinjena, bo predsedstvo poskušalo spodbuditi razmišljanje o večstranskih trgovinskih ukrepih in bo podprlo razširitev pogajanj znotraj okvira drugih agend STO.

Ne smemo pozabiti na naložbe v izobraževanje, raziskave, razvoj in inovacije, vzporedno s potrebo po izboljšanju zakonodajnega okolja in zmanjšanju administrativnega bremena. Tukaj bi rad citiral predsednika Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, Martina Schulza: „Evropa ne more uspešno tekmovati z drugimi svetovnimi regijami glede nizkih plač in socialnih standardov, lahko pa v tehnoloških inovacijah, višji kakovosti dela ter pristojnostih in znanju njenih ljudi.“ V celoti se strinjam s tem pogledom.

Drugi E: Energija

Tako kot prva, tudi druga prednostna naloga spada v kontekst trenutnih dogajanj. Rekel bi, da še bolj nujno in nedvoumno. Kratkoročno gledano lahko globalna kriza oslabi Evropo, pomanjkanje energije, ki nam grozi, pa bi nemudoma in dolgoročno uničilo ne samo evropsko gospodarstvo, ampak tudi našo svobodo in varnost. Češko predsedstvo bo vsekakor nadaljevalo s svojimi prizadevanji za zagotavljanje varne, konkurenčne in trajnostne energije za Evropo.

Na področju energetske varnosti se želimo osredotočiti na tri vidike: najprej dokončanje drugega strateškega pregleda energetske politike, vključno z srednjeročnim povpraševanjem in ponudbo energije v EU, na osnovi tega pa identifikacija ustreznih infrastrukturnih projektov. Drugič, dokončanje direktive glede vzdrževanja minimalnih zalog surove nafte in naftnih derivatov, kjer podpiramo povečanje obvezne najnižje zaloge z 90 na 120 dni. Tretjič, reforma vseevropskih energetskih omrežij (TEN-E); tukaj paket zakonodaje o energetski varnosti, ki ga je Komisija potrdila novembra 2008, vključuje tudi zeleno knjigo o evropskih energetskih omrežjih. Nič manj pomembna ni krepitev infrastrukture na ozemlju držav članic, vključno z obstoječimi čezmejnimi povezavami, in vzpostavljanje novih povezav energetskih omrežij. Upamo, da bomo imeli podporo Evropskega parlamenta pri vseh povezanih zakonskih aktih.

Seveda smo zainteresirani tudi za razvejanje dobavnih in transportnih poti. Jasno je, da je na primer izgradnja plinovoda Nabucco prednostno vprašanje, prav tako pomembno pa je zagotavljanje podpore za izgradnjo novih naftovodov. Prizadevati si moramo za razvejanost energetske mešanice, vključno s ponovno uporabo jedrske energije in naložb v nove tehnologije.

Kot primer sposobnosti za doseganje energetske varnosti v praksi, želimo izpostaviti sporazum, pri katerem smo imeli vlogo posrednika ob vzpostavitvi nadzornega mehanizma pri tranzitu ruskega plina. Cilj je bil obnoviti zaupanje med Rusko federacijo in Ukrajino in vpeljati osnovno preglednost. Uspelo nam je prepričati Rusijo in Ukrajino, da podpišeta skupen dokument, tako da je spet prišlo do obnovitve dobave v EU.

EU mora sedaj sprejeti odločitve in ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da se v prihodnje takšna kriza z vplivom na države članice ne bo ponovila. Povečati moramo preglednost v plinski industriji, prav tako pa moramo zagotoviti raznolike oskrbovalne poti in dobavitelje. Prav tako moramo zagotoviti raznolikost mešanice energetskih virov držav EU. Resno moramo razmisliti o razvoju varne jedrske energije. Nemudoma moramo začeti z izgradnjo infrastrukture v EU, da bi tako lahko zagotovili učinkovite povezave med državami članicami, kar je predpogoj za vzpostavitev učinkovitega plinskega trga.

Na področju notranjega trga in infrastrukture si moramo prizadevati za vzpostavitev učinkovitega usklajevanja upravljavcev prenosnih sistemov, dokončanje izgradnje poenotenega notranjega trga za elektriko in plin ter za zagotavljanje, da bodo odpravljene pomanjkljivosti v prenosnem in transportnem sistemu.

Glede vprašanja zakonodajnih prednostnih nalog na tem področju želimo zaključiti tretji paket o notranjem energetskem trgu, kar pomeni dokončanje pregleda dveh direktiv in dveh uredb o elektriki in plinu, katerih namen je dokončati liberalizacijo električnega in plinskega trga. Prav tako nameravamo ustrezno uveljaviti predpise in vzpostaviti agencijo za usklajevanje med energetskimi regulatorji.

Drugo področje je povečanje energetske učinkovitosti, s čimer se želi podrobneje ukvarjati švedsko predsedstvo; to pomeni, da bo trojica predsedujočih držav, Francija – Češka republika – Švedska energetska vprašanja obravnavala temeljito in z vseh možnih vidikov.

Čeprav se ta prednostna naloga imenuje energija, je neločljivo povezana s politiko varstva podnebja. Na tem področju si bo predsedstvo prizadevalo doseči globalno sprejemljiv dogovor o vzpostavitvi obveznosti za količinsko omejevanje po letu 2012. To predvsem pomeni vključitev ZDA, Indije in Kitajske, kar bo omogočilo doseganje širokega mednarodnega soglasja ob koncu leta 2009 v Københavnu. Takšno soglasje mora odražati tudi trenutne smernice v svetovnem gospodarstvu. Glede na prihajajočo gospodarsko recesijo in krizo pri oskrbi bo še posebej pomembno, da uskladimo zahteve, povezane z okoljem, konkurenčnostjo in varnostjo.

Dogajanja ob začetku leta so nas opomnila, da moramo kot del prednostne naloge „EU v svetu“ prav tako dopustiti možnost za nepredvidljive nujne naloge. Pri novem zaostrovanju napetosti med Izraelom in Hamasom ni potreben le aktiven pristop EU same, ampak tudi usklajeno delovanje s pomembnimi globalnimi in regionalnimi akterji. Tudi tokrat je mogoče potrditi, da miru ne bo mogoče doseči vse dokler Palestina ne bo začela delovati kot zrela država, ki lahko na svojem ozemlju zagotavlja javni red in mir ter varnost za svoje sosede.

Zaradi tega si mora Evropska unija poleg trenutnih diplomatskih aktivnosti še naprej prizadevati za izgradnjo palestinske infrastrukture z usposabljanjem varnostnih sil in krepitvijo pristojnosti palestinske administracije. V procesu reševanja spora želi Češka republika izkoristiti svoje dobre odnose s Palestino in Izraelom; očitno pa je, da dolgoročen mir na Bližnjem vzhodu ni mogoč brez medsebojnega zaupanja.

Vzhodno partnerstvo sem že omenil. Kriza v Gruziji je pokazala, kako pomembno je, da ima EU strategijo za to regijo. Poglobljanje vzhodne razsežnosti evropske sosedске politike s krepitvijo sodelovanja z državami v regiji (predvsem z Ukrajino), prav tako pa tudi z državami transkavkaške in kaspijske regije, je zelo pomembno, ne samo z moralnega, ampak tudi s praktičnega vidika. To sodelovanje nam bo omogočilo zagotoviti raznolikost zunanje trgovine in oskrbe z energetskimi surovinami.

V zvezi s transatlantskimi regijami je očitno, da EU ne bo mogla učinkovito opravljati svoje vloge kot močen globalni akter, če ne bo prišlo do krepitve in razvoja, prav tako kot Združene države Amerike te vloge sedaj ne morejo opravljati neodvisno. Dolgoročno lahko uspemo le, če bomo sodelovali. Češko predsedstvo bo zaradi tega posebno pozornost posvetilo intenzivnemu dialogu s predstavniki nove administracije ZDA na ključnih področjih gospodarstva, podnebja in energije, prav tako pa tudi sodelovanju s tretjimi državami (Pakistan, Afganistan, Rusija, Bližnji vzhod).

Za položaj EU v svetu je prav tako temeljnega pomena stališče, ki ga zavzemajo države članice pri dogovarjanju o novem partnerskem sporazumu z Rusijo. Zaradi dogodkov v zadnjih letih, predvsem pa v zadnjih mesecih, so se pojavila številna vprašanja, ki še bolj izpostavljajo potrebo po poenotenem pristopu EU kot celote. Predpogoja za to sta razumevanje Rusije in skupna analiza in zaradi tega podpiramo sodelovanje strokovnjakov za Rusijo v vsej Evropski uniji.

Pod češkim predsedovanjem se bodo nadaljevali tudi pogovori o širitvi, v katere so zajete države Zahodnega Balkana in Turčija. Zaradi gospodarskih težav in trenutne mednarodne krize ne smemo pozabiti na Zahodni Balkan. V primeru Hrvaške bo predsedstvo storilo vse, kar je v njegovih močeh, da se ta država čim prej pridruži EU. Pozitiven primer Hrvaške je potreben pogoj za ohranjanje evropske vizije v drugih državah Zahodnega Balkana. Vsekakor bomo storili vse, kar je mogoče, da bi podprli njihov napredek znotraj stabilizacijsko-pridružitveni procesa.

Kot del tega projekta je češko predsedstvo prav tako pripravljeno nadaljevati z razvojem južne dimenzije evropske sosedске politike in izboljšati odnose s partnerskimi državami. To vključuje krepitev odnosov med EU in Izraelom ter mirovni proces na Bližnjem vzhodu na splošno – trenutni dramatični dogodki v tej regiji nas ne smejo odvrniti od tega. Prav nasprotno, kažejo, kako nujno je poiskati mirno rešitev.

Prednostna naloga Evrope v svetu vključuje tudi področje notranje varnosti. To pa zaradi tega, ker trenutne varnostne grožnje glede na njihovo naravo vse bolj vdirajo v notranjo varnost. Vzpostavitev prostora svobode, varnosti in zakonov je v skupnem interesu EU, ki se dotika življenj vseh njenih državljanov. V zvezi s tem si bo predsedstvo prizadevalo za nadaljnji napredek pri schengenskem sodelovanju, pri sodelovanju policije in carine ter pri sodelovanju med državami članicami v civilnih in kazenskih zadevah.

Zavedamo se, da bodo konec našega predsedstva zaznamovale volitve v Evropski parlament, bolj napeto politično vzdušje in potreba po dokončanju zakonodajnega procesa pri izbranih zakonodajnih aktih, da ne bi bili izpuščeni. Na naši agendi je tudi začetek razprave o novi obliki Evropske komisije.

Na češkem predsedstvu je, da nadaljuje razpravo z Irsko o usodi Lizbonske pogodbe. Prepričan sem, da je treba te razgovore voditi pazljivo in z upoštevanjem suverenosti irskih državljanov. Če bi referendum o Lizbonski pogodbi potekal v Češki republiki, vse kaže na to, da tudi tam ne bi uspel. Treba je najti rešitev, ki bi bila sprejemljiva za večino Ircev. To nam bo nedvomno v pomoč tudi pri naši notranjepolitični razpravi.

Začel sem z besedami, da je češko vprašanje tudi evropsko vprašanje. Verjetno noben drug narod ni namenil toliko prostora, napore in časa za razpravo o svoji lastni identiteti, kot so to storili Čehi. Kar trenutno doživlja Evropska unija, iskanje svoje oblike in namena obstoja, je nekaj, kar nam je iz naše zgodovine dobro znano. V vlogi predsedujoče države zaradi tega Skupnosti ponujamo dvestoletne izkušnje pri iskanju lastne zgodovinske vloge, lastnega mesta v družini evropskih narodov.

Češki odnos do Evrope je pred več kot sedemdesetimi leti dobro opisal kritik in filozof František Václav Krejčí: „Češkega ozemlja ne vidimo kot osrčja Evrope v geografskem smislu, ampak bolj v kulturnem in intelektualnem smislu. Smo najgloblje v celini, kjer se križajo vplivi iz vseh njenih delov; počutimo se obdane z vsemi evropskimi narodi, če ne neposredno, pa prek ustvarjalne moči kulturnih del. To govorimo zaradi tega, ker smo na sečišču intelektualnih tokov, in naše poslanstvo je, da posredujemo, predvsem posredujemo med vzhodom in zahodom.“

Mislim, da te besede predstavljajo navdih na začetku leta 2009, ko se Češka republika v naslednjih šestih mesecih sooča z vlogo moderatorja razprave v Evropski uniji. Hvala za pozornost.

Predsednik. – Predsednik Sveta, radi bi se vam zahvalili za izjemno konstruktivno in obširno poročilo, pri predsedovanju pa vam želimo vse najboljše!

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospe in gospodje, prvih nekaj dni v letu 2009 ne dopušča nikakršnih dvomov. V naslednjih šestih mesecih bo Evropska unija na preskusu. Evropa bo morala dokazati svojo odločnost, da pomaga svojim državljanom, delavcem in podjetjem pri boju z gospodarsko krizo in njenem premagovanju. Evropa bo morala dokazati svojo solidarnost v izrednih razmerah, kot je nenadna prekinitev oskrbe s plinom, s katero se trenutno soočamo. Evropa bo morala dokazati svojo sposobnost, da uporabi ves svoj zunanji vpliv pri reševanju mednarodnih konfliktov, ki ogrožajo svetovni mir, kot je na primer trenutni konflikt v Gazi.

V tesnem sodelovanju s češkim predsedstvom Sveta – rad bi pozdravil predsednika vlade Topoláneka in njegovo ekipo, želim jim uspeha ob vodenju Sveta, še enkrat pa želim izraziti moje popolno zaupanje v sposobnost Češke republike, da izpolni to zelo pomembno vlogo –, v tesnem sodelovanju s češkim

predsedstvom Sveta in Evropsko unijo si bo Komisija prizadevala dokazati, da je tudi Unija dorasla nalogi. Skupaj lahko v teh šestih mesecih Evropejcem pokažemo, zakaj je Evropska unija danes tako zelo pomembna. Pokažemo jim lahko, zakaj je neposredno v njihovem interesu, da izrazijo svoje mnenje na volitvah poslancev EP, ki bodo v prihodnjem Evropskem parlamentu. Pokažimo svojim sodržavljanom, zakaj Evropa potrebuje več demokracije in učinkovitosti, ki jo zagotavlja Lizbonska pogodba, ter kakšne koristi bo od te pogodbe imela, prav tako pa jim pokažimo, kako bolj kot kdaj koli prej potrebujemo Lizbonsko pogodbo, ki jo podpisajo vse naše države članice.

Na voljo nam je močna podlaga, na kateri lahko gradimo. V letu 2008 je Unija dokazala, da je sposobna sprejemati težke odločitve, ki za naše družbe pomenijo večletne zaveze. Paket na področju energetike in podnebnih sprememb jasno ponazarja politično voljo vizionarske in odločne Evrope. S tem paketom bomo bližje sklenitvi ambicioznega mednarodnega sporazuma v decembru. V letu 2008 je Unija prav tako dokazala sposobnost, da se prilagaja na spremembe. Hitro je našla ukrepe, s katerimi se je odzvala na finančno krizo, prav tako pa je zelo hitro, brez nepotrebne odlašanja, dosegla sporazum o načrtu za oživitev evropskega gospodarstva. K temu se bom še vrnil.

Unija tudi v leto 2009 vstopa s popolnim zaupanjem v trdnost svojega mednarodnega ugleda. Bila je v ospredju pri reševanju sporov, kot je spor med Rusijo in Gruzijo; še naprej si bo prizadevala, da bi k pogovorom pripravila sprte strani, kot na primer v Gazi; zaradi Evropske unije so bili odprti vsaj koridorji humanitarne pomoči za Palestince.

Evropska unija je prav tako narekovala potek ukrepov, ki jih je v nadaljevanju uporabil G20 za boj proti gospodarski krizi. Ponovno je potrdila popolno zavezanost odpiranju trgov, predvsem sklepom procesa za razvoj in trgovino iz Dohe, prav tako pa tudi razvojnimi ciljem tisočletja, ki zaradi resnosti krize ne smejo biti ogroženi. Evropa mora še naprej storiti vse, da bi se lahko soočila z današnjimi izzivi, in prepričan sem, da imamo dovolj razlogov, da smo prepričani v to.

V tem letu bo Komisija še naprej zagotavljala vse, kar je potrebno, da ne izgubimo zagona, ki smo ga pridobili v Washingtonu na vrhu G20. Prepričani smo, da moramo še naprej dajati vse od sebe, da bi preoblikovali globalni finančni sistem, in to izjemno priložnost bomo imeli že na vrhu G20 v Londonu. Evropska unija mora v Londonu nastopati enotno in mora še naprej kazati svoj vodilni položaj v kontekstu preoblikovanja globalnega finančnega sistema.

Komisija bo v letošnjem letu predložila nadaljnje pomembne pobude, na primer za boljšo ureditev načina delovanja finančnih trgov, za začetek izvajanja novega akcijskega programa na področju pravosodja, svobode in varnosti, ter predlagala nove ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam. Pri pripravi osnutkov svojih predlogov bomo upoštevali tudi rebalans proračuna. Poleg tega moramo biti še posebej pozorni na razvoj gospodarskih in socialnih razmer ter izvajati vse potrebne ukrepe. Še vedno sodelujete v postopku preučevanja nekaterih zelo zanimivih predlogov, gospe in gospodje. Upamo, da jih bomo lahko sprejeli do konca parlamentarnega mandata, in tu gre zahvala predvsem zavezanosti češkega predsedstva. V mislih imam predvsem predloge, ki so povezani z gospodarsko in finančno krizo, s socialnim paketom, z notranjim energetskega trgov – za katerega so trenutni dogodki pokazali, da je zelo pomemben –, prav tako pa tudi s telekomunikacijskim paketom in s cestnim prevozom.

Svoje pripombe danes bom osredotočil na energijo in gospodarstvo. Prav na teh področjih bodo državljani Evrope letos čutili največje pritiske. In prav na teh področjih lahko odločno in učinkovito ukrepanje Evropske unije zares nekaj pomeni.

Vprašanje, ki zahteva takojšnjo in odločno pozornost Evrope, je vprašanje plina, kjer smo se znašli sredi spora med Rusijo in Ukrajino o prenosu plina, ne da bi bila Evropska unija karkoli kriva za to. Trenutne razmere so, povedano na kratko, nesprejemljive in neverjetne. Nesprejemljive, saj so nekateri porabniki Evropske unije v nekaterih državah članicah še vedno brez plina po tednu brez oskrbe. Neverjetne, ker smo še vedno v isti situaciji dan po pomembnem sporazumu, ki je bil podpisan na visoki ravni z zagotovili s strani ruskih in ukrajinskih voditeljev, da bodo začeli z izvajanjem sporazuma in sprostili dobavo plina.

To so objektivna dejstva, ne da bi hotel kogarkoli obtoževati. Rusija in Ukrajina dokazujeta, da nista sposobni izpolnjevati svojih zavez do nekaterih držav članic Evropske unije. Dejstvo je, da Gazprom in Naftogaz nista sposobna izpolniti svojih obveznosti do evropskih porabnikov.

Moskvi in Kijevu želim poslati zelo jasno sporočilo. Če sporazum, ki je bil sklenjen pod pokroviteljstvom Evropske unije, ne bo upoštevan brez odlašanja, bo Komisija predlagala evropskim podjetjem, da to zadevo

prepustijo sodiščem, in pozvala države članice, da začnejo z izvajanjem usklajenih ukrepov za iskanje alternativnih virov za oskrbo in prenos energije.

(Aplavz)

Zelo kmalu bo jasno, ali gre za tehnično napako ali pa enostavno ni politične namere za spoštovanje sporazuma. Rad bi poudaril naslednje. Če sporazuma ne bosta spoštovali, Rusije in Ukrajine ne bosta več zanesljivi partnerici Evropske unije v zadevah oskrbe z energijo.

(Aplavz)

V vsakem primeru pa bo Komisija pripravila nadaljnje predloge za izboljšanje energetske varnosti v Evropi v skladu s strateškim energetskega pregledom iz lanskega novembra.

Izjemno pomembna bo tudi izvedba paketa o podnebnju in energiji ter mobilizacija 5 milijard EUR neporabljenega denarja iz proračuna Skupnosti v korist energetskih povezav, pri čemer bi se rad zahvalil češkemu predsedstvu za podporo pri izpolnjevanju te zaveze, ki je bila sprejeta na najvišji ravni na zadnjem Evropskem svetu. Evropa mora ukrepati sedaj, da bi se lahko izognila ponovitvi tovrstne situacije v prihodnosti.

Dovolite mi, da razširim tematiko in se dotaknem področja gospodarstva. Vsi znaki kažejo, da se gospodarska klima vztrajno slabša. Stopnja nezaposlenosti raste. Obseg proizvodnje še naprej upada. Stvari se bodo najverjetneje še poslabšale, preden se bodo obrnile na bolje. Ne smemo prikrivati resnosti situacije, po drugi strani pa ne smemo biti pesimistični in vdani v usodo. Zasnovali smo prave strategije, s katerimi se bomo prebili skozi krizo. Omilimo lahko njen vpliv na najbolj ranljive dele naše družbe in takoj sprejmemo odločitve, ki nam bodo koristile, ko se bomo rešili iz te krize, saj upamo, da se bomo rešili iz nje.

V naslednjih tednih mora biti naša prednostna naloga sodelovanje, s pomočjo katerega bomo udeležili svoje namere. Načrt oživitve, ki ga je predlagala Komisija in podprl Evropski svet, je pravi odgovor. Ponuja dovolj veliko spodbudo, da bo imel vpliv v vsaki posamezni državi članici: okoli 1,5 % BDP Evropske unije je precejšnja količina denarja, če je porabljen za prave namene.

Cilj spodbude je zagotavljanje kar največje učinkovitosti po načelu „dve muhi na en mah“: dolgoročno zdravje in konkurenčnost evropskega gospodarstva in potreba po kratkoročni spodbudi, ki bo ustavila negativni trend. Priznava, da to ni abstraktna gospodarska razprava, ampak kriza, ki je prizadela Evropejce, njihov način preživljanja in njihovo dobrobit. Socialne posledice krize je treba začeti reševati takoj.

Nenazadnje pa v največji možni meri uporablja evropsko dimenzijo z ustreznim usklajevanjem, s katerim zagotavlja, da bodo imeli ukrepi, sprejeti v eni državi članici, pozitiven učinek tudi v drugih državah, s čimer bodo sprožili pozitivno interakcijo.

Za uspešno izvedbo tega programa pa potrebujemo aktivno zavezo predsedstva, podporo posameznih držav članic in Sveta ter nedvoumno sodelovanje tega Parlamenta. To predvsem pomeni doseganje ustreznega dogovora o pravnih predlogih v paketu, od pospeševanja uporabe strukturnih skladov do prenove Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, in dogovor o sprostitvi 5 milijard EUR neporabljenih sredstev za strateške projekte, s posebnim poudarkom na energiji in energetskih povezavah. Rusko-ukrajinska kriza nam je bolj kot kdaj koli jasno pokazala, da je zapolnjevanje lukenj v energetski infrastrukturi strateško koristno za celotno Evropo. Pomeni učinkovito izvedbo načrta za sprostitev spodbude v višini okrog 200 milijard EUR v naše gospodarstvo. Hkrati pa seveda pomeni tudi ohranitev pregleda nad situacijo, saj se zagotovo zavedate, da se ta lahko še razvije.

Pri sprejemanju kratkoročnih ukrepov pa ne smemo pozabiti na nujnost dolgoročnega ukrepanja. Najbolje bomo delovali, če bomo gradili na uspehih, na katerih temelji napredek Evrope, kot je na primer notranji trg. Geslo češkega predovanja „Evropa brez ovir“ je zares pomembno in spodbudno geslo, vendar pa mi dovolite, kot je povedal že predsednik vlade Topolánek, da tudi sam poudarim, da Evropa brez ovir potrebuje pravila – evropska pravila. Pravila, ki bodo zagotovila enake pogoje med državami članicami in med gospodarskimi subjekti. Pravila, ki bodo vsem državljanom zagotavljala koristi evropske integracije. Pravila, ki bodo zagotavljala dolgotrajno vzdržnost našega načina življenja.

S predsedstvom in tem Parlamentom bomo tesno sodelovali na tem področju, saj je Evropa, ki jo želimo in potrebujemo, Evropa, ki združuje svobodo, solidarnost in varnost v korist vseh Evropejcev.

(Aplavz)

Joseph Daul, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospod predsednik Evropske komisije, gospe in gospodje, češko predsedstvo se že takoj na začetku svojega mandata srečuje z velikimi težavami in zahtevno nalogo reševanja treh velikih kriz: nadaljevanje gospodarske in socialne krize, kriza s plinom, zaradi katerega sta v sporu Rusija in Ukrajina in ki močno vpliva na Unijo in njeno sosesčino ter izbruh nove vojne na Bližnjem vzhodu.

Upoštevač te izzive je edina rešitev, da države združijo moči, pokažejo solidarnost in sprejmejo usklajene in odločne ukrepe.

Z veseljem ugotavljam, da je češko predsedstvo v sodelovanju z Evropsko komisijo hitro in enotno ukrepalo v primeru energetske krize, v kateri sta se sprla Moskva in Kijev. Čeprav rešitve še ni, ne moremo sprejeti dejstva, da smo talci; ukrepati moramo z vso silo. Prav imata, gospod Topolánek in gospod Barroso. Z vključitvijo energetskega problema med tri najpomembnejše prednostne naloge je češko predsedovanje zaobjelo enega od največjih izzivov Evrope v prihodnjih letih, namreč našo energetske neodvisnost in potrebo po zagotovitvi raznolikih virov energije.

Kot vsi evropski državljani je tudi skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov izjemno zaskrbljena zaradi tega spora in grožnje, ki jo predstavlja za evropske države kot celoto. Ne moremo dopustiti, da imajo države članice EU vlogo talca v tem sporu; to nam je ponovno dokazalo, kako nujno potreben je sporazum o evropski energetske politiki. Zato moramo resno razmisliti o načinih zmanjševanja naše odvisnosti in sprejeti ukrepe za izvedbo energetske mešanice.

Gospe in gospodje, situacija, ki trenutno vlada na Bližnjem vzhodu, nas prav tako opominja na potrebo, da sprejmemo svojo odgovornost v mednarodnem merilu. Da, Evropa je največji svetovni donator humanitarne pomoči – na to moramo biti ponosni in s tem tudi nadaljevati –, vendar pa samo humanitarna pomoč ne bo rešila spora med Izraelci in Palestinci.

Evropa potrebuje močno in jasno politično voljo, zadostne človeške, vojaške in finančne vire, da bo lahko delovala kot verodostojen igralec na svetovnem odru. Zakaj so vse oči na svetu uprte v Baracka Obama? Ker Evropa še ni sposobna izpostaviti svoje vizije, idealov in znanja. Evropa je upravičeno kritizirala unilateralizem trenutne ameriške administracije, in če bo lahko novi prebivalec Bele hiše dejansko spremenil stvari, kar tudi sam upam, ali smo pripravljeni zagotoviti svoj delež multilateralizma? Ali smo pripravljeni sprostiti vojaške vire, ne sodelovati v vojni, ampak zagotoviti mir? Ali smo pripravljeni sprostiti proračunske vire, ki so potrebni za izvedbo naše politike?

Gospod Topolánek, prav je, da ste mednarodne odnose Unije postavili kot eno od vaših prednostnih nalog. Trenutni dogodki kažejo na nujnost reševanja te problematike, bodisi v odnosih z Rusijo, Združenimi državami ali Bližnjim vzhodom, da ne omenjam Sredozemlja, Balkana, Afrike ali držav v razvoju. Evropejci pričakujejo, da bo Evropa uveljavila svoj vpliv na mednarodnem prizorišču; da je res tako, že vrsto let kažejo številne javnomnenjske raziskave. Zakaj bi čakali?

In nenazadnje se bo moralo predsedstvo spopasti z gospodarsko in socialno krizo tako, da bo nadziralo izvajanje nacionalnih načrtov obnove in vodilo Evropo na vrhu G20, ki bo potekal aprila v Londonu. Češko predsedstvo pozivamo, naj tesno sodeluje z Evropsko komisijo ter skupaj z našimi mednarodnimi partnerji opredeli in izvede pravila, ki bodo veljala za gospodarske subjekte.

Evropska unija mora zaščititi svoj socialni model, socialno tržno gospodarstvo in spodbujati izvajanje sistema tržnega nadzora, ki bo podoben tistemu, ki ga uporablja večina naših držav, na svetovnih finančnih trgih. Evropa se mora s finančno in tudi z gospodarsko krizo spopasti odločno in z združenimi močmi.

Računamo na vas, gospod Topolánek, na vaše predsedstvo, da bo kazalo Evropi pot in jo vodilo skozi to težavno obdobje.

(Aplavz)

Martin Schulz, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik. Predsednik vlade Topolánek, vodite zadnje predsedstvo Sveta v tem mandatu Evropskega parlamenta. Ta parlamentarni mandat se je začel z nizozemskim predsedstvom, ki ga je vodil gospod Balkenende, in nihče se ne spominja, kaj je tukaj rekel in kaj smo mi odgovorili. Zato bodo teme, o katerih bomo razpravljali in dosegali cilje skupaj v naslednjih petih ali šestih mesecih, osnovni predpogoj za visoko udeležbo na evropskih volitvah. Če bodo ljudje videli, da smo se mi – predsedstvo, Parlament in Komisija – združili in uspešno spopadli z izzivi, s katerimi se soočamo v krizni situaciji, sem prepričan, da bo to ustvarilo pozitivno in konstruktivno ozračje v pripravi na evropske volitve.

Zato si naša skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu prizadeva za uspešnost vašega predsedstva. V prvih dneh predsedovanja sem imel pomisleke, ko je gospod Schwarzenberg dejal, da Izrael uveljavlja svojo pravico do samoobrambe in se je povezal s stranjo v obdobju, ko je Evropska unija nastopala v vlogi mediatorja. Prav je imel, kar je dobro. Gospod Topolánek, sami ste rekli, da „ne bomo posredovali v plinskem sporu“. Prav ste imeli.

Srečali smo se z nekaterimi začetnimi problemi, ki pa smo jih ustrezno rešili, kar je dobro. Če bodo začetne negotovosti – in pri tem bi rad poudaril, da je imel gospod Barroso prav – dejansko vodile v dejanja, ki bodo dala pozitivne rezultate, boste uživali popolno podporo naše skupine. To velja tudi za vaš današnji govor, ki smo ga vsi poslušali in navdušeno sprejeli, saj nam vliva zaupanje za naslednjih nekaj mesecev.

Rad bi se dotaknil ene od tem, ki ste jo omenili. Citirali ste prijatelja, gospoda Daula – pameten mož, a tokrat se moti –, ki je dejal, da finančna kriza ne pomeni zmage nad kapitalizmom. Res je, da kapitalizma ni premagala – na žalost še vedno obstaja –, je pa premagala kapitaliste, ki nam že leta dopovedujejo, da ne potrebujemo pravil, saj bo trg uravnaval samega sebe in vse stvari. Ti kapitalisti so bili premagani in ko ste vi – ki ste do zdaj podpirali politike, podobne politikam ljudi, ki so trdili, da ne potrebujemo pravil – danes zjutraj Parlamentu povedali, da Evropa potrebuje pravila, se lahko le strinjam: res potrebujemo še več pravil, da se bomo lahko spopadli s finančno krizo in jo premagali. Gospod Topolánek, prisrčno vas pozdravljam v klubu regulatorjev Evrope – zdi se, da ste se tudi vi nekaj naučili.

(Aplavz)

Predsednik vlade, to je odločilno obdobje v mednarodni politiki. Če želi Evropska unija prevzeti globalno vlogo, ki jo je opisal predsednik Komisije, med drugim tudi na področju energetske varnosti ali konflikta v Gazi, si ne more dovoliti razpada; potrebujemo Unijo 27 držav, ki bodo predstavljale močan gospodarski in politični blok. Močni bomo le, če ne bomo razcepljeni. Nenazadnje je moč drugih v tem, da lahko vedno upajo, da bodo Evropejci govorili vsak zase. Karel Schwarzenberg pravi, da Izrael deluje samoobrambno, medtem ko Louis Michel pravi, da država krši mednarodno zakonodajo. Če je Evropska unija takšna, ni potrebe po pogajanjih z njo.

Če Rusija ali Ukrajina meni, da je polovica Evrope na njeni strani in polovica na nasprotni strani, potem nismo močni. Močni bomo, če bomo imeli močno pogajalsko osnovo; to pa zagotavlja Lizbonska pogodba. Če bo vaša vlada – ki je bila dovolj kaznovana že zaradi predsednika države – to pogodbo ratificirala pod vašim predsedovanjem, bo to očiten znak, da je Evropa močna.

(Aplavz)

Praški grad je sedež Václava Klause, ki ga bomo kot govornika gostili v februarju, ko bo obiskal Bruselj. Kot je omenil že predsednik vlade, je bil Praški grad tudi sedež Karla IV. Karel IV. je zgradil zlato cesto od Prage do Nürnberga, ki je bila izjemen dosežek tistega časa in katere namen je bil povezati ljudstva in narode. Preden je postal nemški cesar s sedežem v Pragi, je bil Karel IV. luksemburški vojvoda. Zato je bil v tem obdobju Praški grad resnično evropski. Upajmo, da se bo v Praškem gradu kmalu naselil nekdo, ki bo prav tako evropski.

(Aplavz)

Graham Watson, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, v imenu svoje skupine pozdravljam predsednika. Predsednik, želimo vam veliko uspeha.

Nekoč je neki veliki Čeh dejal: „Nisem več začetnik: od mene se pričakuje doseganje ciljev; moja naloga je, da pridem do rezultatov.“ Kar je držalo za Milana Baroša, drži tudi za vas in vaše ministre. Ti cilji so načrtani v vašem delovnem programu.

Na področju gospodarstva ste dejali, da je treba podreti – notranje in zunanje – ovire na trgu in da se Evropa na recesijo ne sme odzvati le po načelu Keynesove potrošnje, ampak si moramo prizadevati tudi za pošteno konkurenco, liberalizacijo trgovine in prosti pretok ljudi in blaga prek nacionalnih mej.

Državljeni Evrope so se znašli v zares težkih časih. Vaš recept bo na preizkušnji, a ne s strani liberalcev in demokratov. Izkušnja Češke republike – in tudi mnogih drugih – dokazuje moč trga in dvig ljudi nad prag revščine.

Na področju energije upravičeno zasledujete cilje strateškega pregleda energetske politike, vendar pa pregled in naši cilji na področju podnebnih sprememb ne smejo predstavljati viška naših ambicij, temveč zgolj

odskočno desko do večjih in bolj zelenih višav, sredstvo za pospešitev prehoda Evrope s fosilnih goriv na obnovljive vire energije in konec naše popkovne odvisnosti od energije.

Trenutno naši nadzorniki nimajo dostopa do ukrajinskih distribucijskih centrov. Rusija trdi, da ne more izvažati plina, ker ga Ukrajina noče prenesti, Ukrajina pa trdi, da ni plina, ki bi ga lahko izvažala, ker so Rusi spremenili pot prenosa. Zaradi tega trpi industrija po celotni vzhodni in srednji Evropi, ljudje zmrzujejo na svojih domovih, pojavljajo se dejanja, katerih namen je oživitev jedrskih reaktorjev, ki jih je Unija ocenila kot nevarne.

To ni delovanje energetskega trga. To je vsebina filma producentov Marx Brothers: *Noč na hladnem* – ali raje dvanajst noči brez konca na vidiku. Nehajte torej govoriti o notranjem energetskega trgu in razvoju obnovljivih virov: uporabite moč predsedovanja in mobilizirajte potrebne naložbe.

Glede EU v svetu pozdravljamo ambicije vašega predsedovanja. Evropa mora igrati vodilno vlogo v reševanju konfliktov, podpirati razvoj in spodbujati človekove pravice.

Če želite resnično razširiti zmožnost EU za ukrepanje, zakaj ste ponovno preložili ratifikacijo Lizbonske pogodbe? Če želite preprečiti širitev oboroževanja, zakaj gradite obrambni sistem pred balističnimi raketami na evropski zemlji?

(Aplavz)

In če res želite mir na Bližnjem vzhodu, zakaj dopuščate, da je Evropa tarča posmeha zaradi toliko različnih mirovnih misij?

Glede na to, kako se razvijajo dogodki v Gazi, ne moremo ostati ravnodušni. Ta Parlament ne bo nikoli našel skupnega stališča, če bomo samo iskali, kdo točno je za nekaj kriv, saj lahko krivdo najdemo na obeh straneh, zato si moramo prizadevati za prenehanje nasilja in takojšnje prenehanje spopadov.

Ni opravičila za raketne napade Hamasa, kot tudi ne za rušilno razstrelivo (DIME), s katerim pohablja civilno prebivalstvo.

Slogan vašega predsedovanja je „Evropa brez meja“. Morda je imel avtor v mislih stari češki pregovor: „Ne obdajte se z ograjo, ampak s prijatelji“.

Predsednik, mi, vaši evropski kolegi, smo vaši prijatelji. Vaš predsednik države je Evropsko unijo primerjal s Sovjetsko zvezo. Mi ne prisluškujemo zasebnim pogovorom, kot je to storil on v svojem parlamentu.

To lahko počne tisti, ki želi ostati na obrobju. To pa je Unija prijateljev – prijateljev, vrstnikov in partnerjev.

Cilji vašega predsedstva so drzni. Podpiramo jih. Držite se jih in podprli vas bomo.

(Aplavz)

Brian Crowley, v imenu skupine UEN. – (GA) Gospod predsednik, treba je spodbujati boljše politične in gospodarske odnose med Evropsko unijo in Ameriko. Upam, da se bo češko predsedstvo v prihodnjih mesecih lotilo tega problema. Amerika bo naslednji teden dobila novega predsednika, vsi pa imamo pred sabo velike izzive. Ni dvoma, da moramo čim prej urediti finančne trge.

Predsednik, pozdravljeni v Parlamentu in pozdravljeno tudi predsedstvo Češke republike, ki je prevzelo vodenje Evropske unije v tem izjemno pomembnem času. V imenu svoje Skupine združenja za Evropo narodov ponujam podporo vašemu programu, ki bo zagotovil jasen in močan glas za Evropsko unijo ter posamezne države članice Evropske unije.

Številni kolegi so že govorili o trenutni seriji kriz in najprej bi želel izraziti pohvalo tako vašemu predsedstvu kot tudi predsedniku Barrosu za odločno ukrepanje v času problemov z nedobavljanjem plina Evropski uniji, pa ne samo zato, ker smo ustrezno porazdelili krivdo, ampak zato, ker smo takoj ukrepali na družbeni ravni, gospodarski ravni in politični ravni in prepričali obe strani, da sta se usedli za mizo in se sporazumeli glede spornih zadev.

Zato je pomembno, da si to predsedstvo prizadeva za razširitev te ideje partnerstva z vzhodom, da se ozremo proti vzhodu in proti Balkanu, saj ta območja trenutno predstavljajo prepade znotraj Evropske unije, ne le zaradi politične nestabilnosti, ampak tudi zaradi naše medsebojne odvisnosti od energije in gospodarske dejavnosti.

Časa je malo, zato naj zaključim: govorili ste o peti svoboščini – prostem pretoku znanja. Znanje nam lahko zagotovi orodja, ki jih potrebujemo za premik naprej v verigi inovacij, raziskav in sposobnosti. V vsej vaši zgodovini – kot posameznik in kot država – totalitarizma, svobode in veličine izobraževanja ter inovacij se sedaj obračamo na vas, da nam boste pokazali naslednji korak, ki ga mora narediti Evropska unija.

Dovolite mi, da zaključim s kratkim citatom Johna F. Kennedyja, ki je v svojem inavguracijskem govoru dejal: „Danes stojimo na robu nove meje. Vendar pa ta nova meja, o kateri govorim, ni le niz obljub – je niz izzivov“. Vem, da ste sposobni soočiti se s temi izzivi.

Monica Frassoni, v imenu skupine Verts/ALE. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, prav v tem trenutku, ko mi razpravljamo, padajo na ljudi v Gazi bombe. Mislim, da je najpomembnejša prednostna naloga poslancev Evropskega parlamenta ter najpomembnejša prednostna naloga Sveta in Komisije, da zaustavimo bombardiranje ljudi v Gazi. Menim, da je to v tem trenutku naša dolžnost, ki presega sprejemanje odločitve, kdo je odgovoren in presega razlike med nami o tem vprašanju. Povedati moram, da ima naša skupina, skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze popolnoma jasno stališče o tem, ki ga bomo to popoldne tudi pojasnili.

Gospod predsednik, govor ste začeli s srednjeveškimi časi, obdobjem, ki je bilo nasilno, oddaljeno, temučno z redkimi svetlimi izjemami, vsekakor pa nasilno in temučno. Ne glede na prizadevanja vaših koalicijskih partnerjev se nam zdi, da je program za teh šest mesecev močno zaznamovan z nekoliko zastarelim pogledom, recimo temu, z močnim prizvokom konformističnega, skrajno popustljivega pristopa, v katerem prevladujejo posli in trg, ki sedaj ni več v modi, gospod predsednik.

Menim, da je prav tako nekoliko neopredeljen glede potrebe po politikah, zakonih in instrumentih za reševanje socialnih vprašanj, ki ustrezajo dejanskih potrebam državljanov, ter nekoliko zgrešen v pogledu okoljske politike na boj proti podnebnim spremembam kot na strošek ali oviro in ne kot na veliko priložnost za inovacije in znatno rast. Nekoliko se, če mi dovolite, nagiba k mačizmu, s tem ko navaja, da je treba ponovno pregledati cilje iz Barcelone o podpornih strukturah za otroke, seveda s ciljem pošiljanja žensk nazaj na domove.

Potem gre za program, ki priseljence obravnava zgolj kot varnostno vprašanje, ki se zgleduje raje po NATU kot pa multilateralizmu, ki se še vedno poigrava z vprašanjem raket, in ne posveča pozornosti tistemu, kar je za nas v zunanji politiki res pomembno, in sicer koheziji: koheziji naše Unije.

Prav tako nismo zadovoljni z dejstvom, da nikjer ni omenjeno tako pomembno področje, kot je boj proti diskriminaciji, zato bi rada vedela, kakšno pozornost posvečate sprejetju direktive o diskriminaciji. Če povzamem, gre za program, ki odkriva svet številnih nevarnosti in le redkih priložnosti.

Govorili ste o posredovanju v sporu med Rusijo in Ukrajino glede plina, iz vašega programa pa je mogoče jasno opaziti, da med vašim predsedovanjem ne bo prišlo do nobenih ukrepov proti državam, kot sta Slovaška in Bolgarija, ki izkoriščata trenutno plinsko krizo za ponovno odpiranje nevarnih, zastarelih jedrskih elektrarn. Poleg tega, gospod predsednik, ne pozabite, da ni varne jedrske energije, mogoče bo na voljo čez 30, 40, 50 ali 60 let – ne vem –, vendar v tem trenutku ne obstaja. Zaradi tega ni vredna razprave, saj gre za zelo drag privid in nas vsekakor odvrča od dejanskih prednostnih nalog.

Energetsko varnost in solidarnost je mogoče doseči s konkretnim ukrepanjem, brez odvrčanja, za spodbujanje energetske učinkovitosti in varčevanja z energijo, ki predstavlja ogromno področje za inovacije, zaposlovanje in zmanjševanje porabe. To je načrt, ki bi ga morali med drugim uporabiti kot odgovor na plinsko vojno. Na vas, gospod predsednik, naslavljam posebno zahtevo; prosimo vas, da prepričate vaše kolege, da Evropski svet kot osnovni cilj sprejme zavezujočo obvezo o 20 % zmanjšanju porabe energije do leta 2020, Pepelko energetskega paketa iz prejšnjega leta, in da ponovno pregledate prednostne naloge ter pri tem temeljiteje ocenite odločitve, sprejete v decembru, glede obnovljive energije.

Gospod predsednik, še nekaj besed o prihodnosti Evrope: Lizbonska pogodba ni brez napak, je pa zelo nenavadno, da je še niste ratificirali. Zaradi tega nam prosim pojasnite, zakaj je tako in kdaj jo boste ratificirali.

(Aplavz)

Miloslav Ransdorf, v imenu skupine GUE/NGL. – (CS) Predsednik Sveta je govoril o naših celovitih zgodovinskih izkušnjah. Prepričan sem, da je češko predsedovanje priložnost, da odpravimo obstoječo delitev Evrope na zahod in vzhod. V svojem romanu o Švejk se je Jaroslav Hašek nekoč lepo poigral z besedami, z nemško-madžarskimi besedno igro *kelet oszt, nyugat veszti*, kar je mogoče prosto prevesti kot „vzhod daje, zahod pa jemlje“. Posledično se je na tak način zgodovina tudi odvijala. Verjamem, da imamo

sedaj priložnost, da to za vselej končamo. Prav tako menim, da se lahko med češkim predsedovanjem osvobodimo vseh dogem in predsodkov. Navedel bom primer takšne dogme: v nedavnem članku nam je Václav Klaus svetoval, naj premagamo to finančno krizo z začasnim mehčanjem socialnih, okoljskih in zdravstvenih standardov, saj pravi, da ti standardi ovirajo razumno človeško obnašanje. Trdim prav nasprotno, da bi moralo češko predsedstvo pomagati pri zagotavljanju gospodarstva, ki temelji na ekologiji in socialni, se pravi gospodarstva, ki ga poganjajo socialni in okoljski dejavniki. Rad bi poudaril, da se s predsednikom vlade Topolánekom strinjam v eni stvari. Za izhod iz krize se moramo zanesti na pretok inovacij in razvoj – povedano z besedami Richarda Floride – ustvarjalnega razreda, ki bo pomagal, da bodo naša gospodarstva našla pot iz slepe ulice.

Povedati hočem, da za spremembo vsi potrebujemo pogum. Stefan George, odlični nemški pisatelj, pravi, da prihodnost pripada tistemu, ki se je sposoben spremeniti. Upam, da se bomo lahko spremenili, potisnili našo zaslužjenost v preteklost, da bomo sposobni odpraviti delitev na vzhodno in zahodno Evropo in bomo oblikovali eno celoto, kjer ne bo nobenih predsodkov glede prevlade Združenih držav Amerike ali kogar koli drugega. Ob koncu govora bi rad izpostavil, da čeprav je bil govor predsednika vlade Topoláneka pripravljen s plemenitimi nameni, sklepi, cilji, in čeprav je popolnoma ustrezno, da si češko predsedstvo zastavi ambiciozne projekte – imam eno skeptično pripombo v obliki aforizma poljskega satirika Jerzya Leca, da se s tem, ko se podate na sveto romanje, vaše noge ne bodo nehale potiti.

Vladimír Železný, v imenu skupine IND/DEM. – (CS) Gospod predsednik Sveta, nobena država ni začela s svojim predsedovanjem pod takšnim bremenom negativnosti, prav tako pa ni bilo izpostavljena tako številnim slabim napovedim, kot Češka republika. Predvsem francoski tisk si na vse načine prizadeva prikazati nevihtne oblake, ki se zbirajo nad nesrečno Unijo, ker ji ne vlada več nekdo, ki je tako neomejeno sposoben kot francoski predsednik, ampak je to vodstvo prevzela truma Čehov.

Točno ti Čehi, ki so storili takšno strašno dejanje in še niso ratificirali Lizbonske pogodbe, v skladu s katero si bo nekaj velikih držav trajno prilastilo odločanje znotraj Unije. Da bi bile stvari še slabše, imajo ti Čehi še priljubljenega predsednika, z neprijetno ostrim razumom, ki ne nasprotuje le Lizbonski pogodbi, ampak lahko popolnoma preusmeri pozornost na vse večje pomanjkanje demokracije v Uniji. Prav zaradi takšnega pomanjkanja smo pred dvajsetimi leti v naši državi strmoglavili socializem.

Vseeno pa češko predsedstvo sledi zmernim ciljem in smiselnim prioritetam ter bo zelo uspešno. Zaželimo mu vso srečo in ga podprimo, kljub neprijetnemu rjoenju čeških socialistov, ki so že dolgo nazaj zamenjali ljubezen do države s proletarskim internacionalizmom in si danes, po navodilih socialističnih vodij, na vse načine prizadevajo, da bi destabilizirali češko predsedstvo. To me sploh ne zanima!

Obstaja zarota, s katero bi bilo mogoče med češkim predsedovanjem dokazati, kako so majhne države nesposobne in da je sedaj čas, da se vajeti Unije z Lizbonsko pogodbo trajno predajo velikim, sposobnim in izkušenim državam. Prav zaradi tega je to predsedovanje tako pomembno. Z njim bo mogoče dokazati, da so manjše države prav tako sposobne voditi EU. Razlikujejo se po tem, da se skušajo izogniti povičevanju samih sebe, osredotočenosti nase, histeriji stikov z javnostmi, samozavajajoči hiperaktivnosti nekaterih predsednikov in nenehnemu hvaljenju z neobstoječimi dosežki.

Predsedniku vlade Topoláneku, namestniku predsednika vlade Vondri in ostalim od vsega srca želim veliko uspeha. To ne bo le uspeh moje države; prav tako bo uspeh majhne in nove države. Gre za pomembno sporočilo EU. Vedeti morate, da imamo izkušnje tudi na drugem področju. Medtem, kot so največje države EU živele kot predvidljive demokracije in so se naučile soočati le s standardnimi okoliščinami, smo mi preživeli pol stoletja pod totalitarnim režimom, ki v nobenem pogledu ni bil standarden. Tako smo se naučili iskati kreativne rešitve za nestandardne okoliščine, kar bo zelo koristno.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Gospod predsednik Sveta Evropske unije, gospe in gospodje, ponosna sem na spretnost in sposobnost ukrepanja, ki ga je češko predsedstvo pokazalo pri reševanju vprašanja z oskrbo držav EU s plinom. Navdušena bi bila, če bi lahko predsednik Sveta, Mirek Topolánek, pri nalogah o prihodnosti EU, to je o Lizbonski pogodbi, pokazal enako odločenost, kot smo ji bili priča pri plinskih pogajanjih z Vladimírom Putinom in Julijo Timošenko.

Predsednik Sveta bi si moral prizadevati, da bi igral vlogo vodje skupine in ne le vzdrževalca. Gospod predsednik Sveta, imate edinstveno priložnost, s katero lahko dokažete, da so vse države, ne glede na velikost, enakovredne partnerice v Evropski uniji. Če boste ohranili mirne živce, gospod Topolánek, se boste zapisali v zgodovino.

Dani sta vam bili priložnost in moč, da javno poveste, da je Lizbonska pogodba mrtva po neuspešnem irskem referendumu in da nas je pripeljala v slepo ulico. Ste v položaju, ko lahko predlagate pripravo novega vizionarnega dokumenta, ki bo predstavljal dejanski skupni imenovalec interesov posameznih držav članic EU, in ki ga bodo podprli državljani na referendumih. Nobene potrebe ni po slepem zagovarjanju Lizbonske pogodbe, ki le krepí nedemokratske pristojnosti uradnikov, istočasno pa v pisni obliki izraža neuspeh evropske elite, da bi dosegla sporazum, predvsem pa njihovo nasprotovanje, da bi odgovarjali državljanom.

Gospod Topolánek, tu zastopate državo, ki se je v zadnjem stoletju uspešno rešila spon avstroogrskega cesarstva, ki je preživela izdajo s strani Münchna in ki se je uprla grozotam nacizma. Zastopate državo, kjer so se ljudje uprli invaziji četrškega pakta. Zastopate državo, ki je preživela 40 let pod jarmom Sovjetske zveze, ki se je neizogibno pogrezala v načrtovano revščino pod Svetom za medsebojno pomoč in sodelovanje, in ki se je znebila totalitarnega sistema, ne da bi pri tem bila prelita kri.

Nočem verjeti, da bi se kot predsednik države s takšnimi zgodovinskimi izkušnjami strinjali s tem, da odločitve o socialni politiki, energiji, davkih, pravosodju in varnosti sprejemajo drugje in ne v posameznih državah članicah. Ne verjamem, da želite, da bi izključne pristojnosti Unije prevladale nad pristojnostmi držav članic. Ne verjamem, da si resnično želite posredovanja Unije pri varstvu in izboljšavah zdravja ljudi, industrije, turizma, izobraževanja ali športa. Ne verjamem, da pozdravljate dejstvo, v skladu s katerim Lizbonska pogodba po več kot petdesetih letih odpravlja pravico do nacionalnega veta in zmanjšuje težo glasovanja manjših držav, vključno s Češko republiko.

Gospod predsednik Sveta in predsednik vlade Češke republike, imejte dovolj poguma in ostalim 26 vodjem povejte, kar govorite doma v zasebnosti. Povejte jim, da Lizbonska pogodba ni dobra in da jo zavračate. Storite to v imenu demokracije in svobode. S tem si ne boste prislužili aplavza tako imenovane „evropske elite“, uradnikov Komisije, niti večine v tem Parlamentu. Vendar pa si boste pridobili občudovanje in spoštovanje državljanov, na katere v tej zadevi kaj radi pozabimo, prav tako pa se bo povečal ugled v vaši državi. Predsedujete več kot 450 milijonom državljanov, ne le peščici politikov in uradnikov.

V Češki republici se pogostokrat sklicujete na Lizbonsko pogodbo kot na nujno zlo. Le zakaj je zlo nujno? Nehajte se prepričevati, da je Lizbonska pogodba nujno zlo. Gre preprosto za zlo in tega ne morete spremeniti. Začnite z delom na novem dokumentu, navdih poiščite v Rimski pogodbi in Messinski deklaraciji ter spodbujajte skupne interese Evropske unije. To so svoboda, napredek, konkurenčnost in varnost, ne pa evro-zdravje, evro-davki, evro-parki in evro-pivo.

Gospod Topolánek, nujno zlo je le alibi za strahopetca. Niste strahopetec, vsaj upam, da niste. Podporo vam daje irski referendum, podpira vas 55 % čeških državljanov, ki nasprotujejo Lizbonski pogodbi, prav tako pa se lahko zanesete na glas češkega predsednika, Václava Klause. Zagotovo veste, da je največja strahopetnost v tem, da veste, kaj je treba storiti, pa tega ne naredite.

Mirek Topolánek, predsednik Sveta. – (CS) Hvala za vsa vaša vprašanja in pripombe glede mojega govora. Tudi v Češki republici imamo parlament, kjer smo vajeni različnih pogledov, zato me nekateri pogledi ne presenečajo, čeprav se ne strinjam popolnoma z njimi. Vseeno pa bi rad že na začetku ponovil – in to govorim, kot odgovor na številna vprašanja –, da vidim svojo vlogo kot vlogo predsednika Evropskega sveta in v teh šestih mesecih ne nameravam postavljati v ospredje svojih osebnih ali strankarskih pogledov; vseeno pa menim, da se moram odzvati na eno vprašanje, ker se nanaša name osebno, in sicer na zelo grobe ocene češkega predsednika Václava Klause, predsednika, ki si je med evropskimi državljani ustvaril ime, kar menim, da je dobro in sem ponosen na to. Václav Klaus je ikona čeških sprememb v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in lahko rečem, da se moramo zahvaliti ravno njemu, da smo danes uspešni in da smo skozi tistih prvih deset let prišli varno. Ponosen sem, da smo šli varno skozi žametno revolucijo, ponosen na dejstvo, da smo leta 1991 iz naše države izgnali ruske čete, da smo se leta 1999 pridružili organizaciji NATO, leta 2004 pridružili Evropski uniji in da smo lani odpravili meje med državami EU ter lahko sedaj potujemo od Lizbone do Vilne brez potnega lista ali kakršnih koli omejitev. Ponosen sem, da sem bil del tega in da lahko stojim danes tu in prav neverjetno se mi zdi, da Češka republika predseduje skupnosti, ki šteje skoraj pol milijarde ljudi in jo sestavlja 27 držav. Če v Evropski uniji ne bo več možna – pri tem pozabimo na vprašanje pravih in poenotenja – svobodna javna razprava in če si prizadeva za poenotenje te razprave, potem to ne bo več moja Evropska unija. Če zgubimo sposobnost, možnost, za svobodo izražanje svojih pogledov, potem vodi to v katastrofo, zato močno nasprotujem napadom na Václava Klause. Ima edinstveno sposobnost, da vključi svoje poglede v poenoteno in, rekel bi, preveč korektno razpravo, ter s tem določi parametre za svežo razpravo. Evropska unija bi morala v prihodnje biti ponosna na svobodno razpravo in je ne bi smela nikoli omejevati.

V zvezi z Lizbonsko pogodbo – ki jo moramo omeniti – bi dejal, da gre za „povprečno“ pogodbo. Nekoliko slabša od pogodbe iz Nice in nekoliko boljša od pogodbe, ki je sledila. To je moj osebni pogled. V imenu Češke republike sem se pogajal o tej pogodbi; pogodbo smo potrdili v parlamentu, podpisal sem jo in bom zanj v parlamentu tudi glasoval – naj pa povem še enkrat, da se mi ideja o vnaprejšnjem narekovanju posameznim državam članicam, da morajo ratificirati dokument, da nimajo nacionalne pravice do izvajanja lastnega postopka in da se ne morejo same odločiti o tem, ali jo sprejemajo, absurdna. Spremeniti moramo institucije, izboljšati moramo delovanje evropskih mehanizmov, poenostaviti moramo pravila; nisem popolnoma prepričan, ali Lizbonska pogodba vse to vključuje. Vsak izmed nas je imel nekoliko drugačen pogled na to, kako naj bo sestavljena, in zame, gospa Bobošíková predstavlja kompromis, zelo zapleten kompromis, in podprl bom njeno ratifikacijo.

Na koncu naj spregovorim še nekaj besed o razmerah na Bližnjem vzhodu in položaju Evrope v tem sporu. Na Evropsko unijo se že dolgo časa gleda kot na „zelo velikega plačnika in ne kot na akterja“. To pomeni, da je v tej regiji veliko prispevala v naložbe, vključno s humanitarnimi in razvojnimi naložbami, ni pa izkoristila svoje teže znotraj „čtetverice“, prav tako kot ni pokazala odgovornosti, ki je povezana s sodelovanjem v četverici. Menim, da obstoječe okoliščine s prihodom nove ameriške administracije dajejo Evropski uniji priložnost, da v to regijo ne investira le denarja, ampak tudi svoje pobude za reševanje problema in višjo raven dejavnosti. Nočem obsojati niti ene, niti druge strani, saj imajo Izraelci pravico živeti varno, brez raketnih napadov, sam pa sem tudi bil v Sderotu in Aškelonu in drugih delih Izraela. Prav tako pa imajo tudi Palestinci pravico, da ustanovijo svojo lastno državo in delujočo administracijo ter da živijo varno in dostojno življenje. Teh 60 let konflikta ni prineslo nobene rešitve. Ne domišljam si, da bomo problem rešili sedaj; naš kratkoročni cilj je vzpostaviti premirje in zaustaviti sovražnosti. Ne želim ocenjevati le vloge evropskih pogajalcev in misije pod vodstvom Karla Schwarzenberga, ki se je odpravila v regijo, ampak seveda tudi vlogo arabskih držav v regiji, ki je bila pozitivna. To lahko rečemo za vlogo Egipta ali vlogo Turčije in drugih držav. Mislim, da lahko po tem, ko bodo izpolnjeni nekateri pogoji, kot je zaustavitev prepovedane trgovine z orožjem iz Sinaja v Gazo, s skupnimi močmi vzpostavimo okoliščine – v okviru globalne varnostne arhitekture, s pomočjo Evropske unije same ali le z delom globalne arhitekture –, v katerih se lahko konflikt konča, čeprav nisem prepričan, da se bo to hitro zgodilo.

Glede vprašanj, povezanih z energijo, energetske varnostjo, podnebnimi spremembami in vlogo Evropske unije v procesu: vsakomur mora biti jasno, da bo pobuda Evropske unije, če vodstvo Evropske unije o vprašanju podnebnih sprememb – ne glede na moje osebne poglede o tem – ne bo deležno podpore s strani gospodarstev in glavnih akterjev, kot so ZDA, Ruska federacija, Brazilija, Indija in Kitajska, osamljena, osamljen glas v divjini, v globalnem smislu pa nepomembna. Prepričati moramo druge svetovne sile in največje povzročitelje emisij, naj nam sledijo, in prav v tem vidim našo vlogo v prvi polovici tega leta, saj je po mojem mnenju paket o energiji in podnebjju podpisan in zapečaten ter ga je treba le začeti izvajati, seveda potem ko bo potrjen v Evropskem parlamentu – kot upam, da bo. Celotno vprašanje energetske mešanice je včasih preveč ideološko, preveč spolitizirano, po mojem mnenju pa bi morala Evropska unija zavzeti zelo praktičen in pragmatičen pristop k temu vprašanju, prav tako pa bi morala slediti kratkoročnim, srednjeročnim in dolgoročnim ciljem ter kratkoročnim, srednjeročnim in dolgoročnim sredstvom za uresničevanje teh ciljev. Ne morem si predstavljati, da bi države, ki so 90 % odvisne od proizvodnje, temelječe na premogu, kot je Poljska, lahko drastično na zelo neusmiljen način spremenile to odvisnost v obdobju petnajstih ali dvajsetih let. Seveda moramo investirati v nove tehnologije predelave premoga, „čiste tehnologije predelave premoga“ in v izboljšanje učinkovitosti obratov, saj ne moremo enostransko in zelo hitro odpraviti te odvisnosti. O tem se moramo pogovarjati in moramo vlagati v inovacije ter postopoma prilagoditi energetske mešanice v smeri, o kateri govorimo – povedano z drugimi besedami, v smeri večjega varstva okolja, manjše odvisnosti od fosilnih goriv in seveda varnih in relativno poceni virov energije, da bo lahko Evropa še naprej konkurenčna in bo lahko sodelovala na globalni ravni. Celotna rusko-ukrajinska kriza ni le kriza zaupanja, ampak so tu vpleteni tudi trgovski, gospodarski, politični, geopolitični in strateški interesi. Gre za večplasten problem in vsekakor si ne želim presojati, kdo je v tem trenutku krivec, saj sta za Evropsko unijo in evropske države krivi tako Rusija kot tudi Ukrajina. Rusija ne dobavlja plina, Ukrajina pa blokira njegov prenos; na ta način moramo uveljaviti svoj vpliv v regiji, kratkoročno moramo poiskati načine za odpravo tega problema – srednje- in dolgoročno pa zagotoviti najrazličnejše vire in tranzitne poti, hkrati pa zagotoviti medsebojno povezanost električnih in plinskih sistemov v Evropski uniji, da bi tako lahko dosegli, česar do sedaj še nismo: solidarnost in izvajanje načrtov za ukrepanje v sili, saj, čeprav nočem napovedovati pogubljenja, kriza še ni končana, razmere na Slovaškem, v Bolgariji in na Balkanu pa so zelo resne in kritične.

Na podlagi opomb o tem, kaj so povedali predstavniki posameznih parlamentarnih skupin, menim, da naša agenda ni niti preveč liberalna niti preveč konzervativna; naša agenda izhaja iz dolgoročnih ciljev in dolgoročne

agende Evropske unije in češkega prispevka k njej, češki pečat pa se je že v prvih dneh novega leta izkazal kot dobro premišljen, saj nas lahko poudarek na energetski varnosti, nepričakovano in prav nič prezgodaj, pripelje do zelo temeljite, poglobljene razprave o tem, kako zagotoviti neodvisnost in svobodo Evropske unije, za kar pa je predpogoj neodvisnost ali manjša odvisnost od uvoza energije in virov izven Evropske unije.

Pojavila so se vprašanja glede protidiskriminacijske direktive, ciljev iz Barcelone in majhen poudarek na socialnih vprašanjih. Tega ne razumem na takšen način – čeprav smo poskušali skriti te osnovne cilje na simbolično obliko –, saj vsekakor ne podcenjujemo antidiskriminacijskih vprašanj ali vprašanja zaščite žensk. Zagotavljam vam, da imamo zelo obsežne izkušnje na področju bivanja otrok v različnih ustanovah, za nas pa je ključnega pomena, da se ženskam in družinam zagotovi izbira: da se lahko odločijo po lastni volji, ali se bodo v določenem obdobju posvetile vzgoji otrok, prav tako pa želimo vzpostaviti najrazličnejše mehanizme, da bi to omogočili, družina pa ne bi bila prisiljena v neugoden socialni položaj; prav tako je enako pomembno, da otroške ustanove zagotavljajo dovolj raznolike možnosti, in lahko mi verjamete, da ima Češka republika bogate izkušnje na tem področju še iz časa totalitarnega sistema, ko je bilo to načelo vsiljeno pod prisilo.

Mislim, da sem za uvod dovolj povedal. Če kaj, potem Čehom prav zagotovo ne manjka samozavesti, in rad bi zaključil z besedami, da se nikakor ne počutimo v podrejenem položaju, ker je Češka republika najmanjša med velikimi državami ali največja med majhnimi državami; smo dvanajsta največja država v Evropski uniji. Rad bi vas spomnil, da so se v evropskem tisku, ko je leta 2001 predsedovanje prevzela Švedska, pojavili popolnoma enaki članki, kot novembra in decembra, kjer so se pojavljali dvomi, ali se bodo evroskeptiki Švedi, ki nimajo evra in si ga ne želijo, sposobni spopasti z vprašanjem enotne valute, ali bodo sposobni voditi razpravo o ratifikaciji pogodbe iz Nice in ali so kot nova država članica sploh sposobni voditi Evropsko unijo. Če sedaj zamenjamo pogodbo iz Nice z Lizbonsko pogodbo in Švedsko s Češko republiko, so ti članki popolnoma enaki. Glede tega nimamo nobenih kompleksov manjvrednosti.

PREDSEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

Jan Zahradil (PPE-DE). – (CS) Predsednik Sveta, nadaljeval bom s češko tematiko, ki smo jo začeli. Kar vidimo, je to, kar ste opazili in priznali tudi sami ter poudarili v svojem govoru, namreč, da se volitve v Evropski parlament hitro približujejo in da boste zato verjetno slišali številne prispevke čeških in drugih poslancev, na katere bo bolj vplivalo predvolilno ozračje kot pa samo ovrednotenje predstavljenega programa predsedovanja.

Prepričan sem, da je bila češka vlada v prvih dneh mandata češkega predsedstva na največji preizkušnji v svoji zgodovini, ki jo je opravila odlično. Zelo sem vesel, da so to potrdili tudi številni kolegi poslanci. Prav tako je postalo jasno, da so bili trije E-ji, tri prednostne naloge na področju gospodarstva, energije in zunanjih odnosov, upravičeno označeni za češke prednostne naloge, saj lahko dogodke z začetka tega leta – konflikt v Gazi in kriza na področju oskrbe Evrope s plinom – razvrstimo vsaj v dve od teh prednostnih nalog. Tudi dejstvo, na katerega smo prej pozabili javno opozoriti, je postalo očitno, namreč, da je energetska varnost absolutno ključnega pomena za prihodnost Evropske unije in da je pomembnejša kot karkoli drugega, drznil si bom reči tudi bolj kot Lizbonska pogodba, saj nam ta pogodba ne bo zagotovila niti luči niti gretja. Energetska varnost ni le stvar enega predsedovanja, ampak problem, ki ga bo treba reševati v večletnem obdobju; dejstvo, da lahko češko predsedstvo na tem področju doseže napredek, je velik izziv in hkrati velika čast. Hkrati kaže tudi na povezavo med 3E, saj energetska varnost vpliva na gospodarstvo, ki vedno občuti začetni vpliv omejitev, kot tudi na zunanje odnose, saj brez vzhodnega partnerstva ne moremo zagotoviti energetske varnosti Evrope in raznolikosti oskrbe ter sosedске politike ali nadaljnje širitve Evropske unije, tako da bo na primer vključevala Turčijo.

Verjamem, da se bo Češka republika lotila te naloge, da bo dosegla napredek v tej razpravi in da bo pustila neizbrisen pečat na češkem predsedstvu in vodstvu EU. Pri tem vam želim veliko uspeha.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Predsednik vlade Topolánek, predsednik Barroso, gospe in gospodje, ne poznam nikogar v tem Parlamentu, nobenega poslanca, ki si ne bi želel, da bi bilo češko predsedstvo uspešno. Evropejci na vzhodu, zahodu, severu in jugu, v stari in novi Evropi si želijo uspešno Evropsko unijo in uspešno češko predsedovanje. Ni treba posebej poudarjati, da imajo enako upanje tudi vsi poslanci tega Parlamenta, ne glede na to, ali prihajajo iz vrst socialnih demokratov, populistov, liberalcev ali zelenega tabora. Res pa mi je žal, da obstajajo nekateri strahovi in dvomi, ki prevladujejo v evropski javnosti in celo v tem Parlamentu, glede uspeha predsedovanja Češke republike. Za to obstaja več razlogov.

Prvi razlog je nestabilnost znotraj vladajoče koalicije v Češki republiki. Kolegom poslancem se na primer zdi nepojmljivo, da so bili že takoj na začetku predsedovanja zamenjani ministri in reorganizirana vlada. Kako lahko novi ministri, kot sta na primer minister za promet in minister za regionalni razvoj, ki nimata nikakršnih evropskih izkušenj, uspešno sledita evropskemu načrtu in predsedujeta Evropskemu svetu? Prav tako kolegi poslanci ne morejo razumeti, kako lahko krščanski demokrati, ki so trenutno na vodilnem položaju v Češki republiki in se borijo za preživetje, v času češkega predsedovanja organizirajo volilni kongres.

Kot smo že slišali, tudi odnos med vlado in češkim predsednikom buri duhove in postavlja številna vprašanja. Želel bi jasen odgovor na vprašanje, ali se češko predsedstvo oziroma češka vlada strinja s stališči predsednika Václava Klause, ki odklanja Lizbonsko pogodbo, zanika globalno segrevanje in trdi, da je trenutno finančno in gospodarsko krizo povzročila prestroga ureditev in obstoj socialne in okoljske politike.

Obstajajo utemeljeni razlogi za dvom, glede na to, da nismo naredili domače naloge in izpolnili obljube, ki smo jo dali kanclerki Merklovi in predsedniku Sarkozyju, namreč da bo češka vlada, kot vlada države, ki bo prevzela predsedovanje, do konca lanskega leta ratificirala Lizbonsko pogodbo. Predsednik vlade, prosim vas za izjavo, kdaj bo češki parlament ratificiral Pogodbo. Želel bi si tudi vašo jasno izjavo, zakaj je ratifikacija Pogodbe pogojena z ratifikacijo bilateralnih sporazumov z Združenimi državami v radarski zadevi, in glede zakona o ureditvi odnosa med dvema domoma češkega parlamenta.

Kot smo slišali, je Lizbonska pogodba nujnost. Med drugim jo potrebujemo tudi zato, da bomo lahko izpolnili češke prednostne naloge. Menim, da so te prednostne naloge korektne, če pa želimo nadaljevati z njihovim izpolnjevanjem tudi v prihodnosti, na primer z vidika energetske varnosti in zagotoviti pomembnejšo vlogo Evrope v zunanjih odnosih, pa potrebujemo tesnejše sodelovanje in za ta namen sprejeto Lizbonsko pogodbo.

Za konec naj zaželim vso srečo in veliko uspeha češkemu predsedstvu. To je v interesu Češke republike in Evropske unije.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Gospa predsednica, predsednik Sveta, Evropska unija je preživela šest mesecev drame, dinamike in deklaracij pod vodstvom predsednika Sarkozyja, sedaj pa ste vodilno vlogo prevzeli vi, gospod predsednik, s takšnim smislom za humor, na katerega se moramo najprej navaditi. Upam, da bo vaše predsedovanje Svetu konstruktivno in produktivno, saj EU čakajo izjemni izzivi. Sami ste omenili vojno med Izraelom in Hamasom, gospodarsko krizo in seveda notranje zadeve, kot je na primer vprašanje Lizbonske pogodbe.

Naj povzamem en vidik vašega govora: energetska varnost. Poudarili ste njen izjemen pomen in strinjam se, da je energija osnovna surovina moderne družbe. Od nje je odvisno vse – naš način življenja, gospodarstvo, nadaljnji razvoj. Ne moremo biti odvisni od oskrbe z energijo. Za zagotovitev neodvisnosti pa potrebujemo dobro mešanico različnih virov energije.

Zato upam, da boste s svojim odprtim in neposrednim pristopom prepričali svoje evropske partnerje v novo razpravo o jedrski energiji, predvsem pa prepričali nemško vlado, naj konča s svojo protijedrsko politiko. To je zahteva, na kateri temelji varnost naše celine.

Še veliko je treba postoriti in vi ste dobili priložnost, da Evropo popeljete naprej. Želela bi se tudi zahvaliti in izraziti svoje prepričanje v uspešno sodelovanje.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Gospa predsednica, predsednik, obstaja le en kriterij, s katerim lahko merimo češko predsedstvo, ki ga je imenovala vaša vlada, in dramatične dogodke zadnjih tednov, in to je energetska politika Evropske unije.

Danes se zaključuje še eden v nizu energetskih sporov med Rusijo in Evropo, še vedno pa nimamo systemske garancije ali političnega okvira, da bi se v prihodnosti izognili takim problemom. Po energetskih krizah iz let 2004, 2006 in 2008 je prišel skrajni čas, da Evropska unija nadaljuje s širitvijo ne le oskrbe z energijo, ampak tudi virov energije, ki jo tako nujno potrebujemo. Zato pričakujem, da bo češko predsedstvo naredilo nove korake k zagotovitvi finančne podpore za izgradnjo plinovoda Nabucco in učinkovitejše energetske politike v Osrednji Aziji. Zato pričakujem, da bo severni plinovod črtan s seznama prednostnih nalog Evropske komisije, saj bo neukrepanje pomenilo, da se bomo naslednjo zimo soočili z enakimi problemi kot sedaj.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, pri tem energetskem vprašanju je na preizkušnji kredibilnost Evrope. Gospod Barroso, hvala za vaše jasno stališče, ki ste ga predstavili danes dopoldne.

Prav neverjetno je, kaj počneta podjetji Gazprom in Naftogaz v zadnjih dveh, treh, štirih, petih dneh! Tako moramo reči: „Gospodje, zdaj je pa dovolj!“ Za to pa moramo delovati skupaj. Hvala za dobro koordinacijo! Ali mi lahko kdo pojasni, kaj pomenijo ti obiski slovaškega in bolgarskega predsednika vlade v Moskvi? To daje Gazpromu vedeti, da nismo enotni. Pojasnite mi te obiske.

Menim, da mora pri tem vprašanju pomembno vlogo odigrati Evropska komisija: pripraviti moramo načrte za oskrbo s plinom v nujnih primerih. Najprej je treba prenoviti direktivo o varnosti oskrbe s plinom, sicer Evropska komisija ne bo imela dovolj politične moči za ukrepanje. Potrebna je evropska koordinacija. Drugič, z denarjem, ki je na voljo, moramo pripraviti načrt za ukrepanje v nujnih primerih „plinska infrastruktura v srednji in vzhodni Evropi“.

Tretjič, rabimo celovit energetski investicijski načrt, s pomočjo katerega bomo obnovili evropsko gospodarstvo. Glavna prednostna naloga so stavbe v vzhodni Evropi. Naravnost škandalozno je videti, kako malo sredstev strukturnih skladov je porabljenih za koristne namene! Namesto da gradimo stadione za evropska prvenstva, bi morali denar naložiti tako, da bi imeli naši državljani od njega koristi – v stavbe, sisteme ogrevanja in obnovljive vire energije.

Nazadnje pa naj še pripomnim, da smo na področju jedrske energije še bolj odvisni kot pri oskrbi s plinom. Uvozimo 99 % jedrskih goriv! Nehajte povezovati jedrsko energijo z neodvisnostjo! Gospa Koch-Mehrin, vaše izjave glede tega so naravnost smešne.

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (CS) Predsednik vlade, gospe in gospodje, prepričan sem, da tukaj ni nikogar, ki zavida češkemu predsedstvu v okoliščinah, v katerih je prevzelo vodenje Evropske skupnosti. Predsednik vlade, eno glavnih gesel vašega predsedovanja je Evropa brez ovir. To geslo lahko tolmačimo na različne načine, odvisno od posameznikovih političnih in osebnih izkušenj. Osebnostno verjamem, da lahko to razumemo le na en način, in sicer kot nadaljnjo sprostitev finančnih in tržnih mehanizmov; na to pa gledam kot na izziv, da izpopolnimo tisto, na kar je lahko Evropa upravičeno ponosna, namreč evropski socialni model. Pri tem pa ne mislim le na priložnost za umik nesmiselnih ovir ali priložnosti za zaposlovanje. To je priložnost, da damo mobilni delovni sili verodostojna zagotovila o enakovredni obravnavi. To lahko na primer vključuje pozitiven razplet nerešenega vprašanja čezmejne zdravstvene oskrbe v času češkega predsedovanja.

Če naj bo Evropa brez ovir, bi bilo za začetek dobro, da ne ustvarjamo novih. Evropa ni le Evropska skupnost; Evropa vključuje tudi naše sosedbe, ki ji pripadajo ne le geografsko, ampak tudi zgodovinsko. Prav tako bi rad izvedel vaše mnenje o tej temi ter strategijo predsedstva v odnosih s sosedi ob meji Evropske unije. Predvsem mislim na Srbijo in občutljivo vprašanje Kosova, pa tudi na Moldavijo, ki je naredila številne pozitivne korake v smeri izboljšanja odnosov z Evropsko skupnostjo. Menim, da neustvarjanje novih ovir pomeni tudi načelno, a hkrati evropsko politiko v odnosih z Rusijo in Kitajsko. Tudi s temi državami moramo najti uravnotežen odnos, predvsem ko gre za evropske interese.

Evropa brez ovir pomeni tudi posvečanje pozornosti dejstvom, da na ozemlju EU najdemo številne manjšine. To vključuje eno manjšino, o kateri v tem Parlamentu nočemo razpravljati, namreč nedržavljanke v nekaterih državah Evropske unije. Obravnavanje teh zadev med drugim temelji na uvedbi nove politike, ali povedano drugače, ukinjanju politike dvojnih standardov. Dejali ste, da sta ključnega pomena svoboda in odločanje. Dajte državljanom svoje države možnost, da se o Lizbonski pogodbi in o lokaciji ameriškega radarskega sistema odločijo na referendumu. S tem boste potrdili iskrenost svojih besed.

Philippe de Villiers (IND/DEM). – (FR) Gospa predsednica, v imenu Skupine neodvisnosti/ demokracije z vsem spoštovanjem pozdravljam češko predsedstvo, ki ga zelo cenimo, saj imajo Čehi bogate izkušnje z mnogimi težkimi situacijami, v katerih so se znašli, zaradi česar bolj kot kdor koli izmed nas razumejo vrednoto in pomen besede svoboda. Tudi sam pozdravljam češko predsedstvo in se pridružujem upanju. Gospod Topolánek, gospod Klaus, vi ste naše upanje: če bomo poslušali glas ljudstva, torej zagotavljali, da se v vsej Evropi spoštuje referendum o Lizbonski pogodbi, ljudem pa vrni svobodo, da bi jih osvobodili bruseljske birokracije, se bomo potopili. Dandanes nas je vedno več evropskih narodov, ki se ne strinjamo z Brusljem.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gospa predsednica, glede na to, da imam le eno minuto časa za govor, lahko le prosim češko predsedstvo, naj nam pomaga zagotoviti, da bodo evropske ustanove spoštovale demokracijo. V demokraciji odločajo ljudje. V državah, kjer je bilo ljudem omogočeno, da izrazijo svoje mnenje – v Franciji, na Nizozemskem in na Irskem –, je Lizbonska pogodba, znana tudi kot Evropska ustava, romala v koš za smeti. Upam, da se bo novo predsedstvo postavilo na stran državljanov in svobode in ne, kot smo bili priče pri številnih drugih predsedstvih, na stran arogantnih evropskih uradnikov.

Potem je tu še vprašanje Turčije. Velika večina Evropejcev nasprotuje pristopu neevropske države k Uniji. Tudi v tem dokumentu evrokrati uveljavljajo svojo voljo, zato potrebujemo pomoč češkega predsedstva. Glede na to, da se je Češka republika šele pred nedavnim znebila diktature, bi se vaše predsedovanje v naslednjih šestih mesecih lahko izkazalo za svetilnik demokracije in svobode, seveda, če si drznete nasprotovati eliti EU.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Gospa predsednica, pozdravljam predsednika vlade Topoláneka v Evropskem parlamentu in na podlagi preteklih razprav vem, da bo Evropa v naslednjih šestih mesecih v zelo dobrih rokah. To je zgodovinski trenutek za Češko republiko, v katerega boste vnesli svoje politične veščine.

Program češkega predsedstva si je zadal nekaj pomembnih prednostnih nalog: trije E-ji za energijo, ekonomski napredek in vlogo Evrope v svetu. Že v prvih dneh vašega predsedovanja ste se soočili z velikimi izzivi. Bili ste v Moskvi in v Kijevu, močno si prizadevate doseči dogovor, na podlagi katerega bi ponovno vzpostavili dotok zemeljskega plina v evropske države. V dosedanjih pogovorih z Rusijo in Ukrajino ste pokazali izjemne diplomatske sposobnosti; nujno pa je treba ruski vladi jasno pokazati, da v modernem svetu ne poslujemo tako, da za talce vzamemo narode. Do zdaj ste primerno zastopali EU, zato vam čestitam, prav tako pa tudi za vaše delo na področju reševanja trenutne krize na Bližnjem vzhodu s ciljem ustavitve ognja, ki bo omogočila nadaljevanje mirovnih pogajanj.

Gospodarska kriza je visoko na seznamu vaših nalog. Podpirate smiselne ukrepe za zagotovitev rešitve gospodarske krize. Popolnoma jasno ste izrazili pomembnost, da Evropa in države članice ne uvajajo novih zapletenih predpisov na evropski ali nacionalni ravni. Govorili ste o mobilizaciji držav, ki imajo podobne liberalne gospodarske poglede kot vi sami, namreč nasprotovanje trenutnemu protekcionizmu. Zagotoviti moramo, da bodo vse ureditvene spremembe sorazmerne in smiselne.

In nazadnje, čez en teden se bo v Belo hišo vselil nov ameriški predsednik. Vem, da se lahko zanesemo na vas, predsednik vlade, da boste vzpostavili dobre delovne odnose z novoizvoljenim predsednikom Obamo. Vem, da ste istega mnenja kot jaz, namreč da je prihodnost transatlantskega zavezništva bistvenega pomena za našo varnost in razvoj. Želim vam veliko uspeha. Naj citiram Winstona Churchilla, ki je v svojem zadnjem velikem govoru v spodnjem domu dejal: „Ne odnehaj, ne utruj se, ne obupaj“. Veliko sreče.

Kristian Vigenin (PSE). – Gospa predsednica, priznati moramo, da je bil začetek češkega predsedovanja zelo težak. Vedno hujša gospodarska kriza, kruta vojaška operacija s strani Izraela in največja kriza doslej na področju oskrbe Evrope s plinom.

Vaša aktivnost pa bo še težja zaradi vedno večjih političnih napetosti, povezanih z evropsko volilno kampanjo. Nazadnje bo vaše predsedovanje zaznamovano z izvolitvijo 532 novih poslancev v Evropski parlament. To številko poudarjam zato, ker ni takšna, kot jo predvideva Lizbonska pogodba. Menim, da bi morala biti ratifikacija pogodbe in njena uveljavitev višje na seznamu vaših prednostnih nalog, tako na nacionalni kot tudi na evropski ravni.

Morda se zdi, da nimate sreče, da ste prevzeli vodenje EU v takšnih razmerah, toda vsaka kriza je hkrati tudi priložnost. Izkoristite te priložnosti. Poskrbite, da bo EU bolj aktivna, prisotna in kredibilna na Bližnjem vzhodu. Poskusite razviti bolj odgovorno politiko EU glede energije in oskrbe z njo. Storite več, da boste vrnili evropsko gospodarstvo nazaj na tire in hkrati ohranili službe. Gospod Topolánek, rad bi videl še eno uspešno predsedovanje nove države članice. To je vaša posebna odgovornost. To bo dokaz, da novi prišleki niso sposobni le slediti, ampak tudi voditi.

Glavni pogoj za uspeh je združitev vseh 27 držav članic in njihovo zedinjenje glede politik in ukrepov. To ne bo mogoče, če ne morete zagotoviti enotnosti v lastni državi. Nasprotujoča si sporočila, ki prihajajo iz različnih čeških ustanov, škodijo vašemu uspešnemu vodenju, zato vas prosim, storite vse, kar je v vaši moči, in ustavite vse notranjepolitične igrice. To ni enostavno v predvolilni situaciji, vendar si lahko vzamete Slovenijo za zgled. Drugi pogoj je, da za sabo združite glavne politične stranke v tem Parlamentu. Za šest mesecev pozabite na svojo politično pripadnost in zagotovite širši dialog. Tega pa se lahko naučite iz francoskega predsedovanja.

In nazadnje naj vas opozorim še na vzpon ekstremizma, antisemitizma in ksenofobije v Evropi. Tudi Češko republiko je prizadel ta trend. Prosim vas, da vključite to vprašanje visoko na seznam svojih nalog, predvsem zaradi prihajajočih evropskih volitev. Želim vam veliko uspeha.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Gospa predsednica, rada bi se zahvalila predsedniku Sveta za današnjo predstavitev programa češkega predsedstva. Vendar pa bi rada izpostavila nekaj vprašanj, za katera upam, da jih vaše predsedovanje lahko obravnava.

Najprej, geslo „Evropa brez ovir“, ki ste ga izbrali. Strinjam se s predpostavko tega gesla. Še posebej bi morala veljati za evropske državljane, ki imajo pravico prostega gibanja in prebivanja znotraj EU. Sem poročevalka za izvajanje direktive o prostem gibanju. Na žalost se zdi, da vaše geslo ogrožajo nacionalni organi. Komisija je pred kratkim izdala poročilo o izvajanju te direktive, ki nas je zelo razočaralo. Glede na neustrezen prenos direktive s strani držav članic si želim, da bi temu vprašanju namenili večjo pozornost, kot trenutno izhaja iz vašega programa na področju svobode in varstva.

Drugič, poleg nekaterih težkih vprašanj, s katerimi se boste morali soočiti v času predsedovanja – kot so skrbi, povezane s trajajočo globalno finančno krizo in energetska varnostjo –, boste nosili tudi težko zakonodajno breme. Zaradi tega verjamem, da boste uporabili vsa potrebna sredstva za ustrezen zaključek številnih nedokončanih poročil še pred koncem parlamentarnega mandata. Pri evropskih državljanih smo vzbudili velika pričakovanja glede zmanjšanja cen pri glasovnem, SMS in podatkovnem gostovanju. Upam, da boste spoštovali svojo zavezanost za doseg sporazuma v prvi obravnavi glede mojega poročila Gostovanje II. Hvala, med predsedovanjem pa vam želim veliko sreče.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, toplo pozdravljam češko predsedstvo in upam, da mu bo uspelo premakniti Evropo naprej in stran od nesmiselnega smešenja iz Bruslja in ukrepati v boju proti sramotnemu trgovanju z nezakonitimi priseljenci, ki se dogaja v Sredozemlju.

Minister Maroni je na nedavnem srečanju ministrov za notranje zadeve Cipra, Grčije, Italije in Malte končno le predramil Evropo. Čas je, da se Evropa zave resnosti razmer v Sredozemlju: poteka trgovanje z nezakonitimi priseljenci in drogami iz Afrike in Azije. Češko predsedstvo mora razmisliti o nujno potrebnih specifičnih ukrepih, s katerimi bodo ministri za notranje zadeve dobili pooblastila za sklepanje sporazumov o vračanju oseb z državami, ki niso članice EU, in iz katerih prihajajo ti priseljenci.

Okrepiti moramo dejavnosti, ki jih izvaja Frontex, katerega delovanje mora biti usklajeno z ustreznimi instrumenti in viri, pri tem pa mora Evropa spoznati, da bodo takšne dejavnosti učinkovite le, če jih bodo spremljale politike za vračanje nezakonitih priseljencev in sredstva za države, kot je moja, ki morajo sprejemati nezakonite priseljence. Predsednik, obiščite mesto Lampedusa in prepričali se boste, kako resen je problem. Postajamo središče boja proti nezakonitemu trgovanju z drogami v Sredozemlju – sramota, ki jo moramo odpraviti. Obiščite Lampeduso kot politik, potem pa se vrnite kot turist na enega izmed najlepših otokov v Sredozemlju!

(Aplavz)

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Gospa predsednica, gospod Barroso, gospod Topolánek, pozdravljam češko predsedstvo! Kot prebivalec Prage, izvoljen v Evropski parlament, kot nemški član skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze, sem še posebej zadovoljen, da bo v naslednjih šestih mesecih predsedovanje Svetu prevzela Češka republika. Pred več kot 40 leti sem po zasedbi Češkoslovaške odšel v politično izgnanstvo v Nemčijo, še vedno pa se čudim, da lahko sedaj v Češki republiki in srednji Evropi svobodno spodbujamo napredek demokracije in spoštovanje človekovih pravic.

Trenutne politične, gospodarske in okoljske razmere bi predstavljale velik izziv za vsako predsedovanje Svetu – vendar sem prepričan, da bo to sposobno premagati vse težave. Rad bi zaželel vsem nam, ne le Češki republiki, vse najboljše v tem predsedovanju.

(Aplavz)

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Gospod predsednik Komisije, gospod predsednik Sveta, prednostne naloge vašega predsedovanja vključujejo naslednje: da bi Evropska unija lahko mednarodno ukrepala, mora svojo varnost povezati s strateškim sodelovanjem z organizacijo NATO, prav tako pa mora razviti svoje lastne obrambne zmogljivosti, ki dopolnjujejo NATO.

Državlani se sprašujejo, kdo ogroža Evropsko unijo v takšni meri, da mora svojo varnost povezovati z organizacijo NATO? Prav nasprotno, jasno grožnjo Evropski uniji predstavlja strategija, ki jo uporablja Izrael, strategija vojne, ki je Evropska unija ni odkrito obsodila in zaradi katere ni uvedla sankcij, kot je to storila v drugih primerih.

Nadaljujete tudi, da želite gospodarstvo brez meja in da se je treba izogniti pretirani regulaciji in protekcionizmu. Ali smo se, kot Evropska unija, iz gospodarske krize naučili le to? Nobenega varstva za šibke in borzne špekulacije? Zaradi tega ne smemo biti presenečeni, da državljani izgubljajo potrpljenje do politik Evropske unije. To nam pove tudi Evrobarometer, ki ga nikoli ne upoštevamo.

Kar je običajno za današnji dan in kar izpostavljajo množične demonstracije, je potreba po mirovni politiki, ne pa nevtralnost, s katero priznavamo sokrivdo. Odzivi in protesti ljudi so odličen dokaz, da potrebujemo pravico in politični nadzor trga, ter cene blaga, ki bodo vsaki državi omogočale, da opravljajo socialno vlogo, ki ji jo dodelijo njeni državljani, brez dogmatskih omejitev Pakta stabilnosti.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospa predsednica, rada bi pozdravila predsednika in mu zaželela vse najboljše pri predsedovanju, prav tako pa to želim tudi njegovim ljudem.

Kot irska poslanka bi se rada zahvalila Češki vladi in ljudem. Ko so moji sodržavljani na referendumu zavrnilo Lizbonsko pogodbo, je le češko predstavništvo dejalo, da spoštuje irsko glasovanje. V ozračju prezira francoskega, nizozemskega in irskega glasovanja – in onemogočanja, da bi ljudje volili – je bilo to spoštovanje zelo dobrodošlo.

Spoštovanje je dragocena in potrebna drža. V Evropi se srečujemo s številnimi krizami. Pripravili ste ambiciozen program za reševanje teh kriz. Države članice bi morale spoštovati takšen program. Prav tako je potrebno spoštovanje do državljanov teh držav članic, da upajo na uspeh.

Navdušena sem nad spoštovanjem, ki ste ga pokazali do svojih sodržavljanov s tem, ko ste priznali, da bi tudi oni, prav tako kot Irci, verjetno zavrnilo Lizbonsko pogodbo, če bi jim bilo to omogočeno. Takšno spoštovanje prinaša dobre obete za vaše predsedovanje in Evropo.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, verjetno niste pričakovali tako prijateljskega, prijaznega sprejema v Evropskem parlamentu, gospod Topolánek, vendar gre pri češkem predsedovanju Svetu za dogodek, ki je prežet z zgodovino. V svoji politični karieri sem že doživel prizore, ki so predstavljali mejnike, prvi izmed teh je združitev obeh Nemčij, drugi pa združitev Evrope po dveh krvavih evropskih državljskih vojnah v prejšnjem stoletju. Dejstvo, da danes Češka republika zastopa predsedstvo v Evropskem parlamentu, odraža neverjetne zgodovinske spremembe, katerim smo bili priča in za katere smo lahko hvaležni. Zagotavljam vam podporo skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov brez kakršnih koli zadržkov in brez kakršnega koli dvoma.

Stvari so se začele premikati s Karlom IV., ki ni bil le eden izmed prvih arhitektov vseevropskega transportnega omrežja, ampak tudi ustanovitelj ene izmed najstarejših in najuglednejših univerz v Evropi, in s tem znak evropske univerzalnosti, ki je zapustil vsaj tako pomemben pečat na nas Evropejce, kot pogodbe, ki smo jih sklenili. Če zanemarimo občasne pripombe evroskeptikov – ki jih poznamo iz vaše države –, vas bomo podprli. V skupini PPE-DE smo zelo neomajni Evropejci – o tem ni nobenega dvoma – in ravno zaradi tega lahko prepoznamo napačne usmeritve, ki jih izbere Evropa, in ji lahko pomagamo na pravo pot. Lizbonska pogodba je odličen instrument, da popravimo vse napačne poti, ki jih je izbrala Evropa. Zaradi tega želim izraziti pričakovanje, da boste, kot predsednik Sveta, prispevali k uveljavitvi te pogodbe in da jo bo vaša država čim prej ratificirala.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Gospa predsednica, predsednik Sveta, predsednik Komisije, gospe in gospodje, češkemu predsedstvu izrekam enako dobrodošlico, kot sem jo izrekal leta 1991, ko sem, kot predsednik Evropskega parlamenta, naslovil senat takratne Češkoslovaške in jo povabil, da se nam pridruži. Menim, da odlično generacijo čeških in slovaških državljanov pooseblja oseba z velikim ugledom v Evropi in po celem svetu. Seveda govorim o predsedniku Václavu Havlu.

Za predsednika imam dve pripombi in vprašanje. Odločili ste se – vesel sem, da ste govorili o Evropi pravil –, da boste ratifikacijo Lizbonske pogodbe podredili ratifikaciji raketnega obrambnega ščita. Mnogi smo prepričani, da to ni prava pot naprej, vendar ste se odločili, da boste svojo državo podredili nečemu, kar bi morali obravnavati skupaj. Obstaja dejstvo, ki ga ne moremo spregledati, in sicer, da je plinski spor politični spor. Menim, da boste v teh okoliščinah zelo težko pripravili politiko za vzhod. Prav tako ne morem razumeti, kako lahko Čehi, ki so zelo ponosni na svojo neodvisnost in suverenost, svojo odločitev podrejajo temu, kar počnejo Irci.

Drugič, predsednik Sveta, nikjer niste omenili evra. Včeraj smo v tem Parlamentu praznovali deseto obletnico evra in vstop vaše sestrške republike, Slovaške, v evro. Kaj boste storili v času češkega predsedovanja, da bi zaščitili evro?

Lena Ek (ALDE). - (SV) Gospa predsednica, gospod Topolánek, gospod Barroso, v celoti drži, da smo med dvema krizama: podnebno krizo in finančno krizo. Temu lahko dodamo še energetske krizo. Zato je zelo pomembno, da še naprej ostanemo osredotočeni. Vprašanje predsedniku vlade Topolánek se torej glasi: ali bo Češka republika zagotovila, da bodo krizni programi za reševanje gospodarske krize uporabni tudi pri reševanju podnebne krize?

Priložnost imamo, da pomagamo državljanom do boljšega okolja in novih delovnih mest, hkrati pa pomagamo malim podjetjem. Zgodovina kaže, da je vsaki finančni krizi sledil tehnološki premik. Z naložbami v novo zeleno tehnologijo, kot je daljinsko ogrevanje, biogoriva, toplotno, električno in energetske učinkovite hiše, solarne plošče, inteligentno omrežje in tako dalje, lahko imamo koristi zaradi prilagoditev, ki so nujne za boj proti podnebnim grožnjam in gospodarski razcvet, ki ga Evropa in svet potrebujeta. Sočasne naložbe v inteligentno tehnologijo, prijazno do podnebja, in zaposlovanje bodo hkrati umirile tudi stanje varnostne politike v zvezi z Rusijo.

Tisti, ki so nasprotovali energetskega paketu in celoviti skupni evropski energetske politiki, bodo mogoče sedaj razumeli, zakaj vlagamo toliko dela v to, da bi bila EU glede teh vprašanj enotna. Evropski državljani, ki zmrzujejo, vsekakor razumejo, kaj je treba storiti. Ne sme priti do okoliščin, kot smo jih imeli v krizi na Bližnjem vzhodu, kjer so tri ali štiri evropske delegacije tekale ena okoli druge.

Zaradi tega pozdravljam češko predsedstvo in dobro vzpostavljeno sodelovanje z naslednjo državo, ki bo predsedovala, Švedsko, in vam želim vso srečo.

Girts Valdis Kristovskis (UEN). - (LV) Kolegi, gospod Barroso, gospod Topolánek, rad bi izrazil priznanje češki vladi za njeno odločenost, da nadaljuje z vrednotenjem političnih, moralnih in zakonskih vidikov kaznivih dejanj komunističnega režima, ki se je začelo pod slovenskim predsedstvom. Posledice zločinov komunističnega režima so zoprna brazgotina na obrazu Evrope. Vendar pa se pod vplivom *realpolitike* evropski politiki še vedno pretvarjajo, da tega ne opazijo. To pomeni, da Evropi še vedno manjka samosposobnost pred rusko diktatorsko ideologijo. Na žalost se bomo, vse dokler bodo dejanja nacizma veljala kot zločini proti človečnosti, zločini komunističnega režima ZSSR pa bodo oproščeni, morali soočiti z dejstvom, da je Evropa in njena zgodovinska resnica razdeljena na vzhodno in zahodno polovico. Oskrba s plinom v Ukrajini je prekinjena, ruski tanki pa prodirajo v Gruzijo. Dokler bo tako, evropske skupne vrednote ne bodo nič drugega kot le sanje. Češko predsedstvo pozivam, da izvede zavezo, izraženo v Praški deklaraciji.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - Gospa predsednica, gre za prvo predsedovanje države iz bivšega sovjetskega bloka in držimo vam pesti, predsednik vlade, da bo prvovrstno predsedovanje.

S predsedovanjem ste začeli v vroči politični temperaturi in mrzlih vetrovih energetske krize. Predsednik vlade Topolánek, čestital bi vam rad za hitro ukrepanje, zavezanost iskanju rešitve plinske krize in posredovanje, ki ste ga opravili med Rusijo in Ukrajino.

Pri dveh izmed treh glavnih prednostnih nalog češkega predsedstva – energija in vzhodno partnerstvo – je potreben plin. Gre za sečišče obeh prednostnih nalog predsedstva. Krizne solidarnostne rešitve morate najti takoj. Odpraviti morate blokado oskrbe s plinom v 18 državah članic, katerih državljani in industrija trpijo. Nato morate poiskati dolgoročno trajno, sistematično in trajnostno rešitev. Pripraviti morate celovito in odločno strategijo.

Prav tako pozdravljam vašo prednostno nalogo vzhodnega partnerstva, s katerim bomo dobili ustrezen okvir za boljše sodelovanje z vzhodnimi partnerji, ki so blizu naših mej. Evropski parlament ga bo dopolnil s svojo dimenzijo s tem, ko bo oblikoval medparlamentarno skupščino z imenom EURONEST. To partnerstvo bo pomagalo pri preprečevanju nastajanja podobnih kriz, kot je trenutna.

Prepričan sem, da bo češko predsedstvo, ki se sooča s tako zahtevnimi časi in kriznim vodenjem, sposobno izpolniti naša pričakovanja in da bomo v šestih mesecih imeli manj ovir ter močno in varno Evropo, tudi bolj prijetno Evropo, kot se glasi vaše geslo.

(CS) Naj postane Evropa bolj prijetna! Želim vam veliko uspeha.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Gospa predsednica, predsednik Sveta, „Evropa brez ovir“ je dobro geslo, saj sega v samo bistvo Evropske ideje. Prav tako upam, da bo možno odpraviti ovire v glavah nekaterih ljudi, ki imajo še vedno politične, če ne ideološke zadržke o Evropski uniji, in zaradi tega ovirajo njen nadaljnji razvoj kot je predvideno v Lizbonski pogodbi. Še veliko dela vas časa tudi v vaši državi.

Pogodba o reformi je bistvenega pomena. Kako boste pripravili energetska politika, ne da bi osnove za to določili v Lizbonski pogodbi? Tega ni mogoče narediti. Tudi na številna druga področja politik lahko gledamo na enak način. Popolnoma nesprejemljivo je povezovati ratifikacijo z drugimi domačimi problemi, saj gre za skupno pogodbo, ki nima nič opraviti z domačimi političnimi spori – opozicija proti vladi in obratno.

Evropa je skupnost vrednot. Osrednjega pomena so človekove pravice in pravna država – tudi na tem področju vaša država kaže nekaj pomanjkljivosti. Ob tej priložnosti bi rad omenil primer dr. Yekte Uzunogluja, ki se je 14 let boril za pravico in odškodnino. Pozivam vas, da storite vse, da bi bil ta nesrečni primer, v zvezi s katerim je Václav Havel že gladovno stavkal, razrešen v času vašega predsedovanja.

Ob koncu francoskega predsedovanja Svetu je predsednik Sarkozy dejal, da se je v preteklih šestih mesecih spremenil. Upam, da bo tudi vas in številne druge v Češki republiki ta izkušnja spremenila.

Andrew Duff (ALDE). - Gospa predsednica, predsedniku bi rad zastavil štiri vprašanja.

Gospod predsednik, če mislite, tako kot ste povedali, da je Lizbonska pogodba slabša, kot pogodba iz Nice, zakaj ste jo potem podpisali?

Drugič, ali lahko potrdite, da Češka republika ne bo poskušala slediti irskemu primeru in da ne bo poskušala raztrgati lizbonskega paketa?

Tretjič, ali ne vidite protislovja, ko pridete sem in poveljučujete legitimnost Parlamenta, hkrati pa zavračate podporo pogodbi, ki v tolikšni meri povečuje njegove pristojnosti?

Četrto, ali je lahko češko predsedovanje zares pristojno, dokler Češka republika ne ratificira pogodbe?

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Gospa predsednica, predsednik Sveta, prav paradoksalno je, da je lahko ta večkratna kriza, ki je prizadela svet, vključno z Evropo, hkrati tudi velika zaveznica, saj so prav tisti, ki so vsem govorili, kako naj poslujejo, najbolj odgovorni za to krizo. Prav oni so jo nadzorovali in nas spravili v to.

Danes lahko v vaših izjavah zaznam spremembe in zaradi tega češkemu predsedstvu želim vse najboljše. Spomnil bi vas rad na zgodovinsko dejstvo, ki vam je lahko v pomoč. Leta 1618 je v mesto Hradčany prišla neprijetna habsburška diplomatska misija, ki se je obnašala skrajno arogantno. Čehi so jo z vso pravico vrgli skozi okno, kar je poznano pod imenom „defenestracija“. Veselim se že takšne politične defenestracije. Upam, da boste skozi okno spodobnosti in razuma vrgli vse nepošten svetovalec in da vam bo po tem uspelo premakniti Evropske zadeve naprej. Prav to pričakujejo evropski državljani in ne bo vam uspelo, če boste poslušali te mazače.

Stefano Zappalà (PPE-DE). – Gospa predsednica, gospe in gospodje, kot vedno v Evropi, tudi tokrat živimo v času pomembnih zgodovinskih dogodkov, in šest mesecev češkega predsedovanja zagotovo spada med te dogodke.

Obstaja še vrsta nerešenih problemov, za katere bo predsedstvo moralo poiskati rešitve: za Lizbonsko pogodbo, ki zahteva dokončno sprejetje, je bila pot že začrtana, vendar pa potrebuje dodatni zagon, s katerim bi bilo mogoče zagotoviti, da se bo proces zaključil že letos. Resna svetovna gospodarska kriza bo še naprej puščala številne vplive, ti pa bodo v tem letu nedvomno znatni. Upamo, da bo predsedstvo nadaljevalo v smeri, ki jo je že začrtalo francosko predsedstvo, tako da bo na naslednjih vrhah skupine G8, ki jim predseduje Italija, mogoče priti do rezultatov, ki jih Evropa potrebuje.

Evropa se sooča z resnim problemom z vidika oskrbe z energijo: to je ključno dejstvo in zdi se, da gre za problem, ki ga je težko rešiti. Smo lahko tik pred tem, da najdemo rešitev; v vsakem primeru mora biti prihodnost v zvezi z odvisnostjo številnih držav, vključno z mojo, zagotovljena s takšno oskrbo.

Razmer v Gazi ne moremo več tolerirati. Ne smemo se pogovarjati s teroristi, napade na Izraelce pa je treba nemudoma in za vedno zaustaviti, predvsem pa nikakor ne smemo tolerirati smrti nedolžnih civilistov na bojni liniji nesmiselne in na žalost trajne vojne.

Priseljevanje je treba rešiti na evropski ravni, zato je treba znatno pozornost nameniti razmeram, ki vladajo v nekaterih državah, vključno z Italijo in Malto, ki imajo v zvezi s tem vprašanjem velike težave. Z vprašanjem Cipra se je treba hitro spopasti ter tako enkrat za vselej razčistiti vse odnose med Grčijo in Turčijo ter med Evropo in Turčijo, ki še vedno čaka na začetek pristopnih pogajanj.

Gospod Topolánek, upam da boste vedno prisotni v Parlamentu, želim vam vse najboljše pri vašem delu in vam čestitam, da ste še vedno z nami, potem ko ste podali prve odgovore. Pri prejšnjih predsedovanjih tega nismo bili navajeni. Hvala, to je dober znak.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Gospa predsednica, gospod predsednik Sveta, od čeških zgodovinarjev sem izvedel, zakaj niste ratificirali Lizbonske pogodbe: govorijo o magičnosti številke 8, kot v letu 2008. Pravijo, da ta številka močno zaznamuje vašo zgodovino: leta 1918 je bila ustanovljena Češkoslovaška, leta 1348 pa Praga. Navajajo okoli štirideset primerov, predvsem pa tri nedavne, ki so bili zelo boleči: 1938, ko sta vas zapustili Francija in Združeno kraljestvo, 1948, ko ste bili z *coup d'état* postavljeni na stranski tir, in 1968, ko so vdrli Sovjetski tanki. Torej leto 2008, razumem – stvari ste opustili, ker ste menili, da bi ratifikacija pogodbe v tem letu bila sumljiva, še toliko bolj, ker so jo nekateri primerjali z omejeno suverenostjo Brežnjeva. Kljub vsem njegovim napakam in preteklosti, tovariš Barroso, ki je prisoten, ni Brežnjev!

(Smeš)

Vsi smo del projekta, za katerega je značilna deljena in prostovoljna suverenost. Lizbonska pogodba je samo en trenutek v tej zgodovini; gre samo za eno fazo v tej zgodovini. Prosim vas: leta 2008 je konec, ratificirajte jo v letu 2009!

(Aplavz)

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Češka republika prevzema predsedovanje Evropski uniji v času, ko razpravljamo o tem, kako preoblikovati gospodarstvo in ali bo prihodnji model Evropske unije bolj socialno usmerjen ali bolj liberalen. Včasih se to prikazuje kot prepir med staro in novo Evropo, vendar verjamem, da bodo Čehi lahko našli konsenz, saj ni velikih razlik med tema dvema pojmovanjema. Njuno usklajevanje je opredeljeno z globalizacijo in večkulturnim gospodarskim okoljem, ki se še vedno razvija. Koncept „tržne ekonomije“ različni ljudje razumejo zelo različno in to je vedenjski dejavnik. Države iz nekdanjega sovjetskega bloka zelo dobro razumejo, da obstoj tržnih ustanov in zakonov še ne pomeni nujno uspešnega delovanja trgov. Ustrezati morajo miselnosti in pričakovanjem ljudi. Čeprav včasih poskušamo izpostaviti te razlike med gospodarskimi modeli za politične namene, bo dolgoročna politična perspektiva, ki ovira reformo gospodarske politike, če pri tem upoštevamo spreminjajoče večkulturno in večjezično gospodarsko okolje, pomagala radikalnim populističnim skupinam, da bodo pridobile na moči, prav tako pa bo povzročila dolgoročno politično nestabilnost in nazadovanje gospodarstva.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, predsednik Sveta, gospe in gospodje, češkemu predsedovanju Sveta bi rad čestital za prevzem mandata. Gre za prvo predsedovanje Svetu nekdanje države Varšavskega pakta in ima zaradi tega simboličen pomen, kot je upravičeno povedal gospod Nassauer.

Zadeve v zvezi s pogajanjem o plinu in dejavnosti predsednika Schwarzenberga na Bližnjem vzhodu ter številni drugi primeri kažejo, da je češko predsedovanje Svetu dobro pripravljeno za delo, ki ga čaka. Zaradi tega posebno pomembnost pripisujem dejstvu, da je bilo izrečenih veliko priznanj strateškemu konceptu energetske varnosti. Ta primer predvsem ponazarja, da obstajajo številna področja, na katerih države same ne morejo več skrbeti za interese svojih državljanov in da to omogoča le skupen evropski pristop.

Vendar pa, predsednik, nam te pristojnosti na področju energije in energetske varnosti podeljuje le Lizbonska pogodba. Trenutno delujemo kot koordinatorji, dejavnosti same pa niso zavezujoče. V primeru številnih izzivov, s katerimi se moramo soočiti, tega ne bomo sposobni storiti brez obsega ukrepov, ki jih ponuja Lizbonska pogodba – možnostjo za večjo demokratizacijo, in sicer krepitev pravic Evropskega parlamenta in pravic državnih parlamentov. Zato predvidevam, da je v nemškem prevodu prišlo do napake, saj naj bi glede na tolmačenje zatrdili, da je pogodba iz Nice boljša kot Lizbonska pogodba. Še vedno lahko popravite nemško različico. Zaradi tega si moramo prizadevati pojasniti, da lahko način, na katerega premagujemo skupne izzive na vseh pomembnih področjih, izboljšamo le s pomočjo Lizbonske pogodbe. Hvala lepa.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Gospod predsednik, govorili ste o Evropi pravil. Zelo veliko ste govorili o pravilih. Eno izmed pravil demokracije je tudi izpolnjevanje zavez. Zavezali ste se, da boste Lizbonsko pogodbo ratificirali do konca leta 2008. Tega niste naredili in to ni prav. Zato vas sprašujem: „Kdaj bo Češka republika ratificirala Lizbonsko pogodbo?“

Prav tako ste govorili o samozavesti. Jaz sem to razumela kot aroganco. Češka vlada, vključno z njenim predsednikom, ima vso pravico, da govori in počne, kar želi, vendar pa pri tem ne sme pozabiti, da je del Evropske unije in da sedaj govori v imenu skoraj 500 milijonov državljanov in 27 držav članic.

Zaradi tega ne morete spregledati dejstva, da je 25 držav članic že ratificiralo Lizbonsko pogodbo in da Irska že načrtuje drugi referendum. Ankete nakazujejo, da bo na referendumu večina glasovala „za“. Irci so spoznali, da so se v tem posebno težkem mednarodnem okolju večjim težavam izognili zaradi tega, ker so del Evropske unije in evrskega območja.

Ostane le še, da Češka republika navede, kdaj bo ratificirala Lizbonsko pogodbo. Kot je povedal predsednik moje skupine, Martin Schulz, je v trenutku, ko se Evropa sooča z izjemnimi izzivi, nujno, da deluje enotno. To pa je možno le z Lizbonsko pogodbo.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gospa predsednica, gospod Topolánek, gospe in gospodje, govorili ste o vzhodnem partnerstvu, gospod Topolánek. Partnerstvo je precej nov izum Evropske unije, ki ni obstajalo v Evropi, kakršno so si želeli ustanovitveni očetje Manifesta iz Ventotene, ali v Evropi v začetnem obdobju po drugi svetovni vojni. Da je Evropa svojim sosedam, vključno s sosedami v srednji in vzhodni Evropi, dala možnost pridružitve. Evropa je pomembno vplivala na mir, ne zaradi tega, ker je ponudila svojim sosedam možnost partnerstva, ampak zaradi tega, ker jim je ponudila možnost pridružitve, možnost, da postanejo del EU.

Francosko predsedstvo pred vami je bilo zelo jasno, če govorimo o ovirah, pri opredeljevanju evropskih mej, s tem, ko je pred nosom zaprlo vrata Turčiji, in s tem, ko je pokazalo, da si želi Evropska unija zapreti svoje meje. Zaradi tega v neposredni bližini Evropske unije, kjer je v zadnjih desetletjih vladalo upanje za države, kot je vaša, danes tam vladajo napetosti in divjajo vojne, na Bližnjem vzhodu, Balkanu, Kavkazu, Uralu in Magrebu.

Zato bi vas radi, kot nenasilna radikalna stranka, pozvali, da ponovno premislite o nujnosti, da bi Združene države Evrope bile članicam spet odprte za članstvo in ne za begajoče partnerske odnose. To partnerstvo izključuje vključenost najpomembnejše zadeve: državljsanske in politične pravice za državljane v Evropi in na mejah Evrope.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Gospa predsednica, rad bi čestital predsedniku za sposobnost, ki jo je njegovo predsedovanje že pokazalo pri reševanju številnih vprašanj.

Številni Švedi imajo zaradi zapuščine politične geografije zadnjega stoletja še vedno občutek, da leži Praga vzhodno od Stockholma. To ni prav in vaše predsedovanje, gospod predsednik, bo ponovno postavilo Češko republiko na pravilno mesto v naših miselnih zemljevidih – v srce Evrope tako v zgodovini, kot tudi v prihodnje.

Rad bi tudi izrazil upanje, da boste dobro utrlj pot švedskemu predsedovanju: v zvezi s podnebnimi vprašanji in konkurenčnostjo, kjer je zelo pomembno, da dokažete našo sposobnost odprtega spopadanja z gospodarskimi problemi, brez protekcionizma in z dinamiko odprtega gospodarstva; ter v zvezi z energetskimi vprašanji, kjer boste glede na izrazito dobro lego imeli ključno vlogo. V časih, v katerih živimo, se kaže potreba po reformah in spremembi.

Trdimo lahko, da solidarnost in varnost v zvezi z energijo pomenita preoblikovanje in poglobitev evropskega notranjega energetskega trga. Brez tega bomo izpostavljeni raznim grožnjam in poskusom razdrobitve in razdelitve. Zagotoviti bi morali, da nihče ne bo nadziral oskrbe ter proizvodnje plina in elektrike, prav tako pa tudi ne distribucije, da bi tako lahko zagotovili en skupen trg. Če lahko to dosežemo med vašim predsedovanjem, bo to strateški korak naprej, za katerega vam bomo, upam, lahko vsi čestitali čez šest mesecev.

Maria Berger (PSE). – (DE) Gospa predsednica, predsednik Sveta, sama in še nekateri moji kolegi, ki so danes prisotni, smo bili v skupini poslancev v Evropskem parlamentu, ki smo sodelovali v skupnem parlamentarnem odboru, in smo še posebej spodbujali češko članstvo v obdobju do leta 2004. Zato je danes, ko lahko prvič pozdravimo češko predsedstvo, poseben dan tudi za ostale poslance v Evropskem parlamentu, ne samo za češke. Z vidika avstrijske poslanke v Evropskem parlamentu lahko dodam, da v Avstriji ni bilo vedno priljubljeno zagovarjati pridruževanje Češke republike. Zato vsekakor spadamo med tiste, ki češkemu predsedstvu ponujamo posebno podporo in ne nameravamo posvečati preveč pozornosti začetniškim težavam – nekoliko enostransko začetno stališče o konfliktu v Gazi in mnenje češkega predsedstva, da so socialni in okoljski standardi previsoki, sta že bila omenjena. Z avstrijskega vidika smo še posebej žalostni zaradi sočutnega odziva na slovaške načrte za ponoven zagon JE Bohunice, kar bi predstavljalo jasno kršitev obstoječega prava EU.

Odlični filozof in pisatelj Jiří Gruša je napisal „Priročnik za uporabo, namenjen Češki republiki in Pragi“, ki ga lahko priporočim kolegom poslancem kot odlično in izjemno humoristično branje. Za Evropo priročnika za uporabo še ni v pisni obliki, če pa bo kdaj izdan, bo vseboval nasvet, naj nobeno novo predsedstvo ne zavrne podpore, ki mu jo ponuja Parlament ali vlade sosednjih držav.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica. Predsednik, nosite breme posebne odgovornosti. Začetek češkega predsedovanja Svetu je bil nekoliko negotov – umetniška instalacija je bila provokativna in je sprožila ogorčenje –, vendar pa smo lahko njihova resna prizadevanja, da bi našli trda tla pod nogami in prevzeli odgovornost za celotno Unijo, opazili že pred današnjim dnem. Zdi se mi, da so dobro pripravljeni. Program vsebuje prave prednostne naloge. Vsekakor pa bo naknadno ocenjen na podlagi odločnosti, osebne zavezanosti in evropske miselnosti, s katerimi bodo te prednostne naloge izvedene, prav tako pa tudi na podlagi uspešnosti.

Predsednik komisije Barroso je rekel, da bo EU v teh šestih mesecih na preizkušnji. Na evropskem političnem preskusu sta češko predsedovanje Svetu in češka vlada. Te preskuse je mogoče opraviti le, če damo vse od sebe. Zaradi tega želim, da prenehate z vnašanjem domače politike v evropsko politiko in obremenjevanjem predsedstva Sveta z domačimi vprašanji. Državljanom bi morali pojasniti, da v zadevah plinskega spora, Gaze, slovaških dejanjih glede JE Bohunice in finančne krize že čutite, da bi Lizbonska pogodba okrepila vašo vlogo in vam omogočila njeno izvajanje v večji usklajenosti z drugimi evropskimi institucijami.

Evropska unija je skupnost vrednot in skupnega pravnega sistema. Da, imamo pravila in vsak, ki jih krši, vsak, ki se ne drži svojih obljub, kaže pomanjkanje solidarnosti. Združeni smo kljub razlikam v naših skupnostih vrednot, našem skupnem pravnem sistemu, naših političnih ciljih.

Zaradi tega bi vas rad pozval k naslednjemu: ne skrivajte se za Irsko, naredite korak naprej, ratificirajte Lizbonsko pogodbo pred dnevom Evrope 2009, pred koncem vašega predsedovanja Svetu. Presojali vas bomo na podlagi vaših dejanj in ne na podlagi pripomb vašega predsednika v Češki republiki.

Gary Tittle (PSE). - Gospa predsednica, zanimiva je izjava češkega predsednika, da opozicija poskuša torpedirati češko predsedstvo, sam namreč menim, da češko predsedstvo opravlja zelo dobro delo, da ga torpedira kar samo.

Češko predsedstvo navaja, da si po svojih najboljših močeh prizadeva za širitev Evropske unije in sprejetje Hrvaške. Če je tako, zakaj ne more ratificirati Lizbonske pogodbe? Nenazadnje se češko predsedstvo strinja s to pogodbo in bi zaradi tega moralo izpolniti svoje obveznosti.

Bodimo poštene: ne gre za odličen začetek predsedovanja. Češko predsedstvo opisuje podnebni paket kot neumno razkošje. Češki minister za finance opisuje načrt za oživitev gospodarstva kot spomin na obdobje komunizma. Imamo tako imenovano umetniško delo – ki je vse užalilo, še posebej Bolgare –, prvo izjavo o krizi v Gazi pa je bilo treba umakniti nekaj ur po tem, ko je do nje prišlo.

V tem trenutku potrebujemo vodstvo in vse, kar sem videl do sedaj, me je naučilo, da prej ko bomo dobili stalnega predsednika Sveta, bolje bo, saj je mogoče le s skladnimi evropskimi ukrepi, ki bodo Evropi zagotovili varnost, zagotoviti tudi svetovni vpliv in oživitev gospodarstva. Postavimo torej to vodstvo.

(Predsednica je prekinila govornika.)

Josef Zieleniec (PPE-DE). – (CS) Gospa predsednica, češko predsedovanje si zasluži priznanje za aktivno vlogo pri reševanju spora glede ponovne dobave plina na Češkem. Vendar pa bi naredili veliko napako, če bi temu problemu obrnili hrbet, ne da bi prej obravnavali njegove dolgoročne vzroke.

Vzrok leži v ruskih težnjah, da bi razširili področje vpliva na Ukrajino in nato na srednjo Evropo. EU mora zaradi tega Ukrajino ohraniti na svojem radarskem zaslonu. Vendar to ne bo mogoče, če bo Ukrajina še naprej sponzorirala nepregledne transakcije in če se bo oklepala „prijateljskih cen“, ki ne odražajo pravih tržnih razmer in zaradi katerih je Ukrajina še vedno politično odvisna od Rusije.

Prednostne naloge češkega predsedovanja vključujejo energetska varnost in krepitev vzhodnega partnerstva. Temeljni vidik tega partnerstva mora biti zagotavljanje pomoči Ukrajini pri vzpostavitvi tržnih cen energije, ki bodo čim prej izpogajane v okviru dolgoročnih pogodb.

Predsedstvo bi prav tako moralo učinkovito pritiskati na Kijev, da odpravi nepregledne gospodarske strukture, ki spodkopavajo prizadevanja za reforme in vzpostavljanje pravnega stanja. Samo močan zunanji pritisk na Ukrajino in aktivno sodelovanje lahko pomagata pri odpravljanju kratkoročnih in pogostokrat osebnih

interesov v korist pristne neodvisnosti od Rusije in pravne države, kjer korupcija ni povsod prisotna. Če ne pride do izboljšanj v Ukrajini, ne moremo pričakovati, da se bo EU učinkovito odzvala na vse ostrejšo politiko Rusije do srednje in vzhodne Evrope.

Do primernega trenutka za vzpostavitev tesnega sodelovanja med EU in Ukrajino bo prišlo takoj po pomiritvi plinske krize. Če češko predsedovanje, v imenu EU, ne bo učinkovito pritisnilo na ukrajinske voditelje, bomo kmalu spet priča mrzlim dnevom brez plina, z resnimi posledicami za gospodarstva držav članic, predvsem pa nevarnega premika geopolitičnih odnosov v srednji in vzhodni Evropi.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospa predsednica, kot vsi v tem Parlamentu, tudi jaz želim češkemu predsedstvu vse dobro. Vendar sem zgrožen, predsednik, nad vašo sramotno pripombo zjutraj, da je Lizbona slabša od Nice. Ne samo, da to ni res, to je provokacija in zloraba zaupanja. Resno razmislite o umiku pripomb, ki ste jih zjutraj izrekli v zvezi z Lizbono.

Potrebujemo še bolj združeno, demokratično, učinkovito Unijo, ki jo ponuja Lizbona, da bi se lahko soočili s številnimi problemi, ki lahko pahnejo naš svet v spor: energija, varnost, podnebne spremembe, gospodarska in finančna kriza in številne vojne v različnih regijah. Kot predsednik je vaša naloga, da posredujete za in vodite Evropo na osnovi naših skupnih vrednot solidarnosti – doma in interno –, socialnega tržnega gospodarstva, multilateralizma in enakosti med moškimi in ženskami – ki vključuje pravico, da si moški in ženska delita vlogo starševstva.

Predsednik, v teh šestih mesecih se morate odreči konzervativnim in neoliberalnim pogledom, sicer boste v tem času nenehno v sporu s tem Parlamentom. Jeseni tega leta bo na Irskem verjetno potekal referendum o prečiščeni Lizbonski pogodbi. Močno si bom prizadeval za pozitiven rezultat tako za Irsko, kot tudi za Evropo. Zaradi vaših današnjih pripomb bo ta naloga veliko težja. Če referendum ne bo uspel, vam bo hvaležna le peščica Evropejcev.

(Predsednica je prekinila govornika.)

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (PL) Gospa predsednica, predsednik Sveta, predsednik Komisije, še posebej bi se rad zahvalil predsedniku Sveta, da je sprejel predsedovanje, in vam hkrati čestital za težka, vendar uspešna prva dva tedna predsedovanja. Popolnoma razumem vaše besede o nacionalni identiteti, identiteti, ki smo jo države med vzhodom in zahodom Evrope uspešno razvile.

Želel bi vas tudi opozoriti na zadevo, za katero verjamem, da bo v teh šestih mesecih ključnega pomena: tretji energetskega paket. Paket se predvsem nanaša na skupni energetski trg, skupno evropsko agencijo za sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi, čezmejne povezave in skupne naložbe, torej na integracijo – povedano z drugimi besedami, na energetske solidarnost in varno oskrbo z energijo.

Drugič, tretji energetskega paket prav tako pomeni liberalizacijo, pošteno urejanje dostopa do omrežij, se pravi konkurenčnost na trgu, ki pomeni nižje stroške in negativne vplive na okolje ter cenejšo energijo za porabnike in s tem tudi za gospodarstvo, kar bo v pomoč pri boju s krizo.

In tretjič, poštena pravila tretjega energetskega paketa glede delovanja držav izven naših trgov, s skupno politiko o oskrbi držav EU in možnostjo transportiranja preko tretjih držav. Z vidika vzhodnega partnerstva EU in vzhodne dimenzije je tretji paket popolnoma jasen.

Tretji paket lahko ugodno vpliva na vsako izmed treh glavnih prednostnih nalog vašega predsedovanja – energijo, gospodarstvo in vzhodno dimenzijo Evrope. Pozivam vas, da za vas to še naprej ostane prednostna naloga in v celoti ...

(Predsednica je prekinila govornika)

Jan Andersson (PSE). - (SV) Gospa predsednica, tudi jaz bi rad pozdravil češko predsedovanje. V času tega predsedovanja bomo imeli nizko rast, povečalo pa se bo število nezaposlenih. Smo v težkih gospodarskih razmerah. Prejšnji teden sem v *Financial Times* bral o rešitvah predsednika Klause, in moram povedati, da se z njimi nikakor ne strinjam. Pravi, da moramo zmanjšati svoje ambicije glede okoljske in podnebne politike, prav tako moramo zmanjšati svoje ambicije glede socialne politike. To je popolnoma zgrešena pot. Če Evropa želi ostati konkurenčna tudi v prihodnje, moramo vlagati v sodobno okoljsko tehnologijo. Vlagati moramo v sodobno infrastrukturo, s katero bomo lahko zagotovili družbo, ki bo dolgoročno trajnostna in vključena v aktivno podnebno politiko. S tem bomo dosegli višjo stopnjo rasti in povečali zaposlenost.

Podobno velja tudi za socialno politiko. Investirati moramo v socialno politiko s poštenimi delovnimi pogoji, enakovredno obravnavo delavcev, dobrim delovnim okoljem in tako dalje. To ne bo pomenilo nižje rasti, ampak rast, ki je dolgoročno gledano trajnostna.

Na koncu bi rad omenil še družinsko politiko. Družinska politika, o kateri sem bral v vašem programu, je zastarela družinska politika. Sodobna družinska politika vključuje enako odgovornost moškega in ženske za otroke in delo. V programu ste nakazali popolnoma drugačno usmeritev.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Hvala, gospa predsednica. Kot poslanka Evropskega parlamenta iz Bolgarije pozdravljam dejstvo, da je češko predsedovanje vključilo energijo in energetske varnost med svoje ključne prednostne naloge. V zadnjih nekaj dneh so številne države članice postale žrtve spora med Ukrajino in Rusijo. Samo v Bolgariji je brez ogrevanja ostalo več kot 160 000 gospodinjstev. Na žalost bolgarska vlada v času te krize ni mogla pomagati svojim državljanom. Bolgarija je edina država v EU, ki nima alternativnih virov, oskrbe in rezerv plina. Iz tega primera se moramo veliko naučiti.

Kolegi, verjetno se z mano strinja celoten Parlament, ko trdim, da ne smemo dopustiti, da bi evropski državljani plačevali ceno za politične igre, v katerih sodelujejo države, ki izkoriščajo energetske vire kot politična orodja. Zato verjamem, da potrebujemo trajnostne rešitve v energetske sektorju. Potrebujemo skupno evropsko energetske politiko. Eden izmed pomembnih elementov pri tem je izboljšanje energetske infrastrukture. Ko govorimo o evropski energetske solidarnosti, mislimo na skupne energetske projekte v Evropski uniji in izogibanje trenutni praksi dvostranskih sporazumov.

Prav tako bi rada verjela, da bo v Evropi že kmalu mogoče zgraditi vseevropske jedrske elektrarne v obliki skupnih projektov, kjer bodo sodelovale države članice. V tem okviru prav tako pozdravljam dejstvo, da češko predsedovanje širi oblike sodelovanja z državami južnega Kavkaza in Balkana ter z Ukrajino kot dodatno ključno prednostno nalogo. Le s sprejetjem celostnega pristopa, kjer so upoštevani interesi in priložnosti, ki izhajajo iz teh interesov držav članic in držav iz pravkar omenjenih regij, bomo lahko premagali in preprečili krize, kot je bila plinska kriza. Nemudoma moramo ukrepati in storiti, kar je najboljše za Evropsko unijo. Potreba po konkretnih ukrepih, namenjenih vzpostavljanju skupne evropske energetske politike, je sedaj večja kot kadar koli prej.

Češkemu predsedstvu želim veliko uspeha.

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Gospa predsednica, predsednik vlade, češko predsedstvo si je za svoj slogan izbralo geslo „Evropa brez meja“, kot najpomembnejše prednostne naloge pa vprašanje energetske politike in gospodarske stabilnosti. Poleg tega bi rada izpostavila pomembnost vključitve dodatne prednostne naloge, povezane z evropskim državljanom.

Pozvala bi vas rada, da večjo pozornost namenite vprašanjem, ki neposredno vplivajo na vsakodnevno življenje državljanov. Več pozornosti je treba nameniti izboljšanju najsodobnejših evropskih socialnih programov, zagotovilo o evropski solidarnosti in enakih možnostih ter izvajanju manjšinskih politik. Strinjam se s tistimi, ki pozivajo k hitri ratifikaciji Lizbonske pogodbe.

Dravljani morajo biti bolj vključeni v evropske politike in menim, da prav zaradi pomanjkanja socialnih paketov in učinkovitega komuniciranja prihaja do vse večjega nezaupanja v evropske institucije. Verjamem, da je vloga izobraževanja posebej pomembna ...

(Predsednica je prekinila govornico.)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Predsednik Sveta, gospe in gospodje, začetek češkega predsedovanja je bil zaznamovan s konfliktom v Gazi in energetske krizo. Po valu omalovaževalnih pripomb in izrazov dvoma glede sposobnosti Češke republike za vodenje Evropske unije Evropa in drugi deli sveta s presenečenjem zrejo, kako odgovorno in učinkovito ukrepa češko predsedstvo, ko se spopada z nepričakovanimi krizami. Sprašujem se, če so bile res tako nepričakovane, in pozdravljam dejstvo, da se je češka vlada spopadla z njimi že zelo zgodaj, ob božiču, saj jih francosko predsedstvo ni uspelo zatreti v kali.

Hkrati si želim, da bi se prav tako neustrašno podali v pogajanja s Kitajsko, ki zavestno krši pravila o svetovni trgovini, spodbuja nelojalno konkurenco in ogroža zdravje Evropejcev s proizvodnjo ponarejenih in nevarnih izdelkov. Starši v Evropi danes na primer le stežka najdejo obutev za otroke, ki ne predstavlja tveganj za zdravje, kljub temu pa sta Svet in Komisija temu vprašanju posvetila le malo pozornosti.

Pozdravljam dejstvo, da ste uvrstili „Evropo v svetu“ med vaše prednostne naloge. Zagotavljam vam, da je Evropa zelo odprta za svetovno trgovino, vendar še noben predsednik Sveta ni bil zmožen zagotoviti poštene

vzajemnosti in odpreti Kitajske evropskim proizvajalcem. Upam, da boste, skupaj z vašo odlično skupino, uspešnejši.

Gospod predsednik Sveta, čestitam vam za predstavitev izjemno kakovostnega, realističnega programa za Evropo, hkrati pa tudi za vašo osebno rast. Glede na to, da ste vodja politične stranke, katere nekateri trenutni ministri so leta 2003 glasovali proti vstopu v Unijo, v evropskem prostoru zelo dobro delujete. Upam le, da bomo priča podobnemu omehčanju mnenja med vašimi strankarskimi kolegi tudi v zvezi z Lizbonsko pogodbo.

Mediji poročajo, da Irska zaradi posledic finančne krize sedaj bolje razume, da je pogodba primeren instrument, namenjen reševanju težav v težkih časih. Upam, da boste tudi vi začeli gledati na pogodbo v pozitivni luči, tudi če to pomeni, da boste morali zbrisati predsednika Klausa iz vašega prenosnega telefona. Vsem nam želim uspešno češko predsedovanje, ne glede na razlike v naših pogledih.

Katerina Batzeli (PSE). - (EL) Gospa predsednica, predsednik vlade, poleg vprašanja zunanje politike, ukrepov za reševanje gospodarske krize in ratificiranje Lizbonske pogodbe mora biti ena izmed osnovnih prednostnih nalog Evropske unije mladi ljudje. V vašem programu sem brala o tej prednostni nalogi. Mislim, da bi moral biti vaš program bolj povezan in proaktiven glede vprašanja mladih ljudi.

Obljube in izjave mladih ljudi ne prepričajo več. Zaradi razmer, v katerih se vse ruši in v katerih ni mogoče rešiti gospodarske krize, se ne počutijo varno. Ne sprejemajo izobraževalnih sistemov, ki jih pahnejo v nezaposlenost in družbeni prezir. Ne sprejemajo evroskepticizma, strahu, ki vlada v Evropi. Ne strinjajo se z ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Do trenj prihaja vsak dan. Prav nova generacija lahko razume, kaj pomeni ...

(Predsednica je prekinila govornico.)

John Bowis (PPE-DE). - Gospod predsednik, predsedniku Sveta bi rad povedal, da njegovo državo simbolizirata dva moška: Franz Kafka in Jan Palach. Oba simbolizirata boj za svobodo in demokracijo, prav tako pa sta oba pokazala razočaranje, bolečino in odrekanje, ki se včasih pojavi pri tem boju.

Zato menim, predsednik Sveta, da boste imeli poseben vpogled v boj v Gazi in da boste razumeli bolečino in razočaranje ljudi v Gazi in Izraelu. Upam, da boste storili vse za zaustavitev pokola, ki se tam dogaja.

Prav tako se boste lahko o vprašanjih, povezanih s podnebnimi spremembami, pogovorili z ameriškim predsednikom in ga vključili v Københavnsko enačbo.

Doma boste imeli priložnost, da pustite svoj pečat na preostalih zakonodajnih predlogih tega Parlamenta – prav tako izpostavljam nove priložnosti za državljane, ki bodo prišli iz čezmejne zdravstvene oskrbe, točka, za katero vem, da je na vaši agendi.

Omenili ste prosti pretok znanja. To je najbolj pomembno v medicini, prav tako pa to velja tudi za duševno zdravje. Imel sem to čast, da sem lahko nekaj časa sodeloval pri reformah v zvezi z duševnim zdravjem v Češki republiki. Vem, da želite še poglobiti te reforme ne samo v vaši državi, ampak po vsej Evropi. Spomnil bi vas rad na junij, ko smo pripravili pakt o duševnem zdravju za Evropsko unijo. Trenutno ni na vašem seznamu, upam pa, da ga boste umestili na agendo, kot točko, ki jo je treba še razširiti, saj je naša naloga – vaša naloga – predvsem pomagati tistim ljudem v naši skupnosti, ki so ranljivi in potrebujejo našo pomoč. Vem, da se boste potrudili po najboljših močeh, prav tako pa vam želim vse najboljše pri vašem delu.

(Aplavz)

Józef Pinior (PSE). - (PL) Na začetku bi vas rad opomnil na srečanje poljsko-češke opozicije v ilegali, ki jo je pred 21 leti organizirala Solidarnost v Visokih Tatrach na poljsko-češki meji.

Češka republika je prva država srednje in vzhodne Evrope, ki je prevzela predsedovanje EU. Gre za dolžnost, gospod predsednik. Čehi, ki vodijo Evropsko unijo, so dediči srednje- in vzhodnoevropske tradicije v boju za odpravo železne zaves in za demokratično skupnost družb na evropski celine. Izpostavljam posebni intelektualni in politični pomen češkega predsedovanja.

Med številnimi prednostmi je najpomembnejša zaključitev ratifikacije Lizbonske pogodbe in okrepitev evropske skupne zunanje politike. Druga zelo pomembna nedokončana naloga je priprava čezatlantske strategije za čezatlantske odnose po izvolitvi novega ameriškega predsednika. Nazadnje pa bi rad predsedniku Vaclavu Havlu zaželel hitro okrevanje po nedavni operaciji.

Mihael Brejc (PPE-DE). - (SL) Češko predsedstvo je izrazilo pripravljenost, da posreduje v zastoju pogajanj pri vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Dovolite mi, gospod predsednik, da vas pri tem spomnim, da mora vsaka kandidatka predložiti verodostojne dokumente. Če dokumenti niso verodostojni, jo je treba na to opozoriti.

V primeru Hrvaške je Hrvaška v zemljevidih vrisala mejo, ki pa je sporna. V dokumentih ni navedla, da je ta in ta del meje sporen, ampak preprosto vrisala mejo tako, kot jo sama vidi. Tak dokument seveda ne more biti verodostojen, ker pač zadeva spor med dvema državama, ki se bo reševal na drugem mestu. To je bilateralni spor med dvema državama, sicer prijateljskima državama z odličnim sodelovanjem, pa vendar spor, ki ga bomo nekje drugje reševali. Torej, želel bi na to opozoriti, da ne gre za kaprico Slovenije, ko opozarja, da dokumenti Hrvaške niso verodostojni, ampak da gre za dolžnost držav članic, da opozorijo kandidatko, da mora predložiti dokumente, ki ustrezajo standardom Evropske unije.

In kakšna je možna rešitev? Veliko predlogov je že bilo, jaz verjamem, da bo češko predsedstvo poskusilo prav tako poiskati ustrezen predlog, morda je rešitev ta, da Hrvaška predloži sklep vlade in parlamenta, v katerem jasno piše, da so te meje orientacijske, provizorične ali kakor koli že, ustrezen izraz pač, ki jasno pove, da so meječasne in da niso še določene. Na ta način bi po mojem mnenju počasi prišli naprej in omogočili, da bi Hrvaška čim prej vstopila v Evropsko unijo, kar je tudi interes Slovenije.

Na koncu mi dovolite, da vam zaželim veliko uspeha pri vodenju Sveta Evropske unije.

Richard Falbr (PSE). - (CS) Predsednik Sveta je bil deležen številnih kritik; sam sem se zavestno odločil, da se jim ne pridružim. Češke pravljice običajno govorijo o gradu, na katerem živi moder kralj, ki nikogar ne izziva, ni storil nobenega zlega dejanja in ki ne trdi, da je strokovnjak na vseh področjih. To ne velja za grad v Pragi. Nihče ni popoln. Vseeno sem trdno prepričan, da se bo predsednik Sveta uspešno spopadel s to pomanjkljivostjo in držal obljube, ki nam jih je danes dal. Poznam ga že skoraj 20 let in z veseljem opazujem, kako je članstvo v Evropski uniji spodbudilo njegovo politično rast. Držim pesti zanj, saj kot pravijo Španci *Con mi patria, con razón o sin ella*, kot rečejo Angleži: „Good or bad, my country“ in kot pravim sam: „Moja država, v dobrem in slabem.“

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Izraziti želim zadovoljstvo, da je naša bratska sosedna, Češka republika, že na začetku predsedovanja pregnala vse dvome glede sposobnosti nove države članice, da vodi in upravlja zadeve Evropske unije.

Češko predsedstvo je dokazalo, da se je sposobno odzvati na in ukrepati v kriznih situacijah, kot sta vojna v Gazi in prekinitev oskrbe s plinom iz Rusije v EU. Kot predstavnica Slovaške, ki skoraj 97 % svojega plina prejema iz Rusije in ki je skupaj z Bolgarijo v najbolj perečem položaju, bi se rada osebno zahvalila predsedniku vlade Mireku Topolánku za njegovo sodelovanje pri pogajanjih z Rusijo in Ukrajino. Predsednik vlade, Slovaška je še vedno brez plina in zato potrebuje vašo aktivno pomoč. Evropa potrebuje skupno energetska politika, hkrati pa mora izboljšati pogajalsko izhodišče na področju energije.

Francija je začela predsedovanje z rusko-gruzijskim sporom, češko predsedstvo pa se je moralo spopasti s trgovskim in političnim sporom med Rusijo in Ukrajino. Trdno sem prepričana, da se moramo iz teh dogodkov sedaj nekaj naučiti. Pomembno je, da prepoznamo področja, na katerih je EU odvisna od Rusije, kot tudi področja, na katerih je Rusija odvisna od EU. Odnosi z Rusijo so pomembni, vendar je nesprejemljivo, da bi Rusija uporabljala plin kot politično orožje. Nemudoma se je treba spopasti z vprašanjem zagotavljanja različnih energetskih virov in izgradnjo plinovoda Nabucco. Predsednik vlade, Slovaška je v izredni situaciji, vas pa smatra kot zaveznika pri strateški odločitvi o Jaslovskih Bohunicah. Prav tako bi za pomoč zaprosila gospoda Barrosa, predsednika Evropske komisije.

Osebno sem mnenja, da še vedno obstajajo številne pomanjkljivosti pri prostem pretoku oseb, in prav zaradi tega pozdravljam geslo Češkega predsedstva – Evropa brez ovir.

Češkemu predsedstvu želim veliko uspeha pri izvajanju programa 3E in približevanju EU k uresničevanju lizbonskih ciljev.

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Predsednik vlade, sva bivša sodržavljana in vas z veseljem pozdravljam v Evropskem parlamentu, istočasno pa vam želim veliko sreče pri doseganju ciljev, ki ste nam jih predstavili.

Prednostne naloge 3E vsekakor povzemajo trenutne probleme, s katerimi se srečuje Evropska unija, čeprav verjamem, da v poglavju, namenjenemu gospodarstvu, ne boste pozabili na njene socialne vidike, ki so pomembni za večino državljanov EU. Ko sem vas videl na praznovanju ob sprejemu evra na Slovaškem, sem z navdušenjem ugotovil, da novi predsednik Sveta podpira tesnejše povezovanje med državami Unije. Vseeno

pa bi bil, kot večina poslancev v tem Parlamentu, še bolj navdušen, če bi pripomogli k ratifikaciji Lizbonske pogodbe v Češki republiki. V nasprotnem primeru bo zelo težko izvesti prednostne naloge, ki ste si jih zastavili. Če želimo, da EU postane, kot ste sami dejali, akter in ne le plačnik v svetovnih zadevah, potem moramo napraviti ta korak.

Predsednik vlade, kot je bilo že velikokrat povedano, bodo evropske volitve pomemben dogodek v času vašega predsedovanja. Rezultat na volitvah bo vplival na politiko EU v naslednjih petih letih, pri tem pa lahko ima znatna podpora Sveta odločilo vlogo. Ko bo Slovaška izločena iz svetovnega prvenstva v hokeju na ledu in se bo Češka republika uvrstila v naslednji krog ...

(Predsednica je prekinila govornika.)

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gospa predsednica, tudi jaz bi rad v imenu Estonije izrekel podporo češkemu predsedstvu. Najboljše zdravilo za gospodarsko krizo je večja konkurenčnost, skupaj z zagotavljanjem štirih osnovnih svoboščin. Predsednik, podpiram vašo idejo o celovitem razvoju vzhodnega partnerstva. Sedaj razumemo, kako pomembno je vključiti države, kot sta Ukrajina in Gruzija, med pravne države in vzpostaviti demokratično odgovornost.

Septembra lani je Evropski parlament predlagal 23. avgust za dan spomina na žrtve stalinizma in nacizma. Verjamemo, da boste poskušali prepričati vseh 27 vlad, naj uradno obeležijo ta dan že od naslednjega avgusta dalje. Prav tako pričakujemo, da nas boste pripeljali do evropske moralne in politične ocene zločinov, ki so bili zagrešeni pod totalitarnim komunizmom.

(Predsednica je prekinila govornika.)

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Slogan češkega predsedovanja EU je „ekonomija, energija in Evropska unija v svetu“. Državljeni Evrope pričakujejo od evropskih institucij, da jih bodo zaščitile pred krizami in izboljšale kakovost njihovega življenja. Trenutno so za državljane Evrope prednostne naloge načrt za oživitev gospodarstva Evropske unije, večja energetska učinkovitost in varnost pri oskrbi z energijo.

Češko predsedstvo pozivam, naj kljub bližajočim se evropskim volitvam, ali pa predvsem zaradi njih, pokaže vizijo, politično voljo, predvsem pa zavezanost državljanom Evrope. Skupaj lahko dosežemo sporazum ob prvem branju direktive o energetske učinkovitosti stavb. Zagotavljam vam, da sta vas tako Evropski parlament, kot tudi Evropska komisija pripravljena podpreti, tako da bo mogoče direktivo o energetske učinkovitosti stavb vpisati med dosežke češkega predsedovanja.

Marios Matsakis (ALDE). - Gospa predsednica, po tem, ko je Češka republika v preteklosti imela travmatično izkušnjo z ruskim komunizmom, se je sedaj obrnila v drugo skrajnost in se pokorno navezala na ZDA. To je jasno razvidno ne samo iz vašega stališča glede Gaze in Lizbonske pogodbe, predsednik, ampak tudi iz odločitve vaše vlade, da bo namestila ameriške rakete na češkem ozemlju. Vaša pripravljenost, da zvesto služite administraciji Washingtona, pri tem pa ogrožate mir v Evropi, je nesprejemljiva in sumljiva.

Vaša država je sedaj del EU in ne ZDA, zato morate zagotoviti, da bo vaša vlada temu primerno tudi delovala. Ameriške satelitske države ne spadajo v našo Unijo. Zato se morate odločiti: EU ali ZDA? Obojega ne morete imeti!

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Gospa predsednica, predsednik, češko predsedstvo je bilo po mnogih letih prvo, ki je iz svoje agende odstranilo obrabljeno šalo, Evropsko ustavo, poznano pod imenom Lizbonska pogodba. Ta realistični pristop navdaja z optimizmom in kaže spoštovanje do demokracije in načela soglasnosti.

Češko predsedstvo se je osredotočilo na najnujnejše aktualne teme, vključno s konfliktom v Gazi in energetske varnostjo. V začetku poseganje v plinski spor med Rusijo in Ukrajino ni bilo predvideno, ko pa je spor začel vplivati na veliko število držav članic, se je gospod Topolánek odločil za posredovanje. Jasno je, da predsedstvo v šestih mesecih ne bo izpolnilo vseh ciljev, ki si jih je zastavilo, vseeno pa prva dva tedna dajeta slutiti, da je lahko predsedovanje učinkovito, kljub Kasandrinim prerokbam nekaterih politikov, ki sedijo v tem Parlamentu. V imenu delegacije ...

(Predsednica je prekinila govornika.)

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Hvala, gospa predsednica. Slišal sem novico, da češko predsedstvo podpira nekaj, kar naj bi bila umetnost in je bilo razstavljeno v Bruslju, ter mojo državo, Bolgarijo, prikazuje kot stranišče. To je zelo žaljivo in je v nasprotju s tradicijo partnerstva in medsebojnega spoštovanja, ki velja v

Evropski uniji. Zaradi tega vztrajamo, da češko predsedstvo in vsi tisti, ki so si drznili tako nedopustno užaliti eno izmed držav članic, nemudoma odstranijo to podobo. Če ta podoba ne bo nemudoma odstranjena, jo bomo odstranili jaz in moji kolegi osebno.

Mírek Topolánek, *predsednik Sveta*. – (CS) Hvala za besedo. V svojem zaključnem nagovoru bi se vam rad zahvalil za vsa vaša mišljenja, deležen pa sem bil tudi zelo toplega sprejema, ki ga nisem pričakoval. Prav tako bi rad povedal, da bomo češko predsedstvo in jaz osebno, v vlogi predsednika Evropskega sveta, v naslednjih šestih mesecih vedno tesno sodelovali z Evropsko komisijo. Prvih štirinajst dni je pokazalo, kako je mogoče z neprekinjenimi, vsakodnevnimi in zelo aktivnimi stiki, ne samo s Joséjem Manuelom Barrosom, ampak s celotno Komisijo, uskladiti skupne ukrepe glede vprašanj, s katerimi smo se soočili na začetku leta. Ne govorim le o našem sodelovanju z Evropskim parlamentom, ampak tudi o naši komunikaciji z Evropsko komisijo, ko smo reševali ta *ad hoc* vprašanja. Rad bi se zahvalil predsedniku Barroso.

Preden sem prišel sem, sem prisegel, da ne bom pripovedoval šal. Edina šala, ki sem jo povedal, in ob kateri bi se doma vsi nasmejali, je izzvenela v prazno. Pozabite, še naprej bom poskušal in mogoče bo nekoč pravilen prevod celo v nemškem prevodu in se bomo razumeli.

Lizbonska pogodba ne more biti mantra. Biti mora sredstvo in ne končni cilj. Je sredstvo za izboljšanje dela Evropske unije. Nikoli ne sme biti predmet pritiskov. Vsaka država ima svoja orodja in pravila igre za ratifikacijo. Dejstvo, da sem pogodbo podpisal, ne pomeni, da bom vplival na odločitve dveh domov češkega parlamenta, ki sta neodvisna in svobodna, ter bosta sama sprejela odločitve. Prav tako ne nameravam izvajati pritiska na odločitev Ircev. Veljavnosti pogodbe ni mogoče na noben način vsiliti, čeprav menim, da je pogodba v tem času potrebna in da bo olajšala delovanje Evropske unije. To je moja zadnja pripomba o tej zadevi in se nanjo ne bom več vračal, ker sem svoje osebno stališče že pojasnil.

Všeč mi je bil citat, ki ga je izrekel ugleden poslanec, gospod Kirkhope, prav tako pa bom povzel enega izmed citatov Churchilla in z njim ponazoril, kako gledam na trenutne zadeve: „Jutri nobene krize več; moj dnevnik je že poln.“ Glede na to, kar smo doživeli v prvih nekaj tednih, mislim, da smo pravilno izbrali prednostne naloge in da smo se dobro pripravili. Vprašanje plina smo začeli reševati sredi decembra, med francoskim predsedovanjem.

Opravičujem se vsem uglednim članom, če na njihova vprašanja ne bom odgovoril; to razpravo bom skušal nekoliko posplošiti in bom raje osvetlil splošni pristop k reševanju teh specifičnih problemov.

Glede vprašanja o tihotapljenju ljudi, drog in otrok, trgovine z otroki in podobno. Tudi Češka republika, tako kot ta Parlament, razpravlja o ravneh svobode in varnosti in prizadevamo si, da bi pospešili sprejemanje direktiv in celotnega zakonodajnega načrta v okviru sklepov Sveta o boju proti tihotapljenju ljudi. Povedal bi rad, da smo pripravljeni na to in si želimo obravnavati posamezne elemente teh problemov.

Obsežna razprava o projektu Nabucco. Pošteno moramo priznati, da bo projekt Nabucco alternativa drugim tranzitnim potem le, če zagotavlja tudi alternativni vir oskrbe. V zvezi z razpravo o Ukrajini je moj rojak, Josef Zieleniec, zelo jasno povedal – gre za politični in geopolitični problem in če Ukrajini ne pustimo, da sama reši svoje notranje probleme, če ne omejimo delovanja različnih akterjev ne glede na to, ali gre za posameznike ali podjetja na plinskem trgu, lahko po mojem mnenju izgubimo proevropsko usmeritev Ukrajine, kar je seveda geopolitični problem. O ciljih celotne krize lahko le špekuliramo – mogoče gre le za kratkoročno povečanje cene, mogoče večji pritisk za izgradnjo Severnega toka, alternativno severno pot, mogoče pa je namen res le ovirati povezovanje Ukrajine z Evropo. Kakor koli že, ti dejavniki so del problema, ki ni le kratkoročen in se ne nanaša le na energijo.

Če bi se moral odzvati na navedbe glede tega, ali naj bo Evropa bolj liberalna ali bolj socialistična, bi poskusil še z eno šalo in dejal, da predlagam kompromis liberalno-konzervativne Evrope, to pa je res moja zadnja šala.

V zvezi z usmeritvijo Češke republike in prevzemom evra sem 1. januarja razglasil, da bo Češka republika datum vstopa objavila 1. novembra letos. Moja vlada je prva vlada, ki bo izpolnila maastrichtska merila. Na to ne gledam kot na dirko. Čestitam slovaškemu kolegom, hkrati pa bomo počakali, da vidimo, kako bo finančna kriza vplivala na zagotavljanje skladnosti s pravili pakta za stabilnost in rast in kakšne posledice ima na izpolnjevanje vseh pravil, ki veljajo v evrskem območju. Skrbi me – to pa se nanaša tudi na reševanje finančne krize –, da predstavljajo manj stroga pravila EU uničujoč korak, zato bomo, kadar govorimo o Evropi pravil, seveda vztrajali na skladnosti z direktivami o državni pomoči in konkurenčnosti, to pa bo tudi eno izmed meril za ocenjevanje vseh predlogov, kako se spopasti s finančno krizo. Pravila veljajo tako v dobrih, kot tudi v slabih časih in veljajo za vse. Enakost mora biti popolna.

Komentiral bom „Evropo brez ovir“. Da, predvideva se, da bo imela vsaj tri vidike. Gospodarski vidik, ki vključuje odpravo ovir na notranjem trgu, miselni ali psihološki vidik, povedano z drugimi besedami, odprava ovir v glavah Evropejcev, kar je seveda cilj zadnjih držav pristopnic, in na koncu še odprava zunanjih ovir, izogibanje protekcionizmu, pristna liberalizacija svetovne trgovine, kot eno izmed orodij za boj proti krizi, spodbujanje povpraševanja in učinkovito uresničevanje sklepov vrha G20 iz Washingtona.

Mogoče bi tu omenil še eno stvar, ki me je osebno prizadela in ki je že prišla v medije. Václav Havel je hudo bolan in je bil hospitaliziran. Je človek, ki simbolizira našo prednovembrsko in ponovnovembrsko usmeritev in to ne le za Češko republiko – on tako rekoč simbolizira padec železne zaves. Bil je prvi Čeh, ki je nagovoril ta Evropski parlament in mu v imenu vseh nas želim hitro okrevanje.

Imam nekaj zelo specifičnih odgovorov za enega izmed spoštovanih članov tega Parlamenta. Ganila me je skrb gospoda Roučeka za češko vlado, v zadnjih desetih do petnajstih letih pa bi lahko naštel vsaj šest primerov, ko so države, ki so predsedovale Evropski uniji, imele številne notranje probleme in vseeno izvedle uspešno predsedovanje. Belgija v času, ko je stopila v veljavo Maastrichtska pogodba, kjer je nenehno prihajalo do ustavnih sprememb, ne da bi vplivalo na predsedovanje, čas francoskega predsedovanja, ko so v Evropsko unijo vstopile Švedska, Finska in Avstrija, medtem ko je v Franciji potekala notranja politična kriza, leto 1999, Amsterdamska pogodba, v času nemškega predsedovanja, ko se je Gerhard Schröder soočal z odhodom gospoda Lafontaine iz njegove stranke, čas španskega predsedovanja, ki ga je vodil José María Aznar, ko je bil uveden evro, čas irskega predsedovanja in lahko bi naštel še več primerov. Naj vas notranje težave češke politike ne skrbijo; ne bodo vplivale na češko predsedovanje.

O jedrskem forumu: Ne moremo imeti razprave o jedrski energiji, pri kateri spori med zelenimi, liberalci, konzervativci in drugimi privedejo do prisiljenega rezultata. Jedrski forum, organiziran v sodelovanju z Evropsko komisijo, ki bo potekal v Bratislavi in Pragi, bi moral sprožiti novo razpravo o varnosti, priložnostih, tveganjih in potrebah ter o vseh stvareh, ki so v zadnjih letih postale skoraj prepovedana tema. Cilj slovaško-češkega jedrskega foruma je odpravljanje prepovedanih tem. Jasno je, zakaj je predsednik vlade Fico v Ukrajini in Moskvi; problemi Bolgarije in Slovaške so kritični, saj sta ti dve državi v celoti odvisni od oskrbe s plinom iz Ukrajine. Bolgarija lahko skladišči le tretjino količin, ki jih potrebuje, Slovaška je že zmanjšala proizvodnjo v več tisoč podjetjih, termoelektrarna v mesu Nováky je bila preobremenjena, zato se sooča z resno krizo. Nenehno sem v stiku z Robertom Ficom in podpiram njegovo poslanstvo, čeprav menim, da v tem času ne bo uspešen. Biti moramo odločnejši v odnosih do dveh akterjev, Ukrajine in Rusije, Naftogaza in Gazproma. Prepričan sem, da morata biti pri naslednjih korakih Evropska komisija in češko predsedstvo precej učinkovitejša in odločnejša. Iskati moramo rešitev za premagovanje številnih tehničnih problemov. Ni možno, da dobave ne bi bilo mogoče ponovno zagotoviti zaradi popolnoma nepomembnih razlogov (uporaba tehničnega plina), in v zvezi s tem bomo izvedli še dodatne ukrepe.

Veliko smo govorili o Balkanu in povezanih problemih, v zvezi s tem pa so se pojavila številna vprašanja. Gospod Peterle dobro ve, da če želimo odpraviti blokado poglavij v pristopnem poglavju Hrvaške, je treba poiskati dvostransko rešitev za slovensko-hrvaški spor. Ne gre za evropski spor, čeprav so posledice že vidne pri pristopnih pogajanjih. V tem smislu bodo moji stiki z obema predsednikoma vlade in predsednikoma, skupaj z mojim doprinosom, mogoče pomagali pri reševanju slovensko-hrvaškega mejnega problema.

Še veliko bi rad povedal, vendar vas ne bom več dolgo zadrževal. Ne bi rad motil vašega nadaljnega dela. Ob zaključku bi rad povedal, da zelo cenimo pripadnost skupnosti držav, temelječi na vrednotah in temeljih, ki smo jih lahko po novembru 1989 ponovno sprejeli kot lastne vrednote in lastne cilje. Prav tako cenimo priložnost, da lahko predsedujemo tej celotni skupnosti. Gre za nekaj tako edinstvenega, za nekaj, na kar moja generacija, ki je bila leta 1989 stara 33 let, ni nikoli pomislila, da bo doživela. Prav tako cenimo dejstvo, da se lahko spopademo s številnimi težavami. Najbolj pa cenimo notranjo liberalno razpravo. Gre za svobodo, ki nam omogoča, da natančno obdelamo te probleme znotraj različnih pogledov, kar je pomembno za iskanje prave rešitve. Tukaj je umestna izjava Tomasa Garriguea Masaryka, namreč „demokracija je razprava“. Z veseljem bom sledil stopinjam prvega češkoslovaškega predsednika; še naprej ostajam odprt za to razpravo. Zahvaljujem se vam za vašo pozornost in se veselim ponovnega srečanja.

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – Gospa predsednica, razprava je bila zelo zanimiva in veseli me enotno razumevanje izzivov in splošna podpora, ki je bila izrečena češkemu predsedstvu. Še enkrat izrekam željo po poštenem, konstruktivnem in dobronamernem delu z našimi češkimi prijatelji. Njihov uspeh je tudi uspeh Evrope.

Kot so nekateri izmed vas že poudarili, gre za zadnje predsedovanje pred volitvami v Evropski parlament. V teh mesecih je zelo pomembno, da pokažemo, kako pomembne so naše institucije za dobrobit, napredek in solidarnost naših državljanov.

Pri tem je zelo pomembna komunikacija, česar pa ne morejo opraviti le evropske institucije ali države članice same. To moramo narediti skupaj, v pravem partnerskem duhu in mnoge stvari, ki se bodo zgodile v teh mesecih, bodo zelo pomembno vplivale na prihodnost Evrope, prav tako pa tudi na ugled naših ustanov po vsej Evropi.

Rad bi izkoristil to priložnost in odgovoril na nekatera konkretna vprašanja, ki so bila naslovljena name, predvsem glede energije. Da, nujno potrebujemo spremembo direktive o varnosti oskrbe s plinom. Takšnega mnenja je tudi Komisija, ki je novembra lani predstavila strateški pregled energetske politike, in močno si prizadevamo, da bi zakonodajni predlog čim prej predstavili Evropskemu parlamentu in Svetu. Da, potrebujemo več solidarnosti in napredka z vidika energetske varnosti v Evropi. To je bil tudi predmet našega nedavno predstavljenega strateškega pregleda energetske politike.

Rad bi izkoristil to priložnost in še enkrat pozval vse države članice in Evropske institucije k aktivnejšem delu z mehanizmi za evropsko energetsko solidarnost. Da, prav tako moramo pospešiti naložbe v energetsko infrastrukturo, medsebojne povezave in energetsko učinkovitost. Zato je ključnega pomena, da 5 milijard EUR iz proračuna Skupnosti dodelimo v te namene.

Pozivam tako Parlament, kot tudi češko predsedstvo, naj to čim prej prenesejo v prakso. Da, oživitve gospodarstva mora biti povezana s pametno zeleno rastjo, če hočemo iz te krize priti močnejši. Dali smo predloge za pospešitev uporabe strukturnih skladov v te namene. Skladi so potrebni za energetsko učinkovitost in za energetsko povezanost, z usklajevanjem nacionalnih stimulativnih programov pa bomo v to smer usmerili tudi nacionalna prizadevanja, kar je v skladu s sklepi Evropskega sveta.

Naj prav tako povem, da je za premagovanje te gospodarske krize in postavitve Evrope nazaj na pot trajnostne rasti treba upoštevati tudi pravila Skupnosti o enakih možnostih. Evropa mora še naprej spodbujati udeležbo tako moških, kot tudi žensk v gospodarstvu, pri tem pa mora pomagati pri usklajevanju družinskega in poklicnega življenja.

Še beseda o Lizbonski pogodbi, ki so jo omenili številni izmed vas: bolj kot kadar koli prej je pomembno, da to pogodbo ratificirajo vse države članice. Da, upoštevati moramo nacionalne postopke ratifikacije, če pa vlada v imenu države podpiše pogodbo, se s tem formalno zaveže, da jo bo uveljavila.

(Aplavz)

Številni med vami ste govorili o češkem predsedovanju in kako pomembno je. Kot ste nekateri omenili – gospod Nassauer, gospod Brok in drugi –, že samo dejstvo, da imamo češko predsedstvo, je samo po sebi zelo pomemben dogodek. Prvič je bivša država varšavskega pakta prevzela odgovornost predsedovanja Evropskemu svetu. Samo pomislite, kako velik dosežek je to, da imamo 20 let po padcu železne zaves na čelu Evropskega sveta Češko republiko, predsednik vlade Topolánek in podpredsednik vlade Vondra pa pri tem odgovorno sodelujeta. Popolnoma zaupam vašim dejanjem.

Naj vam povem o izkušnji, ki sem jo doživel lani med portugalskim predsedovanjem. S predsednikom portugalske vlade, Socratesom, sva bila v mestu Zittau, na meji med Češko republiko, Poljsko in Nemčijo, in videl sem občutja predsednika vlade Topoláneka v tistem trenutku. Tista meja, ki naj je nekoč v Evropi ločevala na dve strani Evrope, je sedaj mesto prostega pretoka med Evropejci iz vseh teh držav. Bil je velik trenutek in izjemen dosežek, na katerega moramo biti ponosni. Prav zaradi tega resnično verjamem, da moramo braniti vrednote in poskrbeti, da bo to predsedovanje uspešno.

Nekateri ste dejali, da je uspeh Češke republike pomemben, ker gre za majhno državo. S tem se ne strinjam, Češka republika ni majhna država, niti v evropskih merilih. Dejansko je to znak kompleksa manjvrednosti, če nekatere izmed držav članic štejemo za majhne države. Naj vam povem – kot je rekel Paul-Henri Spaak, eden izmed ustanoviteljev našega evropskega projekta – v Evropski uniji ni več majhnih in velikih držav; če hočete, nobena izmed njih ni velika; težava je v tem, da nekatere izmed njih tega še niso opazile.

Ko pogledamo preostali svet – ko vidimo razsežnost ameriške moči z vidika obrambe in tehnologije; ko vidimo veliko geografsko razsežnost Rusije; ko vidimo veliko demografsko razsežnost Kitajske in Indije – ali lahko trdimo, da v Evropi obstaja kakšna velika država?

V Evropi ni več velikih držav. Vse so velike v smislu dostojanstva. Za Evropsko komisijo imajo vse države članice popolnoma enako dostojanstvo, če pa želimo biti v svetu veliki, potrebujemo močno Evropsko unijo. Delovati moramo skupaj; uporabiti moramo vzvod vseh naših institucij in če bomo res delovali složno, bomo svet spremenili na bolje. Zato potrebujemo Lizbonsko pogodbo. Zato potrebujemo skupen namen. Zato potrebujemo močne institucije. Češkemu predsedstvu želim vse najboljše.

(Bučen aplavz)

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Sledilo bo glasovanje.

Pisne izjave (člen 142)

Gerard Batten (IND/DEM), v pisni obliki. – Nekateri izmed nas z veseljem pričakujemo govor predsednika Klausa v februarju. Kako dobro bo slišati nekoga, ki je dovolj inteligenten in pošten, da dvomi v ideološke ortodokse vse bolj povezane Evropske unije in podnebnih sprememb.

Predsednik Klaus je imel kar prav, ko je primerjal Evropsko unijo s staro Sovjetsko zvezo. Prijatelj, pogumni ruski prebežnik, Vladimir Bukovski, o Evropski uniji pravi naslednje: „Živel sem v vaši prihodnosti, ki pa se ne obnese.“ Gospod Bukovski ima kar prav, ko pravi, da je EU oblika mehkega komunizma.

Le upamo lahko, da bo češko predsedstvo bolj skeptično do velikega evropskega projekta kot nekatera prejšnja predsedstva. Čehi lahko odložijo ratifikacijo Lizbonske pogodbe vse do konca drugega irskega referendumu. Ko bodo Irci ponovno izglasovali „ne“ za neuspelo ustavo, lahko Čehi spoštujejo demokratično odločitev edine države EU, ki je omogočila referendum, in zaustavijo pogodbo tako, da je ne ratificirajo. Upajmo, da je predsednik Klaus človek, ki to lahko stori.

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Hvala, gospa predsednica, Češki republiki iskreno želim veliko uspeha pri njenem delu. Na začetku predsedovanja znaki ne napovedujejo dobre usode: načelni evroskepticizem, na katerem so nedavno temeljili številni češki ukrepi (kot je neratifikacija Lizbonske pogodbe), ni v tolažbo niti optimistom. Izjava o Gazi, ki jo je podal predsednik Sveta, je prav tako pokazala na pomanjkanje spoštovanja institucij: o stališču se je treba dogovoriti z drugimi 26 državami članicami. Poleg tega je zelo slab znak, da se ni srečal s skupino socialdemokratov v Evropskem parlamentu: še nikoli doslej se ni zgodilo, da predsednik Sveta ne bi našel časa za pogovor z največjo politično skupino v Parlamentu. Gospa predsednica, upamo, da nas bodo presenetili učinkoviti, odločni ukrepi: v tem primeru jim bomo lahko ob koncu šestmesečnega obdobja odkrito čestitali za uspehe.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Češko predsedstvo je izpostavilo tri prednostne naloge: ekonomijo, energijo in odnose s tujino. Predstavitev programa češkega predsedstva tako sledi že poznanim usmeritvam, vseeno pa vsebuje nekaj posebnosti, predvsem v zvezi z ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Češki predsednik vlade je potrdil, da je treba spoštovati suverenost irskih državljanov. Meni celo, da če bi prišlo do referendumu v Češki republiki, bi bil rezultat mogoče enak kot rezultat na Irskem, ter s tem sprejema, da bi osnutek pogodbe lahko bil zavržen.

V zvezi s plinsko krizo med Rusijo in Ukrajino meni, da sta obe državi krivi, pri tem pa poudarja gospodarske, strateške in politične razloge za njihove ukrepe, prav tako pa je podprl obsežnejše posredovanje Evropske unije, ni pa predlagal konkretnih predlogov.

V zvezi s socialno-gospodarskimi vprašanji ni predlagal nič novega, kar pomeni ohranjanje neoliberalnih stališč, predloga direktive o delovnem času, ki ga je zavrnil Evropski parlament, pakta za stabilnost in rast ter neoliberalne Lizbonske pogodbe, prav tako pa je spregledal gospodarsko krizo in njene resne posledice na socialnem področju.

Še več, v zvezi z vojnimi zločini, ki jih Izrael še vedno izvaja nad Palestinci, ni povedal skoraj ničesar, kar obžalujemo.

Genowefa Grabowska (PSE), v pisni obliki. – (PL) Češko predsedovanje poteka v težkem času za celotno EU. Finančna kriza, energetska kriza in gospodarska recesija povzročajo več težav kot kadar koli poprej v šestinpetdesetletni zgodovini. Poleg tega imamo junija volitve v Evropski parlament in nedavni vojaški konflikt v Gazi. Osebnostno obžalujem, da Čehi nimajo pravega orodja, da bi opravili delo. Obžalujem, da Lizbonska pogodba, s katero bi bilo mogoče preoblikovati EU, ni postala stvarnost.

Prav zaradi tega nimamo skupne zunanje politike: ni sistema za sprejemanje odločitev, načelo energetske solidarnosti pa za države članice ni zavezujoče. Stališča predsednika Vaclava Klausa o podnebnih spremembah, reformi EU in evru, ki so nenavadne, če ne že sovražne, pa k temu veliko prispevajo. Zato pozivam češko vlado in predsednika vlade Mireka Topoláneka, da čim bolj omejijo javne izjave Klausa o zadevah EU. To bi bilo v njegovo dobro, hkrati pa tudi v našem skupnem interesu.

Češke prednostne naloge „tri E“ – ekonomija, energija in zunanji odnosi – so osnovne potrebe Evrope. Zato verjamem, da se bo uresničila obljuba gospoda Schwarzenberga, da bodo Čehi močno „premahnili evropske zadeve naprej“ in da ne bodo „najslabši“. Južnim sosedom želim uspešno predsedovanje!

Gábor Harangozó (PSE), v pisni obliki. – Evropski načrt za oživitev gospodarstva – dogovorjen v decembru – je velik korak v pravi smeri pri spopadu s trenutno upočasnitvijo gospodarstva. Sedaj je treba njegove konkretne vidike izvesti hitro in učinkovito. V zvezi s tem se mora Unija po svojih najboljših močeh potruditi, da bo olajšala dostop do razpoložljivih virov. Zato moramo – pri obnavljanju zaupanja v naš finančni trg – predvsem izboljšati in poenostaviti ukrepe, da bi tako pospešili izvajanje strukturnih in kohezijskih skladov. Kohezijska politika je največji instrument solidarnosti v Uniji, njegova vloga pri odpravljanju negativnih vplivov globalne krize takšnega obsega pa je seveda ključna. Med prednostnimi nalogami češkega predsedstva naj pozdravim pripravljenost na začetek razprave o preoblikovanju območij z omejenimi možnostmi vzporedno s sporočilom Komisije. Boljša razdelitev teh območij bo pomagala pri boljši obravnavi njihovih potreb in spodbujanju njihovih razvojnih potencialov, s tem pa bo mogoče delovati v skladu s cilji socialne, ozemeljske in gospodarske konvergence po vsej Uniji. Okrepiti morajo svoja prizadevanja, da bi se izognili negativnim posledicam krize ne samo v gospodarstvu, ampak tudi med našimi državljani, ki so običajno najbolj ranljivi.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), v pisni obliki. – (PL) Rad bi se zahvalil predsedniku Mireku Topoláneku za predstavitev prednostnih nalog češkega predsedovanja. Na tri „E-je“ – ekonomija, energija in Evropa v svetu, ki bodo predstavljali okvir predsedovanja Skupnosti, bodo vplivali še dodatni, nenačrtovani zunanji dogodki: Gaza in plin.

Problem konflikta v Gazi ima politične razsežnosti. Vendar pa je sedaj tako militariziran, da humanitarna vprašanja ne pridejo v ospredje. Ljudje tam umirajo! Ne le Hamasovi bojovníki, ki so sprožili vojaški konflikt, ampak tudi nedolžni otroci, ženske in moški. EU mora v povezavi z ZN storiti vse, kar je v njeni moči, da bi našla rešitev tega krvavega konflikta. Judi in Palestinci lahko živijo mirno drug ob drugem. Pri naporih za doseganje tega cilja bodite nepopustljivi.

Plinska kriza je prizadela številne evropske države. Spor med dvema podjetjema, enim ruskim in drugim ukrajinskim, je razrasel v spor med dvema državama. Številni državljani v številnih državah zaradi tega močno trpijo, njihova oskrba z energijo pa je bila prekinjena sredi hude zime. Prav tako je prišlo do znatnih gospodarskih izgub, saj se plin uporablja tudi pri proizvodnji. Zaradi tega je skrajni čas za vzpostavitev naftnega in plinskega sistema na celotnem območju EU, ki bo temeljil na najrazličnejših virih. Prav tako moramo nujno poiskati nove vire energije in uporabiti posodobljene metode uplinjanja premoga. Poljska že izvaja tovrstne ukrepe.

Svojim češkim prijateljem želim uspeh pri uresničevanju ciljev EU.

Magda Kósáné Kovács (PSE), v pisni obliki. – (HU) Češko predsedstvo se je znašlo v težkem položaju. Težko je prvič prevzeti vodstvo za predsedstvom, ki velja za enega izmed motorjev Evrope in je bilo že večkrat na čelu Unije. Njihov položaj je težek, saj so se vplivi finančne krize šele sedaj začeli kazati v Evropi. Prav tako pa je težko, ker se morajo soočiti ne samo s skrajnimi evroskeptiki znotraj Parlamenta, ampak tudi z uglednimi političnimi predstavniki v svoji domovini.

Vseeno pa se zdi, da poskuša program češkega predsedovanja ohraniti dobro uravnoteženo Evropsko unijo. Z visoko zastavljenim ciljem gesla „Evropa brez meja“ v ospredje ne postavlja le problema, kako obvladati gospodarsko krizo, ampak tudi kako učinkovito zagotoviti dolgoročna načela EU. Češka republika je prva država v srednje-vzhodni evropski regiji, ki pooseblja vse skupne značilnosti novih držav članic EU. Posledično poskuša program češkega predsedovanja sorazmerno ponazoriti zahteve novih držav članic.

Veseli nas, da se je češko predsedstvo kot odgovor na gospodarsko krizo osredotočilo na razvoj notranjega trga dela in spodbujanje navpične mobilnosti.

Predsedstvo bi še posebej rada opozorila na nujnost izboljšanja razmer v najmanj razvitih regijah in romskih manjšinah. Gre za socialne in gospodarske probleme na evropski ravni, ki presegajo meje.

Poleg uporabe priseljenskih delavcev je mogoče starajoče prebivalstvo EU in posledično nastajajoče socialne napetosti dolgoročno obvladovati z razvojem notranje delovne sile, ki jo sestavljajo osebe z nekonkurenčnim znanjem in sposobnostmi.

Iosif Matula (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Češki republiki želim čestitati ob prevzemu predsedovanja Evropski uniji. Prav tako želim izraziti zadovoljstvo glede dejstva, da je bilo mogoče pripraviti 18-mesečni

program kot del procesa sodelovanja s Francijo, ki je Evropski uniji predsedovala pred tem, in Švedsko, ki bo predsedovanje EU prevzela v drugi polovici tega leta.

Izzivi, s katerimi se sooča to predsedstvo ravno na začetku, kot je vojna v Gazi, prekinitev oskrbe z ruskim plinom, če niti ne omenjam globalne gospodarske krize, so potrdili dejstvo, da so prednostne naloge, ki jih je pripravila Češka republika, popolnoma ustrezne.

Od treh prednostnih nalog, ki jih je objavilo češko predsedstvo, energija, ekonomija in Evropa v svetu, bi se rad dotaknil energetskega vidika. Osebnostno menim, da Evropa potrebuje združeno energetske politiko, da bi se tako bilo mogoče izogniti prekomerni odvisnosti od virov iz enega samega območja.

Zaradi tega podpiram potrebo po razvoju odnosov z novimi dobavitelji, kot tudi pomembnost naložb v nekonvencionalne tehnologije za proizvodnjo energije. Izboljšati moramo prometno infrastrukturo, hkrati pa posvetiti ustrezno pozornost izgradnji poti za plinovod Nabucco. Prav tako menim, da je treba skrajšati postopke za pripravo projektov, ki so namenjeni iskanju alternativnih in nekonvencionalnih virov energije.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Ker Evropski svet še do danes ni obravnaval dejanskih razlogov za irski „ne“ Lizbonski pogodbi, obstaja možnost, da bo tudi v drugo izglasovan „ne“.

Ob spoznanju, da je ponoven „ne“ realna možnost, se poskuša češko predsedstvo pripraviti na možnost, da Lizbonska pogodba ne bo stopila v veljavo. Skušaja pripraviti „načrt B“ za izbor nove Komisije v skladu s pravili pogodbe iz Nice. Objavljena zamisel o izbiri Komisije, ki bi jo sestavljalo 25 komisarjev in visoki predstavnik za evropsko zunanjo in varnostno politiko iz 27 držav članic, je le ena izmed možnosti za reševanje tega vprašanja.

Ljudje po vsej EU se vse bolj zavedajo, da Lizbonska pogodba ni zdravilo za vse bolezni, kot jo trenutno predstavljajo najbolj goreči zagovorniki. Prav nasprotno: lahko celo poglobi gospodarske in socialne probleme, s katerimi se soočamo.

V zvezi s krizo v Gazi je odziv češkega predsedstva daleč od tega, kar je potrebno. EU mora z usklajenimi ukrepi podpreti pravice obleganih Palestincev, hkrati pa poskušati končati prelivanje krvi.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), v pisni obliki. Češka republika, ki je prevzela predsedovanje Svetu Evropske unije 1. januarja 2009, se tako kot tudi druge države, ki so se pridružile EU leta 2004 in kasneje, sooča s problemi, povezanimi z negotovim stanjem glede toplotne izolacije velikega števila stanovanjskih stavb.

Pri tem ne smemo pozabiti na naslednje: znatne energetske prihranke in zmanjšanje stroškov ogrevanja za državljane, ki bi jih bilo mogoče doseči z obnovitvijo ogrevalnih sistemov v teh stavbah, kot tudi omejene možnosti za uporabo strukturnih in kohezijskih skladov za naložbe na tem področju. Zato menim, da bi češko predsedstvo Svetu moralo ta vprašanja vključiti med svoje prednostne naloge.

Drugič, v zvezi z evropskim zapornim nalogom je Češka republika na osnovi člena 32 okvirnega sklepa podala izjavo, da uporablja postopek predaje le za dejanja, zakriviljena po 1. novembru 2004. Podobni predpisi veljajo tudi v drugih evropskih državah. Takšni primeri spodbujajo zaupanje državljanov v učinkovitost evropskih politik v boju proti kriminalu. Češka republika, ki predseduje Svetu, ima odlično priložnost, da ponovno preuči te izjave.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Izjave češkega predsednika vlade, predsednika Evropske komisije in na splošno razprava v Evropskem parlamentu o programu češkega predsedovanja EU so nadaljevanje enotne politike EU, naperjene proti ljudem, ki se je izvajala pod prejšnjimi predsedstvi. Vedeti so nam dale, da se bo napad kapitala na delavce, na navadne ljudi, nadaljeval v nezmanjšanem obsegu. Imperialistična vloga EU se bo okrepila, saj si češko predsedstvo prizadeva to pokazati od trenutka, ko je prevzelo vodenje s podpiranjem kriminalnega imperialističnega napada Izraela na Gazo in uzakonjanjem barbarskega pobijanja Palestincev ob polni podpori ZDA in izvajanjem načrta ZDA/NATO/EU za „nov Bližnji vzhod“.

Program češkega predsedstva sporoča nadaljnje zaostrovanje napadov EU proti navadnim ljudem, da bi bilo tako mogoče prenesti vplive krize v kapitalističnem sistemu na delavski razred in revne sloje ljudi, povečevanje agresije EU na ljudi ter imperialistično posredovanje in povečevanje zmožnosti za vojaško posredovanje po svetu.

Ljudje se morajo na agresijo EU odzvati s protinapadi. Odpor, nepokorščina in trganje vezi z nazadnjaško politiko EU, z EU samo, predstavljajo za ljudi pravo pot naprej.

Maria Petre (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Govor bi rada začela s ponovno oživitvijo ideje, o kateri sem govorila v ponedeljek na otvoritvi plenarnega zasedanja. Predsedujete v obdobju, ki je za nas zelo pomembno. V tem letu je 20. obletnica padca železne zaves. V ponedeljek sem povedala, da je za nas, predvsem pa za milijone ljudi, ki so nas poslali sem, teh 20 let pomenilo v določeni meri obdobje čakanja in sprejemanja. Mogoče je bilo normalno, da se nismo mogli hitreje izviti izpod tega 50-letnega bremena, zaradi katerega smo bili ločeni od ostale Evrope.

Želim vam čestitati za vključitev tretje prednostne naloge, Evropa v svetu, predvsem pa, da obravnavate vzhodno partnerstvo kot prednostno nalogo. Zgodovini naših dveh držav, Romunije in Češke republike, imata dve močni skupni značilnosti: 1968 in potem praško pomlad, ki za Romune, izpostavljene najbolj krutemu komunističnemu diktatorstvu, predstavlja žarek upanja, ki nas je popeljal po poti do svobode.

Kot romunska poslanka Evropskega parlamenta bi vas rada prosila, da vzhodnemu partnerstvu zagotovite ustrezno, točno določeno vsebino. V prihajajočih mesecih bi se s simboličnim podoživljanjem dogodkov praške pomladi za milijone ljudi v tej regiji ponovno prižgala iskrica upanja. Vi in jaz imamo priložnost, da popolnoma razumemo težo tega pričakovanja.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Pred nami je šest mesecev češkega predsedovanja Evropski uniji, predsedovanja, za katerega je sedaj jasno, da ne bo enostavno. Dve veliki krizi, s katerimi smo se v minulih tednih soočili, sta nam pokazali, da za dobro vodenje Evropske unije niso dovolj le primerno pripravljene programi, ampak sposobnost za hitro in ustrezno odzivanje na težke probleme. Tega se mora zavedati vsaka država članica, ki se pripravlja na predsedovanje EU.

Češko predsedovanje sledi zelo ambicioznemu in dinamičnemu francoskem predsedovanju. Skoraj nemogoče je, da med obema predsedovanjema ne bi bilo nobenih primerjav. Po mojem mnenju pa so češki organi oblasti dobro pripravljeni na nalogo, češko predsedovanje pa bo primer, da je tudi majhna država, ki se je šele pred kratkim pridružila Skupnosti, sposobna zagotoviti ustrezno vodenje. Pri tem jih ne bodo ustavile niti politične delitve na državnem prizorišču.

Predsedstvo bi rad pozval, naj nekaj svoje pozornosti nameni vsakodnevni problemom. Obsežni, ambiciozni načrti so pomembni in potrebni, vendar pogostokrat ne zanimajo navadnih državljanov. Pomembno je, da danes, tik pred parlamentarnimi volitvami, ljudje Evropske unije začutijo, da je bila Skupnost vzpostavljena zanje, za njene državljane, da je namenjena izboljšanju njihovih vsakodnevnih življenj. Torej, velike vizije – da, ampak skozi prizmo vsakodnevnega življenja.

Želim vam veliko uspeha!

Petya Stavreva (PPE-DE), v pisni obliki. Češka republika prevzema krmilo EU v času, ko se Evropa sooča z izzivi globalne finančne krize, motene ruske oskrbe s plinom in konflikta v Gazi.

Verjamem, da bo ambiciozni program češkega predsedovanja dosežen s pomočjo tesnega sodelovanja med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo. Evropa mora še naprej zavzemati aktivno stališče glede vseh točk na dnevnem redu državljanov EU. V tem trenutku je vprašanje energetske varnosti še posebej aktualno, zato je treba okrepiti prizadevanja vseh držav članic. Motnja v oskrbi evropskih potrošnikov z ruskim plinom pri temperaturah pod ničlo, ki je ohromila Evropo, dodaja novo dimenzijo konceptu energetske neodvisnosti. Ta kritična situacija kaže na potrebo po zmanjšanju odvisnosti držav članic od dobave ruskega plina in po iskanju alternativnih možnosti.

Državljeni združene Evrope pričakujejo, da bo češko predsedstvo zavzelo aktivno stališče in se vključilo v reševanje tega problema, ki je že zdavnaj presegel okvire trgovinskega spora med Rusijo in Ukrajino.

Predsedstvu želim veliko uspeha.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Pozdravljam dejstvo, da je češko predsedstvo postavilo vprašanje energije za svojo prednostno nalogo.

Nesprejemljivi dogodki zadnjih nekaj tednov na področju varnosti oskrbe nekaterih držav članic EU z zemeljskim plinom so znova pokazali potrebo po evropski energetske politiki, ki bo izvedena prek jasno določenih evropskih projektov, podprtih z evropskimi skladi. Notranji trg EU z zemeljskim plinom bo lahko normalno deloval na podlagi takojšnjega razvoja skladišč za zemeljski plin, vključno z utekočinjenim plinom, in s pospeševanjem izvajanja projekta Nabucco.

Margie Sudre (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Češki vladi, ki predseduje Uniji v občutljivih razmerah, želim vse najboljše in veliko uspeha, predvsem glede na zapleteno nacionalno politično situacijo in izjemno zaskrbljujočo mednarodno situacijo.

Češko predsedstvo mora biti odločno in dinamično, kakršno je bilo predsedstvo Nicolasa Sarkozyja v zadnjih šestih mesecih, če želi aktivno sodelovati pri takojšnji ustavitvi ognja v Gazi in pri ohranitvi močnega političnega momenta na osnovi pripravljalnega delovnega programa, ki je bil oblikovan skupaj s Francijo in Švedsko, ki bo naslednja predsedovala Svetu.

Glede na trenutno gospodarsko krizo mora vseh 27 članic brez odlašanja sprejeti usklajen načrt obnove, s katerim bomo lahko zaščitili industrijo, konkurenčnost in evropska delovna mesta. Evropa drži v rokah ključni del rešitve krize in češko predsedstvo mora zagotoviti vso podporo, da bomo to dokazali.

Pozdravljam zavezo češkega predsednika vlade, da bo storil vse, da bo njegova država še pred koncem češkega predsedovanja ratificirala Lizbonsko pogodbo. Od vseh gospodarskih, diplomatskih in institucionalnih kriz, ki slabijo Evropo, je ta zadnja edina, katere rezultat je odvisen izključno od Evropejcev. Češko predsedstvo mora omogočiti Uniji, da bo dosegla ta uspeh, če želi sodržavljanom zagotoviti uspešno prihodnost.

PRESEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

podpredsednik

4. Čas glasovanja

Predsednik. – Naslednja točka je glasovanje.

Parlament obveščam, da bomo med glasovanjem na izrecno željo združenja parlamentarnih novinarjev pri vsakem rezultatu posebej navedli število glasov za, število glasov proti in število vzdržanih glasov. Za vas smo želeli to poenostaviti, a žal ni mogoče.

(Za podrobnosti izidov glasovanja: glej zapisnik)

4.1. Varnostne značilnosti in biometrični podatki v potnih listih in potovalnih dokumentih (A6-0500/2008, Carlos Coelho) (glasovanje)

Po glasovanju o poročilu, ki ga je predstavil Carlos Coelho (A6-0500/2008)

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi postavil vprašanje o pravilnosti postopka. Obvestili ste nas, da boste na zahtevo novinarjev, spoštovanja vredne skupine, objavili vse glasove, vendar pa se mi zdi, da bi morali parlamentarna pravila postavljati parlamentarci in ne novinarji. Zanima me, ali je to skupina slepih novinarjev, saj lahko vendar vidijo rezultate glasovanja na zaslonih. Če boste rezultate objavljali, bi lahko imeli precejšnje probleme gluhi novinarji.

(Aplavz)

Predsednik. – Gospod Speroni, imam določene zadržke pri izražanju osebnega mnenja o težavnosti novinarskega dela. Ker je bila zahteva naslovljena na predsedstvo, menim – pri čemer se z vami najverjetneje osebno strinjam –, da mora odgovor dati predsedstvo; odločitev, da bo priprava odgovora na to zahtevo uvrščena na naslednji dnevni red seje predsedstva, je bila že sprejeta.

Edward McMillan-Scott (PPE-DE). – Gospod predsednik, strinjam se s stališčem gospoda Speronija. Zavedam se, da ste v težkem položaju, vendar menim, da ima prav. Vsak glas je zabeležen na zaslonih. Zelo veliko dragocenega časa bi porabili za branje vsakega posameznega rezultata glasovanja – posebno pri glasovanju, kakršno je na vrsti danes. Predlagam, da predsedstvo prosite, naj da zadevo v obravnavo ustreznemu odboru, mi pa jo bomo preučili do naslednjega glasovanja – če je to sprejemljivo za Parlament.

(Aplavz)

Predsednik. – Kot sem že omenil, bo zadevo preučilo predsedstvo, nato pa boste dobili dokončen odgovor.

Zdaj začnemo z glasovanjem.

4.2. Javna naročila gradenj, blaga in storitev na področju obrambe in varnosti (A6-0415/2008, Alexander Graf Lambsdorff) (glasovanje)

4.3. Nevarne snovi in pripravki (diklorometan) (A6-0341/2008, Carl Schlyter) (glasovanje)

4.4. Ratifikacija Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007 (Konvencija 188) (A6-0423/2008, Ilda Figueiredo) (glasovanje)

4.5. Razmere na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v obdobju 2004-2008 (A6-0479/2008, Giusto Catania) (glasovanje)

Predsednik. – Pred glasovanjem o prvem delu odstavka 32

Mogens Camre (UEN). Gospod predsednik, gre za dopolnitev besedila te spremembe. Za besedilom, ki se glasi „12. december 2006“, želimo dodati: „ter 4. in 17. december 2008“. To pa zato, ker je Sodišče na te kasnejše datume sprejelo sklepe in ne bi bilo prav, da bi omenili sklep iz leta 2006, ne pa tudi najnovejših ugotovitev Sodišča iz decembra 2008.

– (Ustna sprememba je bila sprejeta)

– Pred glasovanjem o spremembi 25

Syed Kamall (PPE-DE). - Gospod predsednik, na podlagi seznama glasovanja ugotavljam, da je bil odstavek 36 umaknjen, zato se sprašujem, ali bi morali o tem sploh glasovati.

Predsednik. – Umaknjena je bila sprememba 8, zato ne morete glasovati o odstavku 36.

– Pred glasovanjem o odstavku 161

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glede odstavka 166 I bi želel poudariti, da je izvirno besedilo v angleščini verodostojno besedilo, saj je preveč prevodov, ki popolnoma popačijo pomen; na primer v italijanskem prevodu je napisano „*morte decorosa*“ [spodobna smrt]. Ne bom se spuščal v podrobnosti, vendar kot sem rekel, verodostojna je angleška različica.

Predsednik. – Hvala, da ste nas opozorili na to. V pravem trenutku bom to spet omenil, ne da bi dal besedo gospodu Cappatu, ker moramo sedaj glasovati o odstavku 161; kljub vsemu moramo glasovati o izvirnem besedilu odstavka, ker smo zavrnilo spremembo.

4.6. Konvencija o delovnih standardih v pomorstvu (B6-0624/2008) (glasovanje)

4.7. Svet OZN za človekove pravice in vloga EU (A6-0498/2008, Laima Liucija Andrikiene) (glasovanje)

4.8. Dostop javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (A6-0459/2008, Marco Cappato) (glasovanje)

5. Obrazložitve glasovanja

Ustne obrazložitve glasovanja

– Poročilo: Carlos Coelho (A6-0500/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, glasoval sem za to poročilo, saj poziva k reformi v interesu zaščite otrok in uvedbi ukrepov za povečanje varnosti potnih listov. Nenazadnje je to paket, ki izpostavlja boj proti trgovini z otroki in potrebo po večji zaščiti otrok.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Menim, da je treba varnostnim značilnostim potovalnih dokumentov dodati biometrične podatke. Poleg izboljšanja varnosti evropskih državljanov, ki je naš najpomembnejši cilj, pa moramo upoštevati tudi drugo plat medalje, ki je varovanje zasebnosti naših državljanov. Poskušala bom zagotoviti, da izvajanje te zakonodaje in uvedba na nacionalni ravni ne bosta povzročala birokratskih težav ali celo zlorabe podatkov, vključno z zlorabo s strani tretjih držav zunaj EU. Želela bi izpostaviti potrebo po intenzivnejšem vključevanju Europol in Frontexa v to zadevo; le tesno sodelovanje med organi pregona držav članic bo dalo želen učinek in zagotovilo, da bo Evropa varen dom za nas vse. Vesela sem, da bodo imeli otroci od 12. leta lasten potni list. S tem ukrepom se bo zmanjšala stopnja zlorabe otrok s strani organiziranih kriminalnih združenj preko meja in tudi iz tega razloga podpiram to očitno kontroveržno zadevo.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Gospod predsednik, z veseljem sem izrazil svojo močno podporo poročilu gospoda Coelha o biometričnih podatkih v potnih listih EU, saj, če nič drugega, je to prvi korak v boju proti številnim zlorabam in ponarejanju potnih listov. To je oblika usklajevanja, ki jo lahko vsaj podpremo, saj je koristen in celo potreben ukrep, predvsem v schengenskih državah.

Pri vzpostavitvi sistema odprtih notranjih mej je seveda treba čimbolj učinkovito zaščititi širše zunanje meje. To poročilo je korak v pravi smeri, saj zunanja meja trenutno ni ustrezno zaščitena.

Imam pa pri tem en zadržek. Samo izboljšani potni listi niso dovolj. Vsako leto na našo celino, Evropo, vstopi na sto tisoče Neevropejcev. To so zakoniti priseljenci, polzakoniti priseljenci in tudi nezakoniti priseljenci. Moja država, Belgija, je lani sprejela več kot 70 000 Neevropejcev poleg neznanega števila nezakonitih priseljencev. To je val, ki ga moramo ustaviti, in samo izboljšani potni listi tega problema ne bodo rešili.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Hvala, gospod predsednik. Iz dveh razlogov sem glasoval proti poročilu gospoda Coelha. Najprej naj povem, da sem zelo zaskrbljen glede pravic državljanov in glede dejstva, da bo zbiranje biometričnih podatkov pomenilo veliko grožnjo za varnost državljanov, predvsem v vidika njihove svobode, pri čemer bo kršena tudi osnovna človekova pravica svobode gibanja.

Kar pa me še bolj skrbi je dejstvo, da bodo v moji državi že drugi v zadnjih desetih letih uvedeni novi osebni dokumenti. Sam bom dejansko dobil že tretji osebni dokument v zadnjih desetih letih. Mogoče se vam to zdi zabavno, vendar pa imajo mnogi ljudje v Bolgariji tako nizke dohodke, da je dodatno obremenjevanje njihovih sredstev, ki jih morajo porabiti za nakup novih osebnih dokumentov, naravnost neetično in nemoralno. Ko govorimo o upokojencih, ki prejmejo 100 BGN, kar je enako pokojnini 50 EUR, ni prav, da morajo za nove osebne dokumente plačati 20 EUR. Zato sem glasoval proti poročilu gospoda Coelha, saj menim, da je za mojo državo skrajno neprimerno.

– **Poročilo: Marco Cappato (A6-0459/2008)**

Gay Mitchell (PPE-DE). – Gospod predsednik, želel bi samo povedati za zapisnik, da sem navsezadnje glasoval proti poročilu gospoda Cappata, saj menim, da je treba Parlamentu predložiti boljše poročilo o teh zadevah.

Poleg tega bi rad rekel tudi, da mora Parlament storiti nekaj v zvezi z našimi zapisi, saj so nekateri poslanci tukaj že več kot štiri leta in pol, ves čas prejemajo plačo, govorili pa so manj kot gospod Bourke, ki je v Parlamentu šest mesecev. Mislim, da je skrajni čas, da opozorimo na to.

Tukaj so ljudje, ki ne sodelujejo v tem Parlamentu, v odborih ali na plenarnih zasedanjih. Nekateri od njih so člani majhnih skupin. Pridejo sem, si izborijo nekaj časa za govor, nato pa odhitijo na letališče in svoj čas prebijajo v svoji državi članici, namesto da bi bili tukaj, ljudem pa govorijo, kako grozna je demokracija v Evropski uniji. Ja, demokracija je grozna v Evropski uniji, če poslanci tega Parlamenta, ki se tukaj sploh ne prikažejo, prejemajo plačo in nadaljujejo s takšnim grobim zlorabljanjem demokracije. Gospod predsednik, želim, da se to vključi v zapisnik.

Prepričan sem, da moramo pri izvajanju reform, dajanju dokumentov na voljo, zagotavljanju boljše preglednosti, sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi bomo pokazali, kateri poslanci sodelujejo pri delu Parlamenta in kateri ne.

– **Poročilo: Alexander Graf Lambsdorff (A6-0415/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Evropski trg orožja je neučinkovit, ker je razdrobljen. Danes smo ustvarili dovolj prostora za javno naročanje v tem sektorju ob upoštevanju izjem zaradi strateških razlogov v skladu s členom 273 Pogodbe o ustanovitvi ES. V okviru odbora se zavzemam za prenehanje zapravljanja

javnega denarja za nepregledna vojaška naročila. V preteklosti je bila v mnogih vojaških javnih naročilih velikokrat zlorabljen določba o nacionalnem interesu, ki očitno nima nič skupnega s kakovostjo zagotovljene varnosti. Na pamet bi lahko naštel pogodbe o delu, gostinski oskrbi in transportnih storitvah. S tem predlogom bomo prihranili denar, ki ga bomo lahko vložili v raziskave in tehnologijo, ki nas bo učinkoviteje ščitila pred sedanjimi in prihodnjimi grožnjami.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, temu poročilu nasprotujem, ker menim, da predstavlja veliko grožnjo za vlade in podjetja, ki so ogromno vložila v obrambne raziskave in razvoj, sedaj pa se počutijo oropana dobičkov iz naslova razvoja in proizvodnje.

V skladu s predlagano direktivo naj bi se naročila odprla za evropsko konkurenco, s čimer obrambno podjetje – ali celo država – ne bo moglo zaščititi mednarodnih pravic intelektualne lastnine in delovnih mest. Ker se številna podjetja v Združenem kraljestvu ponašajo z vodilnimi raziskavami in razvojem, je grožnja, ki jo predstavlja to poročilo, zaskrbljujoča.

Moje dvome pa še povečuje ugotovitev, da je gonilo tega poročila krepitev integracije EU ter evropske varnostne in obrambne politike, ne pa dajanje prednosti otipljivim ekonomskim koristim.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, poskušal bom biti krajši kot ponavadi: glasoval sem za Lambsdorffovo poročilo, ki je korak naprej k skupni varnosti in obrambi. Hkrati pa se sprašujem in sprašujem tudi vas: kdaj bomo končno imeli resnično evropsko obrambo, resnično evropsko vojsko, resnično priložnost varčevanja z denarjem in sposobnost, da se branimo kot združena Evropa? Gospod predsednik, upam, da bo to kmalu!

Predsednik. – V tem primeru vam ne morem dati takojšnjega odgovora, ki ni preprost. Predlagam, da gremo na nadaljnje obrazložitve glasovanja, tokrat o Schlyterjevem poročilu.

– Poročilo: Carl Schlyter (A6-0341/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Podprla sem poročilo o nevarnih snoveh in kemikalijah, kot je diklorometan, ker bo omogočilo omejitev te rakotvorne snovi v odstranjevalcih barv, čeprav obstaja določba o izjemah pod strogimi pogoji. Zadovoljna sem, da se te izjeme v praksi ne bodo uporabljale, saj obstajajo varne alternative, ki jih bodo v prihodnosti raje izbirali ne le potrošniki, ampak tudi profesionalni uporabniki.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, nekatere snovi so tako nevarne, da jih je treba v celoti prepovedati oziroma njihovo uporabo najstrožje omejiti z uvedbo najstrožjih zdravstvenih in varnostnih ukrepov. Diklorometan je ena teh snovi in treba ga je vzeti iz obtoka.

– Poročilo: Ilda Figueiredo (A6-0423/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pozdravljam mednarodni sporazum, ki bo vzpostavil nove pogoje zaposlovanja za delavce v ribiškem sektorju. Med ribiči je največ hudih poklicnih nesreč in smrtnih primerov. Pozvala bi Svet in Komisijo, naj storita vse, kar je v njuni moči, da bi zagotovila ratifikacijo Konvencije še pred letom 2012. Prosim, zabeležite za zapisnik, da moja oprema za glasovanje ne deluje in da sem seveda glasovala za to poročilo.

– Poročilo: Giusto Catania (A6-0479/2008)

Irena Belohorská (NI). – (SK) Samoiniciativno poročilo gospoda Catanie je sprožilo plaz izmenjave mnenj med političnimi skupinami in poslanci.

Evropska unija se sedaj sooča z zelo resnimi problemi, kot so finančna kriza in energetska kriza, ki jo povzroča ukrajinsko-ruski spor. To je obdobje, ko moramo ukrepati skupaj in se izogibati vsakršnim potezom, ki bi lahko omajale našo enotnost. Posledice krize bodo nedvomno vplivale na vsakega državljan Evropske unije, ne glede na to, ali je Slovak, Poljak, Madžar ali Nemec. Menim, da so poskusi sprožanja sporov med državami članici, ki se občasno pojavijo na naših zasedanjih, znak nepoznavanja resnosti trenutne situacije, v kateri je ogrožena enotnost EU. Če želimo povečati konkurenčnost Evropske unije, se moramo osredotočiti na iskanje rešitev in na ratifikacijo Lizbonske pogodbe.

Večkrat sem tukaj v Evropskem parlamentu izrazila mnenje, da avtonomija nima kaj iskati tukaj v našem skupnem prostoru. Ne smemo pozabiti na ključno idejo o integraciji držav članic EU, sploh pa je ne smemo ignorirati ali zavračati. Ves čas moramo imeti v mislih Schumanovo izjavo, da se inteligenen Evropejec ne more veseliti sosedove nesreče, saj nas združuje skupna usoda, tako v dobrih kot v slabih časih.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gospod predsednik, poročilo gospoda Catanie je prevara. Ne vsebuje nikakršnega pregleda o tem, katere temeljne človekove pravice so bile v obdobju od 2004 do 2008 spoštovane; podaja le seznam zahtev levega krila tega Parlamenta.

Njegove zahteve vključujejo priznavanje istospolnih porok v vseh državah članicah ter legalizacijo drog, evtanazije in nezakonitih priseljencev. Delegacija Avstrijske ljudske stranke (ÖVP), kot tudi jaz sam, odločno zavračamo zgornje zahteve, ki jih je sprejela večina, zato smo, vključno z mano, glasovali proti temu poročilu.

Peter Baco (NI). - (SK) Gospod predsednik, glasoval sem za poročilo o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji v letih 2004-2008.

Svojo podporo pa pogojujem z zavrnitvijo prvotnega osnutka besedila v členu 49, ki zadeva podporo teritorialni in regionalni avtonomiji. Po mojem mnenju je to očitno zavračanje poskusov provokatorjev in zarotnikov, ki špekulirajo o obstoječem stanju. Povedano drugače, Evropski parlament ne dopušča igrice s teritorialno in regionalno avtonomijo. To je zelo dragocen zaključek današnjega plenarnega zasedanja Evropskega parlamenta, za kar si zaslužimo vse pohvale.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gospod predsednik, tudi sama sem glasovala proti sprejetju tega poročila komunističnega poslanca v Evropskem parlamentu o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji. Vseeno sem vesela, da je poročevalcem iz drugih frakcij uspelo nekoliko popraviti besedilo in da vsebuje nekaj dobrih odstavkov o položaju manjšin. Vendar pa nekateri deli niso objektivni. Poleg tega je obseg, v katerem poročilo presega meje dokumenta, ki naj bi orisal preteklo obdobje, brez primere. Poročilo zavzema preveč enostranski politični pogled na človekove pravice v Uniji. S tem, ko narekuje pravila o družinski politiki in drugih etičnih vprašanjih, poročilo tepta načelo subsidiarnosti, kar je v nasprotju z ustanovitvenimi pogodbami.

Simon Busuttil (PPE-DE). - (MT) Glasoval sem proti poročilu gospoda Catanie, ker vsaj trikrat navaja splav kot človekovo pravico. S tem se ne strinjam in menim, da je nesprejemljivo. Škoda, da tako pomembno poročilo, ki pokriva tako številne teme, vsebuje elemente, ki nedvomno ne spadajo v pristojnost Evropske unije in na katere Evropska unija ne more in ne sme poskušati vplivati, in sicer zaradi načela subsidiarnosti. Zato sem glasoval proti poročilu gospoda Catanie.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Gospod predsednik, glasoval sem za poročilo gospoda Catanie, saj odpravlja prejšnje napake v zvezi s pravicami manjšin. Ta zadeva je še posebej pomembna za Madžarsko in manjšine, ki živijo znotraj in zunaj njenih meja. Poročilo poudarja zaščito jezikov manjšin in navaja, da je uporaba maternega jezika ena izmed najosnovnejših pravic. Na žalost v zadnjem času v številnih novih državah članicah EU ni bilo tako.

Poročilo izpostavlja tudi potrebo po določitvi in opredelitvi statusa narodnih manjšin. Menim, da je to ključnega pomena za 150 manjšin v Evropi.

Menim, da je odstavek 49 še posebej pomemben, saj potrjuje, da je samoupravljanje najučinkovitejši način reševanja problemov v skupnostih narodnih manjšin. To lahko dosežemo tako, da upoštevamo najbolj zgledne modele v Evropski uniji v zvezi z osebno, kulturno, ozemelsko in regionalno neodvisnostjo.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, družba, ki zagotavlja preveč pravic, je družba „daj mi, daj mi“, v kateri ni ravnotežja. Prav na tem temelji zahteva poročila glede enakosti med uradno poročenimi in homoseksualnimi pari. Naravno stanje predstavlja vez med moškim in žensko. Spridili smo jo, ko zahtevamo enakopravnost za nekaj, kar je ravno nasprotno od nje.

Ne glede na to, kako staromodno se sliši, brez kančka sramu izjavljam, da so nenaravna partnerstva med istospolnimi pari nekaj, na kar kot zakonodajalec ne želim pristati. Ali so moje pravice, da izrazim to stališče, manj vredne kot stališča ljudi, ki zahtevajo nasprotno? Glede na nestrpnost vzdušje, v katerem je potekal del te razprave, se zdi, da je tako.

Ne strinjam se s tem vidikom poročila. Če bom zaradi tega deležen posmeha, sem ga pripravljen sprejeti. Raje stojim za tem, kar mislim, da je prav, kot da bi pozdravljal tisto, kar je narobe.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gospod predsednik, v vsej svoji karieri v tem Parlamentu sem le malokdaj videl takšen obseg politično korektnih nesmislov in tako imenovanih naprednih puhlosti, kot v poročilu gospoda Catanie. Pika na i pa je dejstvo, da poročilo o tako imenovanih temeljnih pravicah dejansko temelji na Lizbonski pogodbi, pogodbi, ki je bila zavržena z referendumom in trenutno nima nobene pravne podlage.

Kakšna domišljavost! Sprašujem se, ali temeljne pravice mogoče veljajo samo za evrokracijo, ne pa tudi za evropske državljane.

Obstaja še ena temeljna pravica, ki v tem poročilu ni navedena, in sicer pravica ljudi, torej pravica, da se ljudje določene narodnosti počutijo doma in varno v svoji domovini, da branijo svojo težko prisluženo blaginjo, da ohranijo svoj jezik, kulturo, svoje običaje in zakone. To bi bila prava novost v tem templju politične korektnosti. Parlament se je ponovno osmešil, ko je z veliko večino sprejel poročilo gospoda Catanie.

Philip Claeys (NI). - (NL) Gospod predsednik, pravica do svobodnega izražanja mnenja in način, na katerega je to pravico mogoče izvajati, je nedvomno ključni dejavnik za ocenjevanje stanja na področju temeljnih pravic. Poročilo z vso pravico opozarja pred neuradno cenzuro in samocenzuro, do katere pride, kadar so nekatere teme izključene iz javne razprave. Prav tako upravičen je razdelek v poročilu, ki opozarja na posameznike ali skupine, ki želijo utišati druge tako, da neupravičeno trdijo, da so deležni stalnih napadov.

Popolnoma zamegljen pa je poziv k „odločnemu preganjanju vseh oblik sovražnega govora v rasističnih programih v medijih in v člankih, ki širijo nestrpna stališča“. Prav to vodi do cenzure in samocenzure, o kateri je toliko govora drugje v poročilu. Prav zaradi tovrstne zakonodaje je bila grajana največja flamska stranka v Belgiji, saj je kritizirala sprejeto politiko priseljevanja. Ljudje bi morali vedeti, kaj hočejo. Ni mogoče le delno podpirati svobodnega izražanja mnenja. Mogoče je le podpirati svobodno izražanje mnenja in pri tem sprejeti vse posledice, ki so s tem povezane, ali pa mu nasprotovati.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). - (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, čeprav sem na končnem glasovanju glasoval proti poročilu o temeljnih pravicah, sem glasoval za odstavek 81, ki ga podpiram. V tem odstavku moj prijatelj, gospod Catania, ki me v tem trenutku pozorno spremlja iz svojega sedeža, navaja, da države članice poziva, naj naredijo vse, kar je v njihov moči, za lažji in boljši dostop mladih, starejših in invalidnih oseb do trga dela.

Giusto Catania – ki v celoti upravičuje svoje ime, saj je stoodstotno pravičen – je bil mnenja, čeprav tega ni navedel v pisni obliki, da je treba izboljšati dostop ne le do dela, ampak tudi do ugodnosti, saj je omenil starejše ljudi. Zaradi tega so ugodnosti za mlade, invalidne in starejše ljudi ustrezne. Prepričan sem – in vidim, da se s tem strinja –, da so mladi prav tako deležni ugodnosti kot mladi, kasneje pa kot starejši delajo. Vidim, da to odobrava. Mislim, da se tudi vi strinjate s tem, ker pa gredo moje pripombe na internet, bi rad jasno izrazil, da sem to navedel le kot blago opozorilo, da so tudi starejši ljudje upravičeni do ugodnosti.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, mnogi v tem Parlamentu so v poročilu gospoda Catanie ponovno skušali izrabiti človekove pravice kot izgovor za spodbujanje splava, kljub dejstvu, da splav milijonom dojenčkom letno odreka najpomembnejšo človekovo pravico – življenje, človekovo pravico, na kateri temeljijo vse druge pravice.

Kot irska poslanka v Evropskem parlamentu s pravico glasovanja moram pripomniti, da to poročilo in spremembe povezujejo Lizbonsko pogodbo in Listino o temeljnih pravicah z zakonodajo o splavu v EU.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospod predsednik, najprej bi prosila službo, naj pri odstavku 31 zabeleži, da sem v prvem delu glasovala za.

Predlagam, da bi lahko to poročilo naredilo veliko več na področjih invalidnosti, kjer je treba opraviti še precej dela. Zato sem vesela, da je Parlament podprl mojo spremembo 42, ki poziva Komisijo naj zagotovi, da bodo v zvezi z deinstitucionalizacijo denar prejele le tiste države članice, ki izpolnjujejo merila konvencije ZN. To je zame in številne ljudi v tem Parlamentu ključno vprašanje. Kot so povedali že drugi, to poročilo vsebuje številna vprašanja, namenjena subsidiarnosti in ne Evropski uniji, ki ne sprejema zakonov o splavu ter ne sme in ne bo sprejemala zakonov o splavu. Zato poročila nisem mogla v celoti podpreti. Vzdržala sem se glasovanja, saj verjamem, da sprememba v zvezi z invalidnostjo veliko pomeni vsem nam, ki nam ni vseeno za tiste, ki ne govorijo, nimajo glasu in jim nihče ne prisluhne.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Poročilo gospoda Catanie se nanaša na številna vprašanja, povezana s človekovimi pravicami. Strinjam se z nekaterimi prejšnjimi govorniki in bi rad, tako kot oni, izrazil globoko nestrinjanje s tem poročilom zaradi enega izmed glavnih problemov: neodobritev ključnih sprememb, ki bi izboljšale prvotno slabo poročilo.

Poročilo še vedno vsebuje sklice na tako imenovano spolno zdravje in spolne pravice, ki na primer v skladu z opredelitvijo Svetovne zdravstvene organizacije eksplicitno vključujejo pravico do splava, to pa je nekaj, na kar se ni mogoče sklicevati v zakonodaji Skupnosti EU in kar ne moremo vsiliti državam članicam.

Kot zdravnik zagovarjam človekovo življenje in dostojanstvo že od spočetja dalje, zato nisem glasoval za to sporno besedilo, ki poleg tega ne upošteva načela subsidiarnosti.

Michl Ebner (PPE-DE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, strinjam se s tem, kar je povedal gospod Pirker in zaradi tega ne bom porabljal več časa za to. Menim, da je gospod Catania pisal o napačni temi; to poročilo ne bi smelo priti v Parlament, saj bi morala uradna služba preveriti, ali se poročilo nanaša na dodeljeni predmet in naslov ali pa na nekaj popolnoma drugega. To poročilo je nekaj povsem drugega in se dejansko ne nanaša na dodeljeni naslov in mandat.

V zvezi s specifičnim vprašanjem, ki se nanaša na odstavek 49, bi bilo bolje, da bi Parlament sprejel izvorno besedilo, brez spremembe. Prav zaradi tega sem v celoti glasoval proti temu poročilu.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Gospod predsednik, le redkokdaj sem s takšno gotovostjo glasoval proti poročilu, kot danes. Če bi upoštevali priporočila, ki so navedena v tem poročilu, bi v Evropski uniji prihodnosti vzpostavili diktatorstvo politične korektnosti, pri čemer bi bilo pod krinko tako imenovanega protirasizma v izumetničenih deklaracijah o načelnosti svobodno izražanje mnenja, ki vključuje teme, kot so azil in priseljevanje, še dodatno izkrivljeno. To poročilo še bolj na široko odpira vrata za zakonito in nezakonito priseljevanje v Evropsko unijo in pozablja na pravico državljanov do varnosti, hkrati pa navaja, da je treba pravice storilcev kaznivih dejanj priznati kot tako imenovane osnovne pravice.

To je narobe svet. V normalni družbi so pravice in dolžnosti neločljivo povezane. V tem obsežnem poročilu pa ne najdem nobenih odgovornosti na strani tujcev pri vključevanju v našo evropsko družbo. Ravno nasprotno: v skrajno smešnem obsegu se nanašajo le na Evropejce. Naši državljani so do grla siti, da jim evropski uradniki neprestano žugajo s prstom.

Martin Callanan (PPE-DE). – Gospod predsednik, toliko je stvari v poročilu gospoda Catanie, katerih bi se rad dotaknil.

Najprej, dejstva, da je naloga Evropske unije podeljevanje kakršnih koli pravic, ne morem sprejeti – zgodovina nas je naučila, da je Evropska unija počela ravno nasprotno.

Prav tako ne morem sprejeti dejstva, da mora biti Listina o temeljnih pravicah – ki je osnovni politični dokument, zasnovan kot del neuspele evropske ustave – vključena v evropsko zakonodajo, predvsem pa ne v britansko zakonodajo.

Močno nasprotujem Listini o temeljnih pravicah. Zavračam absolutistični pristop k človekovim pravicam. Rekel bi, da načeloma ne nasprotujem priznavanju istospolnega partnerstva, vendar to ni zadeva Evropske unije: gre za temo, o kateri se morajo odločiti parlamenti posameznih držav članic.

Glede na seznam ugovorov sem glasoval proti poročilu.

Daniel Hannan (NI). – Gospod predsednik, dolgoletne izkušnje so nas naučile, da ustrezne pravice same po sebi še ne jamčijo državljanskih svoboščin. Pravice, ki so navedene v Listini o temeljnih pravicah in svoboščinah Evropske unije, se ne razlikujejo veliko od tistih, navedenih v ustavah na primer Vzhodne Nemčije ali ZSSR, vendar so državljani teh dveh nesrečnih politik ugotovili, da pravice na papirju niso nič vredne, če niso zagotovljeni ustrezni mehanizmi parlamentarnega sistema.

V Evropski uniji ni krize človekovih pravic, ampak je kriza demokratične legitimnosti. Eden izmed načinov za izboljšanje te krize je, da ohranimo zaupanje naših volivcev in Lizbonsko pogodbo prepustim referendumom, kot smo obljubili. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gospod predsednik, vsi otroci so upravičeni do ljubezni obeh staršev. Tudi če zakon razpade, se je treba odločati na osnovi dobrobiti otroka in ne na osnovi „presoje“ javnih uslužbencev, da se srečuje s starši.

Otroci imajo pravico govoriti s svojimi starši v maternem jeziku. Če so starši različnih narodnosti, jim mora biti zagotovljena pravica, da govorijo z obema. *Jugendamt* pa deluje v nasprotju z interesi otrok iz mešanih zakonov s tem, kot omejuje stike s staršem, ki ni nemške narodnosti. Odbor za peticije je v zvezi s tem prejel več kot 200 pritožb. Zato sem podprla spremembo 24. Zaradi njene zavrnitve sem se dokončno določila, da na končnem glasovanju ne bom podprla poročila, ki zavrača pravico do življenja z zakonodajo, ki podpira splav in krši načelo subsidiarnosti.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gospod predsednik, Britanska neodvisna stranka nasprotuje rasizmu, pohabljanju ženskih spolnih organov, inkriminaciji homoseksualnosti in predsodkom do tujcev, ne glede na to, kje v svetu se pojavijo. Vendar pa Britanci uživamo povsem dobre človekove pravice, ki izhajajo iz naših zakonov, in zato ne potrebujemo zaščite s strani Evropske unije. EU je nedemokratska in proti demokraciji, zato ni primerna za varovanje človekovih pravic.

Prav tako bi radi opozorili Parlament, da je družinsko pravo v pristojnosti države članice in ne sodi v pristojnosti EU. Vprašanje, ali naj bo oseba, ki zlorablja droge, kazensko obtožena, je predmet zakonodaje države članice, EU pa si ne bi smela prizadevati, da bi spodkopala ali zamenjala pravosodni sistem držav članic. Zaradi tega so poslanci Britanske neodvisne stranke v Evropskem parlamentu glasovali proti temu poročilu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Gospod predsednik, kadar obravnavamo takšna poročila, se pogosto pogovarjam z različnimi prostovoljnimi in drugimi skupinami v skupnosti znotraj mojega volilnega okrožja, saj se je mogoče veliko naučiti iz izkušenj drugih ljudi in stikov.

Pogostokrat poskušam oceniti mnenja drugih poslancev v Evropskem parlamentu, ki prihajajo iz različnih političnih skupin in držav, ter tako poskušam razumeti poglede in probleme, s katerimi se soočajo drugi. Popolnoma se strinjam z mišljenji, ki sta jih izrazila moja kolega, gospod Hannan in gospod Callanan.

O vprašanjih, kakršna vsebuje to poročilo, pa se rad pogovarjam s poslanci, kot je gospod Allister, ki je, čeprav ni iz moje stranke, delaven in pragmatičen poslanec; njegov nasvet je zelo pogosto moder, hkrati pa se lahko z njim na civiliziran način strinjam, da se ne strinjam – kot tudi o tem, kar je pravkar povedal.

Pri poročilih, kot je tole – kjer lahko po mili volji izbirate med različnimi vprašanji in na osnovi tega glasujete –, pa je težko najti ločnico, ali glasovati za ali proti njemu, zato sem se temu izognil – in nisem glasoval. Se opravičujem.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Gospod predsednik, poročilo, ki smo ga pravkar sprejeli, z naslovom „O razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji“, je celovito in predstavlja izjemen napredek v številnih pogledih. V njem predstavljene pravice otrok in osnovne socialne pravice zaslužijo posebno pozornost. Menim, da je izjemno dobro, saj je bil po dolgem času uporabljen pravi pristop k problemom in pravicam tradicionalnih narodnostnih manjšin, ki določa načela glede samoupravljanja in uporabe jezika, področja, na katerih Unija precej zamuja pri določanju norm.

Zato sem podprla in si prizadevala za sprejetje tega poročila in zaradi tega je tudi madžarska delegacija skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov glasovala zanj, kljub številnim sprejetim odstavkom, o katerih bi lahko razpravljali in s katerimi se ne strinjamo, saj menim, da je urejanje nekaterih vprašanj na ravni EU nesprejemljivo.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Gospod predsednik, opravičujem se, da se nisem prijavil, nisem vedel. Kot duhovnik in član madžarske manjšine, ki je diskriminirana, ter pripravljen na morebitni kompromis, sem dobronamerno glasoval za poročilo gospoda Catanie o temeljnih pravicah, saj menim, da v številnih pogledih predstavlja pomemben korak naprej, na primer v zvezi s socialnimi pravicami.

Rad bi izrazil zadovoljstvo glede člena o pravicah manjšin, ki bi lahko predstavljal osnovo in izhodišče pravnega okvira EU za zaščito manjšin. Strinjam se s tem, kar je povedala gospa Kinga Gál.

Potreben je bil kompromis, saj moram nasprotovati nekaterim točkam, na primer odstavkom o evtanaziji ali vprašanjem, ki se nanašajo na homoseksualnost. Zavračam pripombo, da bi bilo treba verskim vodjem omejiti svobodo vesti in vere v zvezi s homoseksualnostjo.

Obžalujem, da odstavek 49 ne vsebuje izjave o pravicah tradicionalnih manjšin in skupnosti ali o ozemeljski in regionalni neodvisnosti.

Georgs Andrejevs (ALDE). - (LV) Hvala, gospod predsednik. Na končnem glasovanju sem glasoval proti poročilu, ki si je v mnogih pogledih zaslužilo podporo. Proti sem glasoval zato, ker je v poročilu prišlo do zamenjave tradicionalnih manjšin in njihovih pravic z gospodarskimi priseljenci in prisilno premeščenimi priseljencev, ki so prišli v mojo državo zaradi zasedbe Latvije po drugi svetovni vojni. V času 50-letne okupacije se je prvotno prebivalstvo zmanjšalo na 50 %, v 13 največjih latvijskih mestih, vključno z glavnim mestom Riga, je bilo celo v manjšini. Hvala.

John Attard-Montalto (PSE). - Gospod predsednik, pravkar smo glasovali o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji. Močno obžalujem, da sem se moral skupaj s še dvema malteškima kolegom v skupini PSE vzdržati glasovanja o poročilu.

Čeprav se poročilo nanaša na številna vprašanja o temeljnih človekovih pravicah, kar je hvalevredno, vključuje tudi druga vprašanja, kot je splav, ki nikakor ne bi smela biti vključena v to poročilo. Ker malteški predstavniki socialistov v Evropskem parlamentu nasprotujejo splavu, smo morali glasovati proti tem delom poročila.

To poročilo seveda vključuje tudi druga vprašanja, kot so oporoke še živečih oseb in pravica do dostojanstva ob koncu življenja, ki so občutljive narave, zaradi katerih smo se morali glasovanja vzdržati. Zaradi tega smo se na koncu vzdržali tega glasovanja. Rad bi se zahvalil za to priložnost.

Predsednik. - Sedaj bomo prešli na obrazložitve glasovanja o poročilu gospoda Cappata, po tem ko smo že slišali gospoda Mitchella.

– Poročilo: Marco Cappato (A6-0459/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gospod predsednik, nisem podprla tega populističnega besedila, ki je v izvirni različici vsebovalo številne uporabne določbe o večji preglednosti v zvezi s političnimi dejavnostmi znotraj Evropske unije. Na žalost je bilo spremenjeno. Nikakor ne nameravam spodbujati neumnosti, kot je razkrivanje strokovnih in osebnih dokumentov, ki si jih kolegi poslanci izmenjujejo med sabo ali ki jih prejema od nevladnih organizacij in lobističnih organizacij. Takšne dokumente ne štejem za zaupne, vseeno pa noben državni parlament v civilizirani demokraciji ne nalaga dolžnosti po razkrivanju strokovne, kaj šele vse korespondence.

Predsednik. - Dobro. In nazadnje še Syed Kamall!

Syed Kamall (PPE-DE). - Gospod predsednik, hvala za prijazne besede. Upam, da jih ne bom nikoli pozabil.

Ko govorimo o preglednosti in dostopu do dokumentov EU, je to nekaj, o čemer se lahko strinjamo vsi v Parlamentu. Nenazadnje smo tukaj samo zaradi davkoplačevalcev, ki so nas izvolili v Parlament, in davkoplačevalcev, ki financirajo te institucije in naše delo. Da bo popolnoma jasno. Ko govorimo o preglednosti in dostopnosti dokumentov, zagotovimo, da bodo davkoplačevalci imeli dostop do tistih dokumentov, do katerih resnično želijo imeti dostop.

Nedavno so vodje skupin v Parlamentu obiskali voditelja demokratične države Češke republike. Če prav razumemo, so vodje skupin, ki so zastopali parlament, užalili predsednika te države. Vse, kar zahtevajo številni državljani, je, da se objavi zapisnik tega srečanja. Zagotovimo torej preglednost, bodimo jasni in spoštujemo tiste, ki imajo drugačen pogled kot ljudje, ki sedijo v tem Parlamentu.

Pisne obrazložitve glasovanja

– Poročilo: Carlos Coelho (A6-0500/2008)

John Attard-Montalto (PSE), v pisni obliki. - Eden izmed najstrožjih varnostnih ukrepov, o katerem obstaja soglasje, je vprašanje biometričnih podatkov v potnih listih in potovalnih dokumentih. Seveda to pomeni znatne stroške, ki znašajo več milijonov evrov, vendar ne moremo sklepati kompromisov glede varnostnih ukrepov.

Po drugi strani pa moramo upoštevati prihodke naših ljudi, ki se med posameznimi državami razlikujejo. Izdaja navadnega potnega lista na Malti pomeni strošek. Kdo bo kril stroške za prehod na biometrične potne liste: država, posameznik ali bo šlo za delitev stroškov?

Danes smo se v Evropskem parlamentu dogovorili, da so tiste države članice, v katerih je bilo dovoljeno vključevanje otrok v dokumente njihovih staršev, dolžne izdati individualne dokumente za otroke, pri čemer pa je treba kriti le materialne stroške. Primerno bi bilo, da bi vlada to upoštevala, saj je postalo že praksa, da se ne posreduje, kadar vlada pobira neustrezne tarife ali davke, kot je bilo v primerih, povezanih z DDV za registracijo in preteklih plačil za satelitske krožnike.

Koenraad Dillen (NI), v pisni obliki. - (NL) V poročilu gospoda Coelha je prevladala zdrava pamet in prav zaradi tega sem odločno glasoval zanj. Pozdravimo lahko, da bodo za uporabo biometričnih podatkov v potnih listih in potovalnih dokumentih veljala strožja pravila in usklajevanje, predvsem zaradi tega, ker se je z odpravo notranjih meja Evrope pokazala potreba po strožjem varnostnem nadzoru na zunanjih mejah.

Poenoten in usklajen sistem biometričnih podatkov nam bo med drugim omogočil učinkovitejši boj proti kriminalu. To poročilo predstavlja neodločen korak v tej smeri.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Ta uredba poskuša spremeniti standarde za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki so jih izdale države članice. Gre za uredbo, kateri nasprotujemo že vse od njene priprave leta 2004, saj uvaja usklajevanje varnostnih mehanizmov in vključevanje biometričnih identifikatorjev v kontekstu varnostnih politik na ravni Evropske unije.

Temeljni namen te spremembe je uvedba izjem za otroke, mlajše od 12 let, odstopanje, ki naj bi ostalo v veljavi štiri leta, tako da bi ga lahko države z zakonodajo, ki omogoča nižjo starostno omejitev, obdržale, če upoštevajo starostno mejo nižjo od šestih let (v primeru Portugalske, Francije in Estonije), poleg drugih vidikov, ki se nanašajo na varstvo in varnost biometričnih podatkov.

Čeprav predlog vzpostavlja pravila odstopanja za otroke, mlajše od 12 let (odločitev, ki je bila sprejeta izključno na osnovi tehničnih vprašanj), menimo, da se ne nanaša na temeljno vprašanje, in sicer na uporabo biometričnih podatkov otrok in njeno usklajevanje na ravni EU (in predvsem zaradi tega, ker izdajanje potnih listov spada v pristojnost vsake posamezne države članice) v kontekstu njene varnostne politike.

Zaradi tega smo se vzdrževali glasovanja.

Jörg Leichtfried (PSE), v pisni obliki. – (DE) Glasoval sem za poročilo gospoda Coelha o varnostnih značilnostih in biometričnih podatkih v potnih listih in potovalnih dokumentih.

Vendar pa nima nobenega smisla slepo sprejemati pomanjkljive uredbe, če obstajajo rešitve, kako jo izboljšati.

Nesprejemljivo je, da države članice uporabljajo različna pravila glede starosti za odvzem prstnih odtisov otrok, prav zato je pomembno, da uvedemo ukrepe, predvsem v zvezi s trgovino z otroki, ki bodo, če že ne vedno skupno sprejeti, vsaj bolj razumljivi.

Predvsem pa je treba poudariti, da biometričnih podatkov v nobenem primeru ni dovoljeno uporabljati v nepoštenih namene. Nujno potreben je strog, ponavljajoč pregled varnosti podatkov.

Bogusław Liberadzki (PSE), v pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, glasoval bom za poročilo o Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2252/2004 z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajo države članice (A6-0500/2008).

Strinjam se s predlogom poročevalca glede uvedbe načela „ena oseba – en potni list“, tako da ima vsaka oseba potni list z biometričnimi podatki.

Okoliščine, v katerih je mogoče lastniku in njegovim otrokom izdati en sam potni list tako, da vključuje njihova imena in priimke, ali pa vsebuje le biometrične podatke starša, lahko pripeljejo do trgovine z otroki.

Podpiram pobudo gospoda Coelha, v skladu s katero sta dovoljeni le dve izjemi pri odvzemu prstnih odtisov, in sicer otroci, mlajši od šest let, in osebe, ki jim fizično ni mogoče odvzeti prstnih odtisov.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem za to poročilo, ker pojasnjuje pomembne točke v zvezi s standardi, potrebnimi za izdajo biometričnih potnih listov. Upam, da bo zaradi uvedbe biometričnih potnih listov (kar se je v Romuniji zgodilo 1. januarja 2009) Romunija vključena v ameriški program za odpravo vizumov, hkrati pa se bo pospešil njen proces vključevanja v schengensko območje.

Vendar se moramo osredotočiti na zanesljivost biometričnih tehnologij, saj so se izkazale kot nezanesljive pri identifikaciji otrok, mlajših od 6 let. Države članice bi morale kmalu začeti z izvajanjem pilotnega projekta, s katerim bi bilo mogoče analizirati ta identifikacijski sistem, kar bi zagotovo pomagalo pri odpravljanju kakršnih koli napak, zabeleženih v državah članicah.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Tudi otroci morajo imeti svojo kartoteko, saj predstavljajo morebitno nevarnost za EU. To predlagajo Evropska komisija, Svet EU in Evropski parlament. Edina razlika med predlogom o direktivi in Evropskim parlamentom je starost, pri kateri se otroke obravnava kot nevarne. Komisija meni, da otroci postanejo nevarni pri šestih letih in morajo zaradi tega dati prstne odtise, ki so od te starosti dalje vključeni v osebni potni list, medtem ko Evropski parlament, ki je dokazal svojo „demokratsko dovzetnost“, meni, da morajo imeti otroci kartoteke, ko so nekoliko starejši, in sicer 12 let.

Ta nesprejemljiva direktiva, ki so jo potrdili zagovorniki v Evropskem parlamentu, ki drvi le v eno smer, je neizbežen rezultat besne „protiteroristične“ politike EU, ki je celo otroke ožigosala kot nevarne, da bi tako zavarovala suverenost kapitala pred delavskimi gibanji in gibanji navadnih ljudi. Zdi se, da EU uspešno uporablja izkušnje izraelske vojske, ki prekomerno brani „varnost“ Izraela pred palestinskimi „teroristi“ s tem, ko tudi v tem trenutku pobija otroke v Gazi. Koliko so stari umorjeni palestinski otroci? Šest ali dvanajst let?

Tobias Pflüger (GUE/NGL), v pisni obliki. – (DE) Vzdržal sem se glasovanja o „Poročilu o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2252/2004 z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajo države članice“.

To poročilo predvideva omejevanje biometričnega nadzora nad državljani držav članic EU s tem, ko otrokom, mlajšim od 12 let ni treba posredovati biometričnih podatkov. Takšno izjemo toplo pozdravljam.

Vendar pa zavračam nepremišljene biometrične sisteme za preverjanje pristnosti. S tem se bo nadziranje državljanov policijske države še povečalo. Na tak način ni mogoče izboljšati varnosti. Ker je v poročilu takšen nadzor popolnoma sprejemljiv, nisem mogel glasovati zanj; hkrati pa bi njegova zavrnitev pomenila zavrnitev izboljšav, ki sem jih omenil. Zato sem se vzdržal glasovanja.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Coelha o varnostnih značilnostih in biometričnih podatkih v potnih listih in potovalnih dokumentih.

Strinjam se s predlogom o uporabi potnih listov tudi za otroke, da bi se tako bilo mogoče spopasti z ugrabitvami in trgovanjem z otroki. Podpiram najnižjo starost šestih let, vendar pa morata biti zaradi zgoraj navedenih razlogov v dokumentu navedena tudi ime in priimek osebe ali oseb s starševskimi odgovornostmi.

Strinjam se z gospodom Coelhom glede njegovega predloga o uvedbi določbe o triletnem obnavljanju z namenom pridobitve rezultatov poglobljene, obsežne študije, s katero bo mogoče preučiti zanesljivost in uporabnost prstnih odtisov, odvzetih otrokom in starejšim ljudem: takšno občutljivo in pomembno vprašanje zahteva nenehno nadziranje, da ga je mogoče reševati na ravni prava Skupnosti.

Bart Staes (Verts/ALE), v pisni obliki. – (NL) Ta zakonodaja omogoča shranjevanje prstnih odtisov v potnih listih/potovalnih dokumentih, da bi tako bilo možno preverjanje verodostojnosti dokumenta in identitete lastnika.

Glasoval sem za spremembe, ki jih predlaga poročevalec. Pozitivno je, da je mogoče prstne odtise otrokom, mlajšim od 12 let, odvzeti le, če so države članice že sprejele ustrezne predpise. V primerjavi z možnostjo odvzema prstnih odtisov šestletnim otrokom, ki jo predlagata Komisija in Svet, je to korak naprej.

Odvzem prstnih odtisov je povezan tudi s stroški. Vizum vas bo stal 60 EUR. Obvezen odvzem prstnih odtisov bo to ceno še znatno povečal, tako bo morala štiričlanska družina, ki bo hotela odpotovati v tujino, porabiti kar nekaj denarja, še preden se bo odpravila na pot.

Kakor koli že, skrbi me prekomerna uporaba odvzema prstnih odtisov ali uporaba biometričnih podatkov. Ali ni z vsem tem več težav, kot pa je vse skupaj vredno? Učinkovitost ni bila dokazana, uporaba ni sorazmerna z zelenimi rezultati, povrh vsega pa je zelo drago. Zato sem podprl spremembe, ki so izboljšale besedilo, vseeno pa izražam nezadovoljstvo s tem, da sem glasoval proti zakonodajni resoluciji.

– **Poročilo: Alexander Graf Lambsdorff (A6-0415/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström in Åsa Westlund (PSE), v pisni obliki. – (SV) Glasovali smo za poročilo gospoda Lambsdorffa o javnih naročilih s področja obrambe in varnosti.

Iz poročila jasno izhaja, da imajo države članice izključno pristojnost na področju obrambe in varnosti, kar se nam je zdelo pomembno poudariti. Prepričani smo, da so javna naročila potrebna tudi za opremo, javna dela in storitve na tem področju. Hkrati pa menimo, da zaradi narave tega trga javnih naročil ni mogoče izvesti popolnoma v skladu z določbami direktive. Vendar pa se te izjeme uporabljajo le, kadar jih je mogoče utemeljiti kot zelo pomembne za varnostno politiko. Prepričani smo, da se je na ta način mogoče izogniti prepogosti uporabi izjem v protekcionistične namene, kar še posebej negativno vpliva na švedsko industrijo.

Avril Doyle (PPE-DE), v pisni obliki. – Alexander Graf Lambsdorff je predstavil predlog, ki se nanaša na „obrambni paket“ Komisije in obsega javna naročila tako za namene vojaške, kot tudi nevojaške varnosti, hkrati pa tudi javna naročila, sklenjena med operaterji EU. Predlog izboljšuje trenutno veljavno Direktivo iz

leta 2004 (2004/18/ES) s tem, ko povečuje prilagodljivost, preglednost, predvsem pa pošteno konkurenco. Trg javnih naročil za obrambo je zelo specifičen, gospod Lambsdorff pa je zagotovil orodja za obvladovanje kompleksne narave tega trga.

Obstajajo izrecne izjeme za nekatere obveznosti, ki se nanašajo na razkritje, kadar so v nasprotju z varnostnimi zahtevami države članice.

Medtem ko javna naročila za obrambo ostajajo v nacionalni pristojnosti, ta predlog pomaga pri vzpostavljanju enotnega evropskega trga za obrambne in varnostne materiale s strukturiranim pravnim okvirom. Gre za trg, ki je na letni ravni vreden 90 milijard EUR. Gospod Lambsdorff je predlagal skupno stališče, ki ga lahko podprem.

Bruno Gollnisch (NI), v pisni obliki. – (FR) Krepitev konkurenčnosti evropske obrambne industrije, na katero naj bi domnevno negativno vplivali evropski trgi, ki so med seboj preveč tesno povezani, je služila kot pretveza za to direktivo o odpiranju konkurence javnih naročil v tem sektorju.

Res je, da besedilo, ki smo ga danes prejeli, upošteva številne probleme, ki izhajajo iz prvotnega besedila Komisije, kot je področje uporabe, neizvajanje sporazuma STO pri javnih naročilih, finančni pragi in zaupnost.

Vendar pa ob upoštevanju logike Bruslja ne sme biti noben sektor, niti sektor strateškega ali ključnega pomena, izvzet iz nadzora, liberalizacije ali privatizacije. Ne jamči pa spoštovanja suverenosti držav članic, čeprav so same pravno odgovorne za svojo nacionalno varnost. Ne spodbuja obstoja daljnosežnih trgov v Evropi, kjer so obrambni proračuni držav znatno zmanjšani. Ne uvaja nobenega sistema preferenc Skupnosti, ki bi omogočile naravno vzpostavitev evropskega trga. Krepi civilno/vojaško delitev, ki je tako značilna za Evropo in ki nas je že preveč stala. Predvsem pa v ospredje postavlja vprašanja gospodarstva in trga. Prav te resne pomanjkljivosti so razlog za naše nasprotovanje.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Evropski trg javnih naročil za obrambo je zelo razdrobljen, kar ima negativne gospodarske posledice. Glavni namen sprejete direktive je odpravljanje te razdrobljenosti in vzpostavljanje skupnega obrambnega trga na ozemlju Evropske unije, pri tem pa upoštevanje posebnih vidikov obrambnega trga in zaščita varnostnih interesov držav članic.

Države članice so svoje odločitve sprejele na osnovi predpostavke, da trenutna direktiva o javnih naročilih v ustrezni meri upošteva posebnosti javnih naročil za obrambo. Zaradi tega so bili v direktivi o oddaji naročil, izbiri ponudnikov ali pogodbenih pogojev, ki jih nalagajo naročniki, sprejeti različni instrumenti. Nadzor, vključen v direktivo, mora tudi ponudnikom jamčiti ustrezno pravno varstvo, spodbujati preglednost in nediskriminacijo pri oddajanju naročil.

Prepričana sem, da bodo sprejeti predpisi pomembno prispevali k odprtju trga, hkrati pa bo ustrezno upoštevana nacionalna varnost. Direktiva bi morala imeti za posledico tudi optimizacijo stroškov, tako v nacionalnih proračunih, kot tudi v industriji, s tem pa bo mogoče zagotoviti, da bodo oborožene sile opremljene z najboljšo opremo, ki je dostopna na trgu.

Malcolm Harbour in Geoffrey Van Orden (PPE-DE), v pisni obliki. – Delegacija konzervativcev je vedno podpirala prizadevanja za odpiranje trgov in spodbujanje čezmejne trgovine med državami članicami EU. Pozdravljamo priložnosti za dostop britanske industrije na trge za obrambno opremo, ki so do sedaj bili zaprti za zunanjo konkurenco. Vendar pa obžalujemo, da so takšni pozitivni, praktični vidiki drugega pomena pri političnih motivih EU, da bi vzpostavila povezano evropsko bazo obrambne industrije in okrepila evropsko varnostno in obrambno politiko, čemur že od vsega začetka nasprotujemo.

Predvsem nas skrbijo negativne posledice, ki izhajajo iz vztrajanja, da mora biti, kljub naložbam nacionalnih vlad in podjetij v obrambni razvoj in raziskave, zagotovljena konkurenčnost za poznejša proizvodna naročila. Na ta način ne bo mogoče povrniti stroškov naložb v raziskave in razvoj, prav tako pa ne bo zagotovljeno nikakršno sredstvo za varstvo intelektualne lastnine, delovnih mest ali izvoznih priložnosti. Prav tako nas skrbi, da bo vase zazrti pristop Evrope škodljiv za naše nujne in uspešne odnose na področju obrambne industrije z drugimi državami – predvsem ZDA, pa tudi Japonsko, Izraelom in drugimi.

Zaradi vsega tega se je delegacija konzervativcev vzdržala glasovanja o tem poročilu.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Lambsdorffa o javnih naročilih na področju obrambe in varnosti. Zaradi vzpostavitve evropske varnostne in obrambne politike je treba zgraditi potrebne kapacitete, ki pa zahtevajo visokozmogljivo

evropsko industrijo. K temu naj bi prispevala vzpostavitev evropske baze obrambne tehnologije in industrije ter evropski trg javnih naročil za obrambno opremo.

S tema dvema ukrepoma je mogoče zagotoviti zmogljivosti, ki so potrebne za uresničevanje globalnih obrambnih nalog in soočanje z izzivi na področju varnosti. Zato se strinjam s poročevalcem, da mora biti namen predloga direktive vzpostaviti enoten evropski pravni okvir, ki bo državam članicam omogočal izvajanje prava Skupnosti, ne da bi pri tem ogrozile svoje varnostne interese.

Prav tako se strinjam z uvedbo revizijskega postopka v zakonodajo. S tem je mogoče zagotoviti učinkovito pravno varstvo za ponudnike, spodbujanje preglednosti in preprečevanje diskriminacije pri oddaji naročil ter s tem prispevati k odpiranju trga.

– Poročilo: Carl Schlyter (A6-0341/2008)

Edite Estrela (PSE), v pisni obliki. – (PT) Glasovala sem za poročilo gospoda Schlyterja v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (diklorometan). Menim, da bo ta predlog o spremembi Direktive 76/769/EGS prispeval k učinkovitemu zmanjšanju tveganja glede izpostavljenosti okolja in ljudi snovem z nevarnimi lastnostmi, kot je diklorometan (DCM), ki ima edinstven profil škodljivih vplivov na zdravje ljudi. Varovanje zdravja ljudi mora biti pomembnejše od industrijskih interesov.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Glasovali smo za kompromisno besedilo, glede na to, da lahko ta ukrep pozitivno vpliva na delavce v različnih industrijah, predvsem v avtomobilski in pomorski industriji, saj zmanjšuje njihovo izpostavljenost precej škodljivim toksičnim snovem. Obravnava diklorometan (DCM), ki je brezbarvna kemična spojina s sladkim, prijetnim in prodornim vonjem, podobno kot eter. Trži se predvsem za namene proizvodnje farmacevtskih izdelkov, topil in pomožnih proizvodov, odstranjevalcev barv in lepil.

Diklorometan ima edinstven profil škodljivih vplivov na zdravje ljudi in je na seznamu 33 prednostnih snovi, ki je bil pripravljen v skladu z direktivo o pitni vodi. Ta snov je razvrščena v kategorijo 3 rakotvornih agensov. Ima narkotičen učinek, visoka raven izpostavljenosti pa povzroča motnje v delovanju centralnega živčnega sistema, izgubo zavesti in kardiotoksične učinke z neposrednim tveganjem smrti ob nepravilni uporabi.

V skladu z Znanstvenim odborom za zdravstvena in okoljska tveganja, eno izmed glavnih težav, povezanih s toksičnostjo diklorometana, predstavlja tveganje za posebej izpostavljene skupine.

Na trgu so že na voljo številne alternative odstranjevalcem barv na osnovi diklorometana.

Duarte Freitas (PPE-DE), v pisni obliki. – (PT) V osnovi se strinjam s ciljem predloga: zmanjšanje tveganj za prebivalstvo in poklicne uporabnike pri uporabi diklorometana (DCM).

Diklorometan ima edinstven profil škodljivih vplivov na zdravje ljudi: je rakotvoren agens, ima narkotičen učinek in pri visoki ravni izpostavljenosti povzroča motnje v delovanju centralnega živčnega sistema, izgubo zavesti in kardiotoksične učinke z neposrednim tveganjem smrti ob nepravilni uporabi.

Glede na podatke Komisije je bilo med leti 1989 in 2007 v EU zabeleženih 18 smrtnih žrtev zaradi uporabe diklorometana. Nujno je treba uvesti evropske ukrepe za prepoved ali zamenjavo te snovi.

Po glasovanju Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, podpiram prepoved uporabe diklorometana v javnosti in možnost, da ga poklicni uporabniki uporabljajo v varnih razmerah.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Schlyterja o spremembi direktive Sveta v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov.

Diklorometan ima številne škodljive vplive na zdravje ljudi: ima narkotični in depresivni učinek na centralni živčni sistem, pri veliki izpostavljenosti pa ima kardiotoksične učinke. Zaradi tega je treba uveljaviti trenutno zakonodajo o zdravju in varnosti delavcev, saj so na tem področju postopki za uveljavitev neustrezni, predvsem zaradi velikega števila, majhnosti in mobilnosti navedenih podjetij. Strinjam se z izjavo gospoda Schlyterja, da moramo še posebej upoštevati zdravje otrok, ki so bolj nagnjeni k tveganjem za zdravje zaradi velike verjetnosti visoke ravni izpostavljenosti.

– Poročilo: Ilda Figueiredo (A6-0423/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Glasovanje, ki je danes potekalo o tem poročilu in ga predstavljam v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o Konvenciji o delu MOD na področju ribolova iz leta 2007, predstavlja pomemben prispevek k vzpostavitvi minimalnih mednarodnih standardov na globalni ravni, ki zagotavljajo boljše delovne pogoje, večjo varnost in manj nesreč s smrtnim izidom v sektorju, ki je zelo nevaren, vendar strateškega pomena. V središče naše pozornosti postavlja ohranjanje dostojanstva in trdo delovno življenje ribičev glede na to, da gre za področje z največjim odstotkom nesreč s smrtnim izidom. Poudariti je treba, da je poročilo prejelo 671 glasov za, proti pa jih je bilo le 16.

Konvencija 188 bo začela veljati, ko jo bo ratificiralo 10 od 180 držav članic MOD, vsaj 8 od teh pa mora biti obalnih držav.

Izpostavila bi rada, da konvencija spreminja konvencije, ki se nanašajo na minimalno starost ribičev, zdravniške preglede, pogodbe o zaposlitvi in prostorih za posadko na ribiških ladjah, prav tako pa se nanaša tudi na vprašanja, kot sta zdravje in varnost pri delu, zaposlitev, namestitve in socialna varnost.

Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) Evropski parlament poziva države članice, da podprejo Konvencijo o delu MOD na področju ribolova (Konvencija 188). Konvencija je bila pripravljena leta 2007 in obravnava pomembna vprašanja, kot so delovno okolje ribičev, čas počitka in socialna varnost. Države članice se morajo z demokratičnim procesom odločiti, ali želijo ratificirati trenutno konvencijo MOD. Zato sem glasoval proti temu poročilo, saj ne gre za zadevo, v katero bi se moral vključevati Evropski parlament.

Luís Queiró (PPE-DE), v pisni obliki. – (PT) Unija s skupno ribiško politiko poskuša izboljšati učinkovitost ribolovne dejavnosti, tako da bi bil sektor, vključno z akvakulturo, ekonomsko upravičen in konkurenčen, da bi zagotavljal ustrezen življenjski standard za prebivalstvo, ki je odvisno od ribištva, in ustrezal zahtevam potrošnikov.

Konvencija MOD 188, sprejeta junija 2007, je dokument, s katerim se poskuša zagotoviti pošteno konkurenco med lastniki ribiških ladij in omogočiti dostojanstvene delovne pogoje za zaposlene v tem sektorju. Konvencija poskuša te cilje doseči z vzpostavitvijo vrste mednarodnih minimalnih standardov v ribiškem sektorju, ki so na določenih področjih v izključni pristojnosti Skupnosti. Zaradi tega je treba predlagati državam članicami, da ratificirajo to konvencijo, v interesu Skupnosti in doslednosti skupne ribiške politike.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, podprl sem poročilo gospe Figueiredo o ratifikaciji Konvencije o delu MOD na področju ribolova Mednarodne organizacije dela (Konvencija 188)

Eden izmed ciljev dokumenta iz leta 2007 je doseči in ohraniti enotne pogoje v ribiškem sektorju s spodbujanjem dostojnih življenjskih in delovnih pogojev za ribiče in bolj poštenih pogojev konkurenčnosti v svetu, pri tem pa poskuša odpraviti nizko stopnjo ratifikacije številnih konvencij na področju delovnih standardov v pomorstvu. Zaradi tega predstavlja sprejetje konvencije korak naprej pri vzpostavljanju dostojnih delovnih pogojev za zaposlene tem pomembnem strateškem sektorju, saj se nanaša na številne vidike poklicnih dejavnosti, in sicer na izboljšane varnostne pogoje pri delu, plačo, zdravstveno oskrbo na morju in kopnem, čas počitka, pogodbe o delu in socialno varstvo.

Pozdravljam pobudo gospe Figueiredo, saj z njo poskuša zagotoviti splošno uporabo minimalnih standardov, ki veljajo za vse, ne glede na obstoječe standarde v posameznih državah članicah, ki so ugodnejši za delavce.

– Poročilo: Giusto Catania (A6-0479/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za poročilo. Vendar pa pri obravnavi vprašanj temeljnih pravic v EU ne smemo pozabiti na grozne dogodke v Gazi. Zaradi tega, kar se dogaja na Bližnjem vzhodu, mora biti EU nenehno pozorna na vprašanje, povezano s temeljnimi človekovimi pravicami, ki so v takšnih časih na žalost ogrožene. Upal bi si celo trditi, da sta pri težkih pogajanjih, ki bodo upam pripeljala do napredka, odločnost in ugled institucij Skupnosti deloma odvisna od kakovosti demokracije, ki smo jo sposobni zagotoviti v EU.

Na žalost pa tudi v Evropi obstaja resna nevarnost, da bo zaradi boja proti terorizmu prišlo do kršenja temeljnih pravic in svoboščin. Veliko pričakujem od izjav novoizvoljenega ameriškega predsednika Baracka Obame v zvezi z začetkom sodelovanja na tem področju med Evropo in Združenimi državami Amerike. Glede na vse vidike, ki sestavljajo okvir nedotakljivih človekovih pravic, menim, da moramo posebno

pozornost posvetiti najbolj ranljivim posameznikom, in sicer otrokom, starejšim, priseljencem in mladim, ki iščejo delo.

Philip Bradbourn (PPE-DE), v pisni obliki. – Konservativci se spominjajo svojega dolgoletnega stališča, da Listina o temeljnih pravicah ne sme biti predmet sodnih sporov. Zato smo prepričani, da številna vprašanja, na katera se nanaša to poročilo, spadajo v pristojnosti držav članic in da ne gre za zadeve, za katere bi morala EU uvesti posebno politiko. Poročilo vsebuje tudi številna vprašanja, ki so predmet vesti vsakega posameznika, na primer implicitno priporočilo o evtanaziji in dekriminalizacija trdih drog. Zaradi tega ne moremo glasovati za to poročilo.

Carlo Casini (PPE-DE), v pisni obliki. – (IT) Moj končni glas proti zadevnemu poročilu ni toliko posledica njegove vsebine, kot pomanjkanja vsebine.

O človekovih pravicah ne moremo razpravljati, ne da bi pred tem govorili o temeljni pravici: pravici do življenja. Vsako leto je v 27 državah članicah z namernimi splavi uničenih približno 1 200 000 človeških življenj. Gre za žalostno številko, ki ji je treba dodati še nezakonite splave in neznano število uničenih človeških zarodkov, ki se uporabljajo pri tehniki in vitro oploditve. Opozoriti moramo na različna mnenja glede tega vprašanja, jasno pa je, da gre pri tem za napad na same temelje kulture človekovih pravic. Ne samo, da je bil v resoluciji ta problem prezrt, ampak se poskuša doseči, da bi se nanj pozabilo, pozornost pa je posvečena samo „reproduktivnemu in spolnemu zdravju“ žensk.

Nihče ne more nasprotovati zdravju ženske, predvsem če so mlade, noseče in matere, vendar s tem ni mogoče upravičiti popolne opustitve pravic otrok. Po drugi strani pa vsi dobro vemo, da se besedilo „reproduktivno in spolno zdravje“ uporablja, da bi bilo mogoče potihoma vključiti splav, ki bi bil razumljen kot pravica in socialna storitev.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem proti poročilu, ki ga je predstavil gospod Catania, ker se ne strinjam s členom 49, spornim členom, ki spodbuja obravnavno problemov „skupnosti tradicionalnih narodnih manjšin“ s pomočjo „samoupravnih rešitev (osebna, kulturna, ozemeljska, regionalna samostojnost)“.

Podpiram pravice do osebne lastnine za manjšine, vendar kategorično zavračam idejo o ozemeljski samostojnosti na osnovi etničnih meril in skupinskih pravic manjšin, ideja, ki je v praksi sprožila etnični separatizem in medetnične spore. Poleg tega lahko konflikte povzročijo tudi nedoločeni, sporni koncepti, kot sta „samoupravljanje“ in „kulturna avtonomija“. Ti koncepti presegajo trenutne evropske standarde mednarodnega prava, ki se nanaša na pravice osebne lastnine narodnih manjšin, in zaradi tega prihaja do polemik.

Verjamem, da imajo države članice EU suvereno pravico, da se same odločijo, v kakšni meri bodo sprejele ali zavrnile takšne koncepte. EU mora spoštovati in jamčiti suverenost in integriteto svojih držav članic.

Sylwester Chruszcz (UEN), v pisni obliki. – (PL) Čeprav je želja po spoštovanju človekovih pravic eden izmed glavnih temeljev vseh držav in organizacij na mednarodni ravni, predstavlja to poročilo o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v obdobju 2004-2007 sramotno kršitev prav teh istih pravic v Evropi. Zato ga na današnjem glasovanju nisem mogel podpreti. Gre še za en poskus vsiljevanja določenega pogleda na svet državam članicam, ki ga je izrazil avtor tega poročila. S tem se ne morem strinjati.

Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage in Michael Henry Nattrass (IND/DEM), v pisni obliki. – **Neodvisna** stranka Združenega kraljestva (UKIP) nasprotuje pohabljanju ženskih spolnih organov, homofobiji, rasizmu in ksenofobiji. Prav tako pa smo tudi proti temu, da EU nadzoruje temeljne pravice. Združeno kraljestvo že ima odlično zakonodajo in zaščitne ukrepe za temeljne pravice. EU ni demokratična in zato ni primerna, da varuje človekove pravice. Še več, družinsko pravo je v pristojnosti države članice in ne sodi v pristojnosti EU. Vprašanje, ali naj bo oseba, ki zlorablja droge, kazensko preganjana, je predmet zakonodaje države članice, EU pa ne bi smela poskušati vplivati na pravosodje.

Carlos Coelho (PPE-DE), v pisni obliki. – (PT) Svet je Evropskemu parlamentu vrsto let pošiljal letna poročila o razmerah na področju temeljnih pravic v Uniji, na podlagi katerih je potem Parlament pripravil samoiniciativno poročilo.

Pri pripravi poročila so bili tokrat prvič upoštevani rezultati, ki jih je pridobila Agencija za temeljne pravice. To je še posebej pomembno, saj poročilo na to temo ni bilo sprejeto vse od leta 2003.

Menim, da je poročevalka nekatera poglavja pripravila preveč podrobno, saj so bila obravnavana že v ločenih poročilih, prav tako pa obstajajo številne precej sporne točke in proti nekaterim sem tudi glasoval, saj niso v skladu z mojimi načeli.

Obstajajo pa številne druge točke, s katerimi se popolnoma strinjam, zaradi tega sem se vzdržal glasovanja, ne samo zaradi tega, ker sem prepričan, da je bilo besedilo znatno izboljšano zaradi odličnega dela, ki ga je opravila gospa Gál, ampak tudi zaradi tega, ker pod nobenim pogojem pri polni zavesti ne morem glasovati proti poročilu, ki ščiti temeljne pravice.

Dragoş Florin David (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem proti poročilu, saj predlaga pristope, ki spodbujajo večkratne splave, istospolne poroke ali samostojnost na osnovi etničnih meril.

Proinsias De Rossa (PSE), v pisni obliki. – Podpiram to poročilo, ki vsebuje priporočila o najrazličnejših vprašanjih, vključno z diskriminacijo, priseljevanjem, socialnimi pravicami in enakostjo med spoloma.

Navaja, da priporočil tega Parlamenta, ki jih je navedel v svojem poročilu o dejavnostih agencije CIA v EU (februar 2007), institucije držav članic in EU še vedno niso uvedle. Boja proti terorizmu nikakor ne smemo izrabljati za zmanjšanje ravni varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Varstvo človekovih pravic je dejansko boj proti vzrokom in posledicam terorizma. V zvezi s tem pozdravljam izjavo novoizvoljenega ameriškega predsednika Baracka Obame o zaprtju prostorov za pridržanje v Guantanamo in ukinitvi prakse izročanja.

Poročilo prav tako predlaga izboljšanje javne ozaveščenosti o pravicah žensk, da bi v celoti izkoristile svoje pravice spolnega in reproduktivnega zdravja, vključno z lažjim dostopanjem do kontracepcijskih sredstev za preprečevanje nezaželenih nosečnosti ter nezakonitih in tveganih splavov, in boj proti pohabljanju ženskih spolnih organov.

Poročilo poziva države članice, naj sprejmejo zakonodajne ukrepe za odpravo diskriminacije, s katero se soočajo istospolni pari, in priznajo takšna razmerja. Države članice z zakonodajo s področja istospolnih partnerstev naj priznajo določbe, ki so jih sprejele druge države članice in imajo podoben učinek.

Glyn Ford (PSE), v pisni obliki. – Podprl sem poročilo gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji (2004-2008). Glasoval sem predvsem za odstavek 32, ki poziva k spoštovanju sklepa Sodišča Evropskih skupnosti o Iranski ljudski mudžahedinski organizaciji (PMOI). Ta sklep zahteva umik PMOI s terorističnega seznama EU.

Te organizacije ne podpiram. Že pred časom sem nehal podpisovati njihove deklaracije o razmerah v Iranu, ki se mi niso zdele verodostojne, še posebej po tem, ko sem sodeloval v delegaciji Odbora za zunanje zadeve v Teheranu, kjer sem na lastne oči lahko videl nastajajoče reformistično nasprotovanje neomajnemu fundamentalističnemu režimu v Iranu.

Vendar pa kljub temu, da te organizacije ne podpiram, obžalujem neizvajanje stališča Sodišča, da na osnovi dejanj PMOI ni nobenega razloga, da bi bila vključena ali še naprej vključena na teroristični seznam in s tem deležna vseh represivnih posledic, ki iz tega izhajajo.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), v pisni obliki. – (PL) Poročilo o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji 2004-2008 priznava, da učinkovito varovanje in uveljavljanje temeljnih pravic predstavlja temelj demokracije v Evropi. Vendar pa parlamentarna komisija opozarja, da se države članice še vedno izmikajo temu, da bi njihove politike in prakse s področja človekovih pravic nadzirali na ravni EU, ter poskušajo varstvo teh pravic omejiti na povsem nacionalni okvir, kar negativno vpliva na verodostojnost Skupnosti kot zagovornice človekovih pravic v svetu.

Evropska komisija mora zaradi tega spodbujati države članice k tesnejšemu sodelovanju z njo in jih prositi, naj v prihodnja poročila o človekovih pravicah poleg analiz razmer v svetu na splošno vključijo tudi analize razmer v posameznih državah članicah. Pozornost je treba nameniti tudi vrsti predlogov, ki so namenjeni učinkovitemu boju proti diskriminatornim politikam v EU, in iz katerih izhaja, da so enake možnosti temeljna pravica vsakega državljana in ne privilegij. Zelo zaskrbljujoče je, da približno 20 % otrok v Evropski uniji živi pod pragom revščine in da mnogi izmed njih prihajajo iz enostarševskih družin ali družin, v katerih starši niso iz EU. V zvezi s tem moramo nujno sprejeti ustrezne ukrepe za ocenjevanje pravic, pri tem pa se moramo osredotočiti predvsem na potrebe otrok, države članice pa morajo sprejeti učinkovite ukrepe za boj proti revščini.

Bruno Gollnisch (NI), v pisni obliki. – (FR) Poročilo gospoda Catanie je zelo zaskrbljujoče. Gre za katalog vseh pravic, privilegijev in pretirane pravice skupne zakonodaje, ki bi po njegovem mnenju morale biti nujno podeljene manjšinam, predvsem če ne izhajajo iz Evrope. Gre za vrsto ukrepov, ki bodo uničili nacionalne in regionalne identitete, uničili vrednote, običaje in kulture naših držav, hkrati pa sistematično in institucionalno diskriminira Evropejce v njihovih državah. Gre za napad na našo neodtujljivo pravico do samoopredelitve – ki je podeljena vsem narodom, razen našemu.

Prav tako gre za višek hinavščine institucije, ki vsakodnevno diskriminira v imenu svojih političnih idej in ki brez ustrezne presoje ali premisleka označuje nekatere izmed svojih poslancev, kot sva gospod Vanhecke in jaz sam, ki sva žrtvi lova na čarovnice v najinih državah, za „domnevno krive“.

Naš glavni namen ni, da branimo te opazne in glasne manjšine, ki zahtevajo vse več in več pravic ter stigmatizirajo države in prebivalce, ki so dovolj prijazni ali neumni, da jih sprejmejo. Tukaj smo, da branimo svoje, državljane naših narodov, te velike večine – za zdaj – Evropejcev, ki jih ne vidite, ne slišite in jih prezirate.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), v pisni obliki. – (PL) Glasoval sem proti poročilu o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji 2004-2008, ki ga je pripravil italijanski poslanec v Evropskem parlamentu Giusto Catania, saj avtor ni predstavil stanja, ampak je izrazil svoja lastna mnenja, namige in celo poskušal uvesti zakonodajo držav članic, ki je izključno v njihovi pristojnosti. Ne verjamem, da je mogoče države Evropske unije prisiliti k izdaji zakonodaje, za katero njena javnost meni, da je nesprejemljiva.

Sama definicija „zakona“ se mora uporabljati samo za zveze med moškim in žensko. Zaradi predloga gospoda Catanie ne bo večje strpnosti do homoseksualnega obnašanja (kar podpiram), ampak diskriminacija osnovnih bioloških, to je heteroseksualnih, odnosov. Postavlja se vprašanje, ali je cilj dejansko omejiti pravice družine v njenem tradicionalnem pomenu, to je mati, oče in otroci. Zaradi tega postanejo zelo osebna vprašanja, ki se nanašajo na spolno življenje posameznika, spolizirana dejanja, tudi če gre za javno izražanje homoseksualnosti, na primer na tako imenovanih „paradah ljubezni“.

To poročilo z uporabo formulacije, kot je „pravica v zvezi z reprodukcijo“, ki v trenutnem pomenu mednarodnega prava vključuje splav na zahtevo, odpira vrata tovrstnim praksam.

Livia Járóka (PPE-DE), v pisni obliki. – (HU) Menim, da je poročilo kolega poslanca pomembno, saj človekove pravice predstavljajo enega izmed stebrov vrednot, določenih v Pogodbah Evropske unije. Od držav kandidatk pričakujemo poleg demokracije in pravne države tudi spoštovanje človekovih pravic, v naših mednarodnih odnosih pa prav tako poudarjamo priznavanje univerzalnih, neodtujljivih pravic. Vendar pa bo Evropska unija verodostojna globalna varuhinja človekovih pravic le, če bo na svojem ozemlju vedno uporabljala vse razpoložljive instrumente, namenjene varovanju vrednot, navedenih v Listini o temeljnih pravicah.

V poročilu je poseben oddelek namenjen Romom, ki so največja manjšina v Evropski uniji in ki so najbolj obremenjeni s socialno izključenostjo. Skupna odgovornost evropskih držav je oblikovati celovito in poenoteno strategijo, namenjeno odpravljanju problemov Romov, ki večino življenja preživijo v žalostnih pogojih in revščini. Potreben je okvirni program z jasnimi cilji, ki so usmerjeni k dejanjem, in časovnimi roki, program, kjer se uporabljajo učinkoviti mehanizmi nadzora in ocenjevanja.

Pripraviti je treba program, ki se neodvisno od strankarskih in vladnih sprememb sočasno nanaša na izobraževanje, bivališče, zdravje in diskriminacijo ter izboljšuje slabe prakse v državah članicah; takšen program bi moral služiti kot osnova za takojšnje ukrepanje v kriznih regijah. Če lahko pomagamo milijonom Romov, da postanejo zreli evropski državljani in člani Evropske skupnosti v duhovnem pomenu, bo to pomenilo ogromen korak k socialni koheziji celine.

Ona Juknevičienė (ALDE), v pisni obliki. – (LT) Ena izmed temeljnih svoboščin državljanov v Skupnosti je svoboda gibanja. Verjamem, da imajo vsi državljani EU enako pravico sodelovati v političnem življenju Evropske unije (EU) in svobodno izražati svoja politična mnenja. Te svoboščine so postale še pomembnejše po širitvi EU na države vzhodne Evrope, saj se je po njihovi pridružitvi gospodarsko preseljevanje iz novih držav članic v zahodno Evropo močno povečalo. Litva vodi po številu izseljencev od njenega vstopa v Skupnost. Ko sem se srečala z litovskimi izseljenci v Londonu, sem spoznala, da mnogi izmed njih načrtujejo dolgoročno ostati v Združenem kraljestvu, predvsem tisti, ki so si tam ustvarili družine, njihovi otroci pa tam hodijo v šolo. Takšne smernice se odražajo tudi v statističnih podatkih. Razmere so podobne tudi v drugih državah EU, kamor so se izselili Litovci. Menim, da je še posebej pomembno zagotoviti pravico teh državljanov, da sodelujejo na volitvah v Evropski parlament v državi, kjer trenutno prebivajo.

Prav tako bi rada poudarila, da se sodelovanje državljanov pri zadevah EU in volitvah v Evropski parlament ne povečuje, ampak prav nasprotno, EU postaja vse bolj odmaknjena od svojih ljudi. Zaradi tega menim, da se bo zaupanje v institucije EU okrepilo, ko bo državljanom EU zagotovljena pravica glasovanja na volitvah v Evropski parlament v državah prebivališča. Zato sem glasovala za spremembo 45.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Glasoval sem proti poročilu gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji (2004-2008). Proti pa nisem glasoval zaradi tega, ker bi nasprotoval temeljnim pravicam. Prav nasprotno, prepričan sem, da so izjemno pomembne za Evropsko unijo in ves svet. Težava je v tem, da poročilo gospoda Catanie škodljivo za izvajanje temeljnih pravic. Zakaj? Zaradi zahteve po evropski zakonodaji, namenjeni boju proti homofobiji ali priznavanju istospolnih partnerstev, ki pa niso temeljne pravice. Če bodo zakonsko urejene, morajo biti del popolnoma ločenega poročila. Evropski parlament ne more razširiti opredelitev temeljnih pravic zaradi tega, ker ni pristojen za sestavo mednarodnega prava. Poleg tega nekatere države članice nasprotujejo takšni razširjeni razlagi. Zato je samo politična gesta in pobožna želja.

Obstaja nevarnost, da je to področje, na katerem odločajo in morajo odločati države članice same. Uvajanje takšnih stališč je klofuta za kohezijo v Evropski uniji. Ne maram homofobije, vendar je sprejemanje zakonov proti njej v pravu Skupnosti nesmiselno. Če se bo EU lotila reševanja problema homofobije, lahko rečemo tudi, da se mora lotiti reševanja problema protipolonizma, rusofobije, germanofobije, frankofobije, islamofobije, antipapeštva, antiklerikalizma, antikaticizma in številnih drugih načinov in vzorcev obnašanja. Siljenje držav članic, da sprejmejo zakonitost istospolnih porok, pa je lahko še nevarnejše.

Tunne Kelam (PPE-DE), v pisni obliki. – Glasoval sem proti spremembi 103 v poročilu gospoda Catanie, ki predlaga, da morajo dolgoletni nedržavljeni sodelovati na volitvah v Evropski parlament, kot tudi na lokalnih volitvah, z namenom spodbujanja socialnega in političnega vključevanja.

Volitve v Evropski parlament so enakovredne volitvam v državni parlament. Državljeni imajo pravico, da sodelujejo na teh volitvah. Drugače bo državljanstvo izgubilo svoj pomen, prav tako pa bi bile brez pomena spodbude za pridobivanje državljanstva nedržavljanov. Le na tak način lahko ohranimo ključno ravnovesje med pravicami in dolžnostmi, ki jih lahko imajo le državljani.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), v pisni obliki. – (FI) Različne politike držav članic so v zvezi z etničnimi vprašanji v političnih skupinah, še posebej pa v naši skupini, sprožile široko razpravo, ki smo jo lahko pričakovali. Ugotovim lahko le, da se strinjamo o tem, da se ne strinjamo, iz tega pa je razvidno, kako raznolika je Evropa: dopustiti moramo različna mnenja. Temeljno stališče svoje skupine v številnih pogledih spoštujem.

V zvezi s točko 61 pa bi rada povedala naslednje. Problematično se mi zdi, da bi nekdo istočasno nasprotoval ozaveščanju o pravici do reproduktivnega in spolnega zdravja (ki je na splošno milejši izraz za pravico do splava) in omembi lažjega dostopa do kontracepcije z namenom preprečevanja nezaželenih nosečnosti in splavov. Istočasno nasprotovanje obema štejem kot pomanjkanje stvarnosti, ki lahko ima le nezaželene posledice. To govorim ob vsem spoštovanju in bi se rada še enkrat zahvalila vsem strankam, da so sodelovale pri izmenjavi stališč.

Stavros Lambrinidis (PSE), v pisni obliki. – (EL) Parlamentarna skupina PASOK v Evropskem parlamentu je glasovala za poročilo gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji, s tem pisanjem pa bi radi izrazili nasprotovanje besedilu odstavka 49 in povezane spremembe 35.

Carl Lang (NI), v pisni obliki. – (FR) Zaupanje takšnega poročila, kot je tole, komunističnemu poslancu je provokacija za več sto milijonov žrtev komunizma. Res je, da v tem poročilu gospoda Catanie navdihuje ideologija, ki je manj okrutna kot komunizem, vendar pa je prav tako totalitarna: evrointernacionalizem. Njegovo besedilo zanika najosnovnejše človekove pravice:

– pravico do življenja, s spodbujanjem splava in evtanazije;

– pravico vsakega otroka do očeta in matere, s pozivanjem držav, da uveljavijo „načelo vzajemnega priznavanja homoseksualnih parov, ki so poročeni ali živijo v registriranem civilnem partnerstvu“;

– pravico evropskih narodov do samoopredelitve in da ostanejo takšni, kot so, ki jo zanikajo predlogi, namenjeni še večjemu odpiranju Evrope globalnemu priseljevanju – potek, na katerega naj bi se državljani naših držav prilagodili,

– in pravico demokracije, saj naj bi poročilo temeljilo na Lizbonski pogodbi, ki so jo zavrnil irski volivci.

Izgradnja nove Evrope, Evrope svobodnih in suverenih narodov, ni bila še nikoli tako pomembna za varovanje naših svoboščin in identitete naših narodov.

Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) Junijska lista meni, da je varstvo temeljnih svoboščin in pravic izjemno pomembno, tako znotraj, kot tudi izven EU. Zelo pomembno je, da države članice EU spoštujejo temeljne svoboščine in pravice, prav tako pa je jasno, da nadzora ne moremo prepustiti državam članicam samim. Vendar pa je Junijska lista kritična do ustanovitve nove evropske agencije na tem področju in do želje po izvajanju „zunanje politike“. Menimo, da so ZN – ne EU – s svojim globalnim obsegom, izjemnimi izkušnjami in pristojnostjo, najprimernejši za nadziranje in izvajanje potrebnih ukrepov.

Zato sem se odločil, da bom glasoval proti poročilu kot celoti, sem pa zelo naklonjen nekaterim delom besedila v predlogu, za katere sem glasoval. Pozdravljam dejstvo, da poročilo obravnava nedostojno ravnanje z zaporniki v ameriških prostorih za pridržanje v Guantanamu. Obstaja le ena prava pot: sodite jim ali pa jih izpustite.

Zelo sem zaskrbljen glede ranljivosti posameznikov iz različnih manjšinskih skupin in verjamem, da je treba ukrepati na nacionalni in mednarodni ravni. Glasoval sem za to v poročilu, vendar dvomim, da je pravosodni okvir na evropski ravni dobra rešitev tega problema.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Poročilo, ki se nanaša na stanje temeljnih pravic v Evropski uniji, vključuje spremembe, ki sem jih predložil in za katere menim, da so pomembne za romunske državljane (na primer sprememba o odpravi omejitev na trgu dela, ki veljajo za državljane novih držav članic).

Strinjam se s številnimi stališči, ki jih izpostavlja poročilo, kot je strategija o vključevanju Romov, varstvo manjšin, pravice delavcev migrantov ali zaščita otrok.

Poročilo pa vsebuje tudi nekatere navedbe, ki mečejo senco na nekatere izmed temeljnih načel romunske družbe (kot je mnenje, da je družina osnovni gradnik družbe) ali ki so v nasprotju z romunsko zakonodajo (kot je raba drog).

Zato sem na končnem glasovanju glasoval proti temu poročilu.

David Martin (PSE), v pisni obliki. – Pozdravljam to resolucijo, ki izpostavlja in povzema najpomembnejša vprašanja glede stanja temeljnih pravic v Uniji ter priporočila, kako izboljšati človekove pravice znotraj držav članic.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Poročilo gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji med leti 2004-2008 poudarja potrebo po varstvu pravic manjšin, po boju proti vsem oblikam diskriminacije vseh ranljivih kategorij.

Pozdravljam to poročilo, ki vključuje pomembne elemente, povzete po pisni izjavi 111 o odpravljanju brezdomstva, ki jo je Evropski parlament sprejel aprila 2008.

Predvsem pozdravljam poziv poročila k uvedbi načrtov za nujno ukrepanje v zimskih razmerah za brezdomce, okvirne opredelitve brezdomstva in zbiranje zanesljivih statističnih podatkov o brezdomstvu v EU.

Odpravljanje brezdomstva je temeljno vprašanje v Evropski uniji. To poročilo je dodaten korak k spodbujanju Evropskega sveta, Komisije in držav članic, da ukrepajo proti brezdomstvu.

Lizbonska pogodba ne bo pripomogla k napredku na področju stanja temeljnih pravic v Evropski uniji. Podpora temu poročilu ne pomeni tudi podpore Lizbonski pogodbi. S tem, ko Evropski parlament ne želi spoštovati irskega ne, deluje v nasprotju z duhom listine.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) Če se prebivalstvo posamezne države članice EU odloči, da bo homoseksualnim parom dopustilo poroke, da sklenejo civilno partnerstvo ali posvojijo otroke, drugih držav ne bi smeli siliti, da storijo isto. Če prepričanja verskih voditeljev ali politikov pomenijo, da niso ravno navdušeni nad homoseksualnostjo – kot to narekuje politično korektna prevladujoča večina –, ne bi smeli biti zaradi teh prepričanj obsojani ali preganjani. Enako velja za rasizem, ki je uperjen proti vsakemu, ki opozarja na pomanjkljivosti, povezane z azilom in tujimi državljani.

Namesto tega se poskuša državam članicam na nedemokratičen način, skozi stranska vrata, vsiliti homoseksualna partnerstva, kar lahko verjetno pričakujemo, če bomo sprejeli Lizbonsko pogodbo. Vsakogar, ki si drzne kritizirati homoseksualnost ali izpostaviti dogajanja v zvezi z azilom in sobivanjem s tujimi

državljeni, je treba stigmatizirati kot kriminalca – v nasprotju s človekovo pravico do svobodnega izražanja mnenja. Zaradi tega je treba poročilo gospoda Catanie ostro zavrni.

Alexandru Nazare (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Poročilo, ki ga je predstavil Giusto Catania, je polno razlag in priporočil splošne narave v zvezi s stanjem temeljnih pravic v državah članicah Evropske unije. Vendar regulativna osnova, ki jo potrebujemo, obstaja: Listina o temeljnih pravicah Evropske unije in Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. V tem trenutku naša prednostna naloga ni sprejemanje novih predpisov, ampak poskrbeti, da bodo obstoječi učinkoviti in uporabni v praksi.

Ena izmed tem, ki so obravnavane v poročilu, je prosti pretok delovne sile, česar pa na žalost v tem trenutku niso vsi evropski državljani deležni v enaki meri. Čeprav je dveletno obdobje omejitev na trgu dela, ki je veljalo za nove države članice, poteklo konec leta 2008, se je šest držav članic odločilo za podaljšanje omejitve za Romune in Bolgare za dodatna tri leta, pri čemer pa odločitve o podaljšanju omejitve utemeljujejo s trenutno finančno krizo. Poročilo tega problema izrecno ne obravnava, čeprav vključuje različno obravnavo med državljani EU, ki v tem primeru ni upravičena.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem proti temu poročilu, ki poleg vsaj desetih točk, ki so vredne graje (povedano na lep način), vsebuje nesprejemljiv sklic na Priporočilo Sveta Evrope št. 1201. Tega priporočila ne bi smeli omenjati, ne da bi hkrati podali zelo natančno razlago, ki se nanj nanaša, saj ga je mogoče napačno tolmačiti, kot da podeljuje kolektivne pravice manjšinam ali ozemeljsko neodvisnost na podlagi etničnih meril. Pozdravljam potrditev spremembe 35, ki je zelo razumna, vendar pa po mojem mnenju številnih stališč poročila ni mogoče sprejeti.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Poročilo skuša prikriti tako imenovani „demokratski in socialni deficit“ že po svoji naravi zelo nazadnjaške EU, da bi tako bila privlačnejša in bi bilo mogoče ublažiti nezadovoljstvo, ki ga povzroča njena politika, naravnana proti navadnim ljudem. Povzema in pozdravlja vsa nazadnjaška načela in institucije, ki jih je sprejela EU, kot so štiri svoboščine v Maastrichtski pogodbi, hkrati pa skuša prikazati, da je njihova uporaba učinkovita.

Temelji predvsem na Listini o temeljnih pravicah EU in Lizbonski pogodbi, ki je naravnana proti navadnim ljudem in je pod ravnjo pravic, ki jih zagovarjajo številne države članice. To je predvsem poročilo idej in nejasen seznam želja, temeljne pravice, kot so pravica do dela, izobrazbe in zdravja, pa obravnava kot „priložnosti“, ki jih je treba „enakomerno“ razdeliti med vse, nekaj, kar je v praksi neizvedljivo, tam, kjer je nekoliko bolj specifično, pa predlaga obravnavo le nekaterih skrajnih primerov revščine, diskriminacije in tako naprej, z ukrepi, kot je sprejetje minimalne plače in tako dalje. S tem, ko ne navaja nobenih nedemokratskih odločitev in pregonov državljanov, kot je prepoved komunističnih strank in drugih organizacij ter zapiranje komunistov in drugih borcev v državah članicah EU v srednji Evropi in na Baltiku, pa razkriva svojo pravo naravo.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Glasoval sem za poročilo o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji, saj verjamem, da se s konstruktivno kritiko dotika enega izmed najosnovnejših problemov naše poenotene strukture. Kot poročilo jasno izpostavlja, izhaja diskriminacija pri uživanju temeljnih pravic predvsem iz spola, starosti, izvora ali spolne usmerjenosti diskriminiranih oseb. Problem se še poslabša, kadar se žrtve takšnih kršitev ne morejo braniti, predvsem ker so zaprte v ustanovah za duševno bolne, domovih za ostarele in tako dalje. Evropa ne more ostati brezbržna do tega stanja, predvsem na področjih, kjer bo zaostrovanje človekovih pravic prispevalo k utrditvi evropskega območja svobode in varnosti. Posledično in ob upoštevanju dejstva, da Listina o temeljnih pravicah ni zavezujoča, ter zelo omejenih možnosti posameznika, da bi pravico iskal na sodiščih Skupnosti, lahko le pozdravim predloge gospoda Catanie o vzpostavitvi splošne obveznosti institucij Skupnosti, da pri izvajanju svojih dolžnosti upoštevajo človekove pravice in o vzpostavitvi specializirane agencije v ta namen.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) Težava poročila je v tem, da obravnava mnoga občutljiva vprašanja. Čeprav poročilo vsebuje številna priporočila na najrazličnejših področjih, vključno s pravicami manjšin, je poročevalec v poročilo ponovno vključil vprašanje reproduktivnega zdravja.

Predlagane spremembe in dopolnila, ki se nanašajo na reproduktivno zdravje, za katere je EP glasoval, odrekajo pravico do življenja in kršijo načelo subsidiarnosti. Zame je spoštovanje vsakega nerojenega otroka in potreba po zaščiti človekovega življenja vse od spočetja dalje stvar načelnosti. Ne strinjam se s tem, da bi morali odločitve o vprašanjih, kjer imajo države članice različna mnenja, ki izvirajo iz krščanskih tradicij, sprejeti na evropski ravni. Ne strinjam se s tem, da bi morale Slovaška, Poljska, Irska in druge države članice pod pritiski EU pristati na splav ali evtanazijo, ki v njihovih nacionalnih zakonodajah nista dovoljena. Na

evropski ravni vedno govorimo le o pravici matere, da se odloči o življenju ali smrti otroka, pri tem pa pozabljamo na pravico do življenja nerojenega otroka.

Zato sem glasovala proti poročilu o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji 2004-2008.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Ni treba posebej poudarjati, da PPE in PD-L (romunska Liberalno demokratska stranka) cenita in upoštevata temeljne človekove pravice in ostro nasprotujeta vsem kršitvam.

Glasoval sem proti poročilu gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji 2004-2008, saj presega svoja pooblastila s tem, ko vsebuje priporočila in komentarje, ki ne pokrivajo obdobja 2004-2008, na katerega bi se moralo nanašati. Namesto, da bi poročilo gospoda Catanie obravnavalo specifične primere kršitev človekovih pravic, vsebuje pripombe in priporočila državam članicam, naj uporabljajo predpise, ki so v nasprotju z nacionalnimi predpisi. V členih 38 in 76 se na primer uporablja ideja o istospolni poroki, nekaj, kar ni v nasprotju le z našimi verskimi stališči, ampak tudi z našimi pravnimi in razumskimi stališči.

Člen 149 omenja legalizacijo rabe drog, kar je v nasprotju z romunskim kazenskim pravom.

Čeprav je pobuda o pripravi poročila o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji hvalevredna in so nekatere točke, ki izhajajo iz tega poročila, celo pravilne, sem na osnovi prej povedanega glasoval proti poročilu.

Luís Queiró (PPE-DE), v pisni obliki. – (PT) Mišljenje, da so v Evropski uniji in v državah članicah temeljne pravice popolnoma zagotovljene in zaščitene, bi bilo zmotno in bi imelo negativne posledice za politično delovanje. Temeljne pravice je treba varovati in spodbujati tudi v svobodnih in demokratičnih družbah. V zvezi s tem poročilom in to razpravo se postavljajo različna vprašanja.

Najprej gre za nadzor varstva teh pravic na nacionalni ravni. V družbah, kot je naša, se to funkcijo opravlja predvsem v nacionalnem kontekstu, seveda brez poseganja v možnost pritožbe na evropski ravni, ki nam je zagotovljena. Med dolžnostjo institucij, da zagotavljajo izvajanje pogodb, in nacionalno suverenostjo ima vsaka stranka možnost, da opravlja svojo funkcijo, ne da bi pri tem posegala v institucionalno naravo EU.

Po drugi strani pa v tem poročilu ravno na tem področju vlada neželena zmeda glede tega, kaj so temeljne pravice in kaj so ideološka mnenja pri organizaciji družbe. Razprava o tem je zanimiva. Vendar pa poskus vsiljevanja teh stališč državam članicam, proti njihovi demokratično izraženi želji in proti načelu subsidiarnosti, predstavlja tveganja za prestavitev nacionalnih domen pod okrilje Skupnosti. Zaradi tega in ker se ne strinjam z večino vsebine, sem glasoval proti poročilu.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), v pisni obliki. – (PT) Če bi bil za „negativno“ kampanjo na irskem referendumu, bi navdušeno pozdravil poročilo gospoda Catanie in njegove podpornike. Predstavlja grobo kršitev načela subsidiarnosti in tepta institucionalna pravila Evropske unije ter pristojnosti držav članic, in sicer tako, da daje verodostojnost vsem tistim, ki širijo nezaupanje glede politične pohlepnosti Bruslja. Napad na zaščitne klavzule, ki neposredno odražajo pogodbe in temeljno jamstvo demokracije držav članic, kot način za „kodificiranje ... diskriminacijskih praks“, je pomilovanja vreden in resno ogroža temeljne pravice državljanov.

Izjava, da podpis mednarodnih konvencij s strani večine držav članic nalaga celotni EU, da jih spoštuje, je popoln pravni nesmisel, prehod v temno obdobje, ki je še hujše od najskejskega federalizma. Prav tako zavračam skrajno izprijene izjave o „pomanjkanju verodostojnosti“ Evrope, ki naj bi vodila do „taktične podrejenosti“: kakršne koli specifične probleme že ima, Evropa ni Sudan, niti ni Ljudska republika Kitajska ali Kuba, Somalija ali Severna Koreja. Poročilo posega na področje političnega boja, ki nima ničesar opraviti s temeljnimi pravicami, ter s tem zmanjšuje njegovo verodostojnost, doslednost in učinkovitost. Glasoval sem proti.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem proti poročilu gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji (2004-2008).

Ne strinjam se s tem, da države članice negativno vplivajo na aktivno vlogo obrambe človekovih pravic, ki jo izvaja Evropska unija po svetu. Prav tako se ne strinjam, da je mogoče boj proti terorizmu obravnavati kot pretvezo za zmanjšanje ravni zaščite človekovih pravic, predvsem pravice do zasebnosti.

Zato nasprotujem točkam, ki se nanašajo na Rome, ki ne potrebujejo nobene posebne zaščite; sicer bi prišlo do velike diskriminacije v zvezi z Romi, za katere ta resolucija predpostavlja, da gre za etnično skupino, ki

se razlikuje od ostalih. Ne strinjam se z odstavkom o vračanju oseb: postopki, ki se uporabljajo pri vračanju posameznika, ne morejo temeljiti izključno na podlagi teh parametrov.

Martine Roure (PSE), v pisni obliki. – (FR) Evropskega območja svobode, varnosti in pravice ni mogoče zagotoviti brez varstva temeljnih pravic. Evropa mora biti zgled in brezhibno delovati na tem področju.

Kršitve so bile odkrite, identificirane, tudi na primer v zaprtih ustanovah, kjer so nameščeni otroci in starejše osebe. Prav tako večno težavo predstavljajo katastrofalne razmere v nekaterih zaporih, kot izpostavlja poročilo, za katerega smo danes glasovali. Prav tako moramo zagotoviti, da bodo priznane socialne pravice.

Revščina in negotovost glede zaposlitve sta napad na človekove pravice. Kako lahko sprejmemo razmere, v katerih si ljudje, ki imajo delo, ne morejo privoščiti stanovanja, v Evropi in v 21. stoletju?

Temeljne pravice moramo proglasiti za vsakega izmed nas. Evropska unija ima na voljo Listino o temeljnih pravicah.

Poskrbimo, da se bo tudi spoštovala!

Toomas Savi (ALDE), v pisni obliki. – Gospod predsednik, glasoval sem za poročilo, predvsem pa pozdravljam vključitev odstavka 31 v poročilo, v skladu s katerim Evropski parlament obžaluje, da EU še ni izpolnila sodb Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2006 ter 4. in 17. decembra 2008 in odločitve britanskega pritožbenega sodišča v korist Organizacije Mudžahidov iranskega ljudstva z dne 7. maja 2008.

Evropska unija pomeni demokracijo in pravno državo. Bolj odvrtna je ideja ene izmed njenih institucij, ki deluje v nasprotju z načeli Unije. Upam, da bo Svet pri pripravi novega „črnega seznama“ EU upošteval stališče Parlamenta. Obtožbe o terorističnih dejanjih morajo biti utemeljene, odločitve o vključitvi nekaterih organizacij na „črni seznam“ pa morajo biti preglednejše.

Takšnih vprašanj ni mogoče obravnavati na samovoljen način, temveč v skladu z načeli demokracije in pravne države. EU ne sme dovoliti, da bi se globalni boj proti terorizmu sprevrgel v politično trgovanje in mora zaradi tega upoštevati prej omenjene sodbe sodišč.

Olle Schmidt (ALDE), v pisni obliki. – (SV) Odstavek 149 poročila gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji razumem kot poziv državam članicam, da tudi za odvisnike znotraj sistema zdravstvene oskrbe zagotovijo enako obravnavo. Zato sem glasoval za ta odstavek.

Csaba Sógor (PPE-DE), v pisni obliki. – (HU) Zadnji dve širitvi Evropske unije, kjer so pristopile bivše socialistične države srednje in vzhodne Evrope, sta odprli novo poglavje v pristopu Skupnosti k vprašanju človekovih pravic.

Od takrat je postalo jasno, da varstvo temeljnih pravic – in v okviru tega pravic narodnostnih manjšin – v novih državah članicah predstavlja največji izziv za Evropsko skupnost.

Samoiniciativno poročilo Giusta Catanie izpostavlja, da morata pri obravnavi problemov skupnosti tradicionalnih narodnostnih manjšin načeli subsidiarnosti in samoupravljanja služiti kot smernici, ki omogočata določitev politik, namenjenih reševanju razmer zadevnih skupnosti na zadovoljiv način.

Poročilo spodbuja uporabo kulturnih, ozemeljskih in regionalnih oblik neodvisnosti.

Prav tako pozdravljam dejstvo, da poročilo mojega kolega gospoda Catanie poziva k pripravi opredelitve pripadnosti narodnostni manjšini in predlaga pripravo osnutka minimalnega sklopa norm Skupnosti za zaščito pravic teh manjšin.

Bart Staes (Verts/ALE), v pisni obliki. – (NL) Varovanje in uveljavljanje temeljnih pravic sta temelj demokracije v Evropi in ključni pogoj za utrditev evropskega območja svobode, varnosti in pravice. Ni treba poudarjati, da so bile te pravice v praksi vključene v cilje različnih področij politike EU.

Od Sveta zahtevamo, da v letnih poročilih o človekovih pravicah analizira razmere v svetu in vsaki državi članici EU, saj je za verodostojnost Unije v svetu zelo pomembno, da v zunanji in notranji politiki ne uporablja dvojnih meril. Spmembe, ki jih je predlagala skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze glede nediskriminacije, pravic manjšin in socialnih pravic, so bile deloma ali v celoti sprejete.

Prav tako smo bili uspešni pri poskusu vključitve navedbe potrebe po upoštevanju temeljnih pravic v zakonodajo o kazenskih postopkih. Poročilo gospoda Catanie izpostavlja probleme v zvezi s temeljnimi pravicami in podaja priporočila, kako jih odpraviti. Zato lahko računa na mojo podporo, saj spoštovanje

vseh ljudi in njihove temeljne pravice predstavljajo temelj politike Zelenih, ne glede na njihov spol, starost, narodnost ali socialno-ekonomsko ozadje.

Catherine Stihler (PSE), v pisni obliki. – Veseli me, da Evropski parlament podpira odstranitev Organizacije Mudžahidov iranskega ljudstva s seznama terorističnih organizacij. V Iranu je bilo ubiti dvajset tisoč ljudi, ki so nasprotovali režimu. Dlje, ko bo Organizacija Mudžahidov iranskega ljudstva na seznamu teroristov, več ljudi bo v Iranu ubitih zaradi nasprotovanja režimu. EU mora slediti Združenemu kraljestvu in odstraniti Organizacijo Mudžahidov iranskega ljudstva s terorističnega seznama.

Andrzej Jan Szejna (PSE), v pisni obliki. – (PL) Med današnjim glasovanjem sem podprl sprejetje poročila gospoda Catanie o stanju temeljnih pravic v Evropski uniji.

Na žalost v Evropski uniji pogostokrat prihaja do kršitev temeljnih pravic, pri čemer sta diskriminacija manjšin in kršitev zasebnosti najpogostejši. Naslednji problem so enake možnosti, predvsem enakopravnost žensk. Poročevalec je pozval države članice, naj zavrnejo argumente, ki opravičujejo nasilje in diskriminacijo nad ženskami na osnovi običajev in vere.

V številnih državah EU so državljani, predvsem najšibkejši, otroci, prizadeti zaradi diskriminacije in revščine. Poročilo upravičeno obsoja vse oblike nasilja nad otroci, kot so nasilje v družini, spolne zlorabe, telesno kaznovanje v šolah.

Države članice ne nadzirajo praks v zvezi s človekovimi pravicami in s tem spodkopavajo verodostojnost zunanje politike EU v svetu. Po mojem mnenju Skupnost ne more uporabljati „dvojnih meril“ v notranji in zunanji politiki.

Konrad Szymański (UEN), v pisni obliki. – Največja vrednost poročila gospoda Catanie je v tem, da nas opozarja na lastne probleme znotraj EU, s katerimi se moramo soočiti. Zaradi tega moramo paziti, da ne bomo preveč vzvišeni, kadar dajemo pripombe o človekovih pravicah izven EU.

Sodeloval sem v začasnem odboru za preučitev domnev o uporabi evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani obveščevalne agencije CIA. Šlo je predvsem za priložnost levičarjev, da napadejo svojo nočno moro, Združene države.

Moje mnenje je, da moramo biti hvaležni organizaciji CIA in Združenim državam za sodelovanje pri varovanju Evropejcev pred teroristi, ki so nameravali pobiti nedolžne civiliste. Naše družbe so nas obtožile, da se moramo zanašati na Ameriko, ki bo opravila delo za nas.

Z neomejenim nadzorom nad človekovimi pravicami prehajamo v roke tistih, ki bi nas radi uničili, in ogrožamo človekove pravice naših državljanov.

Zato sem glasoval proti poročilu.

Konrad Szymański (UEN), v pisni obliki. – (PL) Poročilo o stanju temeljnih pravic v EU za obdobje 2004-2008, ki ga je danes potrdil Evropski parlament, vsebuje zahtevo za vzajemno priznavanje homoseksualnih parov v vseh državah EU in uvedbo takšnih razmerij v zakonodajo držav članic. Drug del poročila zagovarja tako imenovano „reprodukcijsko pravico“, ki v jeziku mednarodnega prava vključuje tudi splav na zahtevo. Pri tem pa med avtorje takšnih pripomb vključuje tudi verske voditelje.

Evropska levica je ugrabila poročilo o stanju temeljnih pravic v EU, da bi razširila zahteve za podporo splavu in homoseksualnosti, ki pa nimajo nič opraviti s temeljnimi pravicami. V mednarodni ali evropski zakonodaji ni dokumenta, ki bi podpiral obstoj takšnih „pravic“.

Kljub nezavezujoči naravi poročila, gre za zelo škodljiv dokument, ki je bil sprejet v času tega Parlamenta. Gre za zadnji poskus preoblikovanja temeljnih pravic in uvajanja sprememb njihovega pomena, ne da bi pri tem bilo treba spremeniti katero koli pogodbo na ravni ZN ali EU.

Drug vidik poročila je, da EU izvaja posebno direktivo, namenjeno kaznovanju „homofobije“. Zaradi široke in nejasne narave te formulacije gre za poskus, s katerim bi bili homoseksualni krogi izvzeti iz demokratične pravice do svobodne kritike. Uporaba tega bi lahko imela za posledico cenzuro.

Izid končnega glasovanja (401 za, 200 proti, 67 vzdržanih) kaže, kako globoko so poslanci v Evropskem parlamentu razdeljeni glede tega vprašanja. To je poraz za poročevalca, saj bi temeljne svoboščine morale Parlament povezovati, ne pa deliti.

Charles Tannock (PPE-DE), v pisni obliki. – Želel bi, da bi to poročilo podrobneje obravnavalo stanje sirot in invalidnih otrok v institucionalnem varstvu v Romuniji in Bolgariji, novih državah članicah EU.

Še preden sta se ti dve državi pridružili EU, je bilo mogoče čutiti precej zaskrbljenosti glede standardov oskrbe institucionaliziranih sirot in invalidnih otrok. Mogoče bi lahko naslednje takšno poročilo podrobneje obravnavalo to zadevo.

Svoje splošne poglede na to poročilo sem navedel v razpravi, ki je potekala prejšnji mesec. Skrbi me, da je naša kultura človekovih pravic okužena z neomejenim nadzorom in da z zadovoljevanjem pravic kriminalcev in teroristov spodkopavamo pravice vseh ostalih.

Verjamem, da zadeve, ki se nanašajo na splav in kontracepcijo, niso zadeve v pristojnosti Evropske unije, ampak mora zanje veljati ustrezna zakonodaja na ravni držav članic. Prav tako nasprotujem pozivu, da bi Listina o temeljnih pravicah prevladala nad zakonom Združenega kraljestva, ki si je izpogajalo izvzete iz njenih določb.

Zaradi tega sem se vzdržal glasovanja o tem poročilu.

Thomas Ulmer (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) Glasoval sem proti poročilu gospoda Catanie. Presenečen sem, da je služba to poročilo v takšni obliki, kot je sedaj, sploh označila kot sprejemljivo. Vztrajno krši načelo subsidiarnosti. Celotna vsebina tega poročila je vredna kritike. Ko govorimo o temeljnih pravicah, nacionalne države ne smejo dopustiti, da bi bile onesposobljene ali da bi jim bila odvzeta pooblastila. To predstavlja poskus prisilne uvedbe manjšinskih pravic na škodo večine, ki jih ni mogoče izvajati na nacionalni ravni. Pozitiven odnos do splava je zame nedejstljiv. Dejanske teme, človekovih pravic in njihovega izvajanja v zadnjih štirih letih, sploh ne omenja.

Thomas Wise (NI), v pisni obliki. – Vzdržal sem se poimenskega glasovanja o odstavku 62, ker verjamem, da mora vsaka država – kar EU ni – zagotoviti, da se zakonodaja o pohabljanju ženskih spolnih organov pripravi lokalno in se lokalno tudi izvaja. Mednarodni sporazum bi bila primernejša in pametnejša izbira. EU trenutno nima nobene pristojnosti na področju zdravstvenih zadev, niti si za to ne sme prizadevati.

Prav tako sem se vzdržal glasovanja o odstavku 72, ker me skrbijo njegove posledice za svobodo govora. Čeprav so obžalovanja vredne, ni nujno, da diskriminacijske pripombe spodbujajo „sovražstvo in nasilje“. Če se strinjamo s tem, bo to pomenilo, da lahko to vsak izkoristi.

Odločitev, da se bom vzdržal glasovanja o spremembi 54, temelji na nasprotovanju prostemu pretoku ljudi EU in načelu vzajemnega priznavanja, to pa nikakor ne odraža mojih stališč glede istospolnega partnerstva, ki menim, da bi moralo uživati enake pravice kot ostala.

Anna Záborská (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Evropski parlament je pravkar glasoval o poročilu gospoda Catanie o razmerah na področju temeljnih pravic. V času, ko proslavljamo 60. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah, to poročilo izpostavlja vprašanje, kaj razumemo pod pojmom temeljna pravica.

Priznati je treba, da je bila Listina o temeljnih pravicah Evropske unije plod soglasja, ki je bilo doseženo po več kot leto dni dolgih pogajanjih med različnimi vpletenimi skupinami in lobiji, predstavniki civilnih družb in nacionalnih vlad in tako dalje. To pogajanje, h kateremu mi, kot predstavniki vzhodnih držav, nismo bili povabljeni, je zanimivo v več pogledih. Kot je poudarjeno v poročilu gospoda Catanie, bo listina pravno nezavezujoče besedilo, vse dokler ne bodo Lizbonske pogodbe ratificirale vse države članice.

Agencija za temeljne pravice, ustanovljena na Dunaju v Avstriji, v celoti temelji na tem političnem besedilu in ga uporablja za utemeljevanje svojih stališč. Zanimivo je, da lahko z analizo primerov, s katerimi se ukvarja Agencija za temeljne pravice, vidimo, kako so obravnavane temeljne pravice, ki izhajajo iz listine. To delovanje je še zanimivejše, če ga primerjamo z mrežo strokovnjakov FRALEX, ki je začela delovati poleti 2008, katere člani v veliki meri pripadajo nizozemski svetovalni mreži „Human European Consultancy“.

Predlog resolucije (B6-0624/2008)

Dragoș Florin David (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem za to resolucijo, ker bo ratifikacija konvencije pomembno prispevala k spodbujanju dostojnih delovnih standardov po vsem svetu. Prav tako podpiram sporazum, ki so ga sklenili socialni partnerji, o nekaterih vidikih delovnih pogojev za delavce v pomorskem sektorju, saj zagotavlja dobro ravnotežje med potrebo po izboljšanju delovnih pogojev in varovanju zdravja in varnosti pomorščakov ter zaradi tega, ker ta poklicna kategorija obstaja v Romuniji.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Rezolucija, ki jo je predlagala Mary Lou McDonald, povzema glavne točke, ki bi morale biti upoštevane v Direktivi Sveta o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 in ki spreminja Direktivo 1999/63/EC (COM(2008)0422).

Pomorski delavci spadajo v kategorijo, ki deluje v izjemno težkih, pogosto tudi nevarnih razmerah. Zato potrebujemo standarde za delovne pogoje, s katerimi bomo lahko upoštevali zdravstvene in varnostne vidike teh delavcev, kot tudi jasna pravila o njihovem zaposlovanju. Prvi korak pri določanju teh standardov mora biti izpostavljanje potreb in problemov, ki so jih navedli zaposleni in delodajalci v pomorskem sektorju in sočasno zagotavljanje prožnosti pri njihovem izvajanju s strani držav članic.

Dokumenti, ki jih sprejemamo na evropski ravni, morajo slediti ukrepom držav članic in nadzoru s strani Komisije, da bi tako lahko zagotovili izvajanje določb. Evropska unija ima priložnost, da na področju delovnih standardov v pomorstvu postane vodilna sila pri prenosu teh standardov v načela, ki jih je mogoče uporabiti tudi drugje po svetu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (IT) Glasovala sem za to poročilo o predlogu Direktive Sveta o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti in Evropsko federacijo delavcev v prometu o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, ter o spremembi Direktive 1999/63/ES, ker krepi minimalne mednarodne delavske pravice. Tako bo mogoče zagotoviti boljše delovne pogoje in večjo varnost, hkrati pa spoštovati dostojanstvo teh delavcev.

Obžalujemo pa, da niso bili sprejeti predlogi naše skupine, predvsem tisti, ki so bili namenjeni odpravi pravne negotovosti ali predsodkov do dela, ki so ga opravili socialni partnerji za dosego sporazuma. Konvencija ne dopušča, da bi države uporabljale prožnost in prav to je izpostavil predlog direktive ob soglasju s socialnimi partnerji. Zaradi tega se ne strinjamo z večino v Evropskem parlamentu o vključitvi vprašanja prožnosti v odstavke 6.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želim povedati, da sem glasoval za resolucijo o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 (postopki v zvezi z socialnim dialogom).

Popolnoma podpiram sporazum, ki so ga sklenili delavci in delodajalci, o nekaterih vidikih delovnih pogojev za delavce v pomorskem sektorju, saj zagotavlja dobro ravnotežje med potrebo po izboljšanju delovnih pogojev in varovanju zdravja in varnosti pomorščakov. Poleg tega sem prepričan, da je nujno potrebno opredeliti in uveljavljati globalne minimalne standarde zaposlovanja ter zdravstvene in varnostne pogoje za pomorščake, ki so zaposleni ali delajo na ladji na morju. Zadovoljen sem z vlogo, ki so jo odpirali zaposleni in delodajalci pri izboljšanju zdravstvenih in varnostnih pogojev za delavce.

– Poročilo: Laima Liucija Andrikiene (A6-0498/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za poročilo. Danes se bolj kot kadar koli poprej zavedamo vloge, ki jo lahko ima organ, kot je Svet za človekove pravice (HRC). Podpreti moramo dosedanja prizadevanja, prav tako pa bi morali ceniti aktivno vlogo, ki jo ima EU znotraj HRC, kljub nespornim omejitvam zaradi odsotnosti Združenih držav; prav zaradi te odsotnosti se EU pogostokrat znajde v osamljenem položaju. Vendar pa to ne sme biti izgovor za EU, ki bi morala vložiti vse politične napore v pripravo poenotene, povezanega vodstva, ter s tem premagati nasprotujoče geografske bloke, ki jih je mogoče pogosto opaziti znotraj njega.

Opraviti je treba še veliko dela za večjo avtoriteto in verodostojnost HRC, ter s tem preprečiti nekaterim vladam, da se še naprej izogibajo svojim dolžnostim v mednarodnih krogih. Zato močno podpiram novo analizo, na podlagi katere bi bilo mogoče pripraviti spremembe, prav tako pa bi rad potrdil, da je krepitev HRC ključni mejnik na poti civilizacije, ki jo je EU vedno podpirala.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem za poročilo gospe Andrikiene o prihodnosti Sveta ZN za človekove pravice, saj verjamem, da EU potrebuje dolgoročno strategijo o delovanju te institucije, ki mora postati glavni globalni forum za človekove pravice. Verjamem, da moramo države članice EU pokazati večjo enotnost in učinkovitost pri spodbujanju nekaterih skupnih stališč EU o človekovih pravicah.

EU mora postati globalna vodilna sila in spodbujati izvajanje strategij za varovanje človekovih pravic po vsem svetu. Večjo pozornost moramo nameniti spodbujanju človekovih gospodarskih, socialnih in kulturnih pravic, saj imajo revščina, nazadovanje ter nizka raven izobrazbe in kulture številne negativne vplive na prebivalstvo.

Da bi pridobila širšo podporo glede svojih stališč, mora EU vzpostaviti mehanizme, ki gradijo na zavezništvu, in začeti s prirejanjem rednih srečanj o posameznih vprašanjih z vsemi demokratičnimi državami na drugih celinah. Za države je prav tako ključnega pomena, da na mednarodne forume pošljejo strokovnjake z znanjem na ustreznih področjih, dejstvo, ki je povsem upravičeno vedno znova poudarjeno v poročilu gospe Andriksen.

Philip Claeys (NI), Koenrad Dillen (NI), v pisni obliki. – (NL) Glasoval sem proti temu poročilu, saj Sveta ZN za človekove pravice ni mogoče v nobenem primeru šteti za zakonito institucijo. Zame je nesprejemljivo, da države kot so Kuba, Savdska Arabija, Egipt, Pakistan, Jordanija in številni afriški režimi izdajajo resolucije, ki obsojajo stanje človekovih pravic v drugih državah. Zaradi prisotnosti političnih ali verskih odpadnikov v teh državah je ta institucija le slaba šala.

Dragoş Florin David (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Glasoval sem za predlog resolucije Evropskega parlamenta, ker je spoštovanje, spodbujanje in zagotavljanje univerzalnosti človekovih pravic sestavni del pravnega reda Evropske unije in je eno izmed temeljnih načel EU. Prav tako sem glasoval zanj, ker je organizacija Združenih narodov in v njenem okviru UNHRC ena izmed najprimernejših organizacij za reševanje celovitih vprašanj, povezanih s človekovimi pravicami in izzivi v humanitarnem sektorju. Verjamem, da so človekove pravice in demokracije ključni elementi pri zunanjih odnosih in zunanji politiki EU.

Neena Gill (PSE), v pisni obliki. – Predsednik, z veseljem sem glasovala za poročilo gospe Andriksen o Svetu Združenih narodov za človekove pravice, saj pozdravljam dejstvo, da ima ta agencija veliko večje pristojnosti, kot njena predhodnica, Komisija ZN za človekove pravice. Komisija je bila na zelo slabem glasu zaradi nekaterih njenih držav članic, v katerih vlada zelo dvomljivo stanje na področju človekovih pravic.

Za večjo kredibilnost Sveta je ključnega pomena reden skrben nadzor stanja na področju človekovih pravic držav članic. To bo še posebej pomembno v naslednjem krogu skrbnega pregleda, ki bo vključeval Rusijo, Kubo, Savdsko Arabijo in Kitajsko.

Dobrodošle so tudi določbe v poročilu, ki so namenjene ocenjevanju usklajevanja teh vprašanj med EU in državami članicami. Ključnega pomena je, da EU, organizacija, katere poslanstvo temelji na človekovih pravicah, sodeluje z večnacionalnimi partnerji, kot so ZN, s podobnimi idejami o doseganju večjega sodelovanja. Sodelovanje je ključnega pomena pri zagotavljanju, da človekove pravice ne bodo več drugotnega pomena za zunanjo politiko zaradi gospodarskih ali strateških razlogov.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) To poročilo razkriva določeno mero nezadovoljstva Evropskega parlamenta s Svetom ZN za človekove pravice (UNHRC), saj so države članice EU v „številčni manjšini“, kar po njegovem mnenju „resno ogroža sposobnost EU, da bi vplivala na dnevni red UNHRC“ in možnost zagotavljanja zelene vloge „vodilne sile“.

Ta arogantna drža temelji na nesprejemljivem poskusu vsiljevanja EU, kot modela na področju človekovih pravic, predvsem ker je iz dejstev jasno razvidna njena hinavska politika človekovih pravic, kar izhaja tudi iz sokrivde Evrope v zvezi z Izraelom – vzdržan glas o resoluciji UNHRC o Palestini.

Poročilo je polno nasprotij, saj „obžaluje razdeljenost UNHRC na regionalne bloke“, istočasno pa navaja, da podpira obstoj „usklajenega, skupnega stališča v UNHRC“ s strani EU. Ali ne gre tudi v tem primeru za politiko blokov, ali pa je politika blokov slaba le v primeru, kadar ni v korist EU?

V nasprotju z EP ne menimo, da je „obžalovanja vredno“, da Združene države niso zastopane v UNHRC, prvič zaradi njihovih nenehnih kršitev človekovih pravic in mednarodnega prava, pa tudi zato, ker niso vložile svoje kandidature, da bi se izognile ponižanju ob neizvolitvi. Vsi vemo zakaj ...

Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) To poročilo vsebuje presenetljivo veliko število razumnih stališč glede na to, da ga je pripravil Odbor za zunanje zadeve. Kot ena izmed pozitivnih stvari je navedeno stališče, da je dobro, da se države članice EU vse pogostejše odločajo spregovoriti v lastnem imenu in ne dopustijo, da bi predsedstvo EU govorilo v imenu vseh držav. Tovrstne izjave so zelo redke in jih pozdravljam.

Na žalost je pozitivnih elementov zelo malo. Enega izmed najspornejših besedil lahko najdemo v uvodni izjavi H, kjer se pritožuje nad „vztrajno željo držav članic, da bi pri Združenih narodih delovale neodvisno“. Nenazadnje je „ena država, en glas“ eden izmed temeljev Združenih narodov. Odbor za zunanje zadeve prav tako obžaluje vse večjo razdeljenost UNHRC na regionalne bloke. Presenetljivo pa je, da so nekateri regionalni bloki – na primer EU – zaželeni.

Evropski parlament ni, ne more in ne sme biti jamstvo, da človekove pravice v svetu niso kršene. To je na primer razvidno iz izjav, ki so jih podali nekateri poslanci tega Parlamenta glede homoseksualnosti. Čeprav je podlaga poročila verjetno dobra, sem na današnjem glasovanju glasoval proti.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) EU trdi, da človekove pravice in demokracija predstavljajo temelj pri zunanjih odnosih. Ta parlament poziva EU, naj pri ratifikaciji sporazumov posveti pozornost verodostojnosti vprašanj o človekovih pravicah. Vendar pa je tudi verodostojnost EU izginila. Za to so poskrbeli preleti organizacije CIA, neukrepanje v primeru mučenja v zaporih s strani Združenih držav in njeno izigravanje mednarodnega prava – v primeru krize na Kosovu.

Kako lahko skupnost, ki trdi, da tako zelo spoštuje demokracijo, zavrača izide referendumov, ponavlja glasovanje vse dokler ne pride do želenega izida in kaznuje države članice za izide glasovanj? Če bi bila EU res tako zaskrbljena glede spoštovanja pogosto omenjene skupnosti vrednot, bi že zdavnaj prekinila pristopna pogajanja s Turčijo, če ne prej, pa vsaj takrat, ko je začela s hujskanjem k vojni. Namesto da bi si prizadevala za spodbujanje človekovih pravic in pravic ljudi ter skupnih vrednot, EU vsako leto zapravi približno 15 milijonov EUR za nepotrebno Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (FRA)

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), v pisni obliki. – Glasoval sem za poročilo o razvoju Sveta ZN za človekove pravice, ker trdno verjamem, čeprav pri tem ne zanikam nespornih dosežkov in prizadevanj za povečanje verodostojnosti in ravni varstva človekovih pravic, da je mogoče delovanje tega organa v prihodnje še izboljšati.

Istočasno verjamem, da mora Evropska unija še naprej igrati aktivno, vidno vlogo pri vzpostavitvi in delovanju Sveta EU.

Prav tako cenim dejstvo, da poročilo poziva Evropsko unijo, naj ponovno potrdi in brani načela univerzalnosti, nedeljivosti in neodvisnosti človekovih pravic.

Luís Queiró (PPE-DE), v pisni obliki. – Če naj bodo Združeni narodi in številne agencije in organizacije, ki so z njimi povezane, po svoji naravi ogledalo sveta, je popolnoma normalno, da odsev ne prikazuje naših želja ali tistega, kar bi radi dosegli. Ti pomisleki so potrebni v povezavi z razpravo o Svetu Združenih narodov za človekove pravice.

Pri razpravi in odločanju z glasovanjem o človekovih pravicah v svetu z državami, ki teh pravic ne upoštevajo, lahko pričakujemo nenavadne izide. Tu ne gre le za vprašanje legitimnosti. Predvsem gre za vprašanje jezika. Za katere ocenjevalne standarde o človekovih pravicah lahko domnevamo, da jih vlade Libije ali Zimbabveja delijo z demokratičnimi državami, ki odgovarjajo svojim državljanom? Za nobene, seveda. Vendar diplomacija obstaja predvsem zaradi tega, da omogoča dialog med tistimi, ki govorijo različne jezike. Med enakimi posredovanje ni potrebno.

Zaradi tega potrebujemo politiko, ki bo pozivala k in spodbujala obstoj mest, namenjenih dialogu. Sicer pa ne morem verjeti, da bi lahko nekaj, kar je odločeno v takšnem kontekstu, postalo standard naših vrednot in dejanj.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospe Andriksen o razvoju Sveta ZN za človekove pravice in vlogi EU. Evropsko stališče znotraj Sveta je ključnega pomena.

EU, katere temelj zunanjih odnosov predstavljajo človekove pravice in demokracija, predvsem pri delovanju znotraj mednarodnih organizacij za človekove pravice, je od vsega začetka zavezana, da bo ohranila aktivno in vidno vlogo pri vzpostavitvi in delovanju Sveta za človekove pravice, s ciljem ohranjanja najvišjih standardov na področju človekovih pravic, in sicer z oblikovanjem ali sodelovanjem pri oblikovanju besedil standardov.

Zato pozdravljam predlog gospe Andriksen za preučitev ukrepov, ki jih lahko EU sprejme, da bi povečala svoj vpliv v Svetu za človekove pravice in mu hkrati dala nov zagon, da bi tako postal učinkovitejši organ.

Andrzej Jan Szejna (PSE), v pisni obliki. – (PL) 15. marca 2006 je generalna skupščina ZN sprejela resolucijo, s katero Svet Združenih narodov za človekove pravice, mednarodno podporno telo za spodbujanje in varstvo človekovih pravic, nadomesti Komisijo ZN za človekove pravice.

Poleg spremembe imena so bili uvedeni tudi novi mehanizmi in postopki, ki dajejo Svetu Združenih narodov za človekove pravice več pristojnosti.

Namen poročila je oceniti dosežke Sveta in primerjati pričakovanja z rezultati. Predvsem pa poskuša izpostaviti morebitne izboljšave pri njegovem delovanju.

Ne pozabimo, da demokracija in človekove pravice predstavljajo temelje, na katerih deluje Evropska unija v mednarodnem prostoru. Evropska unija je zavzela zelo vidno vlogo in aktivno sodeluje v mednarodnih organizacijah za človekove pravice, prav tako pa je tudi zelo aktivna pri imenovanju Sveta za človekove pravice. Sodelovala je pri pripravi besedil, kot so konvencije in resolucije, ki postavljajo standarde za varstvo človekovih pravic.

Na žalost Evropska unija pogostokrat ni sposobna vnaprej predvideti problemov (predvsem zaradi zamudnih postopkov, ki so včasih potrebni za pripravo skupnih stališč) in prevzeti vodstva na področju pobud, povezanih s človekovimi pravicami.

Charles Tannock (PPE-DE), v pisni obliki. – S svojimi kolegi iz britanske konzervativne stranke podpiramo delo ZN in Sveta ZN za človekove pravice. Zavedamo se, da so za izboljšanje stanja na področju človekovih pravic po svetu potrebne dodatne reforme Sveta.

Strinjamo se s tem, da si države članice EU prizadevajo za zблиžanje stališč v Svetu, vendar pri tem izpostavljamo, da mora vsaka izmed teh držav zagovarjati svoje lastne nacionalne interese in stališča.

Naša podpora temu poročilu ne pomeni tudi podpore odstavku v poročilu (odstavek 56), ki poziva k izvajanju Resolucije ZN o moratoriju na smrtno kazen. Smrtna kazen je za vsakega konzervativnega poslanca v Evropskem parlamentu predmet vesti.

– **Poročilo: Marco Cappato (A6-0459/2008)**

Alessandro Battilocchio (PSE), v pisni obliki. – (IT) Glasoval sem za poročilo. Zaradi bližajočih se volitev moramo volivcem zagotoviti vsa orodja, ki jih potrebujejo za dostop do dokumentov Evropskega parlamenta. Sočasno s tem, ko od volivcev pričakujemo, naj zaupajo tem institucijam, moramo storiti vse, da bi odpravili obstoječe ovire v zvezi s preglednostjo in dostopnostjo.

Zato verjamem, da mora biti tudi volivcem zagotovljena možnost preverjanja dejavnosti, sodelovanja in prisotnosti poslancev Evropskega parlamenta pri parlamentarnem delu, in sicer v absolutnih, relativnih in odstotnih vrednostih, in da je prav tako treba olajšati dostop do podatkov o nadomestilih in izdatkih poslancev. Upam, da bo vse to mogoče doseči do konca tega parlamentarnega mandata.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), v pisni obliki. Pravica do dostopa do dokumentov, ki jih hranijo Parlament, Svet in Komisija, je temeljna pravica vseh državljanov in prebivalcev Evropske unije (v skladu s členoma 254 in 255 Pogodbe EU).

Rad bi izpostavil en vidik. Verjamem, da je objavljanje delovnega gradiva evropskih institucij le prvi korak, saj evropski državljani ne razumejo postopkov, ki jih uporabljamo, in ne bodo mogli najti informacij, ki jih potrebujejo. V zvezi s tem se strinjam s kolegom, ki predlaga vzpostavitev enotnega evropskega portala za dostop do vseh dokumentov, ki bo zasnovan tako, da ga bodo lahko razumeli vsi uporabniki. Ta portal naj bi predstavljal informacije na dostopen, poenostavljen način, da bi ga lahko uporabljali vsi evropski državljani brez kakršnih koli problemov. Takšne tehnične rešitve vsekakor obstajajo in upam, da bo mogoče najti finančna sredstva za vzpostavitev tega portala.

Glasoval sem proti poročilu, čeprav je splošni okvir primeren, vendar so nekateri vidiki, ki jih je predlagal moj kolega, nesprejemljivi.

Philip Claeys (NI), v pisni obliki. – (NL) Ker se zavzemam za kar največjo odprtost vseh institucij EU, sem odločno glasoval za to poročilo. Dobro je, da so bile različne evropske institucije resno opozorjene. Evropski svet sprejema večino političnih odločitev in razpravlja o zelo pomembnih in spornih vprašanjih. Prav tako je nesprejemljivo in obžalovanja vredno, da Svet v času sprejemanja odločitev ne sme dovoliti objave točnih stališč različnih nacionalnih delegacij. Tudi Parlament bi moral poskrbeti za svoje delovanje in zagotoviti kar največjo možno odprtost na vseh področjih svojega delovanja.

Esther De Lange (PPE-DE), v pisni obliki – (NL) Obrazložitev glasovanja na zahtevo delegacije CDA v Evropskem parlamentu v zvezi s poročilom gospoda Cappata o dostopu do dokumentov.

Danes se je delegacija CDA v Evropskem parlamentu vzdržala glasovanja o poročilu o dostopu do dokumentov. Ne zaradi tega, ker nas bi motila preglednost. Zagovarjamo preglednost in demokratičen

nadzor. Bivša poslanka v Evropskem parlamentu, gospa Majj-Weggen, se ni že od samega začetka zamenjavala za zakonodajno Skupnost.

Glasovanja smo se vzdržali, ker poročilo gospoda Cappata vsebuje preveč netočnosti, nepravilno zapisanih stvari in preveč poenostavljenih izjav. Menimo, da bi morala biti dostopnost do dokumentov Sveta zagotovljena, vendar pa obstaja jasna razlika med dokumenti v zakonodajnih in ostalih postopkih. Poročevalec pa med tema dvema postopkoma ne razlikuje. Prav tako nas skrbi veliko administrativno breme, ki bi ga prinesla priporočila v poročilu gospoda Cappata.

Poročila nismo mogli sprejeti zaradi netočnih in nejasnih izjav. Ker smo želeli podpreti načelo preglednosti in demokratičnega nadzora, smo se na koncu vzdržali glasovanja.

Koenraad Dillen (NI), v pisni obliki. – (NL) Glasoval sem za to poročilo. S tem ni nič narobe. Čeprav pozdravljamo dejstvo, da so nekatere izmed evropskih institucij deležne hudih kritik, bi rad dodal pripombo. Glede na to, da je Evropski svet na čelu in sprejema odločitve o zelo pomembnih in spornih vprašanjih, je nesprejemljivo, da Svet v času sprejemanja odločitev ne bi smel dovoliti objave točnih stališč različnih nacionalnih delegacij. Prav tako je res, da bi moral Parlament poskrbeti za svoje delovanje in zagotavljati kar največjo možno odprtost na vseh področjih svojega delovanja, preden žuga ostalim.

Avril Doyle (PPE-DE), v pisni obliki. – Trenutni samoiniciativni predlog gospoda Marca Cappata zahteva, da Parlament sprejme poročilo o izvajanju Uredbe 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov, ki jih hranijo Parlament, Komisija in Svet pri izvajanju svojih zakonodajnih funkcij.

Čeprav popolnoma podpiram izboljšanje preglednosti v evropskih institucijah, obstajajo v uredbi tri glavne točke, za katere menim, da jih moramo še dodatno preučiti.

(1) Pomembno varovanje zaupnosti stranka-odvetnik ni dovolj zaščiteno, kot je navedeno v sodbi o zadevi Turco, na katero se poročilo sklicuje v uvodnih odstavkih, zato njegovega izvajanja ni mogoče podpreti.

(2) Z odpravo soglasja, potrebnega za objavo dokumentov, posredovanih institucijam EU, so lahko prizadeti tudi posamezni procesi, pri katerih nacionalne vlade sprejmejo odločitve, in

(3) Ta priporočila na ravni EU ne upoštevajo različnih pristopov, ki se nanašajo na svobodo informiranja v državah članicah.

Potrebna je določena stopnja zaupanja, da bi bilo mogoče zagotoviti popolne in poštene politične razprave med političnimi skupinami, objavljanje takšnih mnenj pa lahko ima več negativnih kot pozitivnih posledic. Možnost omejene izmenjave, ki bi nadomestila živahno razpravo, ne pomeni nič dobrega za naše demokratične institucije.

(Obrazložitev glasovanja je bila skrajšana v skladu s členom 163(1))

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), v pisni obliki. – (FR) Vsakdo, ki pozna skrivnosti Evropske komisije, Evropskega parlamenta in Evropskega sveta, se dobro zaveda, da za povprečnega državljana dostop do informacij institucij Evropske unije še naprej pomeni pot, polno preprek. Za to obstaja več razlogov.

Ne gre samo za vprašanje velikega števila izdanih dokumentov in nešteti obrazcev, v katerih so objavljeni (poročila, mnenja, resolucije, direktive, uredbe in tako naprej), ampak tudi za premajhno poenostavitev in jasnost registrov in spletnih strani institucij ter za premajhno preglednost in komunikacijo.

To poročilo utemeljeno predlaga rešitev tovrstnih problemov z zagotavljanjem večje preglednosti evropskih institucij.

To je del širšega vprašanja povečevanja vloge, ki jo imajo državljani Unije, in sicer na način, da ti vplivajo na zadeve in jih razumejo. Prebivalci Evrope ne marajo biti načrtno izključeni iz procesa sprejemanja odločitev, ki neposredno vplivajo na njihova vsakdanja življenja in v zvezi s katerimi nimajo pravice do pregleda ali nasprotovanja. Ob redkih priložnostih, ko je bilo njihovo mnenje mogoče slišati na referendumih, so se odrekli svojim voditeljem in bruseljski birokraciji, ki je slepa, gluha in se ne odziva na njihove potrebe in želje.

Zagotavljanje večje preglednosti v evropskih institucijah je prvi korak k novi Evropi, Evropi ljudi in Evropi suverenih narodov.

Jörg Leichtfried (PSE), v pisni obliki. – (DE) Glasoval sem za letna poročila o poenostavljenem dostopu do dokumentov institucij EU.

Nobenega dvoma ni, da mora biti zagotovljen enostavnejši dostop do različnih dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Državljeni Evropske unije ne smejo imeti občutka, da so izključeni iz procesa delovanja in glasovanja institucij EU. Poleg tega imajo vso pravico, da so obveščeni o vseh možnih stvareh.

Vendar pa moramo preučiti možnost, ali bi bilo treba objavljeno gradivo omejiti in tako preprečiti, da bi ljudje izgubili pregled. Prvič, nihče ne želi biti preobremenjen s podatki, in drugič, še naprej moramo spoštovati zasebnost osebja, saj se pogosto zgodi, da zaradi varstva podatkov obstaja veliko število podrobnosti, ki na splošno niso na voljo niti drugim institucijam, vključno z nacionalnimi.

Luca Romagnoli (NI), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za poročilo gospoda Cappata o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije.

Za Evropsko unijo je zelo pomembno, da imajo državljani občutek dostopnosti do institucij Skupnosti. To lahko dosežemo le z dostopom javnosti do dokumentov treh ustanov. Zato se popolnoma strinjam s poročevalcem, ko navaja, da moramo pozvati institucije in države članice EU k spodbujanju skupne administrativne kulture, ki je pregledna in temelji na načelih, izpostavljenih v členu 41 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, sodni praksi Sodišča Evropskih skupnosti, priporočilih evropskega varuha človekovih pravic in najboljših praksah držav članic.

Pozdravljam pobudo gospoda Cappata, ker verjamem, da je za izboljšanje in pospešitev procesa vključevanja zagotavljanje informacij javnosti zelo pomembna naloga glede na probleme v zvezi z odsotnostjo italijanskih poslancev v Evropskem parlamentu.

Andrzej Jan Szejna (PSE), v pisni obliki. – (PL) Pogodba o Evropski uniji določa, da morajo biti preglednost in vse tesnejše povezave med narodi Evrope prednostne naloge in da se morajo odločitve sprejemati čim bolj odprto in ob čim večji vpletenosti državljanov. Preglednost omogoča državljanom, da tesneje sodelujejo v postopku odločanja, in zagotavlja, da je administracija deležna večje legitimnosti ter je učinkovitejša in bolj odgovorna državljanu v demokratičnem sistemu.

Sodba sodišča v zadevi Turco bo imela velike posledice na preglednost in dostopanje do dokumentov evropskih institucij, ki obravnavajo zakonska vprašanja.

Sodba potrjuje, da je treba pozornost nameniti zadevnemu načelu in da se mora uporabljati v vseh institucijah Skupnosti, ter (kar je zelo pomembno) da mora biti možnost odstopanja opredeljena zelo ozko in ocenjena za vsak primer posebej z vidika dejstva, da prevlada javni interes – odprtost. Odprtost povečuje zaupanje v institucije, saj omogočajo odprto razpravo.

Sodišče je navedlo, da zavrnitev dostopa do dokumentov v tem primeru ne more predstavljati podlage za splošno zahtevo, da so pravna mnenja o zakonodajnih vprašanjih podvržena zaupnosti.

Thomas Ulmer (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) To poročilo sem zavrnil. Zahteve, ki iz njega izhajajo, močno presegajo tisto, kar jaz razumem pod preglednost. Nevarna se mi zdi celo objava seznama navzočih poslancev v Evropskem parlamentu in seznama glasovanja brez obsežnih dodatnih pojasnil. Moja evidenca kaže zelo pogosto prisotnost, zaradi tega nisem sumljiv. Prav tako je pomembno, da ohranimo pravno varstvo za poslance Evropskega parlamenta. Evropa bi lahko za začetek povečala preglednost z objavljanjem javnih sej Sveta in Komisije, preden od poslancev v Evropskem parlamentu zahteva, da se izpostavijo. Poleg tega mora med institucijami v obdobju težkih pogajanj vladati zaupnost.

Anna Záborská (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) EU je na podlagi izkušenj držav članic začela spoznavati „pravico dostopa do dokumentov“ in „pravico do informacij“, ki izhajata iz načel demokracije, preglednosti, javnega interesa in odprtosti.

Evropski parlament je prepričan, da dostop običajnih državljanov do informacij o institucijah EU sproža probleme zaradi pomanjkanja učinkovitih medinstitucionalnih politik o preglednosti in k državljanom usmerjene komunikacije.

Zaradi večje preglednosti morajo institucije EU spoštovati načelo večjezičnosti. V letu 2008 sem v zvezi s tem vprašanjem predstavil pisno izjavo Evropskega parlamenta. EU deluje v vseh nacionalnih jezikih in ne le v enem jeziku ali zbirki jezikov, za katero se je lahko odločila in ki jih mogoče ne razume znaten delež naših državljanov.

Prevajanje zakonodajnih, političnih in administrativnih dokumentov omogoča EU, da izpolnjuje svoje pravne obveznosti, istočasno pa sistem večjezičnosti pomaga pri povečevanju preglednosti, legitimnosti in učinkovitosti Unije. To pomaga pri ustrezni pripravi na volitve v Evropski parlament, ki bodo potekale junija 2009.

Zato pozivam institucije EU, da v proračunu EU za leto 2009 zagotovijo sredstva, ki so potrebna za kritje primanjkljaja na delovnih mestih za uradne prevajalce v institucijah EU; EP poziva institucije EU, da nemudoma prevedejo vse zakonodajne, politične in administrativne dokumente, pripravljene v tem parlamentarnem mandatu v vse uradne jezike EU, da bi tako državljanom omogočili spremljanje političnega dela, ki ga opravljajo vse institucije.

Na ta način lahko res prispevamo k večji preglednosti za naše državljane.

6. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

(Seja je bila prekinjena ob 13.55 in se je nadaljevala ob 15.00)

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

7. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

8. Razmere na Bližnjem vzhodu/Gaza (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o razmerah na Bližnjem vzhodu/območju Gaze.

Z veseljem pozdravljam predsednika Sveta, češkega ministra za zunanje zadeve, gospoda Karla Schwarzenberga, ki mora danes odpotovati v Južno Afriko. Prejšnje predsedstvo je zagotovilo, da bo na mestu njihovega ministra za zunanje zadeve sedel zastopnik, zaradi tega še posebej cenimo vašo prisotnost, gospod Schwarzenberg. Prisrčno dobrodošli!

Prav tako smo veseli, da je prisotna – kot skoraj vedno – komisarka Benita Ferrero-Waldner. Kot veste, komisarka prav tako zelo dobro pozna probleme konflikta na Bližnjem vzhodu in je tudi sama, tako kot gospod Schwarzenberg, že potovala na to območje. Tudi vam želim toplo dobrodošlico, komisarka.

Karel Schwarzenberg, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, zahvaljujem se vam za besedo v tej pravočasni razpravi o dramatičnih razmerah na Bližnjem vzhodu.

Vse od začetka izraelskega vojaškega posega v območje Gaze 27. decembra smo bili priča hitremu slabšanju razmer na vseh ravneh. Humanitarne posledice te operacije so za prebivalstvo v Gazi dramatične. Od začetka operacije je bilo ubiti prek 900 Palestincev, od tega približno 30 % žensk in otrok. Globoko smo pretreseni zaradi civilnih žrtev in to smo v izjavah predsedstva tudi večkrat povedali. Evropska unija obžaluje nenehne sovražnosti, ki imajo za posledico visoko število civilnih žrtev in vsem družinam žrtev želimo izraziti iskreno sožalje.

Še posebej smo zaskrbljeni glede incidentov, kot je napad na šolo Združenih narodov v Jabaliji in streljanje na humanitarne konvoje, kjer je umrlo več humanitarnih delavcev. Glede na podatke Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti je bilo ranjenih več kot 4 200 Palestincev. Po ocenah agencije Združenih narodov je bilo od izbruha nasilja razseljenih približno 28 000 ljudi. Veliko število teh ljudi se je zateklo v zaklonišča; preostali po notranjosti razseljeni ljudje so se namestili pri sorodnikih.

Največje humanitarne potrebe so povezane z velikim številom ranjenih in preobremenjenimi zdravstvenimi ustanovami, medtem ko razseljeni ljudje in družine gostiteljice potrebujejo posebno pomoč v obliki hrane, zavetja, vode in drugih stvari. Ker je bil vodovodni sistem močno poškodovan in ga je treba nujno popraviti, prebivalstvo v Gazi skoraj nima dostopa do čiste pitne vode. Zato je zagotavljanje pitne vode nujno potrebno.

Veliko pomanjkanje hrane je opazno pri celotnem prebivalstvu. Od 4. novembra prejšnjega leta dalje osebju tujih nevladnih organizacij ni dovoljen vstop v Gazo, da bi ustrezno dostavljalo in spremljalo humanitarno pomoč. Od začetka vojaških operacij se je povečalo tudi število tovornjakov, ki vstopajo v Gazo. Trenutno

povprečno število 55 tovornjakov je premalo v primerjavi s potrebnim številom vsaj 300 tovornjakov dnevno, da bi bilo mogoče zadovoljiti potrebe 80 % prebivalstva, ki je postalo odvisno od pomoči.

Evropska unija že od vsega začetka tesno spremlja te tragične dogodke. Tri dni po začetku operacije so se zunanji ministri srečali na izrednem zasedanju v Parizu, da bi se pogovorili o razmerah. Strinjali so se o potrebi po takojšnji in trajni prekinitvi ognja in takojšnji humanitarni akciji za pospešitev mirovnega procesa. Namen vrha je bil predvsem zaustavitev nasilja in blaženje humanitarne krize. Predsedstvo je na Bližnjem vzhodu vodilo diplomatsko misijo. Trojka ministrov EU je bila v regiji od 4. do 6. januarja in opravila pogovore v Egiptu, v Izraelu, s palestinskimi oblastmi in v Jordaniji. Visoki predstavniki so obiskali tudi Sirijo, Libanon in Turčijo.

Prišlo je do prvih osnutkov za rešitev krize. Najprej mora priti do brezpogojne zaustavitve raketnih napadov Hamasa na Izrael in končanja izraelske vojaške akcije, da bi tako bilo mogoče zagotoviti redno oskrbo s humanitarno pomočjo in ponovno vzpostaviti javne storitve in nujno potrebno zdravstveno oskrbo. Šestmesečna zaustavitev ognja, ki je potekla 19. decembra, ni bila popolna. Izrael je bil tarča nenehnega raketnega obstreljevanja, prav tako pa so se v Izraelu zavedali, da se sovražnik oskrbuje še z močnejšim orožjem. Gaza je utrpela hudo gospodarsko blokado, ki je popolnoma spodkopala njen gospodarski razvoj.

Da bi lahko zagotovili trajno prekinitev ognja, moramo iskati občutljiv sporazum, ki bo vključeval prekinitev raketnih napadov in ponovno odprtje mejnih prehodov. Trajna rešitev se mora nanašati na tunele vzdolž meje, predvsem vzdolž filadelfijske poti, da bi tako bilo mogoče preprečiti tihotapljenje orožja. Pripeljati mora do načrtnega in nadziranega odpiranja vseh mejnih prehodov, kar bi omogočilo gospodarski razvoj Gaze.

Verjamemo, da je namestitev mednarodnih misij, katerih naloga bi bila spremljanje izvajanja prekinitve ognja in delovanje kot povezava med obema stranema, lahko koristna. V zvezi s tem je Evropska unija pripravljena vrniti svoje opazovalce na prehod Rafa, Misijo EU za pomoč na meji pa razširiti tako glede obsega, kot tudi vsebinsko. Izrael je pristal na dnevno premirje, ki bo omogočalo oskrbo Gaze z nujno potrebno hrano, gorivom in zdravili. Vendar pa bi le popolno in takojšnje premirje omogočilo oskrbo in razdelitev velikih količin humanitarne pomoči, ki jo Gaza nujno potrebuje, in ponovno vzpostavitev osnovne oskrbe. Izrael mora zagotoviti neoviran in varen dostop humanitarne pomoči in drugih osnovnih sredstev za oskrbo, vključno s hrano, zdravili in gorivom, do palestinskega civilnega prebivalstva na območju Gaze, prav tako pa tudi varen prehod civilnih oseb in humanitarnega osebja na območje Gaze in z njega.

Vendar pa za vzpostavitev miru v regiji ne bo zadostovala niti trajna in celovita rešitev v Gazi. Soočiti se moramo s širšimi in zapletenejšimi izzivi. Potrebujemo novo strategijo vključevanja, ki obravnava palestinske notranje politične razmere, kot tudi obnovev mirovnih pogajanj, ki so bila prekinjena zaradi krize v Gazi. Bolj kot kadar koli poprej sta potrebna palestinska sprava in vladni predstavnik, ki zastopa prizadevanja Palestincev. Zato podpiramo prizadevanja Egipta pri posredovanju v skladu z resolucijami Arabske lige z dne 26. novembra 2008.

Kot je bilo izpostavljeno v sklepih Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose decembra 2008, je Evropska unija pripravljena podpreti vsako stabilno palestinsko vlado, ki bi sledila politikam in ukrepom, ki odražajo načela četverice. Evropska unija poudarja potrebo po vzpostavitvi pravičnega, trajnega in celovitega miru na Bližnjem vzhodu in poziva k obnovitvi palestinsko-izraelskih pogajanj ter k reševanju vseh odprtih vprašanj v izraelsko-palestinskem sporu, vključno z vsemi temeljnimi vprašanji.

Trajna in celovita rešitev bo odvisna od pravega napredka mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu. Obe strani si bosta morali močno prizadevati za doseganje celovitega miru, ki bo temeljil na viziji regije, kjer dve demokratični državi, Izrael in Palestina, živita druga ob drugi v miru, znotraj varnih in priznanih meja.

Najnovejši izbruh nasilja na Bližnjem vzhodu ni zmanjšal le možnosti za mirno rešitev konflikta med Izraelom in Palestino. Ne smemo zanemariti politične škode, ki jo povzroča bojevanje, tako z vidika regionalne polarizacije in radikalizacije, kot tudi z vidika dodatne diskreditacije zmernih sil. Le trajna palestinska država bo prinesla varnost v regijo, ki že predolgo trpi. To je predvsem v interesu Izraela in njegovih sosednjih držav. Zato je nujno treba sprejeti ukrepe za zmanjšanje škode, ki jo je povzročilo vojaško posredovanje, da bi s tem bilo mogoče najti nepristranski rezultat pogajanj.

(Aplavz)

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, mislim, da smo vsi upali na boljši začetek leta 2009. Na žalost smo priča hudemu in groznemu konfliktu v Gazi, ki sedaj traja že tri tedne.

To je razlog za veliko zaskrbljenost. Včeraj smo se o tem pogovarjali na srečanju z Odborom za zunanje zadeve, Odborom za razvoj in tistimi poslanci Evropskega parlamenta, ki so bili ob koncu tedna v Gazi.

Predsednik sveta je že omenil grozno statistiko mrtvih in ranjenih, ki pa je z vsakim novim dnevom še slabša. Vse več je dokazov o žrtvah, ki so utrpeli hude opekline, organizacije za pomoč pa poročajo, da prebivalstvu močno primanjkuje hrane, goriva in zdravil, da ne govorimo o uničenih hišah in infrastrukturi.

Vendar pa je tudi Izrael utrpel izgube, saj je Hamas na njegovo ozemlje izstrelil več sto raket, katerih tarča je bilo civilno prebivalstvo. Vojne imajo vedno za posledico hudo trpljenje ljudi in tudi ta vojna ni nobena izjema. Zaradi tega poleg takojšnjega uničujočega vpliva močno zmanjšuje možnosti za mir, ogroža pobudo Arabske lige in lahko ima zelo negativne posledice na stabilnost celotne regije.

Na hitro bi rada izpostavila diplomatske aktivnosti, ki smo jih opravili skupaj, da bi pripomogli h končanju tega konflikta, nato pa bi se dotaknila še srednjeročnih in dolgoročnih izzivov. Aktivni smo že od prvega dne dalje, kar je pomembno. Zavedamo se, da nismo glavni akter na Bližnjem vzhodu, vendar smo bili in smo pomemben akter. Zato je bilo, kot odgovor na izbruh krize, nujno zasedanje zunanjih ministrov EU v Parizu 30. decembra 2008 zelo pomembno pri pripravi predlogov – Pariška deklaracija – za končanje tega konflikta, ki smo jih potem uporabili v naši delegaciji in pri obisku Bližnjega vzhoda.

Obstajajo trije elementi. Pariška deklaracija je predvsem pozvala k zaustavitvi ognja, vključno z brezpogojno zaustavitvijo raketnih napadov Hamasa na Izrael, pa tudi k zaustavitvi izraelske vojaške akcije. Razen k zaustavitvi ognja smo pozvali tudi k trajnemu in normalnemu odprtju vseh mejnih prehodov, kot je določeno v sporazumu o gibanju in dostopu, sklenjenem leta 2005. Izrazili smo pripravljenost na ponovno vzpostavitev misije EU za pomoč na meji (BAM) v Rafi, da bi tako omogočili ponovno odprtje, prav tako pa smo izjavili, da smo pripravljeni preučiti možnost razširitve pomoči na druge mejne prehode, pod pogojem, da bodo izpolnjene naše varnostne zahteve.

Drugič, izpostavili smo nujne humanitarne potrebe, ki morajo biti izpolnjene. Tu smo pozvali k takojšnjemu odprtju mejnih prehodov, da bi tako omogočili dostavo nujne zdravstvene pomoči, goriva in hrane na območje Gaze, zagotovili dostop humanitarnih delavcem in evakuacijo ranjenih.

Tretjič, ponovili smo naše stališče, da ni vojaške rešitve za ta izraelsko-palestinski konflikt, da edino pot naprej predstavlja mirovni proces, ki ga moramo nemudoma pospešiti, ko bomo dosegli trajno prekinitev ognja.

Kot ste slišali, je bila naša misija izvedena vzporedno z obiskom predsednika Sarkozyja, ki je načrtoval obisk Sirije in Libanona in ki se je potem odločil, da bo obiskal Egipt in Izrael, da bi okrepil ta prizadevanja, na osnovi naše deklaracije z dne 30. decembra 2008. Francija trenutno predseduje Varnostnemu svetu, zato je šlo za pomembno pobudo.

Pri načrtovanju smo tesno sodelovali, vključno s skupnim srečanjem v Ramali, kjer je predsednik Sarkozy predstavil svoj načrt zaustavitve ognja, kateremu smo – trojka – v določeni meri utrli pot na razpravah s ključnimi udeleženci, predvsem Egiptom in Jeruzalemom.

Ta prizadevanja so imela pozitiven medsebojni učinek in so iz Evropske unije posredovala močno, poenoteno stališče, trojka pa ni le posredovala tega stališča institucij EU, ampak je predstavljala tudi našo prisotnost. Prav tako pomemben je bil tudi obisk predsednika Sarkozyja v Siriji, ki ga je nato gospod Solana spremljal v Siriji in Libanonu, nazadnje pa še v Turčiji. Menim, da je bilo vse to potrebno.

Kot je bilo že povedano, sem posebej poudarila humanitarne razmere, prav tako pa sem pozvala k odprtju mejnih prehodov in k možnosti zaustavitve ognja za vsaj nekaj ur, da bi mednarodnim organizacijam s tem omogočili opravljanje dela. Izrael je sprejel nekatere izmed teh točk in v pogajanjih z izraelsko vlado sem prav tako zagotovila sodelovanje uradne osebe ECHO v prostorih izraelskih obrambnih sil, ki bo skrbela za usklajevanje razporejanja humanitarne pomoči z izraelskimi obrambnimi silami, kot je to potekalo v vojni z Libanom, kar se je izkazalo za močno orodje za boljše usklajevanje.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem pogumnim kolegom, ki še vedno delajo v Gazi, tistim iz UNWRA in ICRC, s katerima sodelujemo in ki sta prejela veliko naših sredstev, pa tudi številnim drugim.

(Aplavz)

Prav tako bi rada izrazila sožalje družinam tistih delavcev, ki so bili žrtve teh tragičnih dogodkov.

Komisija je prispevala veliko v sklade za takojšnjo humanitarno pomoč, v prihodnje pa smo pripravljeni storiti še več.

Kaj smo s temi pogajanja dosegli? Kot je dejal predsednik, so vsebovala ključne elemente za zadnjo resolucijo Varnostnega sveta, ki je bila nekaj dni po opravljenih pogajanjih sprejeta, Američani pa so se vzdržali. Takojšnja prekinitev ognja, zagotovilo Egipčanov, da se bo tihotapljenje orožja po kanalih končalo, odprtje mejnih prehodov za humanitarno pomoč, vključno z razporeditvijo sil – po možnosti ob mednarodnem sodelovanju in/ali varnostnih silah palestinske oblasti – za nadzor vzdolž 15 km dolgega filadelfijskega koridorja med Gazo in Egiptom.

Palestinska vlada je sprejela predlog, Izrael in Hamas pa ga preučujeta. Zelo pomembno je, da se stvari začnejo čim prej premikati. Moja zadnja informacija je, da vsi tesno sodelujejo pri tem predlogu in mogoče bomo že čez nekaj dni lahko poročali o takšni zaustavitvi ognja. Upam, da bo res tako.

Kratkoročno gledano sta na žalost tako Izrael, kot tudi Hamas najprej zavrnila resolucijo Varnostnega sveta ZN, vseeno pa upam, da bo mogoče s temi vsakodnevnimi stiki kmalu doseči sporazum. Poudariti je treba, da je imel Egipt vodilno vlogo pri neposrednih stikih s Hamasom, v zvezi s tem pa sta bila zelo pomembna tudi obisk predsednika Sarkozyja v Siriji in turška prizadevanja.

Prav tako lahko konec tega tedna pride do vrha arabskih držav v Katarju. Kot je razvidno iz teh intenzivnih diplomatskih prizadevanj, bomo podprli vse ustrezne akterje, ki imajo stike s Hamasom in lahko pomagajo pri zagotavljanju trajnostne rešitve, kot je navedeno v Resoluciji Varnostnega sveta ZN 1860.

Kakor hitro bo dogovorjena prekinitev ognja, bomo morali razmisliti, verjetno v obliki konference, kako oblikovati več konkretnih ukrepov za blažitev humanitarnih potreb Palestincev v Gazi. Vendar moramo jasno povedati, da vse kar bomo storili, ne sme prispevati k neprekinjenemu ciklu uničevanja in obnove, če mir ni zagotovljen.

Če bodo izpolnjeni pogoji, se lahko zgodi, da vas bom ponovno prosila za konstruktivno pomoč, kot sem to storila že v preteklosti. Veste, da je generalni sekretar Ban Ki Mun na obisku v regiji, in upamo lahko, da bo tudi on prispeval h končnemu uspehu, ki je nujno potreben za zagotovitev trajne prekinitve ognja.

Kot dolgoročna perspektiva, moramo povedati, da je trenutna ofenziva prispevala k zmanjšanju zaupanja med Palestinci in Izraelci. Vojaške operacije nikoli ne prinesejo trajnega miru; to je mogoče doseči le s političnim sporazumom. Zaradi tega mora priti do ponovnega dialoga med Izraelci in Palestinci in med Palestinci samimi.

Ko bo prišlo do prekinitve spopadov, bo zelo pomembna čim hitrejša obnovitev pogovorov, namenjenih sklenitvi trajnega miru. Tu moramo sodelovati z novo ameriško administracijo in zagotoviti, da bo podprla dvostranska pogajanja že od samega začetka. V zvezi s tem pozdravljam zavezanost kandidatke za državno sekretarko Hillary Clinton na njenem včerajšnjem zaslišanju pred senatom. Vztrajali bomo, da se vpletene strani pogajajo o vsebini in ne le o procesu in da se proces Anapolis uspešno zaključi. Ta kriza je pokazala, da je uspešen zaključek nujen bolj kot kadar koli prej.

Ključnega pomena bo tudi vprašanje palestinske sprave. Zelo malo verjetno je, da bo s to operacijo mogoče izkoreniniti Hamas. Verjetno bo iz te krize izšel vojaško oslabljen, vendar politično še močnejši. Hamasovo stališče, da se bo Abasov mandat končal 9. januarja, predstavlja naslednje vprašanje, ki je tesno povezano z reformo PLO in gibanjem Fatah. Jasno je, da je mogoče trajni mir doseči le, če bodo močne palestinske oblasti zastopale interese vseh Palestincev in da se morajo na miroljuben način zavzemati za rešitev z dvema državama

Konflikt v Gazi ima lahko na žalost negativne posledice tudi z vidika regionalne podpore mirovnemu procesu. Zaradi hudega trpljenja civilnega prebivalstva v Gazi je bil ugled Izraela skrhan pri številnih arabskih režimih, ki so podpirali mir. Izraelski voditelji in izraelsko prebivalstvo morajo razumeti, kako negativno to vpliva na njihova prizadevanja, da bi živeli v miru. Smo njihovi prijatelji in jim moramo povedati, da si prizadevamo za to. Izraelci ne smejo izgubljati časa pri vzpostavitvi miru.

To je moja prva, niti ne tako kratka analiza, in prizadevati si bomo morali za trajno zaustavitev ognja, da bi lahko tako nadaljevali in ponovno vzpostavili mirovna pogajanja ob sodelovanju nove ameriške administracije.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, v imenu skupine PPE-DE. – (ES) Gospod predsednik, po 17 dnevih bojev v Gazi so tamkajšnje posledice zelo žalostne. Najhujša pri tem je izguba človeških življenj, vključno z nedolžnimi civilisti in otroki, ki jih ni mogoče povrniti. Vendar pa ne moremo spregledati niti uničenja,

kaosa, sovraštva in maščevanja, Palestine, ki je razdeljena, vse večje moči radikalcev na račun zmernih sil in mirovnega procesa, ki je popolnoma zaustavljen.

Kot je izpostavil predsednik, je možno zmagati v vseh bitkah v vojni, vseeno pa je mogoče izgubiti najpomembnejšo bitko, bitko za mir.

Gospod predsednik, namesto prelaganja odgovornosti ali krivde na eno ali obe strani, je najpomembnejše – kot je pravkar povedala komisarka – doseči prekinitev ognja v skladu z Resolucijo ZN 1860. Kot nas je generalni sekretar Združenih narodov pravkar opozoril, morata obe strani spoštovati to resolucijo.

Prav tako je treba ublažiti strašne humanitarne in gospodarske razmere v območju Gaze, ki ji vlada – povedano v narekovajih – Hamas, organizacija, ki je na seznamu terorističnih organizacij EU. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da Hamas ni le eden izmed vzrokov za konflikt, ampak je tudi posledica strašnih okoliščin.

Gospod predsednik, moja politična skupina podpira in se zaveda prizadevanj vseh političnih skupin v tem Parlamentu, ki so podprle predlog resolucije in jo bomo jutri sprejeli. Prav tako želimo izraziti spoštovanje poslancem, ki so se udeležili pogajanj, predvsem predstavniku moje skupine, gospodu Broku, ki je imel zelo težko nalogo.

Gospod predsednik, moja skupina podpira prizadevanja Komisije in Sveta za čimprejšnjo zaustavitev ognja v sodelovanju z arabskimi državami – predvsem Egiptom – in drugimi članicami četverice.

Veliko upanja vliva včerajšnja izjava kandidatke za državno sekretarko, Hillary Clinton, pred Odborom za zunanje zadeve ameriškega senata v zvezi s pragmatično in učinkovito diplomacijo, ki temelji na dialogu.

Gospod predsednik, na koncu bi rad prešel na najpomembnejši del: Evropska unija je skupnost vrednot s poudarkom na miru. Evropska unija mora storiti vse in uporabiti vso svojo politično težo v interesu teh prizadevanj, pri tem pa ne sme dopustiti, da bi bile naše misli zmedene ali da bi naše srce postalo nedovzetno za takšne konflikte.

(Aplavz)

Martin Schulz, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, takšne razprave, kot je današnja, so za vse nas težke. Težke pa so zaradi tega, ker je Izrael prijateljska država, in mnogi izmed nas – to še posebej velja zame – se počutimo povezani s to državo z vezmi tesnega prijateljstva. Zato je še toliko pomembneje, da se s prijatelji odkrito pogovorimo o spornih temah.

Do sedaj je konflikt v 17 dneh terjal 1 000 življenj. Gre za krvavi konflikt, zaradi njega pa trpijo predvsem ženske in otroci. Obstaja resolucija ZN, ki predstavlja podlago za razglasitev takojšnje prekinitve ognja in začetek pogajanj. Popolnoma jasno je, da je mogoče konflikt rešiti le na osnovi mednarodnega prava, in dejstvo, da je treba spoštovati mednarodno pravo in mednarodno humanitarno pravo, mora biti jasno vsem demokratičnim državam, ki temeljijo na pravni državi. Pravzaprav je sramota, da moramo o tem razpravljati. Vse, kar lahko storimo, da bi premagali humanitarno krizo, je, da pozovemo k takojšnji prekinitvi ognja. V svoji resoluciji ne govorimo kar nekaj, ampak nekaj, kar je ključnega pomena za neposredno in takojšnjo prekinitev morije, stradanja in bede.

Jasno je, da ima Država Izrael pravico, da se brani. Upravičena je, da se zavaruje pred ljudmi, katerih cilj je uničiti državo. Vendar se mora demokratična država, ki temelji na pravni državi, vedno vprašati, ali so sredstva, ki jih pri tem uporablja, sorazmerna. Po moji presoji – in verjamem, da po presoji večine mojih kolegov v tem Parlamentu – sredstva niso sorazmerna.

(Aplavz z leve)

Prijateljem v Izraelu, ne glede na njihovo politično usmerjenost, moramo povedati, da se zavedamo, da Hamas ni mirovno gibanje. Vemo, da ga vodi skupina ljudi, ki z nami ne deli temeljnih vrednot, in da vsaka raketa, ki je izstreljena na Izrael, pomeni napad, pred katerim se ta država upravičeno brani – kljub vsemu ni prav, da odklanja dialog. Če je dialog osnovni predpogoj za mirno rešitev, potem odklanjanje takšnega dialoga pomeni spodbujanje oboroženega konflikta. Zaradi tega je potrebna korenita sprememba.

Do pogovorov s Hamasom bo moralo priti. Če Izrael pri tem ne more neposredno sodelovati – lahko razumem stališče izraelskih politikov, ko trdijo, da se ne morejo pogajati s Hamasom, čeprav številni državljani menijo, da bi do tega moralo priti –, če poslanci in člani vlade pravijo, da tega ne želijo, obstaja veliko možnosti za mednarodno posredovanje. Na primer četverica in ena izmed možnih nalog Evropske unije znotraj četverice je omogočiti takšno posredovanje pri dialogu.

Mišljenje, da je konflikt na Bližnjem vzhodu mogoče rešiti izključno z vojaškim posegom, je zmotno. Mislim, da gre za osnovno napako ne glede na to, katera stran verjame v to. Do rešitve ni mogoče priti s terorističnimi napadi, prav tako kot to ni mogoče z vojaško akcijo. Edino rešitev je mogoče iskati v dialogu med vpletenimi strankami v konfliktu s pomočjo mednarodnega posredovanja.

Nemudoma je treba doseči prekinitev ognja. To je treba zagotoviti z mehanizmi mednarodne skupnosti, po potrebi s pomočjo večnacionalne sile ob sodelovanju arabskih, predvsem pa muslimanskih držav. To je način za zagotovitev prekinitve ognja in izboljšanje razmer.

Ko sem bil še mlad in sem vstopal v politiko, so mi povedali, da se s teroristi ne pogovarja. V tistem času je bil glavni terorist Jaser Arafat. Nekaj let kasneje sem na televiziji videl slike tega terorističnega vodje, kako je skupaj z izraelskimi politiki prejel Nobelovo nagrado za mir. Kar se je zgodilo takrat, je možno tudi v prihodnje. Zato se postavlja vprašanje, ali se vlaga dovolj naporov v to, da bi se z razpoložljivimi mehanizmi zagotovil potreben dialog. V imenu moje skupine bi se rad zahvalil vsem tistim, tudi tistim iz drugih skupin, ki so sodelovali pri pripravi naše resolucije. Če lahko ta resolucija, ki jo podpirajo vse skupine v Parlamentu – to štejem za dober znak –, pomaga pri izboljšanju vzdušja, smo pripomogli, ne glede na to, za kako majhen prispevek gre, k prekinitvi uničevanja življenj, ki mu vsi nasprotujemo.

(Aplavz z leve)

Annemie Neyts-Uyttebroeck, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, komisarka, res bo prišel dan, ko bomo morali ločiti dobro od zlega, danes pa je po mojem mnenju bolj nujno, da postavimo zahteve, ki so: takojšnje premirje, pri čemer je treba prekiniti izstreljevanje raket na Izrael in izraelske operacije v Gazi; dostava humanitarne pomoči; trajna prekinitev ognja, pri čemer je treba končati nedovoljeno trgovanje z orožjem in strelivom, učinkovito nadzorovati mejo med Egiptom in Gazo, umakniti izraelske enote in ponovno odpreti mejne prehode; in, navsezadnje, preklic embarga – in vse to hkrati.

To bo zelo zapletena faza, ki bo nedvomno ali najverjetneje zahtevala prisotnost mednarodne sile, in mislim, da bi se morala Unija pripraviti na udeležbo v tem. Rada bi izpostavila še dve.

Če hoče Evropska unija uspeti, bo morala govoriti in delovati jasno in ne neorganizirano. Zelo koristno je imeti dobre namene, vendar je pomembneje biti učinkovit. Obveznosti bodo morale prevzeti tudi Združene države, kot tudi Arabska liga in njene države.

Nazadnje naj dodam, da bo moral Izrael, če želi ponuditi pravo alternativo položaju v Gazi, pomembno izboljšati položaj na Zahodnem bregu: 634 kontrolnih točk, razdelitev cestnega omrežja na dve, 8 metrov visok zid in nešteta ponižanja Palestincev niso dovolj privlačna alternativa za prebivalce Gaze, da bi zaradi nje obrnili hrbet Hamasu.

Za konec naj rečem, da bo neizogibno prišel dan, ko bo vsakdo moral govoriti z vsakim.

(Aplavz)

Cristiana Muscardini, v imenu skupine UEN. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot vsakdo, smo tudi mi vpleteni v te razmere in zaradi njih razburjeni, vendar verjamem, da je treba zavrni kakršno koli hinavščino, vsaj jaz to štejem za svojo dolžnost.

Problem ima zelo globoke korenine: legitimna in nedotakljiva pravica Palestincev do svobodne države se srečuje s prav tako nedotakljivo pravico Izraela do priznanja, in vemo, da je bil Izrael zbrisan z zemljevida v mnogih državah. Vemo, da Francija, Italija, Španija in Nemčija gotovo ne bi pristale na to, da bi jih zbrisali z zemljevida; ne bi se strinjale s tem, da se jih šteje za neobstoječe. Vemo, da te, že neštete vojne ni začel Izrael in da je terorizem še vedno eden glavnih problemov.

Zato verjamem, gospod predsednik, da je poleg zavrnitve hinavščine naša naloga, da začnemo razmišljati na drugačne načine. Ne moremo verjeti, da je dialog s teroristi upravičen, ker je umrlo tako veliko civilnih oseb, saj bi s tem vsak terorist v prihodnje dobil opravičilo za uporabo nasilja, sile in smrti za dosego politične legitimnosti.

Verjamem, da bi se morali v Evropski uniji končno začeti obnašati bolj dosledno in najti možnosti za reševanje problema gospodarskih odnosov z državami, ki ne priznavajo Izraela, ter zagotoviti humanitarne koridorje, ki bi omogočili civilnim osebam, tako Palestincem kot Izraelcem, da pridejo na varno. V tem primeru bolj trpijo Palestinci, pri tem pa, gospod predsednik, mislim, da bi bilo prav tudi ponovno premisliti o stališču glede pomoči, ki je bila dana in jo dajemo, vendar nad njeno uporabo nimamo nadzora.

Daniel Cohn-Bendit, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, razmere so gotovo takšne, da bi se človek zjokal. Upanje na mir in varnost za udeležene strani se je razblinilo v dimu, ki se kadi v Gazi, in pod trupli otrok, žensk in moških ter pod ranjenci. Zdaj smo dalj od upanja na varnost, kot smo kadar koli bili. Vsi, ki mislijo, da je ta vojna, kot to argumentirajo Izraelci, upravičena zaradi raketnega napada na Izrael in da je treba Palestince naučiti lekcijo, niso doumeli ničesar. Ničesar niso doumeli, saj je dajanje lekcij klavrn način poučevanja, ki ni bil nikoli učinkovit. Že od časa Clausewitza vemo, da mora tisti, ki vojno začne, vedeti, kako naj jo konča, kaj je njen namen. No, namen te vojne je večja varnost za Izrael. Danes lahko rečemo, da namen te vojne ne bo nikoli dosežen s to vojno in na način, na katerega je vođena. Več je civilnih žrtev, več je mrtvih Palestincev, manj je varnosti v regiji! To je drama, to je tragedija, ki se dogaja v tej regiji. In zato moramo biti tu zelo jasni. Gospod Schulz ima prav: Izrael je treba obraniti pred njim samim! Treba ga je rešiti pred skušnjo, da uporabi rešitev, ki vključuje vojno in oboroženo silo. Palestince je treba obraniti pred Hamasom. Palestinske civiliste je treba obraniti pred Hamasom. To je naša naloga. Ni lahka, vendar moramo biti jasni. Pozivam Svet, naj preneha razmišljati v smislu nadgradnje, širitve, izboljšanja odnosov z Izraelom, dokler je položaj tak, kot je. To je slaba rešitev; to ni prava rešitev!

(Aplavz)

Pozivam vse tiste, ki upravičeno zagovarjajo dialog, razpravo s Hamasom, naj ne bodo lahkomišelní, naj se zavedajo, da se je treba pogovarjati s Hamasom za izboljšanje položaja v Gazi, saj ima ta tam oblast, vendar naj se hkrati zavedajo, da Hamasova strategija zahteva žrtve. Izrael se je ujel na Hamasove limanice: več je mrtvih v Gazi, bolje je za Hamas. To je ena od resnic, ki jih je tudi treba povedati Hamasu. Zavračamo to samomorilsko Hamasovo strategijo, ki želi ustvariti žrtve in mučenike, da bi lahko sprožil agresijo proti Izraelu. Hamasu je treba povedati tudi to.

Za zaključek naj vam povem naslednje: edini, ki lahko rešijo problem Hamasa, so Palestinci. Dokler bo Izrael okupiral Zahodni breg, dokler Izrael ne bo ponudil pozitivne rešitve za Palestince na Zahodnem bregu, se bo Hamasu pridruževalo vse več in več Palestincev. Če damo Palestincem na Zahodnem bregu upanje na življenje, se bodo uprli Hamasu in tako se bomo Hamasa znebili. Osvobodite Palestince izraelske okupacije Zahodnega brega in Palestinci se bodo osvobodili Hamasa.

(Aplavz)

Luisa Morgantini, v imenu skupine GUE/NGL. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Rahed ima 50 let; izgubil je dom, tri otroke, ženo in dve svakinji. Rahed je obupan in živi v centru, ki smo ga obiskali. Globoko užaloščen pravi: „Ko bo tega napada konec, bo Hamas rekel, da je zmagal, in Izrael bo rekel, da je zmagal, v resnici pa smo mrtvi civilisti.“ Rada bi dodala še nekaj: pri truplih žensk in otrok, ki smo jih videli, in pri več kot 4 000 ranjenih v bolnišnici brez oskrbe je tisto, kar v resnici tam umira, pravica; umirajo sanje Evrope, ki želi, da bi bile človekove pravice univerzalne, in to je tragedija!

Neučinkoviti smo. Gospa Ferrero-Waldner, veste, da vas globoko spoštujem, in vem, da veliko ukrepate in sodelujete z drugimi. Menim, da moramo jasno in nedvoumno razumeti, da ta militaristična vojna, ta militarizem s strani Izraela, ne vodi k odrešitvi Izraela, temveč k njegovemu koncu, vključno z moralnim koncem. To pravi David Grossmann, ko se spominja gospoda Rabina, ki ga je ubil fundamentalistični jud, ne fundamentalistični islamist, ker je hotel doseči mir. Dosežite prekinitev ognja! Dosežite prekinitev ognja! To mi je rekel norveški zdravnik, ki operira vsak dan in dela ves dan (v Gazo pošiljamo zdravnike). Prekinitev ognja potrebujemo!

Varnostni svet mora začeti spreminjati besede v konkretna dejanja. Strinjam se z diplomacijo, vendar moramo poleg diplomacije uporabiti tudi instrumente, ki so na voljo. Eden od instrumentov, ki jih imamo na razpolago v odnosu do Izraela, je nadgradnja in veseli me, da je danes na primer predstavnik Evropske komisije v Tel Avivu rekel, da zdaj ni čas za razmišljanje o nadgradnji. Tu moramo narediti premor, saj je tisto, kar moramo storiti, doseči prekinitev ognja. To je zelo pomembno. Mislim, da je to pomembno in da je to zgovorno sporočilo.

Govorili ste o zaščiti in mednarodni zaščiti. Mislim, da je napačno razmišljati samo o Gazi in Rafi. Zaščita za civilno prebivalstvo prihaja s severa, prihaja od izraelskih napadov, ki prihajajo iz Ezeza. Nadzor nad mejo je nadzor nad glavnimi mejami, Rafo in Erezom, saj Palestinci že dolgo, od leta 1992, od Sporazuma iz Osla, kot zelo dobro veste, ne morejo izstopati prek Ezeza, niti bolni ne morejo ven na tistem mestu.

Ne smemo torej razmišljati samo v smislu predorov in orožja, s katerim se lahko oboroži Hamas, temveč v smislu popolnoma vseh prepovedi, ki obstajajo za Palestince. Potrebujemo prekinitev ognja in odprtje ne samo humanitarnih koridorjev, temveč tudi vseh mejnih prehodov, saj kaj lahko storimo, če ljudje nimajo

hrane, če ne morejo trgovati? To bo potem res močan pritisk na Hamas, naj preneha obstajati in preneha z dejanji, zaradi katerih trpi izraelsko prebivalstvo. Izrael pa mora vedeti, da je vojaško okupiran Zahodni breg, in se mora resnično truditi za mir in ne graditi naselij.

(Aplavz)

Predsednik. – Hvala lepa, gospa Morgantini. Rad bi izrazil moje spoštovanje do vas in drugih poslancev, ki so sprejeli pobudo in v zadnjih dneh obiskali Gazo.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, Palestina je islamsko ozemlje, to je neodtujljivo. Islamsko gibanje Hamas se že od svojega nastanka leta 1987 trdno drži tega osnovnega načela. Pri tem ga v celoti podpira Islamska republika Iran. Ta ideološki pogled ne pušča prav nobenega prostora za judovsko državo Izrael na Bližnjem vzhodu in pogubne učinke tega muslimanskega totalitarizma kruto čutijo v Gazi.

Za Hamasovo filozofijo je značilna vojaška uporaba mošej v Gazi, z vsemi tragičnimi posledicami. V zvezi s tem vam priporočam, da preberete jasno poročilo v časniku *Frankfurter Allgemeine*, ki je izšel prejšnji ponedeljek. Če Evropa res ceni neprekinjen obstoj judovske države Izraela, je zelo verjetno soočenje Hamasa in njegovega zaveznika Hezbolaha v Iranu. Smo pripravljeni zbrati moči za to mračno, vendar realistično možnost? Navsezadnje je prekinitev ognja ali začasno premirje za Hamas in njegove zaveznike zgolj premor, da zajamejo zrak v sveti vojni proti Izraelu.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, moram reči, da verjamem, da ima velika večina članov tega Parlamenta enake želje po miru in skrbi, kot smo jih do zdaj izrazili mnogi. Verjamem tudi, da lahko potrdimo tisto, kar je dejal Svet, in zagovarjam, da Komisija za zdaj deluje v smeri, ki bi lahko bila koristna za dialog: odprte humanitarnih koridorjev in dvostranska prekinitev ognja sta lahko predhodnika kasnejše zaveze za organizacijo mednarodnega varnostnega območja.

Tu ima morda gospa Morgantini prav, ko zahteva, naj to območje ne zadeva samo Gaze, temveč naj se razširi na vsa palestinska ozemlja. V bistvu imam vtis, da lahko želje in diplomatsko dejavnost gospe Ferrero-Waldner vsaj do neke mere razumemo kot uporabo enakega pristopa, kot ga je v zvezi s tem želel uporabiti papež. Ponižno bi sam rad uporabil pristop enake vrste: po vseh teh letih moramo še vedno iskati rešitev za dva naroda in dve državi – to je dejstvo, ki ga ne smemo pozabiti, – in navsezadnje si moramo prizadevati za potrditev mednarodnega prava. Vojaške rešitve ni in je nikoli ne bo – tudi gospod Schulz pravi tako in vsake toliko se moram sklicevati tudi nanj – in moram reči, da nedvomno nikoli ne bo vojaške rešitve, ki bi razrešila problem Svete dežele. V zvezi s tem verjamem, da ima Evropska unija orodja za podporo kakršnih koli diplomatskih prizadevanj, ki bi bila tu lahko koristna.

Predsednik. – Prepričan sem, da bo gospod Schulz zadovoljen, da omenjate njegovo ime v zvezi s svetim očetom!

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, komisar, predsednik Sveta, rad bi predstavil svoje izhodišče. Hamas nasprotuje rešitvi z dvema državama, zavrača pravico Države Izrael do obstoja, oblast si je prisvojil s krutim državnim udarom proti svojemu lastnemu ljudstvu, na civiliste pošilja rakete ter uporablja civiliste, šole in mošeje kot živi ščit. Kako je mogoče reagirati sorazmerno, ko poskušaš zaščititi svoje lastne civiliste, če druga stran uporablja svoje lastne civiliste kot živi ščit? Zato v takih razmerah ni mogoče uporabiti konceptov številčne primerjave in sorazmernosti. V vojnih razmerah ni sorazmernosti – vsaka vojna in vsaka žrtev je ena preveč in ni mogoče uravnotežiti števil na obeh straneh. To se mi zdi smiselno izhodišče. Zato se ne smemo zapletati v nekakšno enostransko kazanje s prstom, ki smo mu bili priča, temveč si moramo prizadevati za prekinitev ognja in zagotovitev pomoči v zvezi s tem.

Menim, da so predsednik Schwarzenberg in njegova delegacija ter tudi komisarka Ferrero-Waldner ob pomoči drugih nacionalnih delegacij naredili več glede tega kot katera koli druga stran, za kar bi se jim rad iskreno zahvalil – videl nisem ničesar s strani Združenih držav, skoraj ničesar s strani ZN in ničesar s strani ostalih članov četverice. Poskrbeti moramo, da bo ta prekinitev ognja zajemala dvojce: izraelski napadi se morajo končati in Hamasu je treba preprečiti, da bi dobil v roke nove rakete iz Koreje in Irana, ki bi lahko dosegle Tel Aviv. Zato je treba zagotoviti ne samo, da se konča streljanje, temveč tudi nadzor nad 15-kilometrsko mejo, tako da v Gazo ne bo mogel več prileteti noben izstrelek, in sicer s pomočjo mednarodnih sporazumov, ki bodo vključevali četverico in Arabsko ligo, z Egiptom v glavni vlogi. Hkrati je treba ustaviti izraelske napade.

Za konec bi rad povedal še nekaj. To je samo majhen prvi korak. Če Izrael želi, da bi se v prihodnje ukvarjal z zmernimi Palestinci – kar pomeni rešitev z dvema državama –, je treba, ko bo to mimo, končno poskrbeti, da bodo zmerni Palestinci, ki podpirajo predsednika Abasa, svojemu narodu lahko pokazali dosežke, kar pomeni konec politike preseljevanja in več drugih stvari. Navsezadnje, če zmerneži svojim ljudem ne bodo mogli pokazati nobenih uspehov, bodo slavili radikalci. To mora biti izhodišče nove izraelske politike.

Pasqualina Napoletano (PSE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, vpriču te hude tragedije so naše besede bolj kot ne nezadostne. Vojska, ki pobije na stotine civilistov, žensk in otrok, se postavi na enako raven kot terorizem, proti kateremu naj bi se borila. Po drugi strani vsak, ki pozna Gazo, tudi če si jo je ogledal samo na zemljevidu, ve, da ni mogoče zasnovati vojaške operacije, ne da bi dopustili verjetnost pokola civilistov.

Lahko Izrael danes reče, da je varnejši, potem ko je povzročil toliko sovraštva in obupa? Če ne s Hamasom, neposredno ali posredno, s kom je treba torej iskati pot iz tega slepega nasilja? Naša resolucija krepi poziv k prekinitvi ognja, ki ga je dal že Varnostni svet Združenih narodov. Vpletene strani pozivamo, naj poslušajo, Evropo pa pozivamo, naj ukrepa, da to omogoči.

Nevarno je, da bo ta pokol – daleč od tega, da bi z njim porazili Hamas, gospod Brok – še bolj oslabil samo palestinsko oblast in tiste v palestinskem svetu, ki so vse stavili na pogajanja z Izraelom. Pošteno se moramo vprašati, kaj so pravzaprav do zdaj dosegli. Nič. To je odgovor, ki ga moramo dati, če res želimo začeti z izkoreninjenjem sovraštva in nasilja.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, vsi smo delno odgovorni za to, kar se danes dogaja na Bližnjem vzhodu. V Evropi in v mednarodni skupnosti smo dopustili, da se je položaj poslabšal; ničesar nismo ukrenili, ko je bila ogrožena varnost Izraela, in ničesar nismo ukrenili, ko je bilo življenje v Gazi popolnoma nemogoče zaradi blokade.

Danes je 19. dan vojne; ubitih je bilo 995 ljudi, vključno z 292 otroci, in na tisoče je ranjencev, od katerih nekateri še vedno čakajo na evakuacijo. Na deset tisoče beguncev nima več doma in ne vedo, kam naj gredo. Humanitarne razmere so vse slabše: 700 000 prebivalcev Gaze nima več elektrike, ena tretjina jih nima več vode ali plina, in kmalu bo tri tedne, odkar so te razmere nastale, tri tedne, v katerih ti ljudje tako živijo oziroma poskušajo narediti vse, da bi preživeli. Preveč je trpljenja, preveč gorja, in to se mora končati, temu mora biti takoj konec!

Kot Evropejci sami sebi nismo odgovorni, da bi bilo do kogar koli uslužni. Kot Evropejci smo sami sebi odgovorni, da pritismo na obe strani, da se bosta končno začeli pogajati. Gre za dni, morda celo ure, preden bo kopenska ofenziva dosegla točko, od koder ni več vrnitve, zlasti v mestu Gaza. Izraelu mora biti zagotovljena varnost in prebivalci Gaze morajo dobiti zagotovitev, da bodo lahko živeli v miru. Meje je treba nadzorovati in blokado je treba umakniti. Vsi tu vemo, da bo za doseg tega sporazuma morda treba, da Evropa, Združene države in arabske države – ki se sestanejo pojutrišnjem – vse govorijo z istim glasom.

Na koncu bi rada izrazila svoje trdno prepričanje. Danes ni treba dobiti vojne, temveč mir.

(Aplavz)

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, resnično pozdravljam pripombe komisarke in gospoda Pötteringa, ko jasno naznanjata odgovornost Hamasa, ker je prekinil premirje, vendar enako jasno obsojata izraelsko reakcijo kot povsem nesorazmerno. Za besedami pa ostaja kriza in še vedno je na tisoče ljudi – civilnega prebivalstva in otrok –, ki obupno potrebujejo humanitarno pomoč.

Po svoji vesti in brez hinavščine si moramo morda postaviti nekatera vprašanja. Koliko otrok je umrlo v Gazi, medtem ko so naši otroci praznovali božič? Dvesto ali tristo; in koliko izraelskih civilistov? Bi lahko mednarodna skupnost storila več? Menim, da bi lahko. Morala bi. Čutiti bi morali celotno težo naše odgovornosti. Ni dovolj predstavljati poglede na Hamas, Izrael, začetno odgovornost ali na to, kdo je bolj kriv. Žal Evropa ostaja nezadostna ne samo glede kriznih razmer. Po mojem je to huda nezadostnost: nesposobnost zgraditi resnično, strateško in trajno politiko miru.

Danes moramo seveda odločno zahtevati prekinitev ognja, vendar to ni dovolj. Postaviti moramo stroge pogoje, v katerih naj poteka mirovni in razvojni proces na Bližnjem vzhodu. Za konec bi rada spomnila na besede papeža, ki je dejal, da moramo dati konkretne odgovore splošnim prizadevanjem mnogih v teh deželah, da bi živeli v miru, varno in dostojanstveno, kot je poudarila tudi gospa Morgantini.

Gospod predsednik, zdaj bom res končala. Nasilje, sovraštvo in nezaupanje so oblike revščine, s katerimi se je morda najtežje spopasti.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, v Gazi smo videli vojno in videli smo mrtve, vendar smo videli tudi ljudi, žive ljudi, ljudi, ki imajo pravico do življenja in ki smo jih dolžni zaščititi. Zaščita civilnega prebivalstva – to je resnična nuja. Z ničemer ni mogoče opravičiti dejstva, da ni bilo storjeno vse, da bi to prebivalstvo zaščitili, in sprašujem vas, gospod predsednik Sveta, ali danes čutite, da ste storili vse, kar je v vaši moči, za zagotovitev, da bi izraelske oblasti takoj prekinile to nerazlikovalno in nesorazmerno vojaško operacijo. Odgovor je prav gotovo nikalen.

Ko so po veleposlaništvih krožile govorice o operaciji, je Svet, v nasprotju z željami Parlamenta, ponovno potrdil svojo odločenost, da pospeši odnose. To je bila tragična napaka! Ko nevladne organizacije pozovejo Varnostni svet, naj Mednarodno kazensko sodišče preišče domnevne vojne zločine, se Svet ne more sklicevati na določbo o „človekovih pravicah“ v svojem sporazumu z Izraelom. Sita sem poslušanja, da ne moremo bolje, da smo storili vse, kar lahko. Največja polomija je pravzaprav zastoj vaše predvsem humanitarne politike blaženja škode, ki jo povzroči vojaška okupacija in vojna. Kako daleč bodo morale seči kršitve mednarodnega prava, preden bomo uporabili določbo o „človekovih pravicah“? Če se danes nismo sposobni vprašati o dosegu učinkovitih mehanizmov za ustvarjanje pritiska in za izvajanje, potem res ne vem, kakšne razmere bodo navsezadnje upravičile naše ukrepanje. Naravnost vam povem: če se bomo v naših odnosih z Izraelom še naprej obnašali, kot da gre za običajno zadevo, pri tem pa je v Gazi 1 000 mrtvih, bomo pokopali člen 11 Pogodbe, pokopali bomo politiko „človekovih pravic“ Evropske unije in pokopali bomo evropski projekt!

(Aplavz)

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Gospod predsednik, zdaj ko sem se vrnil iz Gaze, kjer sem videl pokol – predvsem civilistov –, čutim potrebo, da izrazim iskreno solidarnost s palestinskim narodom. 17 dni se že soočajo z ogromnim izraelskim vojaškim strojem, ki sramotno krši mednarodno pravo. Izražam tudi podporo mirovnim silam v Izraelu, ki zahtevajo konec te vojne.

Po dolgem zaprtju in obleganju, ki sta Gazo spremenila v največji odprt zapor na svetu, po gradnji sramotnega zidu okoli Zahodnega brega, nenehni širitvi judovskih naselij in dejanski razdelitvi palestinske dežele, so okupatorske sile prešle na najsilovitejšo vojaško operacijo. Pri tem so raketni napadi na južni Izrael – in poudarjam, da sem proti kakršnim koli napadom s katere koli strani – služili za izgovor. Konec prekinitve ognja ob ozadju spopadov za oblast v zvezi z izraelskimi volitvami je žalitev za celotni narod.

Varnostni svet ZN je sprejel resolucijo. Izrael je država, ne organizacija; je članica Združenih narodov. Odgovoren je mednarodni skupnosti in upoštevati mora to in vse druge resolucije, ki jih sprejmejo Združeni narodi. Mednarodno pravo je treba spoštovati. Ne smemo več dopustiti, da bi ostal nekaznovan. Uvesti bi morali celovito mednarodno preiskavo.

Mednarodna skupnost zahteva takojšno prekinitev ognja, takojšen umik vojaških sil, dostop do humanitarne pomoči in svobodno gibanje prebivalstva. Naj UNWRA opravi svoje poslanstvo.

EU je ukrepala, vendar samo na humanitarni ravni. Pokazati mora odločnost na politični ravni. Uporabljati določbe iz pridružitvenih sporazumov. Prenehati nadgrajevati odnose z Izraelom. Prenehati z izvajanjem orožja v Izrael.

Ta spor ima lahko samo politično rešitev. V celoti bi se morali vrniti k mednarodnemu pravu, kar pomeni konec 42-letne okupacije Palestine ter ustanovitev suverene in trajne palestinske države, s čimer bi zgradili mirno prihodnost tako za palestinske kot za izraelske otroke. Da bi zaščitili prihodnje generacije, moramo vojno končati takoj.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Gospod predsednik, pred več tisoč leti se je David soočil z Goljatom, da bi ugotovil, ali je zemlja namenjena Moabcem, Filistejcem ali Hebrejcem.

Trenutno se ista drama nadaljuje na tej zemlji, ki je vir enega od treh stebrov naše civilizacije. Danes je nujno, pravilno, legitimno in potrebno zagotoviti varnost in priznanje Države Izrael. Za ta namen je potrebna ena sama rešitev, in sicer zagotoviti rojstvo resnično suverene palestinske države. Tako kot drugje, ima tudi tu večkulturnost svoje meje. Kjer sta dva naroda, morata biti dve državi.

Če naj bo pomoč Evropske unije res učinkovita, se mora osredotočiti na en cilj: zagotoviti rast te palestinske ustavne države, kjer pravna država ščiti slabotne in pomaga močnim. Stvar je nujna, ker so na tej zemlji skrajneži na vseh straneh močni in nimajo prav, otroci pa so zmerni in žrtve.

Rešitev, s katero bi presegli zahteve „očesa za oko“, ni ne moralna, ne vojaška, temveč politična. Torej je čas, da se lotimo dela!

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, terorizem se mi gnusi. Zavračam teroristično propagando. Morda se tega bolj zavedam, ker prihajam s Severne Irske, tako da Hamasovo stokanje zaradi potrebnega povračilnega ukrepa za leta nerazlikovalnega trosenja raket na nedolžne državljane Izraela name ne naredi vtisa, ker vem, da je Hamas, tako kot IRA v moji državi, mojster sorodnih umetnosti terorizma in propagande.

Položaj je nazorno jasen. Izrael sprejema rešitev z dvema državama. Hamas ne more prenesti niti pravice Izraela do obstoja in tako sproža nenehne neusmiljene teroristične napade na njegovo ozemlje. In ko po obilici popuščanja Izrael udari nazaj, tulijo, da so žrtve. Oprostite, oni so storilci in če želijo mir, imajo odgovor v svojih rokah. Prenehajo naj bombardirati Izrael.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, vsi se zavedamo, da so razmere v Gazi tragične. Meji na humanitarno katastrofo in zahtevajo takojšnje ukrepanje. Rada bi čestitala Evropski komisiji, da je pospešila svoja prizadevanja, predsedstvu za njegove pobude in usklajevanje nacionalnega ukrepanja na tem področju ter Egiptu za njegovo pomembno in občutljivo vlogo.

Zdaj je treba nujno prekiniti ogenj in prenehati s sovražnostmi na obeh straneh, vzpostaviti koridorje iz izraelskega ozemlja in Egipta za humanitarne potrebe in nadzorovati mejo, da bi preprečili nezakonito gibanje orožja in ljudi. Kot je rekla komisarka, napovedi za mirovni načrt so spodbudne, in upam, da bo sprejet takoj in upoštevan v praksi.

Kaj so torej naše naslednje poteze? Tako komisarka kot predsednik Sveta sta že povedala, da moramo podpreti naša cilja trajnega miru in nastanka palestinske države, ki bo živela v miru in spoštovanju ob Izraelu. Nista nova. Naznanili smo ju in podpiramo ju, ne da bi dosegli rezultat. Začarani krog nasilja se nadaljuje z negativnimi posledicami ne samo za izraelski in palestinski narod, temveč za vse narode na tem območju in za varnost mednarodne skupnosti.

Zdaj moramo pregledati naše ukrepe, naše politične odločitve in naše prakse ter narediti pogumnejše in drugačne korake. Nujno moramo z Izraelom na dvostranski ravni začeti pošten, poglobljen dialog, ob samokritičnosti, v okviru naših prijateljskih odnosov in partnerstva ter najti napake, ki smo jih storili pri spodbujanju medsebojnega zaupanja med tema dvema narodoma. Dialog takšne vrste moramo okrepiti tudi z vsemi Palestinci, da bi jim dopovedali pomen miru, povezanosti, človeškega življenja in sloge.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Gospod predsednik, potem ko je predsednik vlade Topolánek danes navrgel nekaj šaljivih pripomb, lahko rečem, da sem kot avstrijski poslanec zadovoljen, da tako Komisijo kot češko predsedstvo Sveta zastopata Avstrijca. Toplo dobrodošli! Predsednik, seveda se zavedam, da ste lojalni Češki republiki.

Gospe in gospodje, ko sem malo pred enostranskim umikom Izraela iz Gaze potoval tja kot del delegacije, ki jo je vodil gospod Schulz, je takratni namestnik predsednika vlade dejal: „Ne vmešavajte se, to bo delovalo“. Drugi – kot je nekdanji minister za zunanje zadeve Josip Elin – so rekli: „To vodi v kaos.“ – in imeli so prav in še vedno imajo. Enostranski umik brez pogajanja, brez pogajalskega partnerja nima smisla.

Vendar tudi ni bilo dobro, da smo se odločili proti dialogu celo z zmernimi predstavniki Hamasa – ki morda niso niti pripadali Hamasu, temveč jih je ta imenoval v skupno vlado. S tem, ko smo zavzeli to stališče, smo pripomogli k propadu te skupne vlade. Vem, da so nekateri hoteli opraviti pogovore, vendar jim to ni bilo dovoljeno – tudi to je bila napaka. Potrebujemo dialog!

Ne maram Hamasa, najprej zato, ker je teroristična organizacija, in drugič zaradi njegovih fundamentalističnih pogledov, vendar ne gre za vsečnost; gre za rešitve. Zato se moramo vrniti k dialogu in pogovorom, kot so danes povedali že mnogi kolegi. Poleg tega je treba dati ljudem v Gazi možnost, da zaživijo vsaj na pol spodobno. Zakaj volijo Hamas? Zato ker ga vidijo kot edino možnost, zadnjo možnost ali celo kot možnost preživetja – in to je treba spremeniti. Tem ljudem moramo dati tudi ekonomsko osnovo za preživetje; umakniti moramo bojkot in prenehati z njihovo izolacijo. To je edina resnična potreba.

Gospod Brok, ki ga zelo cenim, je rekel, da načela sorazmernosti ni mogoče uporabiti – vendar to ni res. Načelo sorazmernosti velja v zasebnem in mednarodnem pravu. Kdor ga krši, krši tudi mednarodno pravo – in to je nekaj, česar ta Parlament res ne more sprejeti.

(Aplavz)

Chris Davies (ALDE). - Gospod predsednik, prijateljica, ki ve, da sem bil pred tremi dnevi v Gazi, me izziva. „Ali nikoli nisi videl fotografij petletnih judovskih otrok z rokami nad glavami, v katere so uperjene nacistične puške?“, mi piše. „Strejo ti srce.“ In njene besede povejo, zakaj Izraelu popuščamo, kot ne bi nobeni drugi državi.

Ne razložijo pa, zakaj narod, ki je v 20. stoletju toliko trpel, zdaj zadaja toliko trpljenja drugemu narodu v tem stoletju. Izrael je Gazo spremenil v pekel: tla se tresejo od eksplozij, tudi ob prekinitvi ognja; na ulicah so vozovi z osli, na nebu pa letala F-16, ubijalski stroji 21. stoletja, ki mečejo bombe; umrlo je že 300 otrok, še na stotine drugim pa je raztrgalo ude.

To ni sorazmeren odgovor civilizirane sile. To je zlo. Zlo je. Da, Hamasove rakete se morajo nehati. To sem tudi sam povedal predstavnikom Hamasa v Gazi, toda ne dopustimo več licemernega govorjenja izraelskih oblasti o tem, da se je treba borovati s terorizmom, saj bi lahko Palestinci, ki jih bombardirajo, imenovali teroriste in navedli bi imena Olmer, Livni in Barak.

Nekoliko smo odgovorni za dejanja Izraela. Evropska unija ni nikoli v preteklosti, vsaj ne morem se spomniti take priložnosti, podprla svojega kritiziranja izraelskega obravnavanja Palestincev s kakršnim koli ukrepom. Izraelu dajemo zeleno luč, da postopa po lastnih željah, in to napako še povečujemo z ignoriranjem lekcij iz preteklosti. Miru ne moreš doseči, če se ne pogovarjaš s sovražniki, pa vendar zavračamo pogovor z izvoljenimi predstavniki palestinskega naroda.

Zdaj zaključujemo pogajanja z Izraelom o sporazumu o povečanem sodelovanju. Ne načrtujemo obsodbe Izraela: nameravamo ga nagraditi. Tisti, ki želijo mir na Bližnjem vzhodu, tisti, ki želijo pravico na obeh straneh, morajo priznati, da je čas za ponoven premislek.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Gospod predsednik, vojna v Gazi je zastrašujoča in škandalозна. Vsi vemo, da na Bližnjem vzhodu ni vojaške rešitve. Politična rešitev je edini način za ponovno vzpostavitev miru in spravo na tem območju. Da bi to dosegli, je treba z nasiljem prenehati takoj.

Podpiram ustanovitev neodvisne, trajne palestinske države, vendar je treba vzpostaviti primerno dobro gospodarstvo in ustrezen politični načrt. Naš cilj bi moral biti, da zagotovimo obstoj teh dveh držav na tem območju in njihovo medsebojno spoštovanje.

Izrael ima pravico, da se brani, vendar je šel s temi napadi predaleč. Napadi so nemoralni in mednarodna skupnost jih ne more sprejeti.

Na Bližnjem vzhodu je treba takoj začeti z mirovnim procesom. Upam, da bo novoizvoljeni ameriški predsednik Barack Obama delal v tej smeri. Želimo mu uspeh pri tej pomembni nalogi in pri izzivu, ki ga čaka.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Gospod predsednik, tudi sam sem bil pred dnevi v Gazi in to je bila zelo intenzivna izkušnja. Šli smo tudi v Egipt. Mislim, da smo na koncu nekega obdobja: Bushevega obdobja, in da se agonija predsednika Busha kaže kot zelo krvava in boleča.

Smo na prelomni točki, ko lahko sprejmemo drugačno politiko do Bližnjega vzhoda, pri čemer želim, da Evropska unija prevzame vodilno vlogo. Tudi gospod Obama zavzema ta položaj, ko pravi, da bo govoril z Iranom. Da, gospod Obama bo govoril z Iranom, in sami moramo govoriti z vsemi na Bližnjem vzhodu, vključno s Hamasom.

Ta nova politika na Bližnjem vzhodu mora biti politika sodelovanja in mora spoštovati vsaj naše vrednote in mednarodno pravo. Stotine otrok, ki smo jih videli v Gazi, ki so nas vlekli za rokav in ki so nas gledali z očmi, polnimi upanja, zaslužijo odgovor, prav tako kot izraelski otroci.

To zahteva konkretna dejanja; zahteva akcijo na terenu, da bi dali upanje zmernim. Najbolj žalostno je, da so predsednik vlade Fajad, predsednik Abas, predsednik Mubarak in kralj Abdulah na ulicah arabskega sveta trenutno obtoženi izdajstva. Ko sem v puščavi Sinaj ustavil taksi, da bi šel na kavo, smo na ogromnih zaslonih videli samo Haleda Mešala.

To je rezultat, stranska škoda tega napada na Gazo. Ta Izraelu ne bo prinesel miru ali varnosti, ki si jo želimo, še manj pa bo prinesel kaj dobrega za nas. Če tega spora ne ustavimo, bo prinesel mržnjo na same evropske ulice.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Tisoč je številka dneva, tisoč mrtvih, ki naj dajo črno lekcijo. Oprostite moji prostodušnosti: koliko življenj bo še stalo, da bosta na februarskih volitvah zmagala Cipi Livni in Ehud Barak?

Danes smo tu, da zahtevamo prekinitev ognja in konec klanja civilistov. Vendar se ob resoluciji sprožajo vprašanja tudi o naši lastni odgovornosti. Opominja nas, da se je Svet odločil nadgraditi diplomatske odnose z Izraelom v nasprotju z mnenjem tega Parlamenta. To je bila vnaprejšnja sokrivda. Danes poslušam: „Treba je govoriti s Hamasom.“ Leta bi lahko prihranili, če bi spoštovali volitve v Palestini.

Naloga Evrope ni podpirati politiko in uničevanje, ki ju izvaja močnejša stran. Njena naloga je poslušati glasne zahteve, ki polnijo ulice in trge naših mest.

Zahtevamo takojšnjo prekinitev ognja, vendar se moramo zavedati, da je mir odvisen od konca okupacije. Te besede ne uporabljamo več, vendar jo je treba odstraniti s seznama prepovedanih besed, kamor jo je vnesla politika moči.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Gospod predsednik, kar se dogaja v Gazi, je zelo žalostno. Nedoumljivo je, da s pustošenjem ne preneha domnevno zahodni narod. Popolnoma se strinjam, da imajo Izraelci pravico živeti brez strahu pred raketnimi napadi. Toda to, kar se dogaja v Gazi, ni pravica: to je pokol. Ni opravičila; nobeno opravičilo ni mogoče.

Najbolj sramotno za nas v Evropi je, da to izvaja ena od naših najljubših trgovinskih partneric. Leta 2007 je bila vrednost izmenjave med EU in Izraelom 25,7 milijarde EUR. Glede na količino denarja, ki ga prispevamo k izraelskemu gospodarstvu, nosimo veliko odgovornost, ko ta denar prispeva k smrti civilistov in otrok. Če ne bomo ukrepali, bo kri ljudi v Gazi prav tako umazala naše roke.

Pozivam ta Parlament in vse organe EU, naj proti Izraelu takoj uvedejo trgovinske sankcije in jih ohranijo, dokler ne bo dogovorjena pomembna prekinitev ognja. Če ne naredimo vsega, kar lahko, da bi prekinili to ubijanje, bomo postali sokrivci pokola.

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, na Bližnjem vzhodu spet govori orožje. Spet so glavne žrtve ženske in otroci, na tisoče katerih je bilo ranjenih in na stotine katerih je umrlo. Na pragu Evrope se spet ponavlja zgodovina v vsej svoji grozoti. Vseeno opažamo, da Evropa kljub svojim pobudam ne prispeva učinkovito v tem hudem sporu, čeprav je na njenem neposrednem vplivnem območju. Ogromna večina javnosti to težko razume, in vedno manj je pripravljena sprejeti tako nemoč.

Komisarka, energično in odločno moramo prevzeti vodstvo, da bi vzpostavili mir. Unija za Sredozemlje mora imeti pomembno vlogo, prav tako pa Evrosredozemska parlamentarna skupščina. Skladno s tem mora Evropski parlament podpirati francosko-egiptovski mirovni načrt za takojšnjo prekinitev ognja, zavarovanje meja med Izraelom in Gazo, ponovno odprtje mejnih prehodov in predvsem umik blokade Gaze.

Pozvati moramo tudi k takojšnjemu upoštevanju resolucije ZN. Po zaključku te faze moramo nadalje predlagati uvedbo vojaške sile, ne več nacionalne, temveč evrosredozemske. Ta gesta bi bila temeljno dejanje potrjene politične volje za doseg „evropskega miru“, nekaj, na kar vsi sredozemski narodi čakajo že tako dolgo.

Danes bi vas rada opozorila tudi na nov položaj. Pri bližnjevzhodnem sporu počasi vstopamo na zelo nevarno območje, in sicer območje trka civilizacij. Že od začetka izraelsko-palestinskega spora je vedno prišlo do izbruha arabskega javnega mnenja. Danes se muslimansko javno mnenje širi prek geografskih meja arabskih držav. To kaže na radikalno spremembo v naravi spora. Evropa ima zgodovinsko odgovornost, in sicer, da nujno okrepi dialog med civilizacijami.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Gospod predsednik, tolikokrat sem v tem Parlamentu že govorila, da moramo izkoristiti kakršno koli, še tako majhno priložnost za mir in da moramo navzlic vsemu govoriti s Hamasom, saj je zmagal na volitvah, da se ne želim več vračati k tej temi.

Prevzela sta me žalost in jeza, in ker ne želim, da bi me ob tem pokolu, ob vojni propagandi, ki jo slišim okoli sebe, ob zmedi in tudi ob valu sovraštva in antisemitizma, ki se začenja valiti po naših ulicah, premagala čustva, bi rada povedala samo nekaj besed: Evropa se mora vrniti k osnovam, in to so zame očitna dejstva, vendar jih je včasih dobro poudariti.

Prvič, palestinsko življenje je enakovredno izraelskemu, in ne samo življenje, tudi njegova prihodnost in svoboda. Drugič, spoštovati je treba mednarodno pravo in mednarodno pravo seveda pomeni takojšnjo prekinitev ognja. Nato so tu še vse resolucije ZN in ženevske konvencije. Dejstvo je, da je ta regija postala brezpravna regija, kjer je vse navidez dovoljeno in kjer so prebivalci talci. Tretjič, pravici bo treba zadostiti za vse te zločine, ne glede na to, kakšni so in kje je do njih prišlo. Varnosti ne bo brez miru, in miru ne bo brez pravice. Prehodna pravosodna ureditev obstaja, ustvarjena je za to, in če se ne uporabi, se bo sovražstvo še naprej širilo. V zadnjih dneh smo ustvarili potencialno sovražstvo, ki se bo izkazalo za nevarnejše od bomb. Evropa mora uveljaviti upoštevanje pogojev iz svojih sporazumov o partnerstvu, vključno z odstavkom 2 pridružitvenih sporazumov o spoštovanju človekovih pravic. To je obveznost iz teh pogodb, od katere ni mogoče odstopati. Nazadnje, Izrael ni poseben primer. Odgovoren je kot država in ne moremo ga vzporejati s Hamasom. Ko gre za mednarodno pravo, ne obstaja kartica za „brezplačen izhod iz zapora“.

V nedeljo smo v Gazi pustili prebivalce, ki so bili ujeti v pasti, zaprti v geto pod bombami, in na sto tisoč otrok, katerih prihodnost je danes v naših rokah, in iz Gaze smo prišli preprosto zato, ker smo Evropejci. Edini Palestinci, ki zapustijo Rafo, gredo z nogami naprej v reševalnih vozilih, ker so mrtvi ali ranjeni.

Evropa ne bo več Evropa in noben državljani se ne bo prepoznal kot Evropejec, če pozabimo te osnove.

(Aplavz)

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, komisarka, najprej bi rada ponovila besede gospoda Cohna-Bendita. Danes nas grabi obup; ta vojna je tragedija. Podobe trpljenja in smrti, ki nam že tri tedne švigajo prek ekranov, so neznosne, prav tako – naj hitro dodam – kot vse podobe vojne, vseh sporov, vključno s tistimi, o katerih se veliko manj, če sploh, govori, kot so na primer tisti v Kongu, Darfurju, Zimbabveju in, pred tem, Čečeniji, katerih grozote so se dogajale ob oglašujoči tišini medijev in, naj poudarim, politike.

Že večkrat sem v tem Parlamentu poudarila dejstvo, da se ogorčenje nekaterih mojih kolegov poslancev spreminja glede na okoliščine. Vendar, kakor je omenila že gospa Morgantini, ko gre za umiranje ljudi, ne gre voditi računov; v trpljenju ni hierarhije; vsaka žrtev, moški, ženska ali otrok, s katere koli strani, je ena žrtev preveč.

Kaj naj torej zdaj storimo, da naša današnja razprava ne bo tisto, kar je pogosto – nekoliko nesmiselno, jalovo soočenje? Nadaljnje medsebojno obmetavanje z žaljivkami glede zgodovinske odgovornosti različnih strani se mi zdi odličen primer take jalovosti.

V tej razpravi ste govorili že številni, zato smo argumente že slišali. Gotovo se lahko vprašamo o obsegu izraelske krize in izraelskega protinapada, nikakor pa se ne moremo spraševati o pravici Izraela do varnosti. Katera naša zahodna vlada pa bi se sprijaznila s tem, da opazuje, kako na tisoče izstrelkov pada na njene državljane, ne da bi reagirala? Vprašanje je retorično.

Če pustimo ob strani poziv k bistveni dogovorjeni prekinitvi ognja, k zagotovitvi dostave humanitarne pomoči, seveda, in h koncu dobavljanja orožja prek predorov, je pravo vprašanje danes nujno usmerjeno v prihodnost. Osnove miru so dobro znane: opredeljene so bile že v Tabi, Camp Davidu in Annapolisu. To je poudarila gospa Ferrero-Waldner. Večina elementov, vendar seveda ne vsi, so na mizi in to pomeni odrekanja na obeh straneh. In ko govorim o odrekanju, se strinjam z gospodom Schulzom, ki ga trenutno ni v dvorani. Ne gre za to, ali bodo s Hamasom opravljeni pogovori, temveč kako bodo opravljeni in pod kakšnimi pogoji.

Večina mojih kolegov poslancev je govorila 50 sekund dalj, zato mi dovolite, da končam, gospod predsednik.

Odgovor je tisti, ki ga je dal Jaser Arafat maja 1989, ko je svojo svobodo uničujočo in smrtonosno listino razglasil za nično. Te besede so postale del palestinskega besednjaka. To je cena za spravo med Palestinci, in naloga Evropske unije je, da pripravimo protagoniste v Palestini in Izraelu ter tudi v njihovih arabskih sosedah, Egiptu in Jordaniji, da postanejo partnerji v sporazumu o trajnem miru.

(Aplavz)

Feleknas Uca (GUE/NGL). – (DE) Gospod predsednik, v nedeljo 11. januarja smo obiskali mejno mesto Rafa v Gazi, ki je popolnoma odrezano. To pomeni, da civilno prebivalstvo nima nobene možnosti, da bi pobegnilo pred dnevnim bombardiranjem izraelske vojske. Če tega niste videli na lastne oči, si ne morete predstavljati, kako ljudje v Gazi trpijo in kako nujno je doseči mirno, dokončno rešitev tega spora. Vsi smo na osebni ravni globoko prizadeti zaradi brezmejnosti trpljenja palestinskega naroda in tudi zaradi uničenja.

Zato bi rada najmočneje poudarila, da je treba izraelsko bombardiranje takoj ustaviti, tako kot Hamasovo raketiranje Izraela in tihotapljenje orožja v Gazo iz Egipta. Poleg tega je treba takoj odpreti meje, da bi lahko na to področje dostavili pošiljke pomoči za civilno prebivalstvo, ki so pripravljene in čakajo. Na meji smo videli tudi zdravnike, ki so pripravljene iti na to območje in pomagati, vendar ne morejo, ker je meja zaprta. Zato še enkrat pozivam k odprtju meja, da bo mogoče zagotoviti pomoč.

Vladimír Železný (IND/DEM). – (CS) Gospod predsednik, koga ne bi zbolelo, ko bi videl otroke, ki so jih ubili izstrelki? To je grozen občutek, vendar ne sme biti opravičilo za hinavščino. Katera evropska država bi se toliko zadrževala kot Izrael in leta prenašala napade več kot 7 000 izstrelkov, ki v vsakem trenutku ogrožajo življenja prek milijona civilnih oseb?

Ne glede na vse prebivalci Gaze niso samo nedolžne žrtve. Navdušeno, seznanjeno, svobodno in demokratično so izvolili Hamas in njegovo listino. Ko so govorili o osvoboditvi, niso mislili na osvoboditev Gaze, ki je že svobodna, temveč na osvoboditev Tel Aviva in Haife od Judov in na uničenje Države Izrael. Kdor izvoli zločince, mora logično deliti z njimi svojo usodo. Še zlasti, ko se ti zločinci skrivajo za krili žensk in otroci kot za talci, ko sprožajo izstrelke iz šol in pretvarjajo mošeje v velikanska skladišča za orožje. Spominjam se bombardiranja Dresdna leta 1944, ko so britanske letalske sile porušile mesto do tal in ubile 92 000 civilistov, večinoma žensk in otrok. Ni bilo hinavskih spotikanj. Nemci so svobodno izvolili Hitlerja in delili njegovo usodo. Tudi prebivalci Gaze so vedeli, koga volijo in zakaj.

Na enak način je pomemben del sredstev, ki se iz EU prelivajo v Gazo, prišel v roke Hamasa. Morda so zato prebivalci Gaze s polnimi želodci in dobro preskrbljeni s strani EU lahko posvetili vso pozornost kopanju rovov za tihotapljenje vedno bolj smrtonosnega orožja, ki ga uporabljajo proti izraelskim civilistom. Res sorazmerno!

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Gospod predsednik, za današnjo razpravo sta značilni dve pomembni zadevi. Prva je ta, da velika večina tega Parlamenta želi doseči hitro prekinitev ognja. Druga je prevladujoča podpora zahtevi, da morajo vse vpletene strani sprejeti pravico države Izraela do obstoja znotraj mirnih meja. To je izhodišče, ki je pomembno za Evropsko unijo. Pomembno je zato, ker je to, kar gledamo v Gazi, tragedija. Vsako izgubljeno življenje je tragedija, na kateri koli strani meje je. Ne mislimo, da bi bila ta tragedija kaj manjša, če bi tisti, ki namerno ubijajo civiliste, uspeli z raketnim ognjem seči še dlje med civiliste.

To je tragedija tudi zato, ker ustvarja ovire za uresničitev palestinske države in s tem mirno rešitev. Ta tragedija zadeva tudi mednarodno skupnost, saj to, kar se dogaja zdaj, ni nastalo čez noč, temveč v daljšem obdobju s ponovnim oboroževanjem, tihotapljenjem orožja in raketnim ognjem.

Pomembno je, da razumemo, da to ni tragedija, ki bi nastala zaradi spora med judi in Palestinci. Močno nasprotujem komur koli, ki poskuša demonizirati narod. Ko sem poslušal gospoda Daviesa, ki je poskušal okriviti narod, sem slišal ton, ki ga po mojem v tem Parlamentu ne bi smeli slišati. To ni spor med Palestinci in judi, to ni spor med Izraelom in palestinskimi oblastmi, to je spor med skrajneži in zmernimi silami v regiji. Podprimo zmerne sile tako, da razjasnimo vsakomur, ki izbira sovraštvo in želi izbrisati državo Izrael, da mu ne bo uspelo. Če Evropa pošlje to sporočilo, bomo tudi okrepili zmerne sile in položili boljše temelje za mir.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Gospod predsednik, rad bi se obrnil na tiste, ki so v tem Parlamentu detonirali svoje obtožbe prevare in demagogije. To je ena v vrsti vojn, ki imajo vsaka svoje podobnosti, pa tudi svoje razlike. Spor, o katerem govorimo danes, je asimetričen.

Izrael so tri leta bombardirali z doma narejenimi izstrelki, v tem Parlamentu pa nismo slišali niti besedice graje za tiste, ki so jih sprožili. Danes obsojamo Izrael. Izrael je lahko obsojati, saj je članica ZN. Ima nekaj, kar lahko obsodimo, ima organe oblasti. Ima vlado, ki jo lahko obsojamo in grajamo. Na drugi strani je teroristična organizacija, prava identiteta katere ni znana. Organizacija, ki se igra z življenji nedolžnih ljudi, ko deluje za njihovimi hrbti. Še en asimetričen element je to, da štejemo Palestince, ki so bili dramatično ubiti, ko so bili uporabljeni kot živi ščit, ne štejemo pa Izraelcev, ki so bili ubiti, in še na tisoče ogroženih, ker prelitja krvi ni mogoče odtehtati s še več prelite krvi. Najhujša stvar v tem Parlamentu pa je asimetričnost med besedami in dejanji. Lahko nam je govoriti, zelo težko pa učinkovito ukrepamo. Brez mednarodne prisotnosti ta spor ne bo nikoli rešen.

Nazadnje bi se rad obrnil na tiste, ki protestirajo proti izraelskemu nesorazmernemu ukrepu. Gospe in gospodje, bi radi, da teroristična organizacija sproži 7 000 izstrelkov iz Izraela v Gazo? Bi bilo to sorazmerno? Ker je to nesorazmeren spor, pri katerem je pravo neučinkovito, se bomo morali temu preprosto privaditi,

drugače bomo samo tavalj v krogu in uporabljali besede, ki nimajo opore v realnosti. Mnenja, izrečena pred televizijo ob toplem ognju, ne ustrezajo resnici o tem sporu.

Predsednik. – Gospe in gospodje, zdaj moram res vztrajati, da se držite časa, ki ga imate na voljo. Nikoli nisem prekinjal govornikov, tudi če je njihov čas za govor potekel, toda gospod Schwarzenberg nam je že zdaj dal več svojega časa, kot smo pričakovali. Povedali so mi, da ima časa najdalj do 17.20. Prosim vas, da upoštevate čas, za katerega ste se prijavili. Gospod Morillon kot general vam bo za zgled.

Philippe Morillon (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, trajno premirje v Gazi bo mogoče samo, če bo nameščena večnacionalna sila za posredovanje pod nadzorom ZN. Prvič se zdi Izrael sprijaznjen s to rešitvijo, ki jo Palestinci zahtevajo znova in znova. Ne vem, kdaj bo ta sila lahko posredovala; posredovanje ne bo mogoče pred sklenitvijo sporazuma med sprtimi stranmi, vendar vsi upamo, da bo to čimprej. Vem pa, da bodo morali biti tisti, ki bodo to misijo vodili, popolnoma nepristranski. Menim, da bo tako Evropska unija v najboljšem položaju, da ukrepa in – zakaj ne, gospod Pöttering? – da to stori v okviru Unije za Sredozemlje.

V najboljšem položaju za ukrepanje bo, ker se za Američane – upravičeno ali ne – šteje, da so na strani Izraela, za Arabce pa, da držijo s Palestinci. Ali ne mislite, gospod predsednik Sveta, da bi se morali pripraviti na to?

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Gospod predsednik, dolgotrajni spor in okupacija zbuja jezo, bes in razočaranje nad učinkovitostjo zakonitih oblasti, s čimer nastaja nekaj, kar imenujemo „učinek Hamasa“, ki je resen dejavnik. Zaničanje Izraela s strani Arabcev, islamistov in Hamasa ni sprejemljivo, prav tako kot uporaba otrok kot živi ščit. Tudi stalne nevarnosti, v kateri živijo izraelski otroci, ne bi smeli dopustiti.

Vprašanje je, ali so se v tem začaranem krogu nasilja sedanje izraelske oblasti sposobne česa naučiti iz šestletne preteklosti na tem območju in uporabiti skalpelo podobno strategijo za dve državi. Vem, da jih je strah groženj nasilne in nepredvidljive sosedbe, ki jih obmetava z raketami, vendar bi lahko tu priskočila na pomoč mednarodna skupnost, vključno z EU.

Je ta tvegana rešitev danes za Izrael sprejemljiva? Toda, ali obstaja druga rešitev? Če obstaja, mi jo povejte. Pričakovanje, da bo Hamas izumrl po naravni poti ali z bombardiranjem, je videti naivno, zato Izrael potrebuje več poguma. Zahodne sile leta 1948 niso ustvarile dveh držav, toda zdaj bi to morale. Osnovna odgovornost ne bo zbledela. Bodimo pogumnejši pri tej strategiji.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Izraelska država je izraelski vojski ukazala, da v Gazi uniči Hamas. Hamas iztreblja tako, da v Gazi pobija Palestince. Ena tretjina mrtvih so otroci, polovica mrtvih so ženske in otroci – to niso pripadniki Hamasa.

Obseg vojnega nasilja je enormen in nesorazmeren. In kako je mogoče doseči prekinitev spopadov, če oba subjekta ne priznavata drug drugega? Sovražnika je potrebno iz objekta napadanja in uničevanja spremeniti v subjekt, v partnerja za doseg prekinitve ognja, in v nadaljevanju v odgovornega za ohranjanje miru. Izrael mora priznati Hamas in z njim začeti dialog, in obratno – Hamas mora priznati Izrael. Ni druge poti. Vsak mir je boljši od krvave vojne.

Vojno nasilje mora takoj dati priložnost in prednost politiki. Izraelski predsednik vlade Ehud Olmert pa si še vedno poskuša popraviti svoj zapravljeni ugled tako, da ne dopušča prekinitve ognja.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Gospod predsednik, komisarka, čestitam vam za rezultate vaših skupnih pogajanj, trojke v Izraelu. V nasprotju z novinarji vemo, da je vaša misija pripeljala izraelsko stran do razprave o odprtju humanitarnih koridorjev in dnevne prekinitve ognja. Mislim, da je to prvič, da so Izraelci sprejeli Evropo kot pomembnega partnerja in češko predsedstvo kot pomembnega predstavnika.

Kljub hudemu pritisku z leve se je Evropski parlament včeraj dogovoril o precej izjemni resoluciji. Tudi v tako ekstremnih okoliščinah je to uravnotežena resolucija, resolucija, ki jo lahko podpre desnica, resolucija, ki ni samo pamflet ali politična zmaga levice. Izogibamo se temu, da bi izenačevali obstoječo državo in teroristično gibanje, pa naj bo to še na tako abstraktni ravni. Ključni cilji ostajajo priznanje obstoja Države Izrael, odpoved nasilju in vključitev Hamasa v sporazume PLO, prav tako pa zahteva po doseg čimprejšnje trajne prekinitve ognja.

In vendar nismo dosegli dodane vrednosti. Trije vodilni izraelski predstavniki, Barak, Livniji in Olmert, se trenutno pripravljajo glede pogojev in zagotovil, pod katerimi so pripravljeni prekiniti ogenj. Ključ do rešitve je nedvomno Egipt in zajema zagotovilo nadzora nad predori in tihotapljenjem, ki bi bil sprejemljiv za egiptovsko stran. Kaj trenutno počne Svet? Kako napreduje pri pogajanjih z egiptovsko stranjo glede tehnične misije, mednarodnih opazovalcev, tehničnega nadzora in uvedbe EU BAM za Rafo? Kaj lahko poslanci

Evropskega parlamenta, ki se nocoj sestanejo z egiptovskim veleposlanikom, zahtevajo od egiptovske strani ali, obratno, kako lahko mi prispevamo k pogajanju z Egiptom?

Libor Rouček (PSE). – (CS) Gospe in gospodje, rad bi pozval Svet in Komisijo, naj povečata pritisk na obe sprti strani, da bi zaustavili nasilje. Imamo Resolucijo Varnostnega sveta 1860 in držati se moramo njenih določb. Treba je sprejeti zaščitne ukrepe, ki bodo zagotovili trajno prekinitev ognja, in omogočiti odprtje humanitarnih koridorjev. Tu smo že večkrat slišali, da za izraelsko-palestinski spor ne obstaja vojaška rešitev. Pot do trajnega miru vodi samo prek političnih pogajanj. Tu mora Evropska unija, v sodelovanju z novo vlado Združenih držav in Ligo Arabskih držav, igrati veliko izrazitejšo politično vlogo kot doslej. Dolgotrajni spor je treba končati s političnim sporazumom na osnovi rešitve z dvema državama, ki bo omogočil Izraelcem in Palestincem, da živijo skupaj v miru znotraj varnih, mednarodno priznanih meja, in ki si bo prizadeval za izgradnjo miroljubnega sistema regionalne varnosti po vsem Bližnjem vzhodu.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). – Gospod predsednik, razpravljamo o še eni humanitarni tragediji v naši soseski – zraven moje države – pri dveh od naših partneric v Sredozemlju. Žal Palestinci še vedno niso sprejeli tega, da jih samomorilski napadi ali rakete kasam ne bodo nikoli osvobodili okupacije njihovega ozemlja. Izrael se ne zaveda, da tako obsežen vojaški odgovor spodbuja nove potencialne samomorilske napadalce in privablja nove kasame ob prvi ponujeni priložnosti.

Kaj pa nedolžni civilisti, neborci, ženske in otroci? Nihče se ne zmeni zanje. Nihče se ne zmeni za stotine ubiti, pohabljenih, zažganih in travmatiziranih otrok – izraelskih in palestinskih otrok. Nam, ki to spremljamo iz udobnih naslonjačev pred televizijskimi ekrani, je slabo, ko jih gledamo. Kako pa je s tistimi, ki so tam?

Kaj lahko storimo? Sodelovanje v klasični igri obtoževanja ne pomaga civilistom. Pozivi in resolucije civilistom ne pomagajo. Kako lahko preidemo od besed k dejanjem? Čas je, da se z udeleženi stranmi začnemo pogajati o oblikovanju mednarodne sile – kot so predlagali že drugi kolegi –, da gre v Gazo z velikim policijskim delom, sestavljenim iz arabskih držav, da bi naučila policijsko silo palestinske oblasti z obsežnim mandatom ZN, kako vzpostaviti red in mir, in ji pri tem pomagala, ter o oblikovanju evropske vojaške sile, ki bo zagotovila konec raketnega obstreljevanja in tihotapljenja orožja ter popolno odprtje mejnih prehodov. Ne moremo več pustiti usode civilistov v rokah nasprotnikov.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, veliki italijanski protifašist Piero Gobetti je dejal, da je v primeru, ko je resnica vsa na eni strani, zavzetje salomonske drže popolnoma pristransko. Tak primer je trenutno v Gazi; upam, da bo Parlament sposoben reči prave besede za zaustavitev Izraela. Če tega ne stori, bodo to zgodovina, Palestinci, evropsko javno mnenje in arabsko javno mnenje imeli za sramotno.

Izrael bombardira in desetka geto. Sinovi tistih, ki so bili iztrebljani, so postali iztrebljevalci. Za to ni nobenega opravičila, tudi argument, da ima Izrael pravico do lastne varnosti, ni dovolj. Vsak lahko, če želi, vidi, da danes ne more nihče ogroziti varnosti Izraela ali njegovega obstoja. To je jasno iz neravnotežja sil na terenu; to je jasno iz števila mrtvih in ranjenih; jasno je iz podpore, s katero Zahod še naprej radodarno zalaga Izrael. Edini namen tega pokola je preprečiti ustanovitev palestinske države. Na ta način umira mir, zato moramo ustaviti Izrael.

Stefano Zappalà (PPE-DE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se zahvalil predsedniku Sveta in češkemu ministru za zunanje zadeve, ker sta še vedno z nami; nismo vajeni tako močne zastopanosti v tej dvorani, kakor jo je danes pokazalo češko predsedstvo.

Menim, da ima gospa Muscardini prav; tistim, ki ne vedo, kakšne so zadeve na tem območju, in ki bi radi bili sposobni izraziti natančno mnenje, svetujem, naj gredo in si ogledajo zadeve na terenu kot turisti ali z drugimi nameni. Nekateri smo bili v Palestini ob različnih priložnostih, kot opazovalci na volitvah, na katerih je bil izvoljen Abu Mazen, in drugih volitvah, in verjamem, da lahko dobiš točen vpogled v stvari samo, če si jih osebno ogledaš.

Mislim, da smo bili ves čas teh dogodkov, ki se dogajajo že desetletja in niso samo nedavni, edini poraženci mi v zahodnem svetu, ker se nismo nikoli resno lotili tega problema in si nismo nikoli prizadevali, da bi ga rešili; še vedno ga vidimo kot problem med dvema nasprotnima stranema.

Večkrat sem bil v Palestini in večkrat sem bil v Izraelu, zato poznam razmere, sicer ne v popolnosti, vendar dovolj dobro, in menim, da v resnici nista vpleteni dve strani, temveč tri. V tem konkretnem primeru je problem med teroristi in državo Izraelom, palestinski prebivalci pa so žrtve, užete na sredini. Hamas ne

predstavlja palestinskega naroda; morda predstavlja njegov del, vendar gotovo ne predstavlja celotnega palestinskega naroda.

Pred očmi se mi odvija film, za katerega verjamem, da se bo odvijal pred očmi številnim poslancem; film prikazuje vse izraelske žrtve, vključno z otroci in ljudmi vseh starosti, žrtve vseh raket, ki jih je in jih še izstreljuje Hamas. Ni naključje, da je med Gazo in Zahodnim bregom velika razlika.

Obračam se na predsednika Sveta in na našo odlično komisarko, ki predstavlja Evropo. Mislim, da se moramo položaja lotiti ustrezno. Mislim, da je najpomembneje okrepiti položaj Abu Mazna; v teh razmerah je najšibkejša figura, skupaj s Palestinci, ki v tej zadevi ne štejejo nič. Mislim, da smo pravi poraženci mi vsi.

Maria-Eleni Koppa (PSE). - (EL) Gospod predsednik, javno mnenje po vsej Evropi od Unije zahteva eno stvar: konec klanja palestinskega naroda. Obsoditi moramo slepo nasilje ne glede na njegov izvor, vendar moramo dosledno ugotoviti, da Izrael odgovarja z masivnim državnim terorizmom. Asimetričnega maščevanja, očitnega neupoštevanja kakršnega koli koncepta mednarodnega in humanitarnega prava s strani Izraela ne moremo tolerirati.

Ni sprejemljivo, da se bele fosforne bombe in poskusno orožje uporabljajo proti civilistom, in nehumano je ciljati nedolžne ženske in otroke. Če bi se to zgodilo v Afriki ali na katerem drugem koncu sveta, bi bila naša reakcija takojšnja in resolucija Varnostnega sveta ZN bi bila zavezujoča. V primeru Izraela pa se omejemo na izjave in brezplodno razpravo.

Verjamem, da moramo uporabiti vsa politična orodja, vključno s pridružitvenim sporazumom, da prepričamo Izrael, naj preneha z nezakonitim nasiljem proti palestinskemu narodu in naj preneha prepovedovati dostop za humanitarno pomoč.

Ne moremo biti zgolj opazovalci, saj tako postanemo sokrivi pokola. Edina rešitev je takojšnja prekinitev ognja in odprtje humanitarnih koridorjev do Gaze ter začetek dialoga z vsemi stranmi.

Struan Stevenson (PPE-DE). – Gospod predsednik, grozoviti dogodki v Gazi v zadnjih dveh tednih so Izraelu prinesli mednarodno obsodbo. V današnji razpravi so se vrstili kolegi, ki so tekmovali v tem, kdo bo izrazil največje ogorčenje nad judovsko državo.

Vendar je bil to za eno državo na Bližnjem vzhodu točno tisti rezultat, ki si ga je želela: Iran že leta zalaga Hamas z izstrelki, strelivom in drugim najsodobnejšim orožjem. Hamasovim borcem zagotavlja denar in usposabljanje. Njen cilj je bil pripraviti Izrael do vojne na tleh in krvav rezultat tega, z grozovitimi fotografijami mrtvih otrok na televizijskih zaslonih in v časopisih po svetu, je najboljši možni rekrutni oficir za fundamentalistični islam in vizijo iranskih mul o globalnem islamskem gibanju, združenem proti Zahodu.

Fašistični režim v Teheranu je glavni sponzor vojne in terorja na Bližnjem vzhodu, in tragični izid je točno to, kar je želel Teheran. Domačo pozornost v Iranu odvrta od gospodarske krize, ki jo je povzročil padec cene nafte, in pozornost mednarodne javnosti odvrta od hitenja mul, da bi proizvedli jedrsko orožje. Cilj zunanje politike Irana je postati prevladujoča regionalna sila na Bližnjem vzhodu. Združiti želi islamski svet v podložnosti svoji lastni surovi in zaskrbljujoči viziji totalitarnega islamskega bratstva, kjer so človekove pravice, pravice žensk in svoboda govora zmlete v prah, in sramotno je, da Zahod ni storil ničesar, da bi se soočil z iransko agresivnostjo ali jo razkril. Ob soočenju z naraščajočimi dokazi o sponzoriranju terorja s strani mul si Zahod na moč prizadeva pomiriti Teheran, celo s pristankom na njegovo primarno zahtevo, naj onemogoči glavno iransko opozicijsko gibanje Organizacijo Mudžahidov iranskega ljudstva tako, da ga da na teroristični seznam EU. To se mora končati.

Richard Howitt (PSE). – Gospod predsednik, najprej naj razjasnimo, da bo ta Parlament danes podprl Resolucijo Varnostnega sveta ZN 1860. Izvajati bi jo morali začeti nemudoma. Kot eden od tukajšnjih poslancev, ki smo bili v Gazi med blokado, naj povem, da prekinitev ognja in umik nista dovolj. Seveda želimo konec raket in prenehanje terorističnega gibanja, vendar sta potrebna prekinitev ognja in konec blokade, da bi ljudje v Gazi lahko zaživel.

Gre za spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava. V organizacijah Human Rights Watch in Islamic Relief so mi povedali, da je triurna dnevna prekinitev preprosto obupno nezadostna, da bi lahko prišli notri in razdelili pomoč. Gre za sorazmernost. V organizaciji Save the Children pravijo, da uboja 139 otrok od začetka spora in 1 271 ranjenih ni mogoče upravičiti kot samoobrambe.

Pozdravljam današnjo izjavo odposlanca EU v Izraelu Ramira Cibriana-Uzala, ki je dejal, da sta EU in Izrael zaradi teh razlogov začasno zaustavila pogajanja o nadgradnji odnosov. Prav je tako.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, najprej potrebujemo takojšnjo in trajno prekinitev ognja na obeh straneh – o tem je v tem Parlamentu široko soglasje. Vendar po tem EU in mednarodna skupnost ne smeta pustiti usode ljudi v Gazi samo v rokah Hamasa in Izraela.

Hamas nima v srcu interesa prebivalcev Gaze, saj je dobro vedel, da bo Izrael odgovoril na stalne raketne napade – in to ne samo med volilno kampanjo. Lani so raziskave v Gazi pokazale upad politične podpore Hamasu v prid Fatahu. Cinično je, da se zdi, da Hamas računa na to, da mu bo politična podpora spet zrastle zaradi velikega števila palestinskih žrtev, zaradi solidarnosti žrtev.

Izrael pa ima po drugi strani v mislih skoraj izključno interese svojih lastnih državljanov in tako je mednarodna kritika v glavnem usmerjena na obseg izraelske vojaške operacije in na odobritev države, da pride do velikega števila civilnih žrtev.

Zato se Evropejci ne smemo ustaviti pri pogajanjih o nadaljevanju prekinitve ognja in financiranju popravila infrastrukture. Že vidim pisni predlog spremembe s strani komisarke: prepričan sem, da je osnutek že pripravljen za oddajo Odboru za proračun.

Tudi ni dovolj nadzorovati, ali bo Egipt zaprl sistem predorov na meji z Gazo za tihotapljenje orožja. Pozivam celo četverico, vključno z močno arabsko prisotnostjo, naj se skupaj zavežejo, da bodo v Gazo in njeno okolico poslali enote s trdnim mirovnim mandatom – v interesu ljudi v Gazi, Izraelu in Egiptu. Hkrati je treba zelo pospešiti sam mirovni proces. Bojim se, da bomo drugače vedno pogostejše priča takšnim incidentom, kot ga gledamo v Gazi, in ne Palestinci ne Izraelci tega ne zaslužijo.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Gospod predsednik, španski člani Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu spremljamo razmere v Gazi z zgroženostjo, bolečino in sramom, vendar tudi z zavezanostjo, da obranimo mir, zaščitimo tiste, ki najbolj trpijo, in ohranimo dostojanstvo in upanje.

Zgroženi smo nad ponavljajočimi se prizori ubitih otrok in žensk, strtih zaradi nenehnega trpljenja, po bombardiranju geta, v katerega se je spremenila Gaza. Picasso je uprizoril enake grozote na svoji sliki *Guernica*, na kateri je prikazal našo Guernico, ki so jo pred sedmimi desetletji uničili junckerji Legije Kondor.

Boli nas hudo trpljenje tako številnih žrtev. Sram nas je nezmožnosti vseh – naših držav, Evropske unije in mednarodne skupnosti – da bi, prvič, preprečila in, drugič, končala zločinsko nasilje, ki ga obsojamo.

Sram nas je in ogorčeni smo zaradi tako številnih laži, toliko dvoumnosti in toliko praznega besedičenja. Sram nas je, ker vemo natančno, kaj se dogaja, pa vendar ne ukrepamo prepričljivo in skladno. Zgodovina bo zato zahtevala razlago od številnih sokrivcev, vsaj zaradi njihovega neukrepanja.

Ker je vedno bolje kasneje kot nikoli in ker je vitalnega pomena, da pustimo upanju odprta vrata, mora Evropska unija podpreti zapoznelo resolucijo Varnostnega sveta. Vendar je treba zagotoviti njeno dosledno upoštevanje, prav tako kot je treba dosledno upoštevati naš pridružitveni sporazum z Izraelom, ki predvideva prekinitev njegovega izvajanja v primeru takega ravnanja, kot smo mu priča.

Mimogrede, je Hamas odgovoren tudi za medijsko zatamnitev, za katero še nisem slišal, da bi jo kdo obsodil?

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Gospod predsednik, naj začnem z izrazom najglobljšega sožalja nedolžnim ljudem tako v Izraelu kot v Gazi, ki trpijo v zadnjih tednih in mesecih spora. Vendar moramo paziti, da naša naravna človekoljubnost, naše zelo upravičene skrbi ne popačijo našega pogleda na pravo naravo razmer, s katerimi se spopadamo.

V Gazi je Hamas ustvaril teroristični fevd: ne trpi nobenega nasprotovanja svojim pogledom, pomoril je tiste Palestince, ki so mu nasprotovali, razdelil je palestinsko oblast, zavrnil je prekinitev napadov na izraelske civiliste, zavrnil je priznanje pravice Izraela do obstoja, zavrnil je priznanje pred tem dogovorjenih mirovnih sporazumov. Spomnim se besed Hanan Ašravi pred tremi leti, ko sem opazovala palestinske volitve. Predvidela je, da se bodo sile zla vsilile na oblast – kako prav je imela!

Ne smemo biti presenečeni, da poslanec Hamasa ponosno navede, da je smrt za palestinski narod „industrija“. V mislih je imel uporabo samomorilskih napadalcev in namerno uporabo civilnega živega ščita za varovanje potencialnih vojaških tarč. Seveda je taka uporaba civilistov neposredna kršitev mednarodnega humanitarnega prava.

Kaj pa naj pričakujemo od Izraela, ko so njegovi prebivalci stalno podvrženi terorističnim napadom in ko je soočen s tako nedostopnim, neusmiljenim in sovražnim nasprotnikom? Mednarodna skupnost se ni veliko ozirala na to. Ko je Izrael ukrepal nenasilno in postavljaj blokade ali odklapljal elektriko, je bil deležen graje.

Zdaj, ko je sprožil vojaško akcijo kot odgovor na Hamasovo izzivanje, pa čuti pritisk mednarodnega neodobravanja.

Žalostna realnost je, da so s palestinskim narodom mnogo let kruto ravnali tisti, ki imajo nadzor nad območji palestinske oblasti, mednarodna skupnost, ki je dopuščala ekstremizem in korupcijo, ter arabski svet, ki že številna desetletja ni storil nič konkretnega, da bi izboljšal njihovo življenje ali možnosti.

Potrebujemo Marshallov načrt za Bližnji vzhod. Palestinci ne potrebujejo samo mirovnih sil, temveč spodobno civilno upravo, brez korupcije. Civilno upravo je treba podvreči mednarodnemu nadzoru, toda najprej je treba prekiniti poti, po katerih se teroristi oskrbujejo z orožjem, denarjem in politično prizanesljivostjo.

PRESEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospod predsednik, lahko bi se strinjal s tem, kar pravi gospod Van Orden o Hamasu, vendar nič od tega ne opravičuje bombardiranje civilistov s strani Izraela. To je osnovno: ustaviti moramo bombardiranje, pa naj bo to s strani Hamasa ali Izraela.

Upam, da bo resolucija v zvezi s to razpravo jutri v tem Parlamentu izglasovana z veliko večino, in upam, da bosta Komisija in Svet z njo dobila močnejše orodje za pritisk na Izrael in Hamas, da ustavita ubijanje. Odkar se je Izrael umaknil iz Gaze, ga je spremenil v največji zapor na svetu, in v zadnjih treh tednih ga je spremenil v klavnico, ko nezakonito uporablja teror proti terorju, ubija civilne moške, ženske in otroke ter s tem duši možnost trajne rešitve z dvema državama.

Evropskih odnosov z Izraelom ni mogoče nadgrajevati, dokler se Izrael ne začne konstruktivno in vsebinsko pogajati s svojimi sosedi in vsemi palestinskimi izvoljenimi člani, vključno s Hamasom. Evropa mora jasno povedati, da bo kakršnemu koli stopnjevanju te vojne v Gazi sledilo stopnjevanje naše reakcije na to vojno.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Gospod predsednik, komisarji, člani Sveta, kolegi poslanci, obnašanje sprtih strani v Gazi se mi zdi cinično. Zdi se mi cinično in nesprejemljivo, da Hamas uporablja civilno prebivalstvo – celo otroke – kot živi ščit. Cinična in nehumana se mi zdi drža Izraela, ki pod pretezo samoobrambe uporablja nesorazmerna sredstva, strelja na množice prebivalcev Gaze in zadaja hude udarce civilistom, vključno z otroci.

Cinična in lažniva se mi zdi zunanja diplomacija, ki si, s pomembnimi izjemami, prizadeva ohranjati zunanji videz, pa vendar še po toliko dneh ni sposobna zagotoviti zaščite za civilno prebivalstvo ali organizacije za pomoč ter žal tudi ni zmožna zavarovati otrok.

Govorim v imenu otrok, ker noben cilj ne upravičuje sredstva, s katerim po nepotrebnem pokončamo nedolžno življenje. Življenje vsakega otroka na obeh straneh meje moramo šteti za enakovredno. To je temeljni aksiom, ki ga morata obe sprti strani imeti za enako pomembnega, če naj bo na tem območju kdaj resnični mir.

Sprejemanje vrednot spoštovanja človeškega življenja, zaščite civilistov in spodbujanja humanitarne pomoči je lahko temelj za dosego trajne prekinitve ognja in miru v Palestini ter med Palestino in Izraelom.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Gospod predsednik, Hamas je poslal teror nad izraelske prebivalce in izzval maščevanje. S te razdalje se zdi, da so nekateri pripadniki Hamasa navdušeni nad novimi civilnimi mučeniki – vključno z otroci – in nad publiciteto, ki jo s tem dobivajo njihove ideje, ne glede na to, kako težko to prebavijo razumni ljudje.

Nikoli nisem pomagal terorizmu in tudi ne kritiziram Izraela, ki ima pravico do mirnega soobstoja na tem območju, vendar bi morali biti butci, da ne bi bili čustveno vznemirjeni in moralno osramočeni ob tem, kar se trenutno dogaja v Gazi. Odgovor Izraela je povsem nesorazmeren in smrt majhnih otrok je še zlasti sramotna.

Do zdaj nisem nasprotoval novemu sporazumu med EU in Izraelom. Verjamem nasvetu, ki ga je prejšnji mesec tu v Parlamentu dal Dalaj Lama, da najbolje vplivamo na Kitajsko in Tibet tako, da z njima ohranjamo dobre odnose. Mislim, da se to nanaša tudi na odnose med EU in Izraelom, toda kako lahko zbudimo njihovo pozornost, da bi izrazili, kakšen gnus čutimo ob razsežnosti tega, kar se dogaja?

Lahko dodam, da so včeraj tistim, ki smo se udeležili skupne seje Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj, razdelili sporočilo o humanitarnih potrebah na zadevnem območju. Nujno pozivam Komisijo in Svet, naj poskrbita za pripravo celovitega paketa humanitarne pomoči, da bomo lahko ob prvi priložnosti šli tja in pomagali tem trpečim ljudem.

Karel Schwarzenberg, *predsednik Sveta*. – Gospod predsednik, na začetku smo govorili o tem, ali naj vzpostavimo stik s Hamasom. Mislim, da še ni čas za to. V zadnjih mesecih se je Hamas gotovo še vedno obnašal kot teroristična organizacija. Dokler se tako obnaša, z njim predstavniki Evropske unije ne morejo uradno navezati stika.

Priznam, da sem, ker sem že star, v življenju videl že številne teroristične organizacije, ki so prerasle svoje začetke, postale bolj ali manj sprejemljive in jih je mednarodna skupnost sprejela. To sem videl v Afriki. To sem videl na Irskem. To sem videl na mnogih koncih. To se zgodi. Toda najprej se morajo nehati obnašati kot teroristična organizacija. Potem bom pripravljen govoriti s Hamasom ali komer koli drugim, vendar ne preden se ne odpovedo ravnanju kot teroristična organizacija.

Mislim, da je to pomembno reči, ker se Evropska unija ne sme odpovedati svojim načelom. Obstajajo načini, kako se lahko seznanimo z njihovimi mnenji, obstajajo posredni stiki s politiki na tem območju, ki so z njimi v stiku, kar je pomembno in dobro, vendar še ni čas, da bi Evropska unija s Hamasom navezala neposredni stik. Mislim, da moramo biti glede tega nepopustljivi.

Sicer pa bi morali zelo pohvaliti Egipt za njegovo pomembno vlogo v zadnjih tednih in dnevih, ko si zelo prizadeva za dosego prekinitve ognja in morda celo premirja ter na koncu miru v regiji. Vem, kako težko je to vprašanje. Ves čas smo v stiku z Egipčani. Vemo, kako pomembno delo opravljajo, in rad bi jim čestital.

Postavili ste vprašanje, kako lahko regiji pomagamo. Najprej, tisti, ki so tam, nam bodo jasno povedali, kaj potrebujejo. Nismo mi tisti, ki naj odločimo, kaj naj jim damo. Sami morajo prositi nas in Evropsko unijo. Številne države članice Evropske unije so izrazile svojo pripravljenost pomagati na kakršen koli način – tehnično, s pošiljanjem svetovalcev, pripravo potrebnih sredstev –, vendar morajo v to najprej privoliti zadevne države na območju. To je naša prva naloga.

Slišal sem pomemben predlog, naj se pripravi Marshallov načrt za Bližnji vzhod. Mislim, da je to zelo dobra zamisel in da bi jo morali uresničiti. Za to območje je res treba oblikovati pravšni sklop zamisli, ki so Evropi tako zelo pomagale po vojni.

Gospa Ferrero-Waldner in drugi so povedali, kaj je dosegla misija. Menim, da smo dosegli veliko, in rad bi še enkrat pohvalil gospo Ferrero-Waldner, ki je v naši delegaciji opravila glavno delo na področju humanitarnosti, na katerem še vedno deluje tisto, kar smo dosegli. Vendar jasno povejmo, da tudi ta zelo težka pogajanja na Bližnjem vzhodu temeljijo na načrtu, ki je bil oblikovan že med obiskom naše delegacije na Bližnjem vzhodu. V osnovi se ukvarja s tem, kako organizirati mir in kaj je potrebno. Naš načrt temelji na tem, kar smo takrat izvedeli in o čemer smo se pogovarjali z našimi partnerji.

Razpravljali ste o nadgradnji naših odnosov z Izraelom. Kot veste, je bila to odločitev Sveta ministrov Evropske unije, sprejeta junija 2008. To se lahko spremeni samo, če se ministri Evropske unije odločijo to odločitev spremeniti. Tega se ne da spremeniti, tudi ne z besedami zelo cenjenega predstavnika Evropske unije v Jeruzalemu. Priznam, da bi bilo v trenutnem položaju prezgodaj razpravljati o tem, kako nadgraditi naše odnose z Izraelom in ali naj v bližnji prihodnosti organiziramo srečanje na vrhu. Trenutno moramo res reševati nujnejša in pomembnejša vprašanja. Še enkrat naj navedem, da je Svet ministrov pač sprejel tako odločitev in to je to.

Kaj lahko storimo, da ustavimo Izrael? Bodimo odkriti – zelo malo. Izrael ravna, kot ravna, in kot dolgoletni prijatelj Izraela – kar danes potrjujem in to prav odkrito – nisem preveč zadovoljen s tem, kar trenutno počne. Mislim, da njegova politika škoduje tudi Izraelu. To je eno, vendar ima Evropska unija res zelo malo možnosti, razen da govori zelo jasno in zelo iskreno ter prosi naše partnerje, naj nehajo. Rešitev morajo najti naši partnerji na Bližnjem vzhodu, Izrael, Egipt in drugi vpleteni. Evropska unija lahko pri tem pomaga. Pomaga lahko tako, da ponudi vse oblike pomoči, če je sklenjen dogovor o prekinitvi ognja, za dosego omenjenih ciljev: zaprtje tihotapskih poti, zaprtje predorov, nadzor nad morjem itd. V Gazi lahko pomaga na številne načine, kot je na primer obnova ali podpora pri zagotavljanju humanitarne pomoči. Evropska unija lahko naredi vse to, toda bodimo iskreni, nima moči in sredstev, da bi rekla „konec“. Ali Parlament misli, da bi lahko na Bližnji vzhod poslali ogromno oboroženo silo, naj ustavi bojujoče se strani? Ne. Nimamo možnosti, in tako Izrael kot Hamas sta odvisna od drugih sil, kot je Evropska unija. Izrael ima močne zaveznike tudi

izven Evrope. Naše možnosti, da bi kaj dosegli, so omejene. Lahko pomagamo, lahko podpiramo, lahko svetujemo in lahko smo zelo angažirani. V tem smislu smo dosegli precej. Vendar ne napihujte naših možnosti.

Sajjad Karim (PPE-DE). – Gospod predsednik, Izrael pravi, da uveljavlja svojo pravico do samoobrambe. V tem primeru se je treba držati tudi osnovnih načel pravične vojne, vključno s sorazmernostjo.

Dejstvo, da Izrael to ignorira, je povsem očitno, naše ignoriranje tega dejstva pa je povsem zgrešeno. Uporaba fosforja proti civilistom ni združljiva s trditvijo o civiliziranosti.

EU sama tega jasno ne more rešiti. Vendar imamo tu danajsko darilo. Potrebujemo odločitev ZDA. Njihov razočarljiv odziv je neuravnotežen in nepravičen. Izrael je strateško načrtoval čas teh napadov, toda gospod Obama, 20. januar bo kmalu tu. Svet čaka in EU je voljna partnerica!

Boste ponovno vzpostavili vrednote, ki so nam skupne, ali boste dopustili, da zmaga taka krivica – še enkrat? Boste sodelovali z nami in zagotovili zaščito vseh prizadetih? Palestinci vas sprašujejo – kako je lahko prav, da vaša država prosi za humanitarno pomoč na tleh, ostane pa tiho, ko gre samo za bombe z neba?

Kolegi, ki želijo Hamas zatreti zgolj z vojaškimi sredstvi: pojdite si ogledat Gazo in Zahodni breg. Zbudite svojo temeljno človečnost in videli boste, zakaj se Hamas krepi.

To ni način, na katerega lahko pomagamo Izraelu ali Palestincem. Takojšnja prekinitev ognja je samo potreben začetek.

Colm Burke (PPE-DE). – Gospod predsednik, zelo jasno je, da sprte strani ne upoštevajo mednarodnega humanitarnega prava in da zato civilno prebivalstvo v Gazi plačuje zelo visoko ceno. V mednarodnem pravu mora obstajati odgovornost, če se ne upoštevajo taka načela vojskovanja, kot sta sorazmernost in nerazlikovanje. Eno od pravil pravične vojne pravi, da jo je treba voditi po načelu sorazmernosti. Uporabljena sila mora biti sorazmerna utrpljeni krivici. Žal smo videli precejšnjo brezbržnost na strani Izraelcev. Sicer je res, da je z raketnimi napadi na Izrael začel Hamas, vendar je po mojem mnenju odziv Izraela nesorazmeren. Številke govorijo same po sebi: ubitih je bilo prek 900 Palestincev, na drugi strani pa veliko manj Izraelcev. Izrael se mora začeti zavedati svoje odgovornosti, da takoj ustrezno odmeri svojo uporabo sile v skladu z mednarodnim pravom.

Po drugi strani ni mogoče spregledati, da je Hamas še vedno na Unijnem seznamu terorističnih organizacij in še naprej zavrača, da bi se odpovedal oboroženemu boju. Pa ne samo to, Hamas dosledno zavrača priznanje pravice Izraela do obstoja. Hamas in druge palestinske oborožene skupine morajo spoznati, da imajo ljudje na jugu Izraela pravico do življenja brez bombardiranja.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). – Gospod predsednik, za vse, ki spremljamo izraelsko-palestinski spor, je lahko to trenutek, ko nas prime, da bi dvignili roke v zrak in kričali od obupa. Mislim pa, da tega ne bi smeli, saj verjamem, da je danes največji preskus naše človečnosti ta, da res sprevidimo, za kaj gre.

Prva stvar je ta, da ni mogoča trajna rešitev tega spora, če se bombardiranje Izraela ne ustavi. Druga stvar je ta, da ni mogoča trajna rešitev tega spora, ne da bi Gazo odprli za humanitarno pomoč. Predsednik Peres je imel popolnoma prav, ko je dejal, da mora biti Gaza odprta za pomoč in ne zaprta za rakete.

Menim, da je to bistveno, in s tem se vsi strinjamo. Prejšnjega stanja ni mogoče povrniti in mislim, da lahko tu naredimo veliko. Prvič, Parlament lahko sprti strani spravi skupaj, da se začneta pogovarjati; drugič, podpirati moramo Komisijo in Svet ter njuna prizadevanja; in nazadnje, trdno moramo podpreti egiptovsko smer pogajanj, saj je to edina smer, ki lahko vodi k rešitvi in prekinitvi ognja, na katero trenutno vsi upamo.

Neena Gill (PSE). – Gospod predsednik, nad dogodki v Gazi nismo zgroženi samo člani tega Parlamenta. Tudi evropska javnost je že veliko predolgo zgrožena nad trpljenjem ljudi v Gazi in izraelsko blokado. K temu dodajmo še stalne napade in grozljive izraelske vojaške napade na nedolžne civiliste, zlasti ženske in otroke. Pozivi svetovne skupnosti k takojšnji prekinitvi ognja so naleteli na gluha ušesa.

Palestinci potrebujejo dostop do hrane, zdravstvene oskrbe in varnosti. Izrael mora spoštovati vsaj načela mednarodnega prava. Če tega ne stori, bi moral izgubiti vso preostalo podporo mednarodne skupnosti.

Žal je bila resolucija ZN potisnjena na stran. Žalostno je tudi, da EU še vedno ni našla svoje vloge. Morda jo lahko najde, če bo sprejela odločnejše ukrepe, kot jih je do zdaj. Ni dovolj samo zamrzniti nadgradnjo odnosov. Imamo vzvode. Smo pomembna trgovinska partnerica. V tej regiji smo pomemben financer. Zato smo sposobni opraviti to nalogo.

Marios Matsakis (ALDE). – Gospod predsednik, ali je moralno sprejemljivo in opravičljivo v mednarodnem pravu, da Država Izrael v prizadevanju, da bi nevtralizirala Hamasove teroriste, sproži veliko vojaško akcijo terorja proti 1,5 milijona ujetih nedolžnih civilistov in pri tem grobo krši konvencije ZN in človekove pravice? Je taka akcija v skladu z našimi lastnimi vrednotami pravičnosti in demokracije v EU? Je izraelski lobi tako močan, da lahko pripravi ZDA in EU do tega, da – dejansko – ne naredita nič in samo opazujeta, kako se dogajajo neopisljiva grozodejstva v imenu boja proti terorju?

Če je odgovor na ta vprašanja pritrdilen, potem bi morali vsi hvaliti izraelsko vlado, kako je pogumna, ko v Gazi izvaja take akcije. Če je odgovor nikalen, potem moramo odločno in jasno obsoditi Izrael ter sprejeti hitre in učinkovite ukrepe proti njemu, vključno s trgovskimi sankcijami, da bi prekinili klanje v Gazi danes in v bodoče. Nikakor se ne strinjam z ministrom, ki je odšel in ki je rekel, da lahko v resnici storimo zelo malo. Storimo lahko veliko in moramo to storiti.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Gospod predsednik, v ta Parlament sem bil izvoljen pred 25 leti. To je najverjetneje najpomembnejša razprava, v kateri sem kdaj sodeloval. Gospa komisarka, upam da ste sinoči dobro poslušali Odbor za zunanje zadeve in danes ta Parlament. Upam, da boste v svojem govoru v nasprotju s predsednikom Schwarzenbergom odgovorili, da obstaja moralna moč, ki jo lahko Evropska unija uporabi proti agresorju v tem primeru.

Izraelski narod je pravičen in spoštovanja vreden narod, ki je na tej celini stoletja hudo trpel. Razumel bo vaše priporočilo Svetu ministrov, da naj EU prekine vse stike z izraelskimi oblastmi, dokler ne prenehajo z bombardiranjem.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Gospod predsednik, od Izraela moramo povsem odločno zahtevati, naj preneha ubijati in omogoči oskrbo ranjenecem in razdelitev hrane prizadetim. Povedati mu je treba, da bo imel njegov odnos do mednarodnega prava posledice za njegove odnose z Evropo.

Rad bi čestital maloštevilnim evropskim prostovoljcem, ki trpijo skupaj z ljudmi v Gazi, zlasti Albertu Arceu. Prestavljajo najboljše vrednote solidarnosti in svobode, ki jih ima ta naša Evropa, ki mora v tem strašnem sporu ravnati skladno z njimi.

Margrete Auken (Verts/ALE). – (DA) Gospod predsednik, rada bi rekla samo dvoje. Najprej bi rada vse spomnila, da naša odločba izrecno navaja in poudarja, da začasno zaustavljamo našo podporo nadgradnji, in močno upam, da ne bomo kar mirno šli naprej, kot da se ni zgodilo nič, samo zato ker tako pravi predsedstvo. Druga stvar je ta, da Izrael nikoli ni izpolnil svoje obljube v zvezi s pogajanjem. Ni bilo prekinitve ognja, ker Izrael ni zares umaknil blokade v tem obdobju, in omeniti moram tudi Annapolis, kjer je Izrael obljubil, da bo zamrznil gradnjo naselij. Kaj se je dejansko zgodilo? Kar šel je in pospešil naseljevanje. Gradnja naselij še nikoli ni bila tako hitra, kot je zdaj po Annapolisu, in mislim, da dokler ne bo napredka na terenu, ne bomo nikoli prepričali Hamasa, naj igra po pravilih, po katerih želimo, da igra, in da moramo zato poskrbeti, da Izrael izpolni svojo stran dogovora.

Peter Šťastný (PPE-DE). – Gospod predsednik, včeraj smo imeli skupno sejo delegacij za odnose z Izraelom in s Palestinskim zakonodajnim svetom in lahko si predstavljate napetost, čustva, obtožbe – in predlagane rešitve – po 18 dneh vojne v Gazi in okoli 1 000 mrtvih.

Dejstvo je, da je Izrael po osmih letih čakanja in prejetja okoli 8 000 izstrelkov, ki so ustrahovali milijon državljanov ob meji z Gazo, končno izgubil potrpljenje. Začel je zagotavljati varnost svojim državljanom, kot je njegova polna pravica in obveznost. Hamas je teroristična organizacija in je jasen krivec in breme za palestinsko prebivalstvo v Gazi. Rešitev je v okrepljeni četverici in zlasti v podvojitvi skupnih naporov nove administracije ZDA in močnejše in bolj združene EU.

Pozdravljam češko predsedstvo, njegove prednostne naloge ter takojšnje in aktivno posredovanje v regiji.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Ta spor, ki traja že zelo dolgo, temelji na problemih v zvezi z ozemljem in kulturnimi razlikami, ki so včasih obravnavane pretirano. Dolgoročna rešitev je zavarovana, varna izraelska država ob trajni palestinski državi. Te rešitve pa s terorističnimi napadi ali oboroženimi akcijami ni mogoče doseči.

Da bi Palestinci prišli do normalnega načina življenja, si morajo ustvariti državo na temelju demokratičnih institucij in pravne države, kar bi spodbudilo gospodarski razvoj. Odpovedati se morajo terorističnim dejanjem in se osredotočiti na stvaritev normalnega političnega ozračja, ki bo omogočilo izvolitev politikov, ki si resnično želijo rešiti ta spor s pogajanjem.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Gospod predsednik, rada bi podprla tiste, ki obsojajo napade, in izrazila svojo solidarnost z ljudmi v Gazi.

Minister Schwarzenberg pravi, da Evropska unija ne more storiti veliko. Evropska unija bi morala opustiti nadgradnjo odnosov z Izraelom, sporazumi, ki so v veljavi, pa bi morali biti začasno prekinjeni, dokler Izrael ne izpolni svojih dolžnosti v skladu z mednarodnim pravom.

Tudi pred zadnjimi nemoralnimi napadi smo bili leta priča skupinskemu kaznovanju palestinskega naroda. Obseg in vrsta napadov, ki jih v Gazi izvaja sodobna vojska proti obkoljenim ljudem, ki so oslabljeni že zaradi izolacije in obkolitve, sta absolutno strašna. Krivda, ki je bila pripisana temu istemu narodu, je zgrešena – jasno moramo povedati, da so največje žrtve tu ljudje, nedolžni prebivalci Gaze.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Zelo nas boli, ko gledamo, kaj se dogaja v Gazi. Ne podpiramo Hamasovega načina boja in izzivanja, vendar je Izrael izbral nesorazmerno sredstvo za reševanje svojega spora s Palestinci. Nedvomno je prišlo do kršenja načel mednarodnega prava. Nobene od sprtih strani ne zanima mir na drugi strani. Obe strani vidita samo svoje interese – to je nacionalni egoizem.

Mednarodno mnenje je proti nadaljevanju te vojne. Evropska unija in ZN, ki jih podpirajo številne države, bi morali odločno posredovati. Čas je, da se ta nesrečna vojna konča. Izraelske enote se morajo vrniti v svoje vojašnice. Hamas mora prenehati metati rakete na Izrael. Zagotoviti moramo več nujne humanitarne pomoči civilnemu prebivalstvu in oskrbeti ranjence, ki jih je menda okoli 3 000. Deželo moramo postaviti na noge in ji pomagati, da se vrne v normalno življenje. To je scenarij, ki ga zahtevam od trenutnega vodstva Evropske unije in Evropske komisije.

Hannes Swoboda (PSE). – Gospod predsednik, rad bi samo vprašal, ali bomo danes vendarle razpravljali o plinu ali pa je bil zbrisan z dnevnega reda. Tu čakamo. Na dnevnem redu ni samo razprava o Bližnjem vzhodu, temveč tudi o plinu. Je bila umaknjena z dnevnega reda?

Predsednik. – To je naslednja točka dnevnega reda.

Aurelio Juri (PSE). – (SL) Mene je zadnji nastop zunanjega ministra predsedujoče Češke razočaral. In seveda vso upanje lahko polagamo samo v našo komisarko. Kajti števec mrtvih se dopolnjuje. In če bomo tako govorili, bo čez teden verjetno že 1 500 mrtvih.

S Hamasom se je težko pogovarjati. Imamo ga na seznamu terorističnih organizacij, do njega je težko ukrepati. Ampak Izrael je naš prijatelj, Izrael je naš partner in pomemben član mednarodne skupnosti. In se mora držati mednarodnih sklepov, se mora držati sklepov Združenih narodov in tudi priporočil prijateljev in partnerjev. Če se tega ne drži, pa morajo prijatelji in partnerji biti sposobni obsoditi njegovo dejanje in mu tudi zagroziti s sankcijami.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, kratka bom, saj je bila razprava zelo dolga. Naj najprej rečem, da ima Evropska unija kot štiriletna članica bližnjevzhodne četverice svojo vlogo, vendar seveda nimamo najmočnejše vloge. To je frustracija za vse nas, zlasti v tako težkem trenutku, ko bi rad takoj dosegel trajno prekinitev ognja, kot smo predlagali, vendar tega žal ni mogoče doseči tako hitro.

Rada bi vas, čeprav stvar ni gotova, seznanila z najnovejšimi informacijami, ki jih imam, in sicer, da viri v Egiptu blizu pogajalcem poročajo, da se Hamas odziva pozitivno na zadnje egiptovske predloge. Kakor koli že, nekaj je napredka. Nisem gotova, ali je to res potrjeno, toda zvečer ob 20.00 naj bi Hamas imel tudi tiskovno konferenco. Upamo, da so bodo stvari premaknile. Vsaj tega si vsi želimo.

Drugič, kljub vsem frustracijam, nimamo druge možnosti, kot da si še naprej prizadevamo za mir. To bomo tudi storili. Temu sem zavezana, dokler sem članica te bližnjevzhodne četverice. Mir lahko dosežemo le skupaj, in pomagati moramo tudi pri palestinskih prizadevanjih za spravo in jih krepiti, saj se bo samo tako mogoče povsem izogniti anomaliji v Gazi.

Tretjič, takoj, ko bo dosežena prekinitev ognja, bomo poskušali narediti vse, da bi popolnoma obnovili osnovno oskrbo prebivalstva, ki je bila tako hudo prizadeta. Mislim, da je zdaj najbolj potrebno končati to uničevanje ter začeti z obnovo in poskušati doseči mir.

O tem smo govorili na dolgo, zato ne bom nadaljevala, toda to je moj odločni namen in upam, da bo za to prišel dober trenutek.

Predsednik. – Naj zaključim razpravo in povem, da sem na podlagi člena 103(2) Poslovnika prejel en predlog za resolucijo⁽¹⁾ Razprava se je zaključila.

Pisne izjave (člen 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Glede na barbarstvo, ki je udarilo po palestinskem narodu v Gazi in ki ga obsoja nedavna resolucija Sveta ZN za človekove pravice, je potrebno in se zahteva naslednje:

– Odločna obsodba kršitev človekovih pravic in zločinov, ki jih je zakrivila izraelska vojska, izraelski državni terorizem!

– Jasna obsodba krute agresije Izraela proti palestinskemu narodu, ki je ni mogoče z ničemer opravičiti!

– Konec agresije in nečloveške blokade, ki so jo naprtili prebivalstvu Gaze!

– Nujna humanitarna pomoč palestinskemu prebivalstvu!

– Umik izraelskih enot z vseh okupiranih palestinskih ozemelj!

– Spoštovanje mednarodnega prava in resolucij ZN s strani Izraela, konec okupacije, naselij, ločevalnega zidu, usmrtev, pridržanj, izkoriščanja in nešteti ponižanj, prizadejanih palestinskemu narodu!

– Pravični mir, ki je mogoč samo, če se spoštuje neodtujljiva pravica palestinskega naroda do neodvisne in suverene države z mejami iz leta 1967 in prestolnico v vzhodnem Jeruzalemu!

V Palestini obstaja kolonizator in kolonizirani, agresor in žrtev, zatiralec in zatirani, izkoriščevalec in izkoriščani. Izrael ne sme še naprej ostati nekaznovan!

Tunne Kelam (PPE-DE), v pisni obliki. – Odziv na spor v Gazi mora biti bolj uravnotežen, kot je zdaj. Pretiranega nasilja ni mogoče opravičiti, pa vendar moramo pogledati globlje v korenine spora.

Pogajanja s Hamasom, kakršen je zdaj, niso mogoča. Teroristične skupine, ki cinično uporablja svoje lastne ljudi kot ščit pred napadi, ne zanimajo pogajanja o resničnem miru.

Poleg tega moramo upoštevati, da je Hamas prevzel pomembno vlogo v verigi terorističnih gibanj, ki vodijo do Hezbolaha in teheranskega terorističnega režima. Zato je na Hamas treba gledati kot na del širših prizadevanj, da bi porušili krhko stabilnost na Bližnjem vzhodu in jo nadomestili s fundamentalističnimi skrajnimi režimi, ki Izraelu načeloma ne priznavajo pravice do obstoja.

Razumeti moramo, da je vprašanje varnosti Izraela povezano tudi z varnostjo EU.

EU mora uveljaviti svojo moč in najprej in predvsem začeti reševati izvor tega spora. Da bi preprečili nadaljnje pobijanje Arabcev in Izraelce, morajo arabski partnerji brezpogojno priznati pravico Izraela do obstoja in prispevati k prenehanju infiltriranja skrajnih gibanj in še bolj smrtonosnih orožij na to območje.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), v pisni obliki. – (FI) Gospod predsednik, neizpodbitno dejstvo je, da je civilno prebivalstvo v Gazi in južnem Izraelu prikrajšano za pravico do človeka vrednega življenja. Ena od tiskovnih agencij je sporočila zgodbo dveh otrok, ki sta hotela prečkati cesto v Gazi. Nista pogledala desno ali levo, da bi videla, ali kdo prihaja – pogledala sta gor, saj sta se bala, kaj bi lahko prišlo z neba.

Za masivno humanitarno krizo v Gazi sta jasno krivi dve strani. Neodgovorno ravnanje Hamasa na palestinskih ozemljih, njegovo strahopetno skrivanje med civilnim prebivalstvom in njegovo izzivanje z raketnimi napadi vsi kažejo na to, da palestinske vlade ni mogoče podpreti. Nesorazmerni napad Izraela na že tako šibko in brezupno palestinsko enklavo je še en pokazatelj njegove brezbriznosti do mednarodnih humanitarnih obveznosti.

Zahtevati moramo konec te norosti v obliki takojšnje in stalne prekinitve ognja. Kot prvi korak bi moral Izrael dovoliti vstop humanitarne pomoči v Gazo, kjer bi bilo izboljšanje življenjskih razmer tudi ena od dolgoročnih poti do miru.

Bližnjevzhodna četverica mora narediti korak v pravi smeri, nova ameriška administracija pa naj pokaže pot. Egipt ima posebno odgovornost zaradi mejnih zadev, in njegova posredniška vloga v odnosu do Unije nam je vlila upanja.

⁽¹⁾ glej zapisnik

Svetovna zgodovina kaže, da se prizadevanje za mir na koncu splača. Ne moremo se vdati, prilagoditi ali navaditi na to, da obstaja nerešen spor, saj to ne obstaja. Nobelov nagrajenec za mir Martti Ahtisaari pravi, da je mir stvar volje. Mednarodna skupnost lahko poskuša spodbujati in podpirati to voljo, pokažeta pa jo lahko samo zadevni strani in samo ti strani lahko dosežeta mir.

Komisarka, bi lahko posredovali to sporočilo iz Evrope: „Ljudje Svete dežele, pokažite, da želite mir.“

Mairead McGuinness (PPE-DE), *v pisni obliki*. – Nekaj zaskrbljujočega je v takem svetu, ki očitno ni sposoben rešiti nedolžnih otrok pred tem, da bi jih razstrelili v vojni.

Kljub vsem besedam bombardiranje Gaze ne popušča in do zdaj je bilo ubiti že 1 39 otrok in 1 271 ranjenih. Žal bodo te pretresljive številke še narasle.

Hamasovi raketni napadi na Izrael so izzvali odziv, ki ga je želel – protinapade in civilne žrtve ter nadaljnje utrjevanje položajev.

Obžalujem, da so nedolžni civilisti uporabljeni kot živi ščit. Temu mora biti konec.

Ne dodeljujem krivde – ta je na obeh straneh, vendar poudarjam potrebo po takojšnji in dejanski prekinitvi ognja.

Bistvenega pomena je, da se humanitarni pomoči nemudoma omogoči neoviran dostop v Gazo.

Ko bi to človeštvo le spoznalo, kako brezplodne so take vojne.

Vsaka podoba mrtvih v Gazi razdraži ljudi po celem arabskem svetu in bojim se, da nam uhaja bistveno načelo mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu: tako imenovana rešitev z dvema državama, samostojna palestinska država v mirnem soobstoju z Izraelom. Mednarodna skupnost mora podvojiti svoja prizadevanja, da bi našli rešitev.

Esko Seppänen (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (FI) Vsi smo priča masovnemu klanju civilistov s strani Izraelskih vojakov v Gazi. Mi oziroma bolj natančno, številni poslanci na desni, si zatiskamo oči pred tem, kar se dogaja. To se ne bi zgodilo, če si ne bi desna politična elita v Združenih državah Amerike in EU zatiskala svojih oči. Tisti, ki si zatiskajo oči, tudi oborožujejo morilce civilistov.

Čas je, da sprožimo vprašanje prekinitve diplomatskih odnosov z izvajalci genocida in etničnega čiščenja.

Csaba Sógor (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (HU) Razmere na Bližnjem vzhodu me navdajajo z zaskrbljenostjo. Kaj bo potrebno za doseg miru? Koliko civilnih žrtev bo potrebnih, preden bo prišlo do resnične prekinitve ognja? V Bosni in Hercegovini jih je bilo potrebnih najmanj 10 000, da so se začela pogajanja, da so tja prišle mirovne sile in da se je začelo razoroževanje.

Pred nekaj dnevi smo obeležili uničenje Nagyenyeda (Aiud). Pred 160 leti je bilo v tem transilvanskem mestu in njegovi okolici poklanih več tisoč nedolžnih civilistov, vključno z ženskami in otroci. Od takrat se ni mogoče spominjati teh žrtev skupaj z večinskim prebivalstvom.

Lahko pride čas, ko se Izraelci in Palestinci ne bodo samo skupaj spominjali žrtev na drugi strani, temveč bodo združili moči za izgradnjo trajnega miru in bodočnosti.

Do takrat je naloga Evropske unije, da daje odgovoren zgled. Veliko dela nas čaka tudi pri izgradnji miru znotraj Evrope. Potrebujemo sodelovanje med manjšinami in večinami na enakovredni osnovi. Najmanj, kar moramo storiti, je to, da se skupaj spomnimo na žrtve. V EU moramo storiti še veliko na področju spoštovanja pravic posameznikov in manjšin.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *v pisni obliki*. – (PL) Na januarskem plenarnem zasedanju je Evropski parlament sprejel resolucijo o sporu v Gazi. Obe sprti strani sta bili pozvani, naj takoj in trajno prekineta ogenj ter zaustavita vojaške dejavnosti (vojaško akcijo Izraela in Hamasove rakete), ki že nekaj časa preprečujejo, da bi humanitarna pomoč dosegla prebivalce ozemlja, na katerem poteka spor.

Nastradalo je že na tisoče žrtev in civilisti, vključno z ženskami in otroci, trpijo že skoraj tri tedne. Primanjkuje osnovnih potrebščin, kot je pitna voda in hrana. Napadeni so bili objekti ZN.

Resolucija zahteva upoštevanje mednarodnega prava, kar bi rešilo obstoječi spor. Izrael je naš prijatelj in pravico ima, da se brani kot država, vendar je treba odločno povedati in poudariti, da so v tem primeru

sredstva, ki jih je uporabil, močno nesorazmerna. Izrael mora govoriti s Hamasom, se pogajati, saj prejšnje metode niso učinkovale.

Tudi Evropska unija je pred težko nalogo: najti mora mehanizme, ki bodo pripeljali k dialogu in razumevanju med stranema, s čimer se bo spor čimprej končal za vedno.

9. Oskrba Ukrajine in EU s plinom s strani Rusije (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije v zvezi z rusko dobavo plina Ukrajini in EU.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, Svet bi se rad zahvalil Evropskemu parlamentu, da je uvrstil to točko na dnevni red svojega prvega delnega zasedanja letos. Verjetno se boste strinjali z mano, da je češko predsedstvo pokazalo posebno sposobnost predvidevanja, ko je varnost oskrbe z energijo označilo za enega od temeljev ali prioritet našega letošnjega predsedovanja.

Evropska unija se nedvomno sooča s hudo prekinitvijo v oskrbi s plinom zaradi spora med Rusi in Ukrajinci ter med Gazpromom in Naftogazom. Ta prekinitev v oskrbi zdaj obsega približno 30 % skupnega uvoza plina v Skupnost. To so torej razmere, kakršnim nismo bili izpostavljeni niti v letih hladne vojne – popolna prekinitev, s katero se danes soočamo.

Svet in Komisija sta se zavedala potencialnega problema. Kot veste, smo se pred tremi leti, leta 2006, soočali s podobnim položajem in ta problem se bolj ali manj ponavlja vsako leto, saj Rusija vsako leto poviša cene plina, ki ga izvaža v sosednje države, v smeri proti tržni ravni. Zato smo bili izredno pazljivi glede na to, da je Skupnost v veliki meri odvisna od ruskega plina. Dejansko v nekaterih državah članicah odvisnost od plina, ki ga dobavlja Rusija, dosega okoli 100 %.

Rad bi posebej poudaril težak položaj držav, kot sta Bolgarija in Slovaška. Tako lahko tudi razumemo, zakaj je na primer v srednjeevropskih in vzhodnoevropskih državah to problem številka ena – ljudje zmrzujejo in to je na naslovnica časopisov. Vem, da je v nekaterih drugih državah, ki se s tem problemom ne soočajo tako intenzivno, položaj verjetno drugačen, vsaj kar zadeva odnose z javnostjo.

Tokrat smo od Ruske strani že 18. decembra 2008 prek evropsko-ruskega sistema zgodnjega opozarjanja prejeli uradno opozorilo, da lahko nastanejo težave, če tekoča pogajanja med Ukrajino in Rusijo ne privedejo do dogovora o cenah, tranzitnih tarifah in plačilu dolga. Zato nismo bili tako presenečeni nad tem, kar se je zgodilo, vseeno pa smo bili presenečeni nad obsegom in intenzivnostjo prekinitve.

Že pred 1. januarjem 2009 je torej prišlo do stikov na najvišji ravni, da bi preprečili prekinitev dobave. Češko predsedstvo je spremljalo razmere že veliko pred začetkom leta. Osebno sem se v Pragi sestal z ruskimi uradniki že dva dni pred božičem.

Komisija je sprejela ustrezne varnostne ukrepe ter spremljala razvoj dogodkov ves čas praznikov in s svojimi informacijami v začetku januarja seznanila Koordinacijsko skupino za zemeljski plin. Tako pred 1. januarjem 2009 in po njem sta predsedstvo in Komisija – v tesnem sodelovanju z Andrisom Piebalgsom – prejemale zagotovila obeh akterjev, da dostava plina v EU ne bo motena.

Kot veste, je češko predsedstvo, skupaj s Komisijo in ob pomoči nekaterih držav članic, v stiku tako z ukrajinskimi kot z ruskimi plinskimi podjetji ter je že večkrat šlo na pot in se sestalo z obema stranema.

V teh stikih nismo iskali krivde na nobeni strani, nismo se postavili na nobeno stran in nismo bili posrednik, saj je to trgovinski spor. Obema stranema smo dopovedovali, kako resen je položaj, in poudarili, da sta kredibilnost in zanesljivost obeh držav, tako Rusije kot države dobaviteljice kot Ukrajine kot tranzitne države, nedvomno prizadeti. Ko je resnost razmer naraščala, smo delovali tudi kot „povezovalce“ kar zadeva pošiljke plina v Skupnost – vloga, ki sta jo obe strani zelo cenili, saj druga z drugo sploh nista govorili.

Naj na kratko povzamem, kaj se je dogajalo od zgodnjega jutra 1. januarja 2009 – novoletnega dne. 1. januarja 2009 je Rusija razglasila, da je ustavila pošiljke plina Ukrajini, pošiljanje plina EU pa je ohranila v polnem teku. Tega istega dne sta češko predsedstvo in Komisija sprejela izjavo, s katero sta obe strani pozvala, naj hitro poiščeta rešitev in spoštujeta svoje pogodbene obveznosti do potrošnikov v EU.

2. januarja 2009, ko je postalo jasno, da je pošiljanje v EU postajalo prizadeto, je češko predsedstvo v imenu EU sprejelo uradno izjavo in zgodaj zjutraj istega dne smo v Pragi sprejeli ukrajinsko delegacijo, ki jo je vodil minister za energijo Jurij Prodan. Delegacija je bila sestavljena iz vseh delov ukrajinskega političnega spektra,

kot je na primer svetovalec predsednika Juščenka, predstavnikov Naftogaza in predstavnikov ministrstva za zunanje zadeve.

3. januarja 2009 smo imeli v Pragi kosilo z direktorjem Gazexporta Aleksandrom Medvedevom in osebno sem se udeležil obeh srečanj. Oba sestanka sta razkrila očitno pomanjkanje preglednosti v pogodbah med Gazpromom in Naftogazom ter zlasti pomanjkanje zaupanja, kar preprečuje napredek pri doseganju dogovora. Pripovedovanje obeh strani se je glede nekaterih zadev popolnoma razlikovalo, zato smo takrat začeli priganjati z vprašanjem nadzora.

V prizadevanju, da bi se spopadli s tem problemom različnih pogledov, je nastala zamisel o skupni misiji predsedstva in Komisije za ugotavljanje dejstev pod vodstvom češkega ministra za industrijo in trgovino Martina Římana in Matthiasa Rueta, generalnega direktorja generalnega direktorata za energetiko in promet, ki je dobila mandat na izredni seji COREPER I, sklicani 5. januarja 2009, na prvi delovni dan po praznikih.

Misija je odpotovala v Kijev. Obiskali so tudi distribucijski center in nato naslednji dan šli v Berlin, da bi se 6. januarja 2009 sestali s predstavniki Gazproma. Istega dne, 6. januarja 2009, ko je bila dobava plina v več držav članic EU zelo zmanjšana, kar je vodilo k hudi prekinitvi dobave, sta predsedstvo in Komisija sprejela izredno odločno izjavo, v kateri sta pozvala obe strani, naj takoj in brezpogojno zopet začneta pošiljati plin v EU. Predsedstvo in Komisija sta si nato prizadevala pospešiti sprejetje takojšnjega političnega sporazuma med Rusko federacijo in Ukrajino, da bi lahko brez nadaljnega odloga obnovili pošiljanje plina. Oskrba s plinom je bila tudi poglobljena tema na srečanju med Evropsko komisijo in češko vlado, na tradicionalnem strateškem sestanku, ki je potekal 7. januarja 2009 v Pragi, prevladovala pa je tudi na prvem neformalnem zasedanju Sveta, ki smo ga organizirali na Češkem – na splošnem neformalnem sestanku, ki smo ga v četrtek imeli v Pragi. Spet smo že vnaprej načrtovali razpravo o energetski varnosti, toda seveda smo se morali zdaj hitro odzvati in smo sprejeli odločno izjavo predsedstva v imenu EU, ki so jo vsi podprli.

Po popolnem zastoju dobave plina prek Ukrajine 7. januarja 2009, kar je imelo resne posledice za tiste države članice, ki niso imele veliko možnosti, da bi to prekinitvev omilile, smo okrepili pritisk ter po dolgih in težkih pogajanjih pripravili obe strani, da sta pristali na obisk nadzorne skupine neodvisnih strokovnjakov iz EU, skupaj z opazovalci z obeh strani. Ta skupina je dobila nalogo, naj neodvisno spremlja pretok plina prek Ukrajine v EU, in razporejena je v obeh državah. Rusija je postavila nadzor kot predpogoj za ponovno pošiljanje plina.

Namestitve te misije ni bilo lahko doseči, kot ste verjetno opazili. Najprej je bilo treba premagati upiranje Ukrajincev, da bi bil v nadzorno misijo vključen ruski strokovnjak, nato je Rusija zavrnila prilogo, ki jo je Ukrajina enostransko dodala dogovoru, za sklenitev katerega se je naše predsedstvo kot posrednik tako namučilo.

Po več potovanjih predsednika vlade Topoláneka v Kijev in Moskvo ter napornih pogajanjih s predsednikom Juščenkom in predsednico vlade Timošenkovo ter tudi s predsednikom vlade Putinom v Moskvi je bil 12. januarja nazadnje podpisan dogovor kot pravna osnova za namestitev nadzornikov, in zahtevana je bila ponovna vzpostavitev oskrbe EU z ruskim plinom. Rusija je nato napovedala, da bo dobavo ponovno začela 13. januarja ob 08.00 zjutraj, vendar – ne vem, ali je bilo 13. januarja – stvar ni potekala, kakor je bilo pričakovano.

V ponedeljek 12. januarja je češko predsedstvo sklicalo posebno zasedanje Sveta ministrov za energijo, da bi zahtevali še večjo preglednost zadev v zvezi s tranzitom, opredelili kratkoročne blažilne ukrepe, ki jih je treba sprejeti do popolne vzpostavitve oskrbe, in opredelili srednje do dolgoročne ukrepe, potrebne za preprečevanje posledic take hude prekinitve v bodoče.

Svet je sprejel tudi sklepe, ki se odražajo v Dokumentu 5165, s katerimi je obe strani pozval, naj takoj obnovita oskrbo EU s plinom in poiščeta rešitve, ki bodo preprečevali ponovitev takega dogodka. Poleg tega se je v teh sklepih Svet strinjal o nujnem razvoju okrepljenih srednje in dolgoročnih ukrepov, med drugim v zvezi s preglednostjo glede fizičnega pretoka plina, obsega povpraševanja in skladiščenja ter regionalnimi ali dvostranskimi solidarnostnimi dogovori, o reševanju vprašanja manjkajočih povezav v energetski infrastrukturi (kar je velik problem), o nadaljnjem povečanju raznolikosti transportnih poti in virov in o obravnavi finančnega vidika tega, tudi s pospeševanjem revizije direktive o varnosti oskrbe s plinom.

Kaže, da se bo Koordinacijska skupina za zemeljski plin naslednjič sestala v ponedeljek 19. januarja.

Svet ministrov za promet, telekomunikacije in energijo bo vprašanje ponovno obravnaval na predvidenem zasedanju 19. februarja, ko bo sprejel sklepe o Sporočilu Komisije o drugem strateškem pregledu energetske politike.

Ti sklepi in Sporočilo Komisije bodo obravnavani na marčevskem zasedanju Evropskega sveta, na katerem bo dogodkom zadnjih tednov nedvomno posvečena primerna pozornost.

Dovolite mi, da na koncu te uvodne izjave dam še nekaj pripomb. Prvič, glavni cilj predsedstva ob zadnjem sporu je takojšnja obnovitev oskrbe s plinom v skladu s pogodbenimi količinami. Spora, kot vsi vemo, še ni konec. Zato je bistveno, da se EU ne zaplete v dvostranske prepire med Gazpromom in Naftogazom.

Drugič, tako predsedstvo kot Komisija kar naprej pozivata obe strani k dialogu, da bi dosegli kompromis, ki bi omogočil obnovitev oskrbe EU s plinom. Nespoštovanje dogovora z dne 12. januarja s strani Rusije ali Ukrajine za predsedstvo in Komisijo ne bi bilo sprejemljivo. Pogoji za obnovitev oskrbe – kot je določeno v dogovoru – so izpolnjeni in zato ni razloga, da oskrbe ne bi v celoti obnovili.

Predsedstvo se dobro zaveda števila trdovratnih problemov. Treba jih je začeti reševati, drugače se bo negotovost glede dovajanja ruskega plina prek Ukrajine nadaljevala.

Najprej je tu vprašanje tehničnega plina, kjer Ukrajina ne sme prekinjati delovanja svojega tranzitnega sistema. Strani morata doseči pregleden dogovor o tem, kdo je odgovoren za dobavo tehničnega plina in kdo za to plača.

Drugič, ključnega pomena je, da rusko-ukrajinske pogodbe o cenah plina in tranzitnih tarifah določajo jasne in pravno zavezujoče pogoje za preprečevanje, da bi ponovno prišlo do podobne prekinitve. Predsedstvo je skupaj s Komisijo že večkrat pozvalo obe strani, naj podpišeta tako pogodbo. Vseeno ne mi ne Komisija ne nameravamo posredovati v pogajanjih o pogodbenih obveznostih med tema dvema trgovinskima subjektoma.

Predsedstvo se zaveda tudi širokega konsenza med državami članicami, da je treba nemudoma sprejeti kratko, srednje in dolgoročne rešitve, ki bi preprečevale, da bi v bodoče prišlo do ponovitve podobnih razmer. Energetska varnost je ena od najvišjih prednostnih nalog predsedstva. Predsedstvo je prevzelo pobudo pri vodenju razprave o možnih rešitvah za zanko v zvezi z našo energetsko odvisnostjo: naj bo to neformalno zasedanje Sveta, kot sem že omenil, ali zasedanje Sveta ministrov za promet, telekomunikacije in energijo. Med vprašanji, navedenimi v sklepih Sveta ministrov za promet, telekomunikacije in energijo, bi rad omenil naslednje.

Prvič, države članice se strinjajo, da je vzpostavitev funkcionalnega in učinkovitega solidarnostnega mehanizma eden od temeljev bodoče energetske varnosti EU.

Drugič, solidarnost predvideva medsebojne povezave med evropskimi energetskimi omrežji ter izboljšave energetske infrastrukture.

Tretjič, povečane zmogljivosti za skladiščenje plina so ključnega pomena za delovanje solidarnostnega mehanizma.

Četrtič, v luči trenutne krize predsedstvo spodbuja tudi sprejetje dogovora o reviziji Direktive o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom do konca leta 2009.

Poleg tega mora EU povečati raznolikost svojih virov plina in dobavnih poti. S tem namenom bo predsedstvo maja 2009 organiziralo vrhovno srečanje o južnem koridorju, kjer pričakujemo otipljive rezultate glede povečanja raznolikosti virov in dobavnih poti ter glede tesnejšega sodelovanja z državami Južnega Kavkaza in Osrednje Azije.

Energetska varnost EU ni mogoča, dokler notranji energetsko-varnostni trg ni v celoti dopolnjen in delujoč. Zato se predsedstvo veseli tesnega sodelovanja z Evropskim parlamentom, da bi se na drugem branju dogovorili o tretjem energetskem paketu.

Predsedstvo je pripravljeno tudi nadaljevati z razgovori o drugem strateškem pregledu, da bi lahko njegove ugotovitve upoštevali v sklepih spomladanskega zasedanja Sveta.

Nazadnje, za povečanje energetske varnosti bi morala EU okrepiti mehanizem preglednosti in tako dalje.

Mislim, da je Skupnost pripravljena na te razmere tako politično kot tehnično. Politično je predsedstvo, skupaj s Komisijo in drugimi državami članicami, vložilo in bo še naprej vlagalo precejšnje napore v rešitev tega položaja. Tehnično smo v teh zadnjih tednih ukrepali v skladu z Direktivo o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom.

S to direktivo je bila ustanovljena Koordinacijska skupina za zemeljski plin, ki se je zdaj izkazala za koristno. Direktiva zahteva, da države članice pripravijo nacionalne nujne ukrepe za take razmere, postavlja minimalne

standarde za varnost oskrbe s plinom za gospodinjstva in določa, da mora Koordinacijska skupina za zemeljski plin zagotoviti koordinacijo v Skupnosti.

Ta mehanizem je precej vplival na omilitev posledic krize. Naj vam na primer povem, da je bil plin iz skladišč uporabljen in prodan sosednjim državam in celo članicam Energetske skupnosti, za proizvodnjo elektrike so bila uporabljena alternativna goriva, povečana je bila proizvodnja plina – vključno z alžirskimi, norveškimi in drugimi ruskimi viri – in v sosednje države so bile poslane dodatne pošiljke plina.

Tu se bom ustavil. Zagotavljam vam, da počnemo vse, tako na politični kot na tehnični ravni, da bi spodbodli ukrajinske in ruske pogajalce, naj obnovijo celotno pogodbeno oskrbo s plinom za Evropo in čim bolj zmanjšajo negativne posledice za naše državljane in gospodarstva, dokler se to ne zgodi. Kot veste, smo ves dan v Parlamentu na vroči liniji, saj se čas izteka in potrebujemo rezultate. Če ne bomo imeli rezultatov, bo to neizogibno pustilo politične posledice v naših odnosih do obeh držav.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Gospod predsednik, prebijamo se skozi eno najhujših energetskih kriz v evropski zgodovini, ki je primerljiva z naftno krizo v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Razlika je v tem, da so bile tiste naftne krize globalne, to pa je zelo jasno kriza v EU.

Kje smo danes? Kljub obljubam in protokolu, podpisanemu v ponedeljek 12. januarja 2009 med ruskimi in ukrajinskimi ministri, mano in dvema vpletenim podjetjema, ruski plin še vedno ne teče prek Ukrajine do držav EU.

Komisija je izpolnila svoj del dogovora: zagotovila je evropsko skupino nadzornikov, razporejenih po ključnih mestih v Rusiji in Ukrajini, da bi spremljali operacije in poročali o njihovi točnosti. V 24 urah nam je uspelo mobilizirati skupino uradnikov Komisije in panožnih strokovnjakov in že v soboto so bili v Rusiji in Ukrajini, da bi omogočili obnovitev pretoka plina takoj, ko je bil dogovor podpisan.

Včeraj je Rusija obnovila pošiljanje plina Ukrajini v razmeroma majhnih količinah, ki predstavljajo manj od ene tretjine normalnega pretoka, vendar se je odločila uporabiti vstopno mesto, ki ga je po mnenju ukrajinskega podjetja težko uporabiti, in to je Ukrajino privedlo do tega, da je prenos prekinila. Poročilo naših nadzornikov potrjuje, da je bilo tehnično težko (čeprav ne nemogoče) zagotoviti prenos pod temi pogoji.

Danes se je žal ponovila ista zgodba in edina rešitev je, da strani poskrbita za celovito koordinacijo svojih tehničnih operacij, da se bodo obseg in vstopna mesta ujemala z zahtevami transportnega sistema za plin.

Če ne bo nadaljnje koordinacije, plin ne bo dostavljen, in nadzorniki EU in Komisija na terenu poskušata spodbosti obe strani k iskanju tega tehničnega dogovora.

Hkrati se ne postavljam na nobeno stran. Nočem kriviti nobene od strani. Vendar je zelo jasno, da sta obe strani izgubili svoj ugled kot zanesljivi energetski partnerici Evropske unije.

(Aplavz)

Če se vrnemo k pregledu dogodkov zadnjega meseca, bi rad rekel, da se je EU odzvala nemudoma, izrazila svojo zaskrbljenost in obe strani sta bili deležni stalnih pozivov najvišjih političnih voditeljev, naj takoj obnovita oskrbo in izpolnita svoje obveznosti.

Ker smo iz izkušenj vedeli, da do dogovorov navadno pride v noči z 31. decembra na 1. januar, smo ju ob običajnih stikih z obema stranema sredi leta vedno opominjali: „Prosimo, poiščite rešitev za vašo dvostranska vprašanja glede plina, saj je zaradi tega prizadet naš tranzit.“

No, žal tega niso upoštevali. Vemo, kje smo danes kljub vsem tem prizadevanjem, in trdno verjamem, da je rešitev v rokah dveh vpletenih strani. Toda si sploh želita rešitve? Predsedstvo in Komisija sta pozivala in še vedno pozivata Rusijo in Ukrajino, naj takoj ponovno vzpostavita pretok plina. Mi smo naredili svoje. Resnično lahko damo popoln odgovor na to, kam gre plin: niti kubični meter plina ne gre v drugo smer, ne da bi mi to opazili. Menim, da so ukrepi, ki smo jih sprejeli, zadostni.

Toda če obe strani rečeta, da so potrebni še drugi ukrepi, smo pripravljeni o tem razmisliti, saj vidim tudi pomanjkanje usklajevanja in stikov med stranema.

To je glede sedanje krize. Kaj pa potem? Vem, da je kakršna koli rešitev, ki jo bomo našli zdaj, samo začasna, zato bomo za obnovitev verodostojnosti te transportne poti potrebovali dolgoročno rešitev; zato se bodo stiki med stranema gotovo morali nadaljevati v času češkega predsedstva ter žal tudi v času švedskega.

Vendar verjamem, da smo dali odgovore za varnost oskrbe z drugim strateškim pregledom energetske politike, z delom, ki sta ga Parlament in Svet opravila v zvezi s paketom o energiji in podnebnih spremembah. To so dane rešitve in ne moremo se zanesti na zunanje dobavitelje, ki žal ne spoštujejo svojih pogodbenih obveznosti in ne upoštevajo interesa potrošnikov.

Rad bi zlasti poudaril dve vprašanji, ki jih je treba takoj začeti obravnavati:

Eno je pomanjkanje medsebojnih povezav. Države so res pokazale solidarnost, vendar je bila v številnih primerih ovirana zaradi pomanjkanja zadostne infrastrukture, da bi dostavili plin iz skladišč v kraje, kjer hudo potrebujejo plin. Menim, da je razprava o načrtu oživitve, kjer je omenjena tudi infrastruktura, v resnici dober instrument, ki bi ga lahko uporabili za te kraje, saj ne obstaja vedno zadosten komercialni interes, da bi zares zagotovili tako posredovanje.

Drugič, leta 2004 smo nedvomno zamudili priložnost, ko smo razpravljali o direktivi o varnosti oskrbe s plinom. Instrument, ki je bil pripravljen, je šibak in ne zadostuje trenutnim potrebam. Pripravili smo nov predlog direktive o varnosti oskrbe s plinom in ga bomo kmalu predložili; izdelujemo oceno učinka, v prihodnjih tednih pa bo tu v Parlamentu.

Menim, da bi se morali odzvati takoj in res poiskati usklajene mehanizme Skupnosti za odgovor na krizo te vrste.

Predsedstvo si res zelo prizadeva in rad bi mu čestital za to, da vedno prevzame pobudo, ob polni podpori Komisije. Mislim, da je v teh težkih časih Evropska unija dokazala, da govori enotno. Evropsko unijo vodi predsedstvo, ki ga podpira Komisija.

Toplo pa pozdravljam tudi vse dejavnosti, ki jih izvaja Evropski parlament, saj ta predstavlja osnovo za dogovor. Če dve strani na vladni ravni ne govorita, če se podjetja igrajo igrice, kaj lahko zagotovi politično stabilnost? Pogovarja se široka politična baza v Ukrajini in Rusiji, in rad bi se zahvalil gospodu Saryuszu-Wolskemu za njegovo dejavnost pri zagotavljanju te izmenjave mnenj ter tudi predsedniku Pötteringu, ki je sodeloval pri spravljanju strani. Rešitev je tako lahka, če bi se le pogovarjali drug z drugim.

Verjamem torej, da so bile te aktivnosti zelo pomembne, in močno upam, da bo današnje zasedanje Parlamenta – ki ga spremljata obe strani – dodatna spodbuda za rešitev problema. Stran, ki je najbolj prizadeta, je stran, ki za krizo ni odgovorna, stran, ki je vpletena, da bi olajšala stvari; in to olajševanje stane evropske davkoplačevalce in evropske potrošnike nekaj denarja.

Zato verjamem, da je skrajni čas, da plin spet steče v smeri Evropske unije v stabilnih razmerah.

PRESEDSTVO: GOSPOD ONESTA

podpredsednik

Jacek Saryusz-Wolski, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, ta huda prekinitev dobave je dramatična za evropske državljane, evropsko industrijo in evropska delovna mesta ter je še dodatek h gospodarski krizi. Parlamentarci v tem Parlamentu bomo na prihajajočih evropskih volitvah vsi morali odgovorjati na vprašanja o tem, kaj smo storili za zaščito naše industrije, naših delovnih mest in naših državljanov.

V nasprotju z nekaterimi začetnimi mnenji ta problem zadeva politične in večstranske subjekte in ni dvostranske in komercialne narave. Pred tremi leti, ko smo bili priča prvi plinski krizi, potem ko je Rusija prekinila oskrbo z energijo, je Evropa spoznala svojo ranljivost in svoje omejitve. Že takrat je postalo jasno, da potrebujemo skupno zunanjo energetske politiko EU.

Naša skupina, skupina PPE-DE, to zamisel podpira že od vsega začetka. Naša skupina je prevzela pobudo, ko je zahtevala samoiniciativno poročilo v smeri skupne evropske zunanje energetske politike, ki sem ga imel čast predstaviti temu Parlamentu septembra 2007 in ki so ga enoglasno podprle vse politične skupine in je bilo sprejeto skoraj enoglasno.

Pozvalo je k celoviti strategiji z natančno opredeljeno potjo do skupne zunanje energetske politike EU in priporočilo vrsto ukrepov: kratkoročno solidarnostni mehanizmi, enotnost pri zagovarjanju naših interesov, učinkovitejša energetska diplomacija; in srednjeročno povečanje raznolikosti, vključno z Nabuccom, skladičenje, naložbe in medsebojne povezave.

Nekatera priporočila je Komisija – čeprav pozno – obravnavala v svojem drugem strateškem pregledu energetske politike. Pozdravljamo to in tudi prizadevanja češkega predsedstva, da bi rešilo trenutno krizo in posredovalo med stranema.

Vendar to ni dovolj, če želimo v prihodnje preprečiti podobne dogodke, in to bo mogoče samo, če se opremimo z resnično skupno varnostno energetsko politiko EU in solidarnostjo, ki bo ponudila trajne in sistematične rešitve. Pomeni skupno težo držav članic, ki jih zastopa Evropska komisija, pri pogajanjih in enoten glas EU v odnosu do naših partnerjev, pa naj bodo proizvajalci ali tranzitne države. Medtem bi lahko predvideli kupovanje plina neposredno od Rusije na rusko-ukrajinski meji.

Za predsednika Sveta in Komisijo imam dve vprašanji. Komisar Piebalgs in namestnik predsednika vlade Vondra, bi lahko bolj natančno razložili, kako naj bi EU posredovala in prevzela odgovornost glede Ukrajine za tranzit? Drugič, katere instrumente pritiska ima EU? Kakšen ukrep bi lahko sprejeli kot odziv? Naša skupina bi pričakovala, da predsedstvo in Komisija sprejmeta hitre in radikalne ukrepe v zvezi z našimi energetskimi partnerji, Rusijo in Ukrajino, za obnovitev oskrbe s plinom. Naša skupina bo od Parlamenta zahtevala tesno in stalno sodelovanje, tudi med kampanjo in do volitev. Rad bi vas obvestil, da smo ustanovili skupino za stike med Evropskim parlamentom, ruskim parlamentom in ukrajinskim parlamentom.

Hannes Swoboda, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik, moja skupina zahteva ustanovitev začasnega odbora v skladu s členom 175, da bi odgovorili na številna od teh vprašanj, ki jih je postavil tudi gospod Saryusz-Wolski; drugače povedano, da se združimo s Komisijo in tudi s Svetom, seveda, da do majskega delnega zasedanja iz teh razmer – upam, da skupaj –, potegnemo ustrezne zaključke.

Pogovori, ki smo jih imeli s predstavniki Gazproma in Naftogaza – z drugimi besedami, z Rusijo in Ukrajino –, so potrdili naš vtis, da se obe strani obnašata neodgovorno. Jasno lahko potrdim, kar je dejal komisar Piebalgs: trenutno se nihče ne obnaša odgovorno, in tudi ne kot odgovoren partner Evropske unije. To mora imeti ustrezne posledice.

Ne glede na vso mojo podporo pobudam moram reči, da že nekaj časa vemo, da Ukrajina zavrača gradnjo nadzornih postaj, ki jo je obljubila; denar, ki ga je zagotovila Evropska unija, ostaja neporabljen, mi pa nismo reagirali. Že vsaj dva meseca tudi vemo, da do roka 1. novembra, postavljenega na začetku oktobra, dogovor ni bil sklenjen. Po mojem mnenju je bil 18. december morda nekoliko prepozno. Komisija bi morala tu storiti več, da bi bila pripravljena na najslabši scenarij, in bi morala povedati tudi državam članicam, kaj se lahko zgodi. Res se je pokazala precejšnja solidarnost, vendar bi pričakoval, da bo predvidela možnost negativnega razvoja, kot je zdajšnji.

Vendar zdaj ni pomembno, da pokažemo s prstom – to ni moj namen –, temveč samo, da potegnemo ustrezne zaključke, da bomo naslednjič bolje pripravljeni; ali bolje – kar je veliko pomembneje, seveda –, da lahko take razmere preprečimo.

Dodati moram, komisar, da smo morda porabili malo preveč časa za razpravo o liberalizaciji in trgih – zlasti v plinskem sektorju, kot dobro veste. To za nas ne bi bilo dobro, in res nam to zdaj ne prinaša nič dobrega. Kot smo vedno poudarjali, je plinski sektor neobičajen, omadeževan – lahko bi celo rekli določen – je s politiko, in zamen je povzdigovati liberalizacijo plinskega sektorja v najvišje načelo, če pa Ukrajina in Rusija to še vedno politično izigravata. Res potrebujemo močno skupno komunikacijsko linijo v zvezi s tem in to je treba prav tako odločno pokazati.

Strinjam se z veliko stvarmi, ki so bile izrečene. Potrebujemo več plinovodov; strinjamo se, da je plinovod Nabucco zelo pomemben projekt. Sami ste omenili tudi plinovod prek Sahare, o katerem moramo razmisliti. Te stvari se ne bodo zgodile čez noč, vendar moramo dati znake. Potrebujemo veliko več povezovalcev in povezav. Toda tudi ti se ne bodo kar pojavili. Ne mislite, da bo za to poskrbel trg, ker ne bo, saj za to nima interesa. Navsezadnje te naložbe niso takoj dobičkonosne, temveč služijo za rezervo. Isto velja za rezerve plina. Popolnoma je nesprejemljivo, da imajo številne države majhne rezerve plina ali jih sploh nimajo ali celo zavračajo, da bi Komisijo obvestile o takih rezervah. Tu si moramo skupaj prizadevati za isto stvar.

Ne glede na mojo kritiko podrobnosti mislim, da morata ta Parlament in Komisija res pozvati več držav članic, naj se držijo reda, in od njih zahtevati, naj končno začnejo voditi skupno evropsko energetsko politiko. Glede tega se strinjam z gospodom Saryuszom-Wolskim: dejansko smo skupaj pozivali k temu, toda prejeli veliko premalo podpore od Sveta – ali bolje rečeno od držav članic. Če to želimo, res prosim, da razvijemo skupno strategijo do maja – do našega zadnjega zasedanja. Navsezadnje za ta Parlament ni sprejemljivo, da gre na počitnice ali na volitve, ne da bi iz teh tragičnih dogodkov res – upam, da skupaj –, potegnili ustrezne zaključke.

István Szent-Iványi, v imenu skupine ALDE. – (HU) Zdaj imamo dogovor in številne obljube, pa še vedno nič plina. Dovolj tega! Ne smemo dovoliti, da je Evropa nedolžna žrtev cinične igre moči. Če se oskrba s plinom takoj ne obnovi, mora to imeti jasne in odločne posledice. Ne moremo dopuščati razmer, v katerih je na milijone Evropejcev brez gretja, ne moremo dopustiti, da je ogroženih več sto tisoč delovnih mest.

Do zdaj se je Evropa izogibala sporom z zadevnimi državami ter je dajala politične koncesije in geste. S to politiko ni bila uspešna. Liberalci že dolgo zahtevamo pomembno zmanjšanje naše odvisnosti, naše energetske odvisnosti od Rusije.

Jasna lekcija te krize je ta, da mora plinovod Nabucco postati resna alternativa in zato dobiti finančno podporo. Ustvariti moramo skupno energetske politiko z večjo solidarnostjo med državami članicami, z boljšo usklajenostjo in s povezovanjem omrežij. Pospešiti moramo razvoj obnovljivih in alternativnih energetskih virov ter izboljšati energetske učinkovitost.

Vendar bo to naše probleme rešilo samo srednjeročno in dolgoročno, zato moramo odločno opomniti Kijev in Moskvo, naj izpolnjujeta svoje mednarodne obveznosti, in napovedati, da bo v primeru neupoštevanja tega prišlo do posledic za vse vidike naših dvostranskih odnosov.

Rusija mora dokazati, da ravna v dobri veri, in storiti vse v njeni moči, da bi se oskrba s plinom nemudoma obnovila. Ukrajino je treba seznaniti tudi s tem, da čeprav trenutno plačuje politično ceno za plin, ki je nižja od tržne cene, jo ta cena dejansko stane več od tržne cene, saj povečuje ranljivost Ukrajine in njeno dovzetnost za izsiljevanje.

Zdaj je tudi Evropska unija na preskusu pred svojimi državljani. Je sposobna učinkovito ubraniti svoje interese? Če Evropa tega preskusa ne opravi uspešno, potem nima prave prihodnosti, če pa uspe, lahko optimistično gleda na prihodnost.

Hanna Foltyn-Kubicka, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, plinska kriza v Evropi je stalna in veliko globlja, kot jo prikazujejo evropske politične elite. Močno moramo poudariti, da po naravi ni čisto gospodarska. Predvsem je to politična kriza, ki temelji na nemoči Evrope v odnosu do Putinove agresivne politike.

Ne slepimo se – Rusije ne skrbi nekaj dolarjev. Ozadje dogodkov zadnjih dni je agresivno ravnanje Kremлина, ki bi rad razširil svojo prevlado v regiji jugovzhodne Evrope. Ukrajina je strateško pomembna za Rusijo ne samo zato, ker plinovod do Evrope teče prek njenega ozemlja, temveč zato, ker je ruska črnomska flota zasidrana v Sebastopolu. Najem te baze se izteče leta 2017, vendar maloštevilni verjamejo, da bodo Rusi prostovoljno zapustili Krim. Gazpromove zahteve podpira celoten politični in vojaški ustroj v Kremlinu, namen katerega je diskreditirati in oslabilo ukrajinsko vlado in spraviti Ukrajino na kolena. Žal je pasivni odnos Evrope pomagal Putinu bliže k cilju.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, tudi sama bi rada najprej dejala, da se Češka sooča z zelo težkim začetkom predsedovanja Svetu in da v zvezi s to novo plinsko krizo v zadnjih tednih ne bi mogla storiti več za odpravo nejasnosti v zvezi z evropsko zunanjo energetske politiko v zadnjih letih.

Vsi trenutno vidimo dokaz tega, da se pogosto uporabljeni izraz „zunanja energetska politika“ nanaša na skupno strategijo, ki je v Evropi ni. Ob tej razpravi o ruskem plinu morajo Evropejci kolektivno odgovoriti na vprašanje, kakšen odnos bi sploh radi imeli z Rusi v bodoče. Plin je samo eno izmed vprašanj, trgovina s surovinami je samo eno od vprašanj, toda govorimo o osnovnem odnosu Evropske unije z njeno največjo sosedo na vzhodu naše celine in to je treba razjasniti.

Hkrati je treba razjasniti, kako naj se Evropska unija v prihodnje obnaša do držav, ki še vedno omahujejo med Rusijo in EU. Po mojem bi lahko dejansko predvideli to, kar se je zdaj zgodilo v Ukrajini. Kdor pozna Ukrajino, ni presenečen, da politike in gospodarskih interesov ne mešata samo Gazprom in ruska država, temveč tudi Ukrajina. Najhujša nevarnost, ki trenutno preti Ukrajini, je ta, da lahko interesi nekaterih političnih akterjev privedejo do izgube tesnejših odnosov z Evropsko unijo in ugleda v Evropski uniji, ki jih je država dosegla. Kritika, naperjena proti pristojnim akterjem v Rusiji v času tega spora, velja vsaj na enaki ravni za Naftogaz, RosUkrEnergo, za odgovorne osebe in za ukrajinsko vlado.

To je veliko več od trgovinskega spora in mislim, da je češko predsedstvo dobro prekrmarilo te zadnje dni. Upam, da bodo načrti, ki jih je predstavil komisar, obrodili sadove. Rada bi čestitala Komisiji za njeno jasno stališče glede neustreznega poskusa ponovne priključitve visoko tveganega reaktorja Bohunice na električno

omrežje. To ne bi bilo koristno, temveč bi predstavljalo nadaljnjo kršitev prava Skupnosti, tokrat znotraj Evropske unije.

Esko Seppänen, v imenu skupine GUE/NGL. – (FI) Gospod predsednik, komisarji, predsednik Sveta, Komisija je prevzela vlogo posrednika v sporu glede plina med Rusijo in Ukrajino ter naredila vse v svoji moči za obnovitev oskrbe s plinom.

Ni mi v navadi, da hvalim Komisijo, toda v imenu svoje skupine bi se ji zdaj rad zahvalil. Ni ravnala kot sodnik, temveč kot zdravnik; sicer ne kot kirurg, temveč bolj kot psihiater. Zdaj potrebujemo take ljudi.

Ko se v Ukrajini predsednik in predsednica vlade ruvata za oblast, jih v drugih delih Evrope zazebe. Glede na take okoliščine je včerajšnji predlog gospoda Saryusza-Wolskega, predsednika Odbora za zunanje zadeve, naj EU uvede sankcije za zaščito pretoka plina, neodgovoren. Naj se strinjamo, da mora EU začeti bojkotirati ruski plin? Poljska bi morala seveda dati zgled drugim in zavrniti ruski plin.

Naša skupina upa, da bo Komisija še naprej aktivno posredovala za dosego složnosti.

Gerard Batten, v imenu skupine IND/DEM. – Gospod predsednik, citiram iz govora o tej temi, ki ga je imel moj kolega Godfrey Bloom 25. oktobra 2006: „Misel, ideja ali koncept, da bi energetska oskrba Združenega kraljestva lahko obvladoval nekakšen dogovor z gangsterjem, kot je Putin, je popolnoma absurda. Popolnoma noro je pričakovati kar koli od kosa papirja, ki ga podpiše Putin. Človek je gangster.“

Gospod Putin zdaj počne, kar bi počel vsak sposoben gangster – umakne dobavo in izsili višjo ceno. Evropa se bo soočila z dvema možnostma: biti pripravljena plačati veliko veliko več za negotovo oskrbo s plinom iz Rusije ali poiskati alternativne dobavitelje, če je to mogoče. Združeno kraljestvo mora zagotoviti, da njegove pojemajoče zaloge plina ostanejo kot nacionalni vir, in ne sme dovoliti, da postanejo skupni vir EU. Lotiti se moramo tudi programa gradnje novih jedrskih elektrarn.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Gospe in gospodje, kljub vsem trenutnim prizadevanjem Evropskega sveta in Komisije, nekatere države članice ostajajo brez ruskega plina, njihova gospodarstva so v nevarnosti in ljudi je strah, da bodo zmrznili. To je visoka cena za kratkovidno zunanjo in energetska politiko Evropske unije. In žal jo plačujejo najšibkejši.

Gospe in gospodje, prazni plinovodi, prekinitev proizvodnje in mrzle šole so cena nepotrebne rusofobije, ki jo gojijo tiste članice Unije, ki nasprotujejo nadaljevanju pogajanj o strateškem partnerstvu z Rusijo. To je cena naše nekritične podpore oranžnemu segmentu ukrajinskega političnega spektra in poskusov, da bi politiko o vzhodni Evropi vodili iz Bruslja. To je cena našega fanatičnega zavračanja jedrske energije. Nadalje je to cena dolgoročnih prizadevanj poseganja v nacionalne energetske politike posameznih držav članic. Kakšen nasvet bi dali slovaškemu predsedniku vlade Ficcu, ki se zdaj sooča s „Sofijino odločitvijo“? Pri 20 stopinjah pod ničlo in pri prekinitvi dovajanja plina z vzhoda Komisija v Bruslju grozi, da bo Slovaško kaznovala, če ponovno zažene jedrsko elektrarno v Jaslovskih Bohunicah. Naj bi v 20 dneh, za kolikor ima Slovaška še rezerv, res samo opazovala, kako tovarne propadajo in ljudje zmrzujejo?

Gospe in gospodje, zdaj vidimo, kako pomembna je energetska samozadostnost za vsako posamezno državo v Evropski uniji. Kako lepo je imeti topel doma spleten pulover namesto oguljenega plašča EU. Iz tega bi se morali kaj naučiti in preprečiti prenos pooblastil v zvezi z energetiko na Bruselj, kot zahteva Lizbonska pogodba.

Giles Chichester (PPE-DE). – Gospod predsednik, skoraj grozljivo je, kako se je zgodovina ponovila s prekinitvijo dobave plina prek Ukrajine v tem obdobju leta. Vseeno ne bi smeli biti presenečeni, saj kdaj lahko bolj zbudi pozornost ljudi, zlasti v hudem mrazu?

Ni težko ugotoviti, kakšen je pri vsem tem ruski načrt, toda posebej me je zadela ideja, ki kroži po medijih, da mora Gazprom nujno skleniti kupčijo na podlagi višjih cen plina, povezanih z lanskoletno visoko ceno nafte, preden se te cene plina znižajo zaradi nižjih cen nafte.

Kakor koli že, posledice so enake kot pred tremi leti. Države članice EU so v nevarnosti, da so preveč odvisne od uvoza plina od enega prevladujočega dobavitelja. Ni več dovolj dobro, če rečemo, da potrebujemo ruski plin in da oni potrebujejo našo trdno valuto ter da je zato ta posel varen. Ukrepati moramo, da zagotovimo zanesljivost oskrbe.

Države članice morajo ugrizniti v kislo jabolko in biti pripravljene, da plačajo za primerna plinska skladišča in zaloge. Dogovor o tem, za koliko dni mora zadoščati zaloga, da predstavlja primerno rezervo, bi bil dober

začetek. Povečanje raznolikosti dobave je še en očitni korak, ki ga je treba narediti, in gradnja terminalov za UZP je dober primer. Večja naklonjenost projektom plinovodov Severni tok in Nabucco se zdi logična. Podvojiti moramo prizadevanja za izboljšanje učinkovitosti in povečanje prihranka energije pri potrošnji elektrike – tako pri industrijski porabi kot v gospodinjstvih. Veliko je mogoče prihraniti.

Predvsem moramo ponovno uravnovežiti našo mešanico energetskega virov in to z dvema ciljema, in sicer varnostjo oskrbe in politiko o podnebni spremembi. S povečanjem deleža elektrike iz obnovljivih virov, jedrske energije in tehnologije čistega premoga lahko dosežemo oboje, vendar je za vsako od teh možnosti potreben čas, medtem pa se moramo nujno in z veliko domišljije lotiti izboljšanja energetske učinkovitosti.

Jan Marinus Wiersma (PSE). - (NL) Gospod predsednik, podprem lahko mnenje številnih kolegov poslancev. Kar se je zgodilo v zadnjih tednih, je privedlo do velikega presenečenja. Še včeraj me je precej razburilo, ko sem poslušal ruske in ukrajinske kolege, kako so razglašali, da se gotovo ne motijo. Stalno prejemamo nasprotujoče informacije o tem, kaj se res dogaja. Slišimo eno zgodbo, nato drugo, in poslanci EP zelo težko ugotovimo točna dejstva. Upamo, da bo ta zmeda v naslednjih dneh razjasnjena in da bo plin spet stekel, kot je obljubljeno.

Ali naj plin spet teče in ali to pomeni, da se vračamo v normalno stanje in se obnašamo, kot da se ni nič zgodilo? Mislim, da ne. Leta 2006 se je zgodilo enako, vendar so bile takrat posledice za Evropsko unijo veliko manjše; vzrok za tedanji spor med Moskvo in Kijevom je bila cena plina, kar je privedlo do prekinitve dobave plina v Evropo. Takrat smo posvarili, da se lahko scenarij ponovi, in to se je zdaj zgodilo. Vemo, da se o oskrbi s plinom pogajajo vsako leto na novo, saj Ukrajina in Rusija sklepata enoletne pogodbe. Evropska unija je začela ukrepati šele prejšnji mesec, ko je spet izbruhnila kriza. Veliko od tistega, o čemer smo leta 2006 že razpravljali, navsezadnje ni imelo nobenega učinka. Že takrat smo vedeli, da smo preveč odvisni od enega plinovoda, skozi katerega prihaja skoraj 80 % plina prek ene države. Že takrat smo se pogovarjali o tem, da bi morali nujno poskrbeti za alternativne dobavne poti. Že takrat je bilo jasno, da nismo povsem prepričani, ali si lahko pomagamo med seboj kot države EU v primeru problemov v nekaterih državah, kot so zdaj v Bolgariji, na Slovaškem in v številnih drugih državah. V zadnjih letih je bilo glede tega storjenega malo. V zadnjih tednih je postalo jasno, kako težko je vzpostaviti mehanizem, s katerim bi si lahko medsebojno pomagali.

Rusija in Ukrajina sta sami sebi in svojemu ugledu zadali težke udarce. Menim, da najprej nismo poklicani, da bi krivili eno ali drugo državo. Očitno je, da se obe državi slabo zavedata pomena prijaznosti do strank. Zdaj dejansko povzročata veliko škodo svojim najpomembnejšim strankam. Smo dobre stranke za Rusijo, plačujemo za plinovod prek Ukrajine, pravočasno poravnavamo račune in za plin plačujemo po globalnih cenah. Mislim, da tega ne moremo nikoli dovolj dopovedati obema strankama.

Ob teh razmerah se res pojavljajo številna vprašanja, seveda. Kaj pa navzkrižje interesov v plinskem sektorju v Rusiji, vpliv Kremlja na Gazprom? Slučajno se nekoliko bolj spoznam na Ukrajino in iz izkušenj vem, da so plinski posli v tej državi zelo sumljivi; menim, da bi morali podrobneje preiskati nekatere zadeve. Kot gospod Swoboda, se zavzemam za parlamentarno preiskavo tega, kako je do teh razmer prišlo, česa EU ni storila, pa bi v zadnjih letih morala, ter kako točno so postavljeni ti plinski sektorji v Ukrajini in v Rusiji, da bi v prihodnje lahko preprečili ponovitev podobnih razmer ali bolje razumeli, kaj se trenutno dogaja.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (PL) Gospod predsednik, predsednik sveta, komisarji, v dogovoru, podpisanem oktobra lani, sta ukrajinska predsednica vlade Julija Timošenko in Vladimir Putin navedla svojo pripravljenost, da se v treh letih preide na svetovne cene prenosa in skladiščenja plina. Ta dogovor je bil potrjen z uradnim sporazumom med Gazpromom in ukrajinskim Naftogazom.

Ne glede na to je Gazprom nedavno zahteval veliko povišanje cen na nerealno raven. Tako izsiljevanje je mogoče, ker ima Gazprom monopol v odnosu do Ukrajine. Številne države Evropske unije so v podobnem položaju. To pomeni, da v nasprotju z nafto za plin v Evropi ni prostega trga.

V Združenih državah je cena plina nedavno padla na 198 USD za 1000 m³, Gazprom pa od Ukrajine zahteva 450 USD. Te razmere je treba spremeniti s povečanjem raznolikosti dobaviteljev plina in z gradnjo plinskega omrežja v Evropski uniji in med sosednjimi državami, da bomo – kot za nafto – dobili pravi panevropski plinski trg, ki bo brzdal potencialno monopolistično cenovno izsiljevanje.

Marcin Libicki (UEN). - (PL) Gospod predsednik, ta plinska kriza kaže, kako pomembno je, da Evropska unija govori enoglasno o zadevah glede oskrbe s plinom, zlasti glede dobave plina iz Rusije, ki ni zanesljiv partner in dobavitelj.

Julija lani je Evropski parlament sprejel poročilo Odbora za peticije, katerega avtor sem in ki jasno navaja, da vprašanje energije in oskrbe Evrope s plinom ni stvar dvostranskih odnosov. Takrat smo obravnavali Severni plinovod iz Rusije v Nemčijo. Zdaj pozivam Komisijo in predsedstvo, naj zagotovita, da Evropska unija govori enoglasno in da to postane vprašanje v odnosih med EU in Rusijo in ne v dvostranskih odnosih. Pozivam k izpolnitvi vseh zahtev iz poročila z dne 8. julija lani, v katerem je navedeno, da bi morala biti Evropska unija resnično integrirana.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - (PL) Gospod predsednik, v razpravi o plinu je govorilo več politikov z ene ali druge strani spora. Vseeno pa ne poznamo dejstev. Opazovalci EU so nemočni. Vse, kar vemo, je to, da imamo opravka z neresnimi organizacijami.

Te razmere kažejo tudi na to, da ima Evropska unija pomanjkljivo energetska politika. Nobene podpore nimajo alternativne zamisli, kot je gradnja jedrskih elektrarn. Uporabi premoga se nasprotuje pod pretvezo okoljevarstva. Prišli smo do položaja, ko je edina alternativa ta, da postane Srednja Evropa odvisna od Vzhoda, primer za to pa so razmere, v katerih se je znašla uboga Slovaška.

Irena Belohorská (NI). - (SK) V zvezi z ukrajinsko-ruskim sporom glede oskrbe s plinom bi rada kot poslanka EP, ki zastopa državljane Slovaške republike, opozorila Evropsko unijo na to, da to navzkrižje interesov ne škoduje samo stranema, ki se medsebojno obtožujeta za to godljo, temveč tudi tretji strani, katere državljani postajajo žrtve, saj še vedno ni videti, da bo ruski plin prek Ukrajine kmalu dostavljen.

Slovaška je brez plina že osem dni in pri trenutnih izrednih omejitvah za industrijo in pri tem, da podjetja delujejo v okviru kriznega režima, imamo zalog plina samo še za enajst dni. Slovaški plin se je spet zataknil nekje med bojujočima se stranema. Na kratko, dve strani – dve resnici, nič plina.

Naj vas obvestim, da je danes ob 11.45 ukrajinska predsednica vlade Timošenkova zavrnila slovaško zahtevo po obnovi oskrbe z zemeljskim plinom, pri čemer je razložila: „Ukrajina nima dovolj plina, nimamo lastnih rezerv in tudi vi jih ne boste imeli.“ Rada bi tudi poudarila, da je zaradi naše odvisnosti od ruskega plina in nemožnosti, da bi ponovno zagnali jedrsko elektrarno V1 v Jaslovskih Bohunicah energetska varnost Slovaške republike vedno bolj ogrožena.

Komisar, zahvaljujem se vam za vaše predloge in prizadevanja, da bi našli rešitev. Vem za ukrep, ki bi ga lahko sprejeli – začasno ustavite prispevke Ukrajini kot eni od neodgovornih strani.

Herbert Reul (PPE-DE). - (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, to so dramatične razmere, kot vemo. Ravnanje Rusije in Ukrajine je neodgovorno. Moramo tudi povedati, da je Komisija kriva v tem, da smo bili razmeroma počasni pri ukrepanju, čeprav je res tudi, da se je komisar Piebalgs v zadnjih dneh odlično spoprijel s tem problemom. Skupina strokovnjakov je bila krasna zamisel in mislim, da si zasluži zahvalo za dogodke zadnjih dni.

Vseeno pa je zdaj tudi čas, da se vprašamo, zakaj je naš odziv na take dogodke vedno tako kratkoročen. Kolikokrat je Rusija že zbudila pozornost v zvezi s tem? Zdaj gotovo ni prvič. Že nekaj let gledamo, kako je oskrba s plinom redno prekinjena, zato se moramo vprašati, ali smo – Evropski parlament in evropske institucije – res storili dovolj glede vprašanja varnosti oskrbe ali pa morda dajemo prednost drugim vprašanjem. Menim, da ima gospod Swoboda prav, ko to sprašuje.

Zelo smo se potrudili, da bi določili, ali in komu in pod kakšnimi pogoji prodati in privatizirati omrežja. Porabili smo tedne, celo mesece, za reševanje problema, kako se odzvati na podnebna vprašanja, in nismo dovolj razmišljali o tem, da obstaja tudi tretji zelo pomemben politični projekt: projekt varnosti oskrbe. Kaj smo storili, da bi zagotovili bolj raznoliko mešanico energetskih virov v Evropi in da bi zmanjšali našo odvisnost? Kaj smo storili za zagotovitev, da so v tej mešanici tudi elektrarne na premog? S svojo podnebno politiko smo dejansko diskreditirali te elektrarne na premog in tako povečali našo odvisnost od plina. Kaj smo storili, da bi povečali našo podporo jedrskim elektrarnam? Odgovor je veliko premalo, veliko preveč bojazljivo. Kaj smo storili, da bi uredili druge dopustne plinovode? Kaj smo storili na področju UZP? Kaj je bilo storjeno na področju zunanje energetske politike? Dogodki zadnjih dni pomenijo, da je skrajni čas za obravnavo vprašanja varnosti oskrbe v okviru energetske politike. To je jasno ključno vprašanje.

Reino Paasilinna (PSE). - (FI) Gospod predsednik, komisarji, Parlament bo kmalu glasoval o treh od paketov o trgih elektrike in plina. Ravno kar smo odobrili energetski in podnebni paket, toda zdaj, ko je kriza, bi morali organizirati širše srečanje, da bi vključili naše partnerje. Za to imamo politično moč in potrebujemo sodelovanje.

Podpiram tudi zamisel o delovni skupini, ustanovljeni v skladu s členom 175, ki bi poročala temu Parlamentu, na primer maja. Tudi ruska in ukrajinska delegacija bi morali biti prisotni.

To so resne razmere, kot je bilo že rečeno. Milijoni ljudi zmrzujejo in tovarne so zaprte. Ukrajina nas je vpletla v svoj problem, ko je preprečila, da bi plin dosegel EU. Rusija je storila enako, ko je zaprla segment za plin, namenjen v EU.

Plin vseeno teče prek drugih tranzitnih držav. Zahvaljujoč hitri akciji Unije – in zahvaljujoč komisarju – so odčitovalci števecv na mestu. Ruski plin je očitno začel teči v ukrajinsko omrežje, vendar še vedno ni dosegel Unije. Prišlo je do nenavadnega položaja. Tako EU kot Rusija poskušata zgraditi energetske vode na novih območjih: EU izven Rusije in Rusija izven svojih nekdanjih sovjetskih republik. To pomeni delo za industrijo cevovodov.

Ne nagibam pa se preveč k temu, da strani sankcioniramo kar po vrsti, in mislim, da sankcije niso pametne. Skeptičen sem glede uporabe sile, saj bi nas lahko prizadela bolj kot njih. Po drugi strani pa se mi zdi povezovanje Pogodbe o energetski listini z bodočim sporazumom o partnerstvu in sodelovanju posebej pomembno. Ena možnost bi bila tudi ustanovitev skupine, ki bi upravljala pretok plina skozi Ukrajino: to bi bil hiter in nujen ukrep. Sodelovati bi morala tudi nevtralna stran.

Predsednik. – Za zadnje besede se vam najlepše zahvaljujem.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, EU je največja gospodarska sila na svetu. Vseeno pa številni ljudje zmrzujejo v lastnih domovih. Zakaj EU ne more zagotoviti ogrevanja? Zdaj je bolj kot kdaj koli jasno, da mora EU zmanjšati svojo odvisnost od ruskega plina. EU mora zgraditi skupni trg z elektriko in plinom, da bi zavarovala dostop svojega prebivalstva do energije. Za to je potrebna solidarnost znotraj Unije. Francija in Nemčija sta na ključnih položajih. Nihče, niti Nemčija, še veliko let ne more računati na več plina od Gazproma. Severni tok ni rešitev. Posredovanje v plinski vojni med Rusijo in Ukrajino bo dalo EU dobro priložnost, da od obeh strani zahteva upoštevanje pravil, skladnih s skupnim energetskim trgom v Uniji. To priložnost moramo izkoristiti.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gospe in gospodje, na ta problem bi rada pogledala s širše politične perspektive. V resnici je tako imenovana rusko-ukrajinska plinska vojna ena od faz v boju za vpliv v Evropi. Tako Ukrajina kot Gruzija sta državi, ki bi ju z veseljem imeli na naši strani, toda Rusija bi rada obnovila svoj nekdanji vpliv nad njima. Prav tako, kot je bila za invazijo na Gruzijo izbrana sredina poletja, ko so se začele olimpijske igre in smo bili sredi počitnic, je bila za plinsko vojno izbrana sredina zime, čas novoletnih praznikov. Poleg tega nobeni državi ni bila pokazana pričakovana pot do članstva v Natu in evropski uniji. Že ko nismo bili zmožni ustrezno vrniti udarca Rusiji za njeno agresijo proti Gruziji je bilo predvidljivo, da bo Ukrajina naslednja tarča. Ruska politična tehnologija je ena najmočnejših na svetu in ta država je pokazala, da je pripravljena žrtvovati ogromno sredstev za doseg svojih političnih ciljev. V tem primeru z zavlačevanjem sklenitve dogovora, da bi diskreditirala Ukrajino. Taka politična tehnologija ima tudi dovolj sredstev, da vpliva na procese v državah, v katerih ima interes, in v nasprotju z nami načrtuje in predvideva dogodke. Treba je doseči kompromis, oskrbo s plinom je treba obnoviti, če ima Rusija dovolj rezerv. Hvala.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Hvala, gospod predsednik. Splošno mnenje je, da je plinska kriza najbolj prizadela Bolgarijo. Samoumevno je, da si krivdo vseeno delita dva – tisti, ki je kriv za prekinitev dobave plina, in tisti, ki je kriv za to, da je Bolgarija pristala pri rezervah, ki ne zadostujejo za to, da bi zdržala to plinsko krizo. Kakor koli že, pogledajmo zdaj, kaj lahko storimo v prihodnje. Ena možnost je povsem notranjepolitična, in sicer ta, da se poišče alternativni vir, ki ga lahko Bolgarija uporabi za svoje potrebe v drugih podobnih okoliščinah. Druga možnost, ki jo trenutno imamo, pa je neposredno odvisna od volje Komisije.

Imamo oziroma Bolgarija ima velik energetski vir, ki je bil zaprt iz političnih razlogov. Ta vir je jedrska elektrarna Kozloduj. Bolgarija trenutno uporablja elektrarne na premog, ki okolje onesnažujejo veliko bolj od jedrskih elektrarn. Prepričan sem, da se kolegi poslanci zelene skupine strinjajo z mano. Zaprtje prvih štirih blokov jedrske elektrarne Kozloduj, podvrženih na desetine preskusom, ki so pokazali, da so povsem varni, je bila velika napaka. To je bolgarskim ljudem povzročilo veliko škodo in zdaj še bolj trpijo, ker ne moremo od nikoder dobiti energije.

Zato pozivam Komisijo k naslednjemu: skrajni čas je, da se Bolgariji in Slovaški dovoli zagon njunih povsem varnih jedrskih elektrarn, ki ju bodo zavarovale pred pomanjkanjem energije.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gospod predsednik, ruska uporaba prekinitve pretoka plina kot diplomatskega orožja je še enkrat pokazala, zakaj potrebujemo skupno zunanjo energetske politiko EU z medvladnim sodelovanjem. Očitna korist take politike je zmanjševanje naše izpostavljenosti ruski nasilni taktiki s spodbujanjem alternativnih virov, kot je UZP, in novih plinovodov, kot sta Nabucco in vod prek Sahare, ter z gradnjo integriranega električnega omrežja EU.

Dala pa bo zagon tudi zelenemu programu s spodbujanjem obnovljive energije in energetske učinkovitosti ter renesanse jedrske energije. Podpiram slovaško nujno prošnjo Komisiji glede ponovnega odprtja njihovega zaprtega reaktorja Bohunice, kar bo pomagalo tudi pri reševanju vprašanja podnebni sprememb.

Ne dvomim, da Rusija ustrahuje Ukrajino in poskuša destabilizirati vlado celo z vpletanjem Združenih držav v to razsulo pred predsedniškimi volitvami v Ukrajini naslednje leto in tudi ogroža ukrajinske evroatlantske težnje.

Kakor koli že, EU je bila zvlečena v ta spor kot stranska žrtev kremeljske plinske diplomacije. Ne morem si kaj, da se mi ne bi zdelo, da je bila ruska akcija načrtovana tako, da sovpada z začetkom češkega predsedstva, čeprav je predsednik vlade in predsednik sveta Topolánek pokazal veliko spretnost pri obvladovanju teh izrednih razmer.

Ukrajina je verjetno upravičeno obtožena, da je izsesala nekaj ruskega plina, vendar je to razumljivo v kontekstu dvostranskih sporazumov med tema dvema državama, ki še niso razrešeni.

Ukrajina mora trenutno plačevati posredniškemu podjetju dodatnih 500 milijonov USD letno. Glede na to, da znaša ukrajinski plinski dolg Rusiji 2,4 milijarde USD, bi lahko ta dolg zbrisali v približno petih letih, če bi odpravili to plačilo, ki menda po besedah namestnika ukrajinske predsednice vlade konča v žepu korumpiranih politikov.

Moramo se upreti kakršnemu koli poskusu, da bi razdvojili Ukrajino in njeno prihodnost z Zahodom, zlasti njeno prihodnost kot polna članica Evropske unije. Najboljši način za zagotovitev, da Rusija ne bo več mogla ustrahovati Ukrajine ali pritiskati nanjo ali celo izzivati EU, da ta ustrahuje Ukrajino, je zavzemanje za skupno zunanjo energetske-varnostno politiko EU, ki bo pokazala solidarnost med državami članicami v času krize in pomanjkanja energije.

Adrian Severin (PSE). – Gospod predsednik, problem, s katerim se soočamo, ni samo rusko-ukrajinski spor. Obstaja evropsko-ruski spor glede geopolitičnega statusa Ukrajine, spor med Evropsko unijo in Ukrajino glede evropskih vidikov Ukrajine, spor med Evropsko unijo in Rusijo glede ruskega monopola nad oskrbo s plinom ter spor med Evropsko unijo in Ukrajino glede ukrajinskega monopola nad tranzitom plina.

Vsi ti spori skupaj nas postavljajo na sredo energetske vojne, v kateri gre za delitev moči. V tej vojni nismo talci, temveč borci. Nismo posredniki, temveč ena od strani z legitimnimi interesi. Ta vojna ima vedno večje posledice od ene krize do druge. Bi lahko prekinili boj in organizirali mirovno konferenco?

Potrebujemo pravila za prost trg z energijo skupaj z našimi ruskimi in ukrajinskimi partnerji. Potrebujemo zagotovila in mehanizme za podporo tem pravilom in arbitražni sistem za reševanje sporov ter ustanovo, ki bo te mehanizme sprožila. Potrebujemo skupno evropsko energetske politiko, ki so ji v pomoč ustrezni pravni in politični instrumenti in ki je utrjena s celovitim sporazumom z državo dobaviteljico Rusijo in tranzitno državo Ukrajino. Sankcije ne morejo delovati. Tudi soočenje ni rešitev. Bodimo enotni in se pogajajmo strateško in celovito. Za ta namen moramo organizirati medparlamentarno *ad hoc* delovno skupino, sestavljeno iz predstavnikov Evropskega parlamenta, ruske dume in ukrajinske rade, da bo stalno spremljala proces iskanja konsenza in gradnje strategije, dokler bo to potrebno.

Toine Manders (ALDE). - (NL) Gospod predsednik, gospe in gospodje, naša družba brez energije ne more delovati, kot je v tem trenutku očitno. Plin mora teči naprej in menim, da je kratkoročno posebej pomembno uporabiti vse diplomatske poti. To trenutno početa Komisija in Svet na zelo hvalevreden način, da bi zagotovila čimprejšnjo obnovitev pošiljanja plina; grožnje s sprožitvijo pravnega spora seveda niso zelo učinkovito ravnanje.

Mislim, da je srednjeročno zelo pomembno, da vzpostavimo evropski energetski trg, pod pogojem, da sprejmemo ukrepe, ki jih do zdaj še nismo uspeli. Čas je za ukrepanje. Države članice lahko pri tem igrajo pomembno vlogo, kot na primer pri pospešeni namestitvi plinovodov Nabucco in Severni tok. Predvsem moramo poskrbeti za vzpostavitev enega evropskega omrežja tako za plin kot za elektriko, kar bo zmanjšalo našo odvisnost in nam omogočilo, da ustvarimo pravilno delujoč trg, da pokažemo več solidarnosti in da

bolje predvidevamo morebitno pomanjkanje. Zavihati pa si bomo morali rokave in sprašujem se, zakaj države članice do zdaj še niso ukrepale.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Gospod predsednik, Evropska unija se je uspešno lotila globalnega segrevanja: sprejetje predloga je bilo dovolj za takojšen uspeh. Uspeli smo znižati temperature v Evropi in pripeljati zimo, ki je vplivala na vso celino. To je dokaz moči in zmožnosti Evropske unije glede na načelo „hoteti pomeni uspeti“. Toda naš uspeh se je sprevrgel v poraz, ker zdaj potrebujemo več gretja za naše domove in delovna mesta. Tega uradniki niso predvideli.

Pri energetski politiki začenja Evropska unija spominjati na zdravnika iz Haškove zgodbe „Dogodivščine dobrega vojaka Švejka“, ki je za vse bolezni predpisoval eno samo vrsto zdravljenja – klistir. Evropska unija se je omejila na ustne izjave, konference in zlasti spogledovanje z Rusijo, s čimer je to opogumila, da uporablja energetske vire kot instrument političnega pritiska. Da bi bile stvari še slabše, je našla zaveznika v obliki Nemčije, s katero gradi plinovod pod Baltikom.

Zaključek je jasen vsem: sprejeti moramo nujne ukrepe, da bi postali neodvisni od ruske oskrbe s plinom, pri čemer moramo imeti v mislih rek „najšibkejši se najprej potopijo“, kar pomeni, da moramo najprej rešiti države, ki mejijo na Vzhod in so v celoti odvisne od oskrbe s plinom z Vzhoda, kot so Poljska in baltske države, razen če se Evropski uniji zdijo pomembnejši zasebni interesi in interesi tistih, ki zastopajo Rusijo.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - (BG) Hvala, gospod predsednik. Trenutno so državljani 18 držav članic talci v političnem sporu med Ukrajino in Rusijo. Uporabljam izraz „politični spor“, saj smo bili vsi priče, kako se Gazprom in energetske pošiljke iz Rusije uporabljajo kot politično orožje za pritisk na suvereno državo. Evropski državljani so talci. Plin prihaja iz Rusije. Ventil je bil zaprt v Rusiji. Res tudi Ukrajina nosi del krivde, zato pozivam Svet in Evropsko komisijo, naj odločno povesta našim prijateljem v Ukrajini, da morata opozicija in vlada sprejeti enotno stališče o ključnih vprašanjih glede njihovega razvoja, drugače ne bodo mogli zdržati tega pritiska, ki so ga deležni tako oni kot mi. Kot imamo konsenz glede ključnih vprašanj v naših državah, tako ga morajo imeti tudi oni.

Drugič, Gazprom mora našim državam plačati kazen, saj mora Bolgarija, ki je najbolj resno prizadeta država v Evropi in je v celoti odvisna od plinske oskrbe iz Rusije, zahtevati svoje pravice, in sicer od dobavitelja, ki je v tem primeru Rusija.

Tretjič, ko gre za energijo v Evropi, je treba dati enotno sporočilo. Jasno moramo zagovarjati jedrsko energijo v Evropi, alternativne vire energije, različne plinovode, zaradi katerih bomo manj odvisni od enega samega dobavitelja, obsežnejša skladišča in več povezav med državami članicami, da se lahko izognemo podobni krizi.

Nazadnje bi rad rekel, da v našem primeru tudi bolgarska vlada zasluži hudo kritiko. V vseh letih, ko je na oblasti, prikriva sporazume z Rusijo o oskrbi in ni storila ničesar, da bi povečala raznolikost virov oskrbe za našo državo.

Atanas Papanizov (PSE). - (BG) Gospod predsednik, namestnik predsednika vlade, komisar, kot predstavnik najbolj prizadete države pozivam vas in ustanove, ki jih zastopate, da z uporabo vseh političnih sredstev in vseh podlag po mednarodnem pravu takoj ukrepate za obnovitev oskrbe. Upam, da bosta Svet in Komisija na podlagi načela solidarnosti sprejela bolgarski predlog, da se kot del neporabljenih 5 milijard EUR vključijo projekti vzpostavitve čezmejnih povezav med Bolgarijo in Romunijo ter Bolgarijo in Grčijo, povečanja skladišč v Čirnu, da bi lahko zadovoljili najnujnejše potrebe, ter razvoja priložnosti za skupno uporabo terminalov utekočinjenega plina.

Kot poročevalec pri enem od dokumentov v tretjem energetskega paketu menim, da je vprašanje predvsem zagotavljanja transparentnosti in upoštevanja pravil pomembnejše od vseh drugih vprašanj v zvezi z določbo o tretjih državah. Upam tudi, da bo Komisija čimprej odgovorila na zahtevo, ki smo jo poslali gospe Podimata, glede dolgoročnih ukrepov, ki bodo sprejeti, da bi lahko dejansko pred spomladanskim zasedanjem Evropskega sveta imeli skupno politiko in učinkovite ukrepe za reševanje podobnih problemov, kot so ti, do katerih je prišlo zdaj in ki jih je gospod Barroso danes opisal kot brezprimerne, neupravičene in nepojmljive.

Metin Kazak (ALDE). - (BG) Kljub dogovoru med Rusijo in Ukrajino o obnovitvi oskrbe Evrope z ruskim plinom, so bila naša upanja, da bomo prejeli plin, spet poteptana. Ne glede na to, ali so razlogi tehnični, finančni ali politični, ta plinski embargo brez primere ne more biti upravičen. V zimi z rekordno nizkimi temperaturami je brezobzirno in nečloveško milijone evropskih državljanov obsoditi na mrz. Za Bolgarijo, najbolj prizadeto državo EU, je posebej pomembno, da se upošteva načelo *pacta sunt servanda* in da se takoj

obnovi oskrba s plinom. Poiskati je treba pravično nadomestilo za škodo in trpljenje, povzročeno ljudem, in za kršitev sporazumov.

Rad bi čestital češkemu predsedstvu za njegovo aktivno vlogo posrednika pri reševanju te krize. Evropska unija mora zdaj bolj kot kadar koli prej uresničiti stari slogan solidarnosti, ki so ga razglašali mušketirji: „Vsi za enega in eden za vse“ ter zagotoviti finančno pomoč prizadetim državam, kot je Bolgarija, za zelo pomembne projekte, ki jim bodo dali energetske varnost. Skrajni čas je, da pokažemo moč in enotnost naše unije tako, da sprejmemo dolgoročno energetske strategijo.

Eugenijus Maldeikis (UEN). - (LT) Jasno je, da je ta kriza oskrbe s plinom politični problem in ne trgovinski spor. Podjetji Gazprom in Naftogaz imata v tem sporu glavno nalogo – poskušata nam vsem in družbi dokazati, kako nemogoč je tranzit v tehničnem, tehnološkem in gospodarskem smislu. To se stalno ponavlja. Toliko bolj, ker teh naših partnerjev, partnerjev Evropske unije, ne vodi ne osnovna poslovna praksa ne Energetska listina. Zdi se, da to za naše partnerje ne obstaja. Žal ne vidim kakršne koli pripravljenosti ne Kijeva ne Moskve, da bi se dogovorila. Zdi se mi, da bi s temi pogajanja rada pridobila čas, in menim, da bodo pri reševanju političnega problema pomagali samo politični ukrepi, dokler niso rešena tehnična vprašanja glede tranzita. Mislim, da si moramo prizadevati za politične dogovore in politična zagotovila med Evropsko unijo, Rusijo in Ukrajino, dokler ne dosežemo srednjeročnih ciljev. Še nekaj glede energetske solidarnosti. Bolgarski in slovaški predsednik vlade gresta v Moskvo in Kijev na pogajanja. Ta teden energetske solidarnosti se ne bi smel končati tako, da pogajanja spet dobijo dvostransko obliko; mislim, da bi bila energetska solidarnost, če bi Bolgarija in Slovaška v teh razmerah lahko ponovno zagnali svoje jedrske elektrarne. To bi bila prava energetska solidarnost.

John Purvis (PPE-DE). – Gospod predsednik, iz brezizhodnega položaja v odnosu do Rusije in Ukrajine lahko potegnemo tri precej očitne zaključke.

Najprej moramo zmanjšati odvisnost od plina, ki ga bomo morali uvoziti vedno več. To pomeni povečanje naši zavezanosti domači energiji, zlasti obnovljivim virom in jedrskim zmogljivostim.

Drugič, Izboljšati moramo solidarnost v EU, z medsebojno podporo med državami članicami glede oskrbe z elektriko, plinom in nafto. To pomeni zelo izboljšana in razširjena omrežja in plinovode. Zakaj Bolgarija ne bi imela plina, če ga ima Romunija na drugem bregu Donave? Zakaj Slovaška ne bi imela plina, če ga imajo sosede Avstrija, Poljska in Češka? Te vrzeli v plinskem omrežju je treba nujno zapolniti. Kakšen je časovni okvir tega, komisar Piebalgs?

Tretjič, povečati moramo raznolikost virov naše oskrbe ter naša skladišča za plin in nafto. Zakaj za skladiščenje ne izkoristimo bolje izčrpanih južnih severnomorskih plinskih polj?

Zelo moramo povečati našo infrastruktura za utekočinjeni plin in razviti sistem cevovodov iz alternativnih virov in prek alternativnih poti. Potrebujemo boljše in obsežnejše povezave z Norveško, Severno Afriko in Zahodno Afriko, s Kaspiskim morjem in Kavkazom, z levantskimi in zalivskimi državami na Bližnjem oz. Srednjem vzhodu.

Za zaključek zato sprašujem Komisijo in Svet, ali dovolj vneto spodbujata obnovljive vire in jedrsko energijo, ali dovolj vlagata v izgradnjo cevovodov in terminalov za utekočinjeni plin ter v razvoj političnih odnosov, ki bodo zagotovili kontinuiteto in raznolikost oskrbe.

Očitno nikakor ne smemo biti odvisni od Rusije ali Ukrajine v tolikšni meri, kot smo zdaj. Svoje lastne evropske interese moramo postaviti na prvo mesto in to takoj.

Dariusz Rosati (PSE). - (PL) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisar, ravnanje Rusije, ko je zaprla plina za svoje stranke v Evropski uniji, je nevzdržno s stališča pogodbenih obveznosti, ki jih je podpisala. Evropski kupci plačujejo za oskrbo s plinom iz Rusije v določenem roku in imajo pravico do pravočasnih pošiljk, ne glede na kakršen koli spor med Rusijo in Ukrajino. Odločitev predsednika vlade Putina, da pred televizijskimi kamerami ustavi dobavo, ni samo kršitev podpisanih pogodb, temveč kaže tudi na to, da Gazprom ni podjetje, ki bi delovalo po tržnih načelih, temveč podjetje, ki izpolnjuje kremelske politične ukaze. Ta razprava bi morala biti jasen znak Rusiji in Ukrajini, naj takoj obnovita oskrbo s plinom.

Rad bi povedal tudi, da je ravnanje Ukrajincev razočarljivo. Nerazumevanje z Rusijo, nejasna pravila glede plačevanja posrednikov za plin in medsebojno politično obračunavanje na najvišjih položajih v vladi zmanjšujejo ugled Ukrajine v očeh javnosti in preprečujejo tej državi uresničitev njenih evropskih teženj. To je zame zelo boleče, saj je Ukrajina naša pomembna sosedka in strateška partnerica.

Sedanja plinska kriza je končno potrdila, da mora Evropa poskrbeti za svojo energetske varnost. Ne moremo več trpeti neukrepanja. Komisar, pozivam Evropsko komisijo, naj takoj predloži zakonodajne pobude, ki bodo omogočile potrebno povečanje raznolikosti energetskih virov, ki bodo spodbujale pristno energetske solidarnost, in ne navidezne, ter ki bodo pripeljale do medsebojne povezave nacionalnih sistemov za prenos plina posameznih držav članic.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (BG) Gospe in gospodje, v luči velike gospodarske krize in hudih posledic plinskega spora je potrebna sinergija med vsemi nacionalnimi in evropskimi ustanovami. Zaradi velikega obsega problema moramo osredotočiti svoja prizadevanja in poiskati zaveznitva na ravni EU in nadstrankarsko v imenu evropskih državljanov in njihovih interesov in pravic.

Alternativni viri energije in nove tehnologije bodo zmanjšale našo odvisnost od uvoza surovin in energije. Gospodarskim in socialnim problemom zaradi plinske krize zdaj sledijo ekološki problemi. Preklop od uporabe plina na kurilno olje v celotnih industrijah, kot se je zgodilo v Bolgariji, ovira načrte Evropske unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Cenimo hitro posredovanje evropskih institucij, vendar potrebujemo prednostno partnerstvo za izboljšanje naše energetske neodvisnosti. Zato mora Evropski načrt za oživitev gospodarstva pri finančni podpori upoštevati trenutne potrebe po izgradnji alternativne energetske infrastrukture, zlasti za najbolj odvisne države, kot je Bolgarija.

Pozivamo Evropski parlament, naj sprejme jasno stališče o podpori usklajenim ukrepom vseh institucij z namenom reševanja te plinske krize in preprečevanja ponovitve take krize v prihodnje.

PRESEDSTVO: GOSPA WALLIS

podpredsednica

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Prenos ruskega plina preko Ukrajine ni le bilateralno vprašanje in ni le trgovinski spor. To je problem, ki ima močno multilateralno komponento, kajti prodaja in tranzit plina sta tržni dejavnosti le, če so za to izpolnjeni pogoji – kot take pa vidim vsaj: preglednost, jasna pravila, konkurenco, verodostojnost in tudi nadzor.

Skrbi me in sprašujem se, kdo bo plačal škodo podjetjem, ki so že ustavila svojo dejavnost, kdo bo plačal škodo državljanom in državljanom. In tu menim, da Evropa mora zahtevati odgovornost.

Kaj še lahko naredimo? Pospešimo lahko svoje diplomatske dejavnosti. Bolj učinkoviti in hitri moramo biti pri oblikovanju skupne energetske politike. In tretje področje, na katerega želim opozoriti, je diverzifikacija. Diverzifikacija virov, nabavnih poti in držav, iz katerih uvažamo energente.

Pri tem bi omenila predvsem dve prednostni področji, ko govorimo o plinu – uporaba utekočinjenega plina in projekt Nabucco. Oboje namreč pomeni, da diverzificiramo nabavne poti in države izvoznice. Projekt Nabucco mora imeti prednost pred severnim in južnim tokom, in to ne samo na evropskem nivoju, ampak tudi pri vsaki posamezni državi članici.

Zato bi želela tudi Komisiji zastaviti vprašanje, če nam lahko poda vsaj osnovno informacijo o napredku pri projektu Nabucco. Vprašala bi tudi, kakšni so dodatni ukrepi Komisije, da se tovrstne težave ne bi spet ponovile leta 2010, in vsaj okvirno oceno, kdaj bo plin spet v celoti začel pritekati v Unijo.

Szabolcs Fazakas (PSE). – (HU) Gospa predsednica, zdaj ko pričakujemo obnovitev oskrbe s plinom kot rezultat sprva obotavljivega, toda nato skrajno usklajenega, odločnega posredovanja Evropske unije, kljub različnim tehničnim in drugim domnevnim problemom, si lahko oddahnemo, vendar ne moremo počivati na lovorikah.

V prvi vrsti je to, da vzrok spora med Rusijo in Ukrajino ni bil razkrit in razrešen, zato lahko kadar koli zopet izbruhne. Poleg tega je plinska kriza spet pokazala, kako smo odvisni in ranljivi. Priznanje tega dejstva lahko odpravi zastoj pri razvoju skupne evropske energetske politike, prvi korak katere je, da Evropa prevzame skupno odgovornost za zavarovanje oskrbe.

Za to moramo razviti nove vire in dostavne poti ter medsebojne povezave med omrežji držav članic. Ne smemo pa pričakovati, da bo do takega razvoja prišlo na tržni podlagi; evropski viri morajo postati razpoložljivi na podlagi skupnih evropskih interesov.

Plinovod Nabucco predstavlja dolgoročno rešitev, razvoj omrežij za povezavo novih držav članic pa bi se lahko začel že danes z uporabo 5 milijard EUR, dodeljenih za ta namen v okviru programa spodbujanja

gospodarstva. S tem bi zadeli dve muhi na mah, saj bi lahko ta infrastruktura spodbudila evropsko gospodarstvo in dala delovna mesta, hkrati pa bi lahko omilila posledice podobnih kriz.

Ivo Belet (PPE-DE). - (NL) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, to ni nov problem: že leta se razpravlja o tem tu na plenarnih zasedanjih in v Odboru za industrijo, raziskave in energetiko. Moskva ni še nikoli pokazala jasneje, kako smo postali ranljivi in kako lahko nas je podkupiti. Zdaj je čas za ukrepanje.

Komisar, vaša diagnoza o pomanjkanju medsebojnih povezav ne bi mogla biti točnejša. S tem se moramo ukvarjati, saj je to res nekaj, kjer lahko kaj storimo. Plinska omrežja znotraj EU moramo medsebojno povezati. Eden od glavnih razlogov, zakaj to še ni bilo storjeno, je ta, da so licence nacionalne. Uskladiti bi jih morali učinkoviteje, saj so drugačne v vsaki državi članici. Poiskati moramo rešitve, kako bolje racionalizirati nacionalne postopke. Zavedam se tega, da ima Odbor malo pooblastil na tem področju, vendar bi morali vseeno poskušati s prebojem. Uspeh bi lahko dosegli, in to je navedeno tudi v predlogu Komisije, če bi imenovali koordinatorja za vsak čezmejni projekt, ki bi lahko posredoval na področju medsebojnih povezav in premaknil zadeve. Ta koordinacija bi lahko bila temeljnega pomena, in pri vetrni energiji je dejansko tako. Z veseljem sem ugotovil, da ste v drugem pregledu jasno navedli, da bo koordinacija eden od elementov načrtovanega razvoja omrežja vetrnih turbin na morju, zlasti glede povezave s kopenskimi omrežji.

Drugič, veliko bolj bi morali biti pozorni na utekočinjeni plin (UZP), saj je veliko bolj prilagodljiv in smo z njim veliko manj ranljivi. Tretjič, omrežja bi morali prilagoditi za trajnostno energijo, ki bo, kot vemo, proizvedena lokalno, in zagotoviti moramo, da bo imela prednostni dostop do omrežja.

Gospe in gospodje, komisarji, jasno je, kaj moramo storiti. Domnevam, da je politična volja zdaj tu, da stopimo v akcijo in da na prihajajočem spomladanskem zasedanju sprejmemo temeljne in konkretne odločitve.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gospa predsednik, stranka, ki plača dogovorjeno ceno, je izpolnila obveznost. Rusija je odgovorna za krizo in bi jo morali sankcionirati, komisar. Ukrajina je očitno na sredi. Če Rusija ne more sprejeti politične usmeritve Ukrajine, bo morala to preboleti, kot je morala preboleti izgubo političnega vpliva na države sovjetskega bloka. Svet se spreminja in to dejstvo mora preprosto sprejeti.

Zdi se, da je Rusija s svojim dramatičnim nastopom, ko je zaprla dotok plina, pokazala, da ji ni mar, ali nam prodaja svoj izdelek. Tako je bilo vsaj videti. Menim, da bi morala Rusija za dobro svojega gospodarstva in svojega naroda biti pozorna na trg in na svoj ugled kot zaupanja vredna partnerica. Poudarjam, da je medsebojna odvisnost obeh strani verjetno najpomembnejši vidik te pogodbe in sodelovanja.

Verjamem, da bodo Rusi navsezadnje odkrili to resnico, Evropa pa bo upoštevala Rusijo in postala dobra posrednica.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Gazprom in Naftagaz se igrata z zaupanjem evropskih potrošnikov. Več sto slovaških podjetij je bilo prisiljenih začasno zaustaviti proizvodnjo in ljudje v Bolgariji zmrzujejo na domovih. Evropski državljani ne bi smeli plačevati za trgovinske in politične igrice.

Težko je presoditi, katera stran je bolj kriva, vendar je eno jasno – Slovaška in Bolgarija nujno potrebujeta pomoč. Potrebujeta takojšnjo rešitev, potrebujeta takojšnjo obnovo oskrbe s plinom in vedeti morata, kaj se bo zgodilo z njunima jedrskima elektrarnama.

Verjamem, da kljub vsemu, kar se je zgodilo, ne bomo obrnili hrbta državam nekdanjega sovjetskega bloka, vključno z Ukrajino, ki bi se rade osvobodile ruskega vpliva. Državljeni Ukrajine ne bi smeli trpeti samo zaradi neuspeha njihovih politikov.

Evgeni Kirilov (PSE). – Gospa predsednica, na splošno bi se strinjal s kolegi, ki hvalijo aktivno vlogo češkega predsedstva.

Vseeno se ne morem strinjati s političnim tonom, ki ga je namestnik predsednika vlade gospod Vondra uporabil v svojih uvodnih pripombah. Njegov politični ton je preblag. Res je, govorimo z enim glasom, vendar ta glas ni dovolj močan. Saj če pomislimo na žalostno stanje milijonov državljanov Evrope, ki trpijo v tej huđi zimi, ne moremo ostati mirni. Sprašujem se, zakaj je tako. Morali bomo ukrepati in strinjam se z večino kolegov, ki so zahtevali preiskavo, saj moramo ugotoviti, katera stran je neodgovornejša. Obe sta odgovorni! Morda je razlog za ta blag političen ton ta, da zdaj ne gre samo za Rusijo, temveč tudi Ukrajino, in to ni prav.

Res mislim, da bi moral ne samo ta Parlament, temveč tudi predsedstvo, povzdigniti glas v imenu trpečih državljanov.

Fiona Hall (ALDE). – Gospa predsednica, ta kriza poudarja, kako pomembno je, da postane EU energetske bolj neodvisna, vendar pri razpravi o energetske oskrbi ne smemo pozabiti osnovnega pomena tega, da nadzorujemo tudi povpraševanje po energiji.

Imamo cilj, da se energetska učinkovitost EU do leta 2020 izboljša za 20 %, in nekaj zakonodajnih besedil, osredotočenih na varčevanje z energijo. Ti ukrepi glede energetske učinkovitosti ne bodo v pomoč samo pri spopadu s podnebnimi spremembami in energetske revščino: zelo pomembno bodo izboljšali tudi evropsko energetske varnost.

Obstaja seveda dober razlog, zakaj ima akcijski načrt Komisije glede energetske učinkovitosti mednarodno naravo in priznava pomen spodbujanja izboljšav energetske učinkovitosti v državah izven Evrope, zlasti v državah, ki Evropi dobavljajo energijo in prek katerih ta energija prihaja. Če manj porabijo, bomo verjetno mi dobili več. To je širšega pomena kot neposredna politična plat te krize.

András Gyürk (PPE-DE). – (HU) Gospa predsednica, predlagam, da govorimo jasno. Evropska unija se ni učila iz svojih izkušenj v plinski krizi med Rusijo in Ukrajino leta 2006 in v sedanji krizi ji je hudo spodletelo. Tisti, ki sprejemajo odločitve, so se odzvali na zaprtje plinskih pip, kot da je bilo to povsem nepričakovano. Ta kriza energetske oskrbe, najresnejša do zdaj, je lahko zadnja budnica za države članice in ukrepati moramo, da zmanjšamo našo energetske odvisnost.

Verjamem, da je zdaj vsem jasno, da spor, ki je izbruhnil med Rusijo in Ukrajino, ni zgolj zaseben dvostranski pravni spor, že zato ne, ker je prizadel več sto milijonov državljanov Evropske unije. Sedanja kriza ni samo preskus naše skupne energetske politike, temveč tudi solidarnosti v EU.

Zdaj gre za to, ali so države članice sposobne iti dlje od politik, ki so doslej temeljile na ločenih poslih. Zdaj gre za to, ali je Evropska unija sposobna govoriti in ravnati enotno v tako odločilni stvari.

Eluned Morgan (PSE). – Gospa predsednica, veseli me, da se je gospod Vondra vrnil. Zahvaljujem se mu, da je razložil, kako težak je položaj, toda kdaj se bo Svet naučil, da bomo v šibkem položaju, vse dokler EU ne začne govoriti enotno o energetske vprašanjih, zlasti v odnosu do Rusije in Ukrajine?

Dala vam bom primer, kdaj Svet tega ne počne. Kmalu se bomo začeli pogajati o drugem branju paketa o energetske liberalizaciji. Komisija je podala zelo previdno oblikovano stališče o vlaganju tretjih držav v EU, v katerem predlaga, da o teh vprašanjih Komisija govori v imenu EU. Kaj ste storili v Svetu? Umaknili ste se na nacionalne položaje in stvar zavrnilo rekoč, da države članice želite zadnjo besedo, ne Komisija.

Vi in vaši kolegi ste padli na ta najstarejši trik deljenja in vladanja. Dokler ne boste dojeli, da je prava smer združevanje moči za pridobitev več vzvodov na mednarodni ravni, bomo vedno v položaju, kjer smo ranljivi. Evropskim državljanom morate odgovoriti, zakaj zdaj ždijo v mrazu. Tu morate spremeniti svoje stališče. Boste to storili?

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospa predsednik, najprej naj se vam opravičim. Prvič sem tu in morda sem porabil toliko časa za uvod, da sem prispeval k zamudi. Vendar menim, da je bil povzetek tega, kako smo ravnali od zgodnjega jutra 1. januarja, koristen.

Enotno govorjenje je točno to, kar v tej dogodivščini poskušamo doseči. Mislim, da smo zaenkrat v tem kar uspešni.

Omenili ste notranji energetske paket. To ni predmet trenutne razprave; govorimo o izrednih razmerah. Vendar vam lahko glede na to, kar vem iz razprav v Svetu, povem, da so bili razni strahovi glede popolne razveze preprosto spodbujeni s strateškimi interesi v nekaterih državah. To je razprava o določi o tretjih državah itd. Kakor koli že, v svoji tukajšnji izjavi sem omenil, da ima češko predsedstvo to za eno svojih prednostnih nalog, in storili bomo vse, kar lahko, da bi poiskali rešitev in kompromis med Svetom in Parlamentom.

Vendar ne pričakujte, da bo to prineslo čudežno rešitev, kot pri tistih plinskih igricah v Srednji in Vzhodni Evropi. Drugače je biti na otoku, kjer lahko svobodno pripelješ energijo v katero koli пристanišče, kot pa da si na takem mestu, kot sta na primer Slovaška ali Bolgarija. Prav imate, da obstajajo države, ki so bolj opremljene za take izredne razmere, tudi v tej konkretni regiji. Vseeno pa mislim, da bi se morali zavedati tudi tega, da plinskih skladišč, na primer, ne moreš graditi kjer koli. Potrebno je ustrezno geološko okolje.

V moji državi na primer imamo srečo, da so vsa skladišča na vzhodu države. Iz teh skladišč lahko črpamo in razpošiljamo plin, tudi če od zunaj ni skoraj nobene dobave. Preživimo lahko nekaj tednov ali mesecev, a ne dalj. Po drugi strani ima Slovaška taka geološka mesta na zahodu države in obrniti smer toka ni lahko. Na plinovodih morajo biti nameščeni kompresorji, in če jih ni, so težave.

Tistim, ki trdijo, da je to politični problem: glede govorjenja z enim glasom vam lahko povem iz vseh svojih izkušenj, da to seveda je politični problem. To je politični problem, ker ljudje zmrzujejo in so to zato politično težke razmere. Seveda se strinjam s tistimi, kot sta Jacek Saryusz-Wolski ali István Szent-Iványi, ki trdijo, da je to nekakšna cinična igra, in dejansko je jedro tega boj za nadzor nad infrastrukturo v zadevni državi. Drugi, kot sta Hannes Swoboda in Jan Marinus Wiersma, poudarjajo, da do tega ne bi smeli imeti črnobelega pristopa in da si Ukrajina zasluži nekaj pozornosti – tudi vi imate prav: seveda Ukrajina zadeve ne olajšuje. Vsaj to je moje lastno mnenje. Vendar se moramo zavedati, da sta Bolgarija in Slovaška v strašnem položaju, saj naenkrat neka država želi izkoristiti te težke razmere in ti državi spreti z Ukrajino. To lahko ravnokar vidimo, na primer iz današnjih dogodkov. Torej je težko – in kaj lahko ukrenemo?

Nato so tu tisti, ki jih je strah sploh stopiti v igro, ker jo vidijo kot igro *Črni Peter*, v kateri je tisti, ki mu na koncu ostane črna karta, v nevarnosti, da mu bo izstavljen račun. Mislim, da tisti, ki se boji igrati, ni pogumen. Mislim, da je pogumna oseba taka, ki je pripravljena tvegati.

Zakaj ne bi kupovali plina na ukrajinsko-ruski meji? Odličen primer! O tem smo razpravljali, toda kdo so izvajalci na strani EU? To so zasebna podjetja, ki jih je strah, ker nimajo nadzora nad prihajajočim plinom. Morala bi obstajati rešitev za to, vendar bi bila potrebna pripravljenost Ukrajine, da se odpove nekemu deležu pri plinovodu. Kot veste, njihov parlament to prepoveduje in tega niso pripravljeni storiti. Evropska podjetja bi morala prevzeti določeno vlogo, a ničesar ni mogoče storiti v nekaj tednih ali celo mesecih. Zato moramo povečati pritisk. Toda danes smo na primer rekli, da mora slediti pravno ukrepanje. Mislim, da je to pomembno za obe strani.

Ne bi se rad ponavljal in spet porabil preveč časa. Rad bi se vam predvsem zahvalil za vaše zanimanje in aktiven odnos – vseh od Jaceka Saryusza-Wolskega iz skupine PPE-DE naprej. Potrebujemo vašo pomoč in vašo pozornost. Potrebujemo vašo pomoč pri tem, da na to vprašanje opozarjamo tiste v evropskih državah, kjer to ni problem z naslovnice. Se pravi v glavnem v tem delu Evrope, kjer ni izrednih razmer. To bi nam pomagalo bolj aktivno govoriti z enim glasom.

Za konec naj povem, da se strinjam z večino vas, ki trdite, da je potreben bolj strateški pristop, srednje in dolgoročne rešitve – to je točno tisto, kar češko predsedstvo načrtuje. Imamo šest mesecev – in imamo morda štiri mesece, da se skupaj z vami ukvarjamo s tem – vendar s Komisijo in državami članicami popolnoma soglašamo, da naj se spremeni dnevni red in naj to vprašanje postane ključno na marčevskem zasedanju Evropskega sveta in, seveda, da naj se maja organizira vrhovno srečanje o južnem koridorju za spodbujanje povečanja raznolikosti virov oskrbe, kot je projekt Nabucco in drugi.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospa predsednica, poskušala bom biti čim krajša. Z vidika zunanje politike obstajajo številne posledice in te posledice smo začeli preiskovati leta 2006, ko smo doživeli prvo budnico. Najbolj pomembno je to, kaj lahko v bodoče storimo skupaj. Imamo en problem, in to je seveda Pogodba. V Pogodbi ni skupne zunanje varnostne politike. V Lizbonski pogodbi bomo imeli določbo o solidarnosti, ki bi jo lahko nato uporabili za boljše usklajevanje, ki se ga omenja povsod. Drugič, že dve leti imamo energetska diplomacija. Podpisanih je bilo že kar nekaj memorandumov. Ukvarjamo se s tem, vendar je veliko še na teoretični ravni ali v pripravi. Zelo težko je vse akterje naenkrat spraviti skupaj. Navadno lahko pripravimo samo okvir, na primer za Nabucco. Nato smo poskušali ugotoviti, kolikšna količina plina je potrebna, da bi bil Nabucco dobavljen in zgrajen. Mislim, da so tu potrebna javno-zasebna partnerstva. To je bila druga zadeva. Tretja pa je ta, da je, kot seveda vsi vemo – in kot je bilo tolikokrat rečeno –, ta plinski spor trgovinske narave, vendar ima tudi velike politične razsežnosti.

Vidimo tudi zelo slabo stanje rusko-ukrajinskih odnosov, vendar mora biti naš glavni cilj, da razmere čim bolj stabiliziramo. Ena od takih možnosti bo zamisel o našem novem vzhodnem partnerstvu, pri čemer bomo želeli sodelovanje vzhodnih partnerjev. Glede Ukrajine bomo konec marca imeli skupno mednarodno investicijsko konferenco o obnovi in posodobitvi ukrajinskega plinskega tranzitnega sistema. Mislim, da je ta dogodek prišel ravno ob pravem času. Glede dvostranskih odnosov – EU-Rusija ali EU-Ukrajina – je po mojem mnenju jasno, da so vidiki energetske oskrbe in tranzita pri novih sporazumih, o katerih tečejo pogajanja, dobili nov pomen in bodo upoštevani.

Nazadnje naj rečem, da se ne oziramo samo proti vzhodu, temveč tudi proti jugu. Že s številnimi arabskimi državami smo sodelovali glede pobud, da bi plin prek Turčije pripeljali v plinovod Nabucco. To pomeni, da

bomo v prihodnje delovali v smeri povečanja raznolikosti cevovodov, virov in seveda energij – kot je bilo tu rečeno. Za to potrebujemo tudi ustrezno pravno podlago, to pa je težko.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Gospa predsednica, spoštovane poslanke in poslanci, povedal bom samo nekaj stvari. Najprej, naša naloga je, da takoj obnovimo oskrbo, saj ljudje trpijo, industrija je prizadeta, ljudje izgubljajo delo; zato je to glavna naloga, da ne ustvarimo dodatnih ovir.

Toda potem je treba stvari analizirati in sprejeti ukrepe. Ponovno bi morali proučiti nekatere naše stereotipe, saj če lahko leto 2006 imenujemo budnico, je to zdaj prava šok terapija.

Dejansko podcenjujemo, kaj se je res zgodilo. Če vladi dveh držav druga drugo obtožita, da sta zaprli pipo na plinovodu, je edino, kar lahko sklepam – saj zaupam državam in vladam –, da se je nekdo vtikal v plinovod, in to je zelo težko verjeti.

Zato je to, kar se je zgodilo, res nenavadno in menim, da bi moralo zelo vplivati na energetske politike, ki bi jih radi ustvarili. Zato verjamem, da nobeno vprašanje ne bi več smelo biti tabu. Res bi morali razpravljati o tem, kako zagotoviti varnost oskrbe v vseh možnih okoliščinah.

In če sem pošten, nisem nikoli pričakoval popolne prekinitve oskrbe. Tega v mojih pričakovanjih ni bilo nikoli: to je bil tudi zame šok. Lahko me krivite kot komisarja za energetiko in rečete, da bi moral to predvideti. Toda tega ni bilo pričakovati. To je nekaj novega, kar se prej ni nikoli zgodilo, in v prihodnje moramo biti pripravljeni na tak ukrep.

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri (v četrtek, 15. januarja 2009).

Pisne izjave (člen 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Evropska unija se še enkrat sooča s krizo v oskrbi z zemeljskim plinom. Ni jasno, kdo je kriv. Rusija? Ukrajina? Obe? Pozivam Evropsko komisijo, naj javno objavi informacije o razlogih, ki so privedli do teh razmer. Evropska unija mora prevzeti odgovornost in navesti, kdo je dejansko kriv.

Kriza je pokazala, da so žal številne države Evropske unije dovzetne za energetske izsiljevanje in lahko na koncu trpijo zaradi nesporazumov med državami nekdanje Sovjetske zveze, ki so bolj politične kot gospodarske narave. Jasno je, da moramo pospešiti proces ustvarjanja skupne evropske energetske politike, tudi na podlagi skupnega zunanjega pristopa. Pospešiti moramo proces povečanja raznolikosti virov oskrbe in tranzitnih poti za zemeljski plin. Pospešitev projekta Nabucco je pravzaprav bistvenega pomena.

Mislim, da mora komisar za energetiko predložiti poročilo s podrobnostmi o sprejetih ukrepih ali, bolj natančno, o ukrepih, ki jih Komisija lani NI sprejela, da bi podprla projekt Nabucco.

Sylwester Chruszcz (UEN), v pisni obliki. – (PL) V današnji razpravi je bilo veliko slišati o oskrbi s plinom ter o povezavah in odvisnosti evropskih gospodarstev. Iz sedanje krize se moramo učiti.

Tudi projekt Jamal 2 moramo imeti za nekaj smiselnega in koristnega. Ni samo boljši od baltskega plinovoda do Nemčije, ki obide Poljsko, temveč bo povečal tudi našo energetske varnost. Če bo Jamal 2 zgrajen, bo pomenil precej večji pretok plina prek Poljske v Evropo ter bo bolj stroškovno in drugače učinkovita rešitev kot Severni plinovod, poleg tega pa ga je mogoče hitreje zgraditi.

Menim, da moramo naša prizadevanja obrniti v to smer za zagotovitev energetske varnosti za vse države članice EU.

Corina Creţu (PSE), v pisni obliki. – (RO) Ob plinski krizi sta prišla v ospredje dva velika problema, s katerimi se sooča Evropska unija.

Na energetske fronti še vedno nimamo skupne strategije, ker ni kohezije, ki je za to potrebna. Zdaj je zaradi prekinitve oskrbe prizadetih že 11 od 27 držav EU. Kakor koli že, odvisnost od ruskega plina je skupni varnostni problem, ob upoštevanju, da je mogoče energetske orožje uporabiti kadar koli, zlasti proti nekdanjim ruskim satelitskim državam. V teh razmerah je naloga EU, da poišče rešitev za vzpostavitev varnega energetskega območja za nove države članice. Pravi problem Evrope je povečanje raznolikosti virov plina in ne tranzitna pot med Rusijo in EU.

Drugič, plinska kriza razkriva politično slabost razdeljene, obotavljajoče se Evropske unije. Eno od kričečih pomanjkljivosti je pokazalo predsedstvo EU. Zlasti v času krize potrebujemo reprezentativni glas, ki bo govoril v imenu EU. Ob večglasnem zboru obstaja tveganje posmeha zamisli o združenih Evropi, da ne govorimo o njeni mednarodni podobi in vplivu. Zato je treba vzpostaviti evropsko predsedstvo z daljšim mandatom, ki bo tudi neodvisno od političnih struktur držav članic.

Daniel Dăianu (ALDE), *v pisni obliki*. – Še ena budnica.

Sedanja plinska kriza je še enkrat pokazala, kako šibka in neučinkovita je energetska politika EU. Ko so nacionalne vlade EU pod velikim pritiskom, se v osnovi zanašajo na svoja lastna sredstva in vire. To v teh okoliščinah ni presenetljivo, vendar kaže na še eno plat pomanjkanja solidarnosti v EU. Ta kriza tudi kaže na to, kakšne korake je treba narediti glede energetske politike EU, če si jo resnično želimo. Kot za zaloge nafte, bi morali razviti tudi skladišča plina. Povečati moramo raznolikost dobaviteljev plina, dobavnih poti in dobavnih mehanizmov (kot v primeru utekočinjenega zemeljskega plina). Pospešiti je treba gradnjo projekta Nabucco in za ta projekt je treba zagotoviti več denarja z vključitvijo EIB v njegovo financiranje. Argument, da v primeru razvoja novih transportnih poti ne bi bilo na voljo dovolj plina, ne zdrži. Hitreje moramo razvijati obnovljive vire energije in varčevati z energijo. Nenazadnje moramo razviti čezmejne medsebojne energetske povezave, da si bodo lahko države članice EU po potrebi pomagale.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (RO) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje.

Energetski sektor je pomemben gospodarski in geopolitični dejavnik. Danes je skoraj polovica energije EU odvisna od uvoza in napovedi kažejo, da bo do leta 2030 uvoženih 70 % zemeljskega plina in 100 % nafte. To mora biti za nas glavni motiv, da nujno oblikujemo skupno energetske politiko. Zaradi tega moramo skupno energetske politiko osnovati na treh stebrih: popolna medsebojna povezava nacionalnih omrežij na ravni EU, povečanje raznolikosti naših virov oskrbe in sprejetje aktivnih ukrepov za varčevanje z energijo.

Vsi ti ukrepi morajo tudi preprečevati energetske krize, kot je sedanja kriza s plinom, ki ga Rusija dobavlja prek Ukrajine, zaradi katere nastajajo velike težave za prebivalstvo EU in ki ovira gospodarstvo. Je res mogoče ukrasti plin iz omrežja kot denarnico iz žepa? Je res mogoče kar tako prekiniti oskrbo, v nekaj minutah, ne da bi pred tem obvestili uporabnika? Mislim, da moramo pred preučevanjem neupoštevanja mednarodnih pogodb in sporazumov ter dejstva, da se dobavitelj, ki prejema največji delež svojega prihodka od izvoza plina, do Evropejcev, ki zanesljivo plačujejo za ta plin, obnaša brezbrizno in nezainteresirano, najprej poiskati rešitve za energetske varnost EU.

András Gyürk (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (HU) Evropska unija se ni učila iz svojih izkušenj v plinski krizi med Rusijo in Ukrajino leta 2006. Tisti, ki sprejemajo odločitve, so se odzvali na zaprtje plinskih pip, kot da je bilo to povsem nepričakovano. Ta kriza energetske oskrbe, najresnejša do zdaj, je lahko zadnja budnica za države članice: ukrepati moramo, da zmanjšamo našo energetske odvisnost. Spor, ki je izbruhnil med Rusijo in Ukrajino, ni zgolj zasebni dvostranski pravni spor, saj je prizadel več sto milijonov državljanov EU.

Sedanja kriza ni samo preskus naše skupne energetske politike, temveč tudi solidarnosti v EU. Zdaj gre za to, ali so države članice sposobne iti dlje od politik, ki so doslej temeljile na ločenih poslih. Zdaj gre za to, ali je Evropska unija sposobna govoriti in ravnati enotno v tako odločilni stvari.

Nedajavnost v zadnjih dneh je še zlasti boleča glede na to, da je Evropska komisija opravila dobro delo in opredelila korake, s katerimi lahko zmanjšamo odvisnost Evrope. S tistim, kar je navedeno v Akcijskem načrtu za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo, se lahko samo strinjamo. Čim prej je treba investirati v razvoj alternativnih dobavnih poti in povezovanje obstoječih omrežij. Treba je razširiti podporo infrastrukturi za energetske učinkovitost in okrepiti moramo energetske del zunanje politike EU, ki je v pripravi.

Verjamem, da sedanja kriza ne bi imela tako drastičnega učinka, če ne bi države članice prišle k pameti šele v zadnjem hipu in se ne bi zavezale skupni evropski energetske politiki samo z besedami.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (PL) Kaže, da je sedanja kriza v oskrbi s plinom za Ukrajino in Evropo veliko bolj razvejana kot prejšnje krize, ki so bile posledica istega problema – ruskega monopolnega položaja pri oskrbi EU s plinom. Pomagala nam je dojeti pravi pomen konceptov in izrazov, ki jih pogosto uporabljamo, vendar ne razumemo vedno, konceptov, kot so energetska varnost, solidarnost v EU, skupna energetska politika ali povečanje raznolikosti oskrbe in načinov dobave plina in drugih goriv. Da bi potegnili zaključke, nam ni treba niti poznati pravih razlogov za tako rusko ravnanje. Poznavanje motivov je seveda

pomembno, da bi lahko moralno in politično ocenili, kako se obnašajo posamezne države in podjetja, toda ostaja dejstvo, da so nekateri državljani Evropske unije izpostavljeni bolečim posledicam tega, da ni plina, ne glede na motive posameznih strani. Resnica je pomembna, toda plina ne bo dala. Izkoristimo to priložnost, da dobimo resne odgovore na nekaj vprašanj. Bomo sposobni potegniti prave zaključke iz nastalega položaja? Bomo sposobni preseči kratkovidni pogled, ki ga uporabljata politični strani, ki si trenutno nasprotujeta in ki cinično zlorabljata položaj, da neutemeljeno napadata svoje lastne nacionalne parlamente? Bo Nabucco zgrajen? Bomo povečali svoje obvezne rezerve goriva? Si bodo ideološki nasprotniki jedrske energije premislili? Upajmo.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Gospa predsednica, lekcija o sedanji plinski krizi je prepričljiva in Evropska unija se mora iz nje učiti. To je še ena prelomna točka in morala bi biti zadnja, ki razkriva pomanjkljivost upravljanja 27 držav. To pričakujejo ljudje v Evropi, tudi v tistih državah, ki jih plinska blokada ni neposredno prizadela in ki so manj odvisne od Gazpromove oskrbe.

Solidarnostni mehanizem iz direktive iz leta 2004 je povsem neprimeren za današnje izzive. Moramo se dogovoriti o praktični skupni politiki glede solidarnosti, varnosti in raznolikosti energetskih virov. Ne potrebujemo sloganov. Potrebujemo vlaganje v infrastrukturo. Moramo se zavarovati pred morebitno prihodnjo krizo s povečanjem zmogljivosti skladišč plina. Energetska solidarnost zahteva čezmejne povezave med prenosnimi omrežji posameznih držav. Poljska je dober primer za to: čeprav je v glavnem oskrbovana po cevovodih iz Rusije, ki obidejo Ukrajino, in je zato v sedanji krizi manj izpostavljena, je vseeno odrezana od transportnega in skladiščnega sistema Zahodne Evrope.

Skrbi nas, da je ena od posledic sedanje krize ta, da je zmanjšana verodostojnost Ukrajine, in ne samo Rusije. Ta posledica plinske vojne ni nič manj pomembna, kot začasni problemi potrošnikov v hudi zimi.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), v pisni obliki. – (BG) Zelo težko razpravljamo o plinski krizi glede na to, da so Svet EP in Evropska komisija na koncu ostali zvezanih rok. Toda razprava je zelo pomembna, čeprav nezadostna. Rada bi se zahvalila vsem kolegom poslancem iz različnih političnih skupin in držav članic za njihovo podporo Bolgariji in drugim državam, ki jih je kriza prizadela.

Hkrati pa to ne pripelje plina in ne ustvari normalnih evropskih življenjskih razmer za naše državljane. Zaradi te krize se je Bolgarija iz energetskega središča na Balkanu spremenila v prestolnico plinske krize.

Zato je potrebno nujno ukrepati. Posledice te krize so humanitarne in gospodarske. To destabilizira našo državo še povrh finančne in gospodarske krize. EP mora sprejeti resolucijo o svojem stališču in ukrepih, ki nam bodo pomagali prebroditi krizo. Tu in zdaj. Ti ukrepi morajo zajemati jedrsko energijo in iskanje novih virov zemeljskega plina. Potrebujemo nov mehanizem za ukrepanje in paket orodij.

Če EP danes ne bo del rešitve problema, bo postal del dejanskega problema. To pa bo pripeljalo do negativnih političnih posledic za EU.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Sedanja kriza je še enkrat pokazala, da je glavni problem odvisnost od energetskih virov v Ruski federaciji in izkoriščanje teh razmer s strani Ruske federacije na način, ki ne spada med standardne mednarodne postopke.

Izjave predsednika Evropske komisije in predsednika Sveta v času krize v Gruziji glede spremembe odnosa EU do Rusije je treba uresničiti.

Lizbonsko pogodbo je treba ratificirati, da bomo lahko oblikovali skupno evropsko energetske politiko.

Nemudoma moramo začeti graditi plinovod Nabucco.

Nujno je treba pospešiti energetske projekte, ki povečujejo prepoznavnost črnomoške regije, in uporabiti energetske vire iz kaspijske regije.

Tudi širitev evropske Energetske skupnosti na vzhod in prednostna vključitev energije kot teme v novem okviru, oblikovanem z vzhodnim partnerstvom, lahko prispevata k reševanju sedanjega položaja.

Katrin Saks (PSE), v pisni obliki. – (ET) Gospa predsednica, spoštovani predsednik.

Žal se češko predsedovanje ni začelo po načrtu, temveč z vsiljenim reševanjem rusko-ukrajinskega plinskega spora, tako kot se je prejšnje predsedovanje začelo z iskanjem konca rusko-gruzinske vojne.

Vseeno ima vse tudi svojo pozitivno plat. Zaradi te vojne glede oskrbe s plinom so prišla v ospredje energetska vprašanja, zlasti zadovoljitev potrebe po skupni energetske politiki.

Te skupne energetske politike pa ni mogoče oblikovati v Bruslju, če držav članic ne spodbuja skupni interes, temveč raje sklepajo dvostranske sporazume pod pogoji, ki so ugodni samo zanje. V tem smislu mora skupna politika zrasti v glavnih mestih držav članic in ne v bruseljskih kuloarjih, kot bi kdo pričakoval.

Upam, da bo predstavnik za odnose z javnostmi uspešno okrepil to razumevanje.

Toomas Savi (ALDE), v pisni obliki. – Rusija je blokirala oskrbo s plinom ob izredno neugodnem času za evropske potrošnike in bistvenega pomena je, da se pošiljanje plina nemudoma obnovi. Toda po razrešitvi krize moramo temeljito proučiti našo odvisnost od plina iz Rusije in razmisliti moramo o dveh vidikih.

Prvič, Rusija mora zagotoviti svojo zmožnost izpolnjevanja svojih obveznosti do EU. Nedelovanje zastarele tehnologije in infrastrukture lahko ogrozi stabilnost dotoka plina v EU. Treba je omeniti tudi, da kljub ambicioznim načrtom glede plinovoda Severni tok ni gotovo, da ruska polja dajejo dovolj plina za izpolnitev obveznosti.

Drugič, Kremelj je že večkrat uporabil gospodarske instrumente kot politično orodje. Evropska unija ne bi nikoli smela postati žrtev takega političnega obnašanja. Spodbujam EU, naj poveča raznolikost svojega energetskega paketa, da bi se izognila odvisnosti od enega samega dobavitelja zemeljskega plina.

Daniel Stroj (GUE/NGL), v pisni obliki. – (CS) Po mojem mnenju ima problem oskrbe s plinom iz Rusije v Ukrajino in nato v EU dva vidika. Prvi je ta, da številni ljudje z dvignjenimi rokami vpijejo: „Kako si Rusija drzne kaj takega!“ Sprašujem: zakaj si ne bi? Če je EU sama primarno neoliberalni projekt, pri katerem trg domnevno rešuje vse, zakaj se Rusija ne bi obnašala komercialno in zahtevala plačilo denarja, ki ji ga dolgujejo? Plinske krize ni sprožila Rusija, temveč Ukrajina, in to ni politični problem, temveč gospodarski. To je treba jasno povedati! Drugi vidik je osredotočenje (kar sem že večkrat kritiziral) organov in institucij EU – in Parlament ni izjema – na probleme, ki so nepomembni in samo odvrčajo pozornost od resnih zadev. To se je ponovno izkazalo ob odzivu na rusko legitimno odločitev, da prekine oskrbo s plinom. Raje kot da sramotno razvaja ukrajinsko administracijo kot nekakšen „zaščitni filter“ med Rusijo in EU in raje kot da sanja o dovršeni obliki kumar, bi se morala EU že zdavnaj pripravljati na tako krizo. Kako je na primer EU pomagala Slovakom in Bolgarom, ki jih je plinska kriza najhuje prizadela? Jim je bila sploh sposobna pomagati? Če ne, je z integracijo nekaj narobe.

Kristian Vigenin (PSE), v pisni obliki. – (BG) V plinski vojni med Rusijo in Ukrajino so najbolj prizadeti tisti, ki so najbolj nedolžni. Sedanje razmere jasno kažejo, kako je Evropa odvisna ne samo od virov, temveč tudi od tranzitnih držav. Kaže tudi, kako neutemeljeno je bilo kritiziranje alternativnih cevovodov, kot sta Severni in Južni tok. Žal prikazuje tudi, kako je Evropska unija nemočna pri zagotavljanju pomoči svojim najbolj prizadetim državam članicam in pri zagotavljanju varnosti svojih državljanov.

Zdaj je naša osnovna naloga obnoviti oskrbo s plinom. EU mora tudi uporabiti vsa svoja politična sredstva, da bi prepričala Rusijo in Ukrajino, naj osvobodita 18 držav članic, ki jih imata za talke.

Drugi ukrep mora biti podpora najbolj prizadetim državam. V ozračju gospodarske krize in krčenja trgov je lahko udarec zaradi pomanjkanja plina usoden za številna podjetja v moji državi in na tisoče ljudi bo ostalo brez dela. Kdo bo za to odgovoren?

Tretji in dolgoročno najpomembnejši ukrep pa je izgradnja alternativnih plinovodov, zlasti Nabucca, vlaganje v povezovanje omrežij držav članic za oskrbo s plinom in izgradnja skladišč za zagotovitev večjih rezerv.

Edini zaključek vsega tega je, da potrebujemo enotno evropsko politiko, vendar je škoda, da to vedno spoznamo po globoki krizi.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), v pisni obliki. – (PL) Gospa predsednica, krizo glede oskrbe s plinom v EU, Ukrajini in na Balkanu bi morali predvsem razumeti kot del boja za politični in gospodarski vpliv v nekdanji sovjetski republiki.

Država, za katero poteka boj, je zdaj Ukrajina. Rusija se je pridružila volilni kampanji, ki tam poteka. To je hotela izkoristiti, da bi pokazala ukrajinski javnosti, da bo Ukrajina imela poceni plin in nafto, če ostane zvesta Rusiji.

Sedanji spor kaže tudi, da je Rusiji bolj pomemben takšen geopolitični vpliv kot dobri odnosi z EU. Rusija je gospodarske stroške zaprtja dobave plina vračunala v svoja dejanja. Zato se ne bi smeli slepiti – to je zgolj začetek boja za vpliv v Ukrajini.

V svoji prirojeni slepoti se želi Evropska unija še naprej zanašati na uvoz plina in nafte za pridobitev energije. Obenem pa so njeni viri premoga in lignita (vključno s tistimi na Poljskem) neizkoriščeni. Ne vem, ali je to politična neumnost ali preprosto služi vzdrževanju energetskega pritiska na nekatere države Skupnosti.

Marian Złotea (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Vprašanje o dobavi plina Ukrajini in Evropski uniji s strani Rusije je treba rešiti čim prej. Evropska unija potrebuje politiko energetske varnosti ter povečanje raznolikosti svojih virov in solidarnost v energetske sektorju za preprečevanje takih kriz, ki prizadenejo njene državljane.

Več kot polovica držav članic EU je prizadeta zaradi ruske ustavitve dotoka plina. V Bolgariji je bila oskrba industrije s plinom zmanjšana ali prekinjena, saj je ta država v 90 % odvisna od plina iz Rusije.

Podpiram držo tako predsedstva kot Komisije pri pozivanju obeh strani, naj se začeta pogovarjati, da bi dosegli kompromis. Plina ni mogoče dobaviti brez tehnične uskladitve obeh strani. V prihodnje se moramo še naprej pogovarjati z obema stranema, da bi preprečili podobne razmere.

V energetske paketu, ki je v razpravi, Svet in Parlament predlagata vrsto ukrepov, ki zajemajo uporabo več dobaviteljev energije v korist porabnikov. Upamo, da bo paket sprejet v drugem branju.

To krizo je treba razrešiti čim prej, saj škoduje tako evropskim državljanom kot industriji. Potrebujemo skupno zunanjo politiko v energetske sektorju.

10. Čas za vprašanja (vprašanja Svetu)

Predsednica: – Naslednja točka je čas za vprašanja (B6-0001/2009).

Na Svet so naslovljena naslednja vprašanja.

Predsednica: – Vprašanje št. 1 predložil **Milan Horáček** (H-0968/08)

Zadeva: Pravica v Rusiji

Kako predsedstvo Sveta gleda na pravosodni sistem v Rusiji, zlasti zaprtje opozicijskih politikov – na primer Platona Lebedeva in Mihaila Hodorkovskega, s procesi proti katerima in načinom pridržanja je kršena celo ruska zakonodaja? Koliko pomena bo dano tem zlorabam pri pogajanjih o partnerskem in pridružitvenem sporazumu z Rusijo?

Vprašanje št. 2 predložil **Bernd Posselt** (H-0999/08)

Zadeva: Pravosodni sistem v Rusiji

Ena od glavnih ovir za neomejene politične in gospodarske odnose z Rusijo in za nov partnerski sporazum so pomembne pomanjkljivosti ruskega pravosodnega sistema. Kako ukrepa Svet, da bi spodbudil revizijo političnih sodb – kot so tiste v primeru Jukos, zaradi katerih so zaprti Hodorovski, Lebedev in Bahminova – in prav tako nezakonito izvrševanje teh sodb ter podprl oblikovanje pravosodnega sistema, neodvisnega od avtoritarnih političnih struktur?

Vprašanje št. 3 predložil **Tunne Kelam** (H-1008/08)

Zadeva: Pravna država in pravosodni sistem v Rusiji

Kot skupnost, ki temelji na vrednotah, bi morala EU za temelj svojih odnosov s tretjimi državami postaviti pravno državo in spoštovanje človekovih pravic. Pravosodni sistem v Rusiji je predmet politiziranja in se odkrito uporablja kot orodje v rokah kremelskih vladarjev. Zato bi morala EU postaviti nezakonitost in korupcijo na prednostni seznam, ko bo želela nadaljevati z odnosi.

Glede na nedavne spektakularne primere v zvezi s Hodorkovskim, Lebedevim in Bahmino je moje vprašanje Svetu: kako Svet odgovarja Rusiji v primeru takih nezakonitih in skorumpiranih sodnih odločitev? Kako bo Svet obravnaval to vprašanje v odnosih med EU in Rusijo in kako bo ukrepal za zagotovitev, da bo Rusija spremenila svoj pravosodni sistem?

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Vem, da je moj prijatelj Milan Horáček človek, ki se že dolgo posveča spremljanju razmer glede človekovih pravic v Rusiji, in rad bi se mu zahvalil za to, saj je to točno tisto, kar bi moral ta organ, ta organizacija početi.

V zvezi z vprašanjem o tej konkretni zadevi bi mu rad zagotovil, da je Svet ravno tako zaskrbljen glede razvoja dogodkov v zvezi s pravno državo in demokracijo v Rusiji.

Svet meni, da mora naše partnerstvo z Rusijo temeljiti na spoštovanju mednarodnega prava, demokratičnih načel in človekovih pravic. Zato bo Svet še naprej pritiskal na Rusijo, naj v celoti izpolni obveznosti, ki jih je sprejela kot članica Sveta Evrope in seveda OVSE ter tudi v okviru SPS – Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju z EU.

Primeri, ki ste jih navedli vi in vaša kolega, so zelo zaskrbljujoči in Svet bo še naprej budno spremljal dogajanje.

Svet redno omenja svoje skrbi glede Rusije kot del političnega dialoga, zlasti na posvetovanjih o človekovih pravicah, uvedenih marca 2005, ki potekajo dvakrat letno.

Rusko ravnanje na tem in na drugih področjih bo upoštevano pri pogajanjih o novem sporazumu z Rusijo – to je zelo pomembno – in tudi pri drugih vidikih odnosov med EU in Rusijo.

Ena od prednostnih nalog EU je tudi doseči trdne določbe o človekovih pravicah v novem SPS, o katerem trenutno tečejo pogajanja, kot je navedeno v direktivi o pogajanjih, ki jo je Svet sprejel lani.

Strateško partnerstvo z Rusijo, o katerem govorijo nekateri, mora biti zgrajeno na skupnih vrednotah; drugače ne bi imelo smisla. EU potrebuje nov sporazum, a potrebuje ga tudi Rusija. Odločilnega pomena je, da pogajanja in samo besedilo sporazuma odsevajo vrednote, ki so nam drage, kot je pravna država. Osebnostno lahko obljubim, da bi rad poudaril, da je enotnost EU tu najbolj odločilnega pomena za doseganje rezultatov.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Gospa predsednica, težave imam s tem, da nam je Svet v preteklosti večkrat dejal, da imajo odnosi z Rusijo prednost, toda v konkretnih primerih Mihaila Hodorkovskega, Platona Lebedeva in Svetlane Bahmina ni videti nobenega napredka.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Gospod Vondra, visoko vas cenim kot izkušenega aktivista glede človekovih pravic in zelo cenim tudi češko ustvarjalnost, od tod moje vprašanje. Nam lahko pomagate najti nove načine, kako vprašanje zapornikov v zadevi Jukos privedi bliže rešitvi po letih govorjenja, z drugimi besedami, kako razviti nekaj akcionizma? In še, kako se lahko pri pogajanjih z Rusijo v praktičnem smislu bolj osredotočimo na vprašanja človekovih pravic?

Tunne Kelam (PPE-DE). – Namestnik predsednika vlade, hvala za vaše odgovore. Se strinjate, da bi tudi gospodarski odnosi danes imeli boljšo osnovo, če bi Svet odločno in prepričljivo predstavil ta problem ruski strani in ji pokazal, da je EU resna glede takega škandaloznega kršenja prava?

Bi se strinjali, da EU ne more pričakovati, da bo Rusija izpolnila svoje gospodarske obveznosti, razen če sta primera Hodorkovskega in Lebedeva pravično in pregledno rešena?

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Mislim, da ne morete pričakovati – glede na to, da imamo češko predsedstvo –, da bomo ostali tiho. Nisem bil tiho, ko smo razpravljali o energetske varnosti, in nisem bil tiho v preteklosti, ko smo razpravljali o primeru Hodorkovski in drugih primerih.

Verjetno veste, da bomo imeli februarja sestanek trojke, na katerem bo predsedstvo zastopal zunanji minister Karel Schwarzenberg. Seveda bomo razmislili o ravnanju glede primerov, o katerih govorite, vendar je to, ali bo to dalo kakšne rezultate, povsem v ruskih rokah. Lahko ustvarimo določeno okolje, da vzdržujemo pritisk, vendar je od Rusije odvisno, ali se bo odzvala.

Daniel Hannan (NI). – Rad bi izrekel dobrodošlico namestniku predsednika vlade v Parlamentu in Češki republiki v predsedstvu. Želim si, da bi lahko vsak poslanec tega parlamenta rekel isto. Moram reči, da me je šokirala vsebina nekaterih vprašanj, danes namenjenih češkemu predsedniku vlade. Eden od naših kolegov, gospod De Rossa iz Republike Irske, ga je pozval, naj umakne svojo pripombo, da Lizbonska pogodba mogoče ni tako čudovita, kot misli gospod De Rossa, kar je bilo poleg vsega drugega precej žaljivo za večino De Rossovih lastnih volivcev...

(Predsednica je prekinila govornika.)

Predsednica. – Vprašanje št. 4 predložila **Marian Harkin** (H-0969/08)

Zadeva: Liberalizacija svetovne trgovine

Kot del prednostnih nalog češkega predsedstva je Češka na spletni strani predsedstva orisala svoje ambicije v zvezi z liberalizacijo svetovne trgovine. Lahko predsedstvo bolj podrobno razloži svoje ambicije v tem smislu in posebej glede korakov, ki jih predlaga glede zanesljivosti preskrbe s hrano v EU?

Alexandr Vondra, *predsednik Sveta*. – Zahvaljujem se vam za to vprašanje, saj prihajam iz države, ki je velika prijateljica svobodne trgovine. To je osnova našega gospodarstva – okoli 80 % našega BDP je nekako ustvarjenega z dejavnostjo v zvezi s to trgovino. Zato ste lahko prepričani, da se naše predsedstvo vnema za to, da bi Unija ostala v celoti zavezana temu, da se na krogu razvojnih pogajanj v okviru STO v Dohi doseže uravnotežen, ambiciozen in celovit sporazum. Zelo si bomo prizadevali za to.

Glede vprašanja ambicij mojega predsedstva v zvezi z liberalizacijo svetovne trgovine je predsedstvo jasno opredelilo svoje glavne prednostne naloge glede tega v okviru 18-mesečnega programa Sveta za francosko, češko in švedsko predsedstvo ter v svojem lastnem delovnem programu, ki je bil objavljen prejšnji teden in ga je predsednik vlade danes tudi do neke mere predstavil tu.

V skladu s tem programom trgovinska politika ostaja zelo pomembno orodje za izkoriščanje priložnosti in spopad z izzivi globalizacije ter za spodbujanje gospodarske rasti, delovnih mest in napredka za vse državljane Evrope. Vztrajno si bomo prizadevali za spodbujanje odprtega, tržno usmerjenega in na pravilih temelječega svetovnega sistema trgovanja v korist vseh.

Trgovinske politike bi morale prispevati tudi k okoljskim in podnebnim ciljem Unije, zlasti s spodbujanjem širitve trgovine z okoljskim blagom in storitvami. Unija ostaja v celoti zavezana doseganju uravnoteženega, ambicioznega in celovitega sporazuma v krogu pogajanj STO v Dohi.

Poleg tega si je moja država za svoje predsedovanje Svetu zastavila tri prednostna področja. Eno od teh prednostnih področij bo Evropska unija v svetu. V tem okviru bo moja država poudarila pomen trgovinske politike kot sredstva za spodbujanje konkurenčnosti, gospodarske rasti in ustvarjanja novih delovnih mest v skladu z novo strategijo trgovinske politike EU, imenovano Globalna Evropa, ter revidirano strategijo glede rasti in delovnih mest.

Hkrati z večstranskim sistemom bo češko predsedstvo podprlo prizadevanja Komisije za dosego trgovinskih sporazumov z obetajočimi partnericami ali regijami – kot so Koreja, Indija, ASEAN, Mercosur ter države Andske skupnosti in Srednje Amerike in potencialno tudi Kitajska – in za dosego sporazumov o prosti trgovini z najbližjimi sosedami EU, na primer z Ukrajino, ali za začetek pogajanj o takih sporazumih, ko bodo izpolnjeni predpogoji za to, kot v primeru Rusije.

Predsedstvo bo svoj program na trgovinskem področju predstavilo Odboru za mednarodno trgovino 20. januarja 2009.

Glede varnosti preskrbe s hrano v EU je predsedstvo mnenja, da protekcionizem ne bo pripomogel k zanesljivosti preskrbe s hrano v Evropi ali po svetu. Zato predsedstvo podpira liberalizacijo svetovne trgovine v okviru RAD in razprave o reformi SKP z namenom povečati konkurenčnost evropskega kmetijstva. To pomeni odpravo izvoznih nadomestil.

Tudi ti elementi, kot sta pregledna liberalizacija svetovne trgovine in konkurenčno kmetijstvo, so podlaga za povečanje zanesljivosti preskrbe s hrano. Zanesljiva preskrba s hrano v EU je zelo povezana z mednarodno trgovino z živilskimi proizvodi, zaradi katere so na voljo po konkurenčnih cenah in ki ustrezno spodbuja tiste države članice, kjer je živila mogoče proizvesti najučinkoviteje.

Zanesljiva preskrba s hrano danes ni odvisna samo od lokalne proizvodnje hrane, temveč od sposobnosti države, da financira uvoz hrane prek izvoza drugega blaga. V tem smislu je lahko odprt, večstranski trgovinski sistem s različnimi državami, ki dobavljajo živilske proizvode, boljše zagotovilo za stabilno in varno preskrbo.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Hvala, Svet, za podroben odgovor, ki ga bom morala proučiti, čeprav mislim, da se ne bomo strinjali. Rada bi vas opozorila na poročilo o zanesljivi preskrbi s hrano na globalni ravni, ki smo ga izglasovali v tem Parlamentu, pri katerem sem bila poročevalka in ki zelo jasno pravi, da nam trg ne bo dal zanesljive preskrbe s hrano in gotovo kmetom ne bo dal stabilnega prihodka, ki ga potrebujejo. Bi mi torej lahko pojasnili, ali verjamete, da je prosta trgovina v kmetijstvu pot naprej, in ali je to vaša prednostna naloga v okviru vašega predsedstva?

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Lahko vam dam kratek odgovor – da! Če bi v kmetijstvu obstajala prosta trgovina, na svetu ne bi bilo lakote.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Gospod Vondra, venomer ponavljamo, da kmetijska politika obstaja za 3 % tistih, ki kmetujejo, jemo pa vsi. Kar se mene tiče, jem z velikim tekom in rad bi zelo jasno izrazil svoje prepričanje, da je zanesljiva preskrba s hrano bistvenega pomena. Trenutno lahko opazujemo, kakšni so problemi z energetske odvisnostjo. Sem za prosto svetovno trgovino, vendar moramo biti sposobni, da se prehranimo s pridelki lastne zemlje, zato moramo ohraniti naše kmetijske strukture: tega ne smemo prepustiti zgolj trgu.

Syed Kamall (PPE-DE). – Najprej bi rad, kot kolega pred menoj, gospod Hannan, izrekel dobrodošlico češkemu predsedstvu – to bo zanimiv kontrast glede na prejšnje predsedstvo EU – in se še enkrat opravičil za sramotno obnašanje nekaterih mojih kolegov v tem Parlamentu.

Je že v redu, da bi radi zagnali pogovore STO, toda imeli smo indijske volitve, imeli smo volitve v ZDA in zdaj imamo evropske volitve. Kako lahko pri vseh teh volitvah in spremembah administracij res zaženemo pogovore STO?

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Mislim, da smo bili pri reformi SKP med tistimi, ki smo poskušali spodbuditi Komisijo, naj pripravi nove predloge za preoblikovanje proračuna, belo knjigo. S kolegom iz Švedske sem celo poskušal organizirati nekakšno skupno prizadevanje, saj je leto 2009 leto češkega in švedskega predsedovanja in imamo precej podobne poglede. Toda nismo mi tisti, ki damo zakonodajni predlog.

Mojemu prijatelju Berndu Posseltu pravim, da prihajava iz podobnega kulturnega okolja, vendar menim, da veste, da sva oba živ dokaz za to, da v Evropi ni lakote, za kar se imamo preprosto zahvaliti dejstvu, da je trgovina s kmetijskimi proizvodi v zadnjih dveh desetletjih rasla. Vem, da moramo na trgu ohraniti tudi nekaj okusnih proizvodov, kot sta bavarsko in češko pivo, vendar na splošno menim, da prosta trgovina spodbuja blagostanje v Evropi in po svetu.

Tu je vprašanje glede SKP. Svet opozarja, da je bilo v okviru političnega sporazuma, doseženega o sistematskem pregledu SKP na zasedanju Sveta 20. novembra lani, v skupni izjavi Sveta in Komisije dogovorjeno, da sta Svet in Komisija v okviru razgovorov, ki so se 23. septembra začeli v Annecyju v Franciji, o prihodnosti SKP po letu 2013 in brez poseganja v nov finančni načrt za to obdobje zavezana natančni proučitvi možnosti za razvoj neposrednih plačil v Skupnosti in obravnavi različnih ravni neposrednega plačevanja med državami članicami.

Lahko vam povem, da namerava nastopajoče češko predsedstvo organizirati razpravo o tem na neformalnem srečanju kmetijskih ministrstev maja v Brnu. Moj kolega v vladi Petr Gandalovič res že komaj čaka, da se ta razprava začne.

Naš cilj je voditi razpravo o prihodnosti SKP, usmerjeno v proučitev instrumentov kmetijske politike, zlasti na področju neposrednih plačil, ki bi omogočili nediskriminatorno in učinkovito uporabo finančnih sredstev, zbranih od evropskih davkoplačevalcev in porabljenih za SKP, krepitev konkurenčnosti evropskih kmetov, izboljšanje položaja evropske kmetijske in prehranske industrije na globaliziranem in odprtem svetovnem trgu, izboljšanje kakovosti kmetijskih proizvodov in zagotovitev? netržnih kmetijskih pridelkov ter prispevanje k trajnostnemu razvoju podeželja.

Rezultat zgoraj navedenega dialoga bi omogočil tlakovanje poti do – rad bi poudaril – posodobljene SKP, ki bo zagotavljala enake pogoje za vse države članice.

Predsednica. – Vprašanje št. 5 predložil **Seán Ó Neachtain (H-0971/08)**

Zadeva: Prihodnost Skupne kmetijske politike 2013–2020

Eno od prednostnih področij češkega predsedstva je skupna kmetijska politika. Kakšne ukrepe bo sprejelo češko predsedstvo za dogovor o prihodnosti o skupni kmetijski politiki?

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Gospa predsednica, predsedniku bi se rad samo zahvalil za odgovor. Rad bi ga povprašal o načrtih češkega predsednika glede zagotavljanja pomoči prikrajšanim območjem. Kot jaz razumem, prikrajšana območja potrebujejo nadaljnjo pomoč v evropski skupni kmetijski politiki, in to nujno. Rad bi izvedel, kaj predsedstvo namerava storiti glede tega.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Problem prikrajšanih območij po Evropi je eden od posebnih problemov, o katerih stalno razpravljamo v zvezi s SKP. Mislim, da se vsi ali skoraj vsi strinjamo, da bi morali od neposrednega plačila preiti na plačilo za podeželska območja v razvoju, če bo prišlo do prerazporeditve, in ne nadaljevati s protekcionističnimi ukrepi.

Torej obstajajo poti in sredstva in gotovo tesno sodelujemo s komisarko Fischer Boel. Nisem strokovnjak za kmetijstvo, toda menim, da boste gotovo imeli priložnost, da se obrnete tudi na našega ministra za kmetijstvo in o tem z njim podrobno razpravljate.

Avril Doyle (PPE-DE). – Češkemu predsedstvu želim veliko uspeha v njegovem mandatu. Rada bi, da bi namestnik predsednika vlade spregovoril o dosedanjih izkušnjah čeških kmetov in češke agroživilske industrije s skupno kmetijsko politiko – ali so zadovoljni in ali je zelo izboljšala njihove deleže v različnih podjetjih. Kako oni – in kako vi, Čehi – gledate na skupno kmetijsko politiko, kot se uporablja za Češko republiko?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Žal gospodarska kriza vodi do izgube delovnih mest. Kupna moč pada. Kakovost življenja pa pomeni tudi zdravo hrano.

Romunija ima zelo veliko kmetov, toda njihove kmetije so majhne. Rada bi vprašala, kakšno podporo imate v mislih za majhne kmetijske pridelovalce, zlasti v novih državah članicah.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – V novih državah članicah obstajajo različne okoliščine. Moja država na primer nima toliko majhnih kmetij kot nekatere druge evropske države. Imamo zelo konkurenčno kmetijstvo z velikimi kmetijami, če pa greste na primer na Poljsko, je položaj nekoliko drugačen.

Glede vprašanja gospe Doyle o tem, kako nam gre: no, v mojem okrožju na severnem Češkem je nekaj kmetov, ki jim gre po eni strani bolje, ker imajo več denarja. Tako imamo zdaj kmete s kravatami Hugo Boss. Tega pred petimi do desetimi leti ni bilo. Po drugi strani pa se jim zdi tudi nekoliko krivično, da obstajajo razlike med plačili za stare države članice in nove države članice. Gre za vprašanje osnovne pravičnosti v sistemu, in to je treba popraviti.

Obenem verjamemo, da je treba SKP prenoviti. To je edini način, da Evropa ostane konkurenčna. Tako imamo tu zapleten problem. Nisem strokovnjak za to, kdo gre lahko v podrobnosti, toda menim, da bi se morali biti sposobni dogovoriti vsaj o osnovnih potezah.

Predsednica. – In vprašanje gospe Țicău?

Oprostite, namestnik predsednika vlade, nisem prepričana, ali ste odgovarjali na obe vprašanji.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Poskušal sem odgovoriti na obe vprašanji.

Predsednica. – S tem se je čas za vprašanja iztekel.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

(Seja je bila prekinjena ob 20.00 in se je nadaljevala ob 21.00)

PRESEDSTVO: GOSPOD SIWIEC

podpredsednik

11. Sestava odborov in delegacij: glej zapisnik

12. Razmere na območju Afriškega roga (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je stališče Sveta in Komisije glede razmer na območju Afriškega roga.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, ob tej pozni uri bi rad izrazil nekaj pripomb v zvezi s stališčem Sveta glede razmer na območju Afriškega roga.

Afriški rog je seveda zahtevna regija, ki zasluži našo posebno in večjo pozornost, saj pomembno vpliva na EU. EU budno spremlja razvoj dogodkov v tej regiji in se pripravlja na še večje sodelovanje z državami Afriškega roga.

Vem, da tudi Parlament stalno spremlja razvoj dogodkov. Obisk vaše delegacije konec lanskega leta v Eritreji in Etiopiji ter tudi v Džibutiju je bil pomemben. Seznanil sem se tudi s predlogom resolucije o Afriškem rogu, ki je bil delno izdelan v okviru tega obiska. Regiji in Evropejcem jasno prikazuje naraščajoče zavzemanje glede Afriškega roga v EU. V imenu Sveta pozdravljam sodelovanje Parlamenta pri naših prizadevanjih, da bi se spopadli z izzivi na območju Afriškega roga.

Na Afriškem rogu obstaja več virov napetosti. Opisal jih bom podrobneje. Svet meni, da so te napetosti pogosto tako ali drugače povezane znotraj regije. Zato Svet predvsem išče regionalne povezave med obstoječimi spori. Kakšne so te povezave med spori?

Najprej obstaja spor med Etiopijo in Eritrejo, ki lahko velja za enega glavnih vzrokov nestabilnosti v celotni regiji. To se odraža na naslednje načine: podpora nasprotujočih si bojujočih se frakcij v Somaliji; prizadevanja za destabilizacijo v drugih državah – naj zlasti omenim Ogaden, Oromo v Etiopiji; odraža se tudi v podpori oživitvi mirovnega procesa v Sudanu; Eritreja je začasno umaknila članstvo v Medvladnem organu za razvoj (IGAD).

In nenazadnje, spor v Somaliji je povzročil ene od najhujših humanitarnih razmer, s katerimi se danes soočamo v svetu. Naraščanje piratstva ob somalski obali je še ena huda posledica tega spora.

Naslednje resno vprašanje je tekmovanje za naravna bogastva, kot so voda in rudnine, na območju Afriškega roga. Ta pojav povečuje spore v zvezi z nomadskimi živinorejci na območjih, kjer živijo različne kulturne in etnične skupine. Zmanjšuje zanesljivost preskrbe s hrano in varnost ljudi na splošno, kar prispeva k sporu in migraciji.

Obstajajo tudi resne regionalne medsebojne odvisnosti. Naj jih nekaj omenim. Obstajajo mejni spori, kot sem že navedel: spori med Etiopijo in Eritrejo, Sudanom in Etiopijo ter Džibutijem in Eritrejo, ki se lahko štejejo za vir nestabilnosti v regiji. Poudaril bi tudi, da bi boljše regijsko sodelovanje prispevalo k zmanjšanju napetosti okoli nacionalnih mej.

Še ena medsebojna odvisnost je zanesljiva preskrba s hrano. Ta je v tej regiji seveda zelo zaskrbljujoča. Ponavljajoče se suše in tudi poplave imajo uničujoče posledice za prebivalstvo. Spet bi tu lahko regionalno sodelovanje omililo posledice teh naravnih dogodkov.

Kot veste, nekateri trdijo, da iz tega problema izvirajo spori v Darfurju, Somaliji in številnih drugih območjih na Afriškem rogu. Nisem prepričan, da to pojasnjuje vse, vendar verjamem, da je treba to vprašanje pravično in pregledno rešiti v vsaki posamezni državi in v regionalnem okviru.

Piratstvo je bilo najprej omejeno na majhen del somalske obale. Pretveza piratov je bila, da pobirajo davek na ribolov za ladjo v somalskih vodah. Kot gotovo dobro veste, se je ta dejavnost zelo razmahnila in zdaj sta ogroženi dostava humanitarne pomoči Somaliji in pomorska varnost v Adenskem zalivu in še precej širše, vključno z ladjami, ki plujejo ob obalah Kenije in Tanzanije.

Obstajajo še številne druge medsebojne odvisnosti, ki resno vplivajo na Evropo in države Afriškega roga, kot sta terorizem in migracije.

Kakšne ukrepe torej izvaja Evropska unija? Kakšno je torej naše sodelovanje ali vpletenost? Glavni politični instrument na voljo Svetu – ki ga imam danes tu čast zastopati – je politični dialog, ne samo s posameznimi državami, temveč tudi z drugimi regionalnimi zainteresiranimi stranmi, kot so Afriška unija, Medvladni organ za razvoj, Liga arabskih držav ter Združene države in Kitajska, kot pomembnimi državami.

Politični dialog je medsebojna zaveza iz Sporazuma iz Cotonouja med EU in vsako državo v tej regiji. Ta dialog vodijo predvsem vodje misij EU v zadevnih državah. To je za Svet zelo pomemben instrument, saj imamo prek njega neposreden stik z oblastmi teh držav. Omogoča nam, da slišimo njihovo mnenje in tudi da jasno razložimo svoje videnje in izrazimo svojo zaskrbljenost glede nekaterih vprašanj. To zlasti zadeva vprašanja vladanja in človekovih pravic. To so glavna vprašanja.

Poleg tega ima Svet instrumente Evropske varnostne in obrambne politike (EVOP). Od septembra 2008 Svet uporablja ta instrument za boj proti piratstvu ob somalski obali, najprej prek enote za usklajevanje EU NAVCO s sedežem v Bruslju in nato od decembra 2008 prek pomorske operacije, imenovane EU NAVFOR ali Atalanta.

Nazadnje, EU deluje prek finančnih instrumentov Evropske komisije, kot sta mirovna pomoč za Afriko in instrument za stabilnost. Nadaljnjo razlago bom prepustil komisarki Ferrero-Waldner, saj je to odgovornost Komisije.

Seveda Svet, skupaj z Evropsko komisijo, stalno išče načine za povečanje učinkovitosti in prepoznavnosti delovanja EU. Veselim se vaših predlogov in priporočil glede tega vprašanja.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, v zadnjih letih je Komisija že pozivala, naj Evropska unija posveti večjo pozornost razmeram na Afriškem rogu. Danes v tej razpravi nadomeščam kolega Louisa Michela, ki žal ne more biti tu; te zadeve se lotevam z velikim zanimanjem, tako zaradi nje same, kot zato, ker ima neposredni vpliv na Evropo – na primer to, da moramo mobilizirati naše mornarice za spopad s piratstvom, in to je samo eden od nedavnih primerov.

Zato torej zelo toplo pozdravljamo pobudo parlamentarne delegacije, ki je obiskala regijo, ter njeno zadevno poročilo in osnutek resolucije, ki jo načeloma tudi podpiramo.

Notranjih razmer v posameznih državah Roga ni mogoče razumeti ločeno od regionalne dinamike. Še naprej moramo spodbujati globalni pristop na podlagi gospodarskega razvoja, vladanja in varnosti, če želimo pospešiti regionalno stabilnost, spoštovanje bistvenih in temeljnih prvin Cotonouja ter boj proti revščini.

Naj najprej komentiram razmere v posameznih državah, preden zaključim s pripombami glede regionalne strategije za Rog.

Najprej bi rada spregovorila o Etiopiji/Eritreji. Etiopija ima strateško gospodarsko in politično mesto v regiji. Komisija stalno podpira Etiopijo s svojimi prizadevanji za omilitev revščine, pri čemer je bil dosežen pomemben napredek.

Šibka regionalna varnost in napetosti med skupnostmi slabo vplivajo na notranje razmere v državi, zlasti v Ogadenu, kjer je dostop do prebivalstva še vedno omejen. Komisija bo tudi še naprej spremljala stanje človekovih pravic in proces demokratizacije. Glede na okoliščine splošnih volitev leta 2005 bo Komisija pozorno spremljala pripravo in izvajanje volitev leta 2010, zlasti v okviru nedavno sprejete zakonodaje o nevladnih organizacijah in ponovne aretacije vodje opozicije, gospe Birtukan Medeksa.

Notranje razmere v Eritreji delno opredeljuje slepa ulica v mejnem sporu z Etiopijo. Komisija je še naprej resno zaskrbljena zaradi kršitev človekovih pravic ter negotovih socialnih in gospodarskih razmer. Menimo, da obstaja močan argument za nadaljevanje programa sodelovanja s ciljem izboljšanja življenjskih razmer prebivalstva. Politični dialog, ki se je začel leta 2008, je dobra platforma za trajno sodelovanje z eritrejskimi oblastmi. Bodimo jasni: kot rezultat tega procesa v Eritreji pričakujemo nekaj pozitivnih in otipljivih korakov.

Kot je navedeno v vašem osnutku resolucije, virtualna razmejitev med Etiopijo in Eritrejo – ki jo opravi komisija za mejo – ne bo pripeljala do dokončne razrešitve problema, če je ne spremlja dialog s ciljem normalizirati odnose med državama.

Nedavni spor med Eritrejo in Džibutijem je treba videti v širšem regionalnem okviru in globalno rešitev zanj je treba iskati prek lokalnih in regionalnih akterjev. Še naprej bomo podpirali take procese.

Zdaj, ko se etiopske enote umikajo iz Somalije, bo sodelovanje obeh, Etiopije in Eritreje, v somalskem mirovnem procesu bistveno za njegov uspeh.

Glede razmer v Sudanu se v celoti strinjam z analizo Parlamenta. Leto 2009 je res odločilno za prihodnost te države. Trdovratnost nasilja v Darfurju in težave z dokončanjem izvajanja splošnega mirovnega sporazuma (CPA) med severom in jugom lahko destabilizirajo državo in prizadenejo vso regijo. Zato moramo z oblastmi v Kartumu vzdrževati poglobljen dialog in nanje izvajati močan pritisk, da bi z nami polno sodelovale tako glede CPA kot glede Darfurja in njunih procesov. Te oblasti in druge sudanske zainteresirane strani še predbro poznajo svoje odgovornosti in kaj morajo zagotoviti.

V Darfurju se morajo prenehati vojaške operacije in nasilje, politični proces pa se mora v celoti obnoviti. UNAMID je treba namestiti v predvidenem času. Sudanske oblasti morajo spoštovati svoje obveznosti kar zadeva omogočanje humanitarne pomoči in dejavnosti v zvezi s človekovimi pravicami. Za CPA je odločilno, da kartumska in južnosudanska vlada zgladita nesoglasja glede bistvenih vprašanj, kot so delitev naftnih prihodkov, določitev meje ter zakonodaja o varnostnih in političnih zadevah. Če tega ne storita, se lahko načrtovane volitve leta 2009 sprevržejo v ponovno nasilje in konflikt.

V Somaliji je mirovni proces v odločilni fazi. Odstop predsednika Jusufa in umik etiopske vojske predstavljata novo obdobje negotovosti in nevarnosti. Vendar ponujata tudi priložnost za sprožitev vključujočega političnega procesa. Na politični strani Evropska unija nadaljuje svoje dejavnosti v podporo džibutskemu procesu, kar bi moralo pripeljati k večji vključenosti z izvolitvijo novega predsednika in oblikovanjem vlade narodne enotnosti z razširjenim parlamentom. Za džibutski proces ni načrta B. Brez mednarodne in regionalne

podpore, ki bo spodbujala oblikovanje ugodnih razmer za izvajanje sporazuma, bo imel ta malo možnosti za uspeh.

Kar zadeva varnost, Komisija ostaja zavezana podpori vzpostavitvi sistema za zanesljivo upravljanje varnostnega sektorja. Kakšna koli že bo narava mednarodne sile (stabilizacijska sila z mandatom ZN, mirovna misija ZN ali samo okrepljen AMISOM), osredotočiti se bo morala na podporo izvajanju Sporazuma iz Džibutija. Komisija je pozitivno odgovorila na zahtevo po nadaljnji finančni pomoči krepitvi AMISOM.

Nazadnje, glede Afriškega roga na splošno zelo cenim podporo Parlamenta pobudi Komisije v zvezi s Afriškim rogom. Ta pobuda temelji na strategiji glede Roga iz leta 2006, ki je bila sprejeta v prepričanju, da je zagonetke v regiji mogoče reševati samo globalno. V tem duhu Komisija podpira vaš predlog, da se imenuje posebni predstavnik za Rog.

Z IGAD, ki podpira pobudo glede Afriškega roga in ki igra ključno vlogo pri njenem izvajanju, vzpostavljamo dobre delovne odnose. V bližnji prihodnosti je predvideno drugo skupno strokovno srečanje glede vode, energije in prometa, na katerem bi lahko razvili konkretne projekte, ki bi jih lahko predstavili na morebitni konferenci donatorjev.

Udeležba Eritreje, ki ima ključno vlogo v regionalni dinamiki, je bistvena za uspeh strategije glede Afriškega roga. Stiki komisarja Michela z voditelji držav in vlad v regiji, vključno s predsednikom Isaiasom, so omogočili priložnost v tem pogledu in nov izvršilni sekretar IGAD sodeluje z eritrejskimi oblastmi, tudi glede reforme in revitalizacije IGAD.

Gospod predsednik, bila sem nekoliko dolga, toda če želiš pri toliko državah kaj povedati, moraš reči vsaj nekaj besed o njih.

Predsednik. – Za uvod velja posebno pravilo in tu ni omejitev.

Filip Kaczmarek, v imenu skupine PPE-DE. – (PL) Gospod predsednik, komisarka, predsednik Sveta, lepa hvala za mnenje Sveta in Komisije o Afriškem rogu. Pomen te regije presega zgolj zemljepisne meje. Tamkajšnji spori in strukturni problemi so združeni z negativnimi pojavi v drugih afriških regijah. Bil sem član delegacije Evropskega parlamenta na nedavnem obisku in sam sem se lahko prepričal, kako so tamkajšnji problemi zapleteni, vsestranski in med seboj povezani in zakaj mora biti naš odgovor celovit.

V osnutku resolucije smo se osredotočili na tri temeljna, toda precej široka vprašanja: varnost v regiji, zanesljivost preskrbe s hrano ter človekove pravice, demokracija in dobro vladanje. Od mojega obiska naprej ne dvomim, da je temeljni pogoj za izboljšanje razmer dobra volja in dialog med regionalnimi voditelji.

Politika Evropske unije, ki podpira regionalne institucije na Afriškem rogu, je pravilna, toda brez aktivne udeležbe ključnih akterjev bo ta politika ostala neučinkovita. Nekatere države v regiji uporabljajo slabo taktiko, na primer, ne moreš enega sosedo pozivati k dialogu, hkrati pa zavračati dialog z drugim. Ta praksa ni logična in praktično onemogoča diplomatski uspeh. Tamkajšnji politični voditelji morajo sprejeti dejstvo, da je izvajanje oblasti povezano z odgovornostjo.

Kar pričakujemo od voditeljev na Afriškem rogu ni povezano z nekaterimi specifično lokalnimi, evropskimi vrednotami. Kar pričakujemo je minimalno sprejemanje univerzalnih vrednot. Prepričani smo tudi, da temeljne pravice in svoboščine pripadajo vsakomur. Nobena država v razvoju v sodobnem svetu ne more dobro delovati, če zavrača temeljne, univerzalne vrednote. Njihovo sprejetje torej ni zgolj lepa gesta v odnosu do Evropske unije, temveč dejanje, ki bo koristilo njihovim lastnim interesom. Koncepti razvoja so lahko različni, toda vrednote se ne spreminjajo, in radi bi, da bi te vrednote – skupne in univerzalne – postale vsakdanji kruh na Afriškem rogu.

Ana Maria Gomes, v imenu skupine PSE. – (PT) Svet in Komisija morata potegniti zaključke iz dejstva, da po mnenju tega Parlamenta vlade držav Afriškega roga ne ravna v skladu s svojimi obveznostmi iz člena 9 Sporazuma iz Cotonouja. Človekove pravice, demokracija in dobro vladanje so prazne besede. To je popolnoma jasno vsakemu, ki si ne zatiska oči.

Na primer v Etiopiji, kjer je sedež Afriške unije, ljudi zatirajo pod krinko retorike, ki donatorjem lepo zveni, toda ni zato nič manj kruta in nesramna.

Opisala bom dva nedavna dogodka...

29. avgusta je bila gospa Birtukan Medeksa, vodja parlamentarne stranke, spet aretirana in obsojena na doživljenjsko zaporno kazen, ker ni hotela javno izjaviti, da je prosila za pomilostitev, s pomočjo katere jo

je vlada Melesa Zenawija osvobodila leta 2007, skupaj s številnimi drugimi političnimi voditelji opozicije, zaprtimi od volitev leta 2005.

Drugič: etiopski parlament je sprejel tako imenovani zakon o nevladnih organizacijah, ki v praksi kriminalizira vso dejavnost neodvisnih nevladnih organizacij.

V Etiopiji ne prihaja do nobenega premika k demokraciji, komisarka, in bila bi vam hvaležna, če bi to povedali svojemu kolegu Louisu Michelu.

V Eritreji je maščevanje vlade komur koli, ki poskuša uveljavljati najosnovnejše človekove pravice, še bolj brezsravno.

Kar zadeva Somalijo, kjer trenutno vladajo najhujše razmere na vsem Afriškem rogu, ima mednarodna skupnost, vključno z Evropsko unijo, kriminalno pomanjkanje interesa za usodo ljudi v državi, kjer že desetletja ni javnega reda in miru in kjer so lahko etiopske enote zasedle ozemlje in nekaznovano izvrševale zločine ter kjer cveti piratstvo in teroristične skupine.

Pomorska misija EU ne bo rešila ničesar, če bodo Evropska unija, Združene države, ZN in Afriška unija še naprej ignorirali vzroke za piratstvo, ki so na kopnem in ne na morju in se je treba z njimi spopasti na kopnem.

Regija ne bo doživela stabilnosti ali napredka brez rešitve tragičnih sporov, ki še naprej uničujejo Sudan, zlasti na jugu in v Darfurju, pri čemer je treba besede mednarodne skupnosti, vključno z Evropsko unijo, pretvoriti v odločna dejanja za zaščito civilnih prebivalcev, ki so tarča napadov, in za prekinitev nekaznovanja zločincev.

V tem smislu bo morebitna potrditev pregona predsednika Omarja Baširja s strani Mednarodnega kazenskega sodišča preskus verodostojnosti in učinkovitosti tako Evropske unije kot Afriške unije.

Johan Van Hecke, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, Afriški rog je grozljiva regija, kjer notranji in regionalni spori stalno spodkopavajo mir in varnost. Ustvarjajo humanitarne katastrofe in paralizirajo razvoj te strateško pomembne regije.

Vsaka vojna, vsak konflikt še poudarja krhkost držav. Bistvo večine teh sporov je pomanjkanje vodstva in demokratičnih vlad, kar je pravilno navedeno v poročilu delegacije EP.

Ta regija potrebuje domačo demokratizacijo, spoštovanje pravne države in mednarodnega prava ter predvsem narodno spravo. Glede Somalije bi rad poudaril, da odstop nekdanjega predsednika Jusufa in umik etiopskih sil ustvarjata veliko priložnost. Prišel je čas, da se v Somaliji poberejo in pripeljejo mir v državo.

Somalski parlament je odločilen dejavnik za vzpostavitev zaupanja in lahko doseže, da postane mirovni proces vsesplošen. Poleg tega je nujno, da EU podpre obnovitev in okrepitev mirovne sile Afriške unije. Ta sila potrebuje spodoben mandat ZN. Če se to ne bo zgodilo, se bodo ugandske in burundske sile umaknile iz Mogadiša in za seboj pustile varnostno vrzel.

Povsem se strinjam s komisarko Ferrero-Waldner. V Somaliji je zdaj zagon v smeri sprememb, ki ga je treba izkoristiti. Treba je vzpostaviti oblast in napolniti varnostno vrzel. Sicer se bo vrnil brezdržavni kaos, znan kot Somalija.

Mikel Irujo Amezaga, v imenu skupine Verts/ALE. – (ES) Gospod predsednik, Afriški rog je trenutno pravi sod smodnika, ne samo zaradi razmer popolne nestabilnosti v Somaliji in Sudanu, temveč tudi v treh državah, ki smo jih imeli gospod Kaczmarek, gospod Hutchinson in jaz čast obiskati.

Trem državam, na katere je bil omejen obisk delegacije – Eritreja, Džibuti in Etiopija –, je skupna revščina in s tem zelo nizek standard človekovih pravic. Kar zadeva revščino, je glede na podatke, ki jih je dobila naša delegacija, etiopska vlada priznala, da šest in pol milijona ljudi že trpi zaradi lakote. Združeni narodi ocenjujejo, da je takih ljudi prek dvanajst milijonov. Soočamo se torej s humanitarno krizo, o kateri mediji ne poročajo, zaradi drugih obstoječih mednarodnih kriz, čeprav je res pretresljiva.

Tudi stanje človekovih pravic si zasluži našo pozornost zaradi obstoja političnih zapornikov – in to je pravi izraz zanje: politični zaporniki – v vseh treh državah.

Mejni spor med Eritrejo in Etiopijo je popolnoma absurd, kot tudi vpletenost več kot 200 000 vojakov v tem sporu. Ne morem končati, ne da bi čestital komisarju Michelu za njegovo ukrepanje na tem območju

in za začetek političnega dialoga. Ta dialog se mora nadaljevati, razjasniti pa je treba tudi, da bomo zelo odločni: odločni pri opredelitvi človekovih pravic in odločni v boju proti zločinom, ki so storjeni s sprejemanjem zakonov v zvezi z nevladnimi organizacijami. Zavedati se moramo, da s tem političnim dialogom dokazujemo, da Evropska unija uživa visok ugled na mednarodni ravni.

Tobias Pflüger, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, Afriški rog se je nedavno vrnil v središče pozornosti EU. Navsezadnje je evropska bojna misija Atalanta tam nameščena že od božiča. S pošiljanjem te misije je EU zagrešila isto napako kot NATO, Združene države, Rusija in drugi na tem območju, ki se površinsko lotevajo problemov z vojaškimi sredstvi, z vojskovanjem. Dejansko je gospod Kouchner pozdravil priložnost za ukrepanje, 10 let po Saint-Maloju, s spopadom na morju ob obali Somalije. Pravi vzroki problema so nepravilna razdelitev virov, na primer zaradi izkoriščanja staleža rib, tudi s plovili z vlečnimi mrežami iz Evropske unije. Somalija je ena od držav, katerih praktično neobstoječo vlado Zahod podpira z vsemi možnimi sredstvi.

Etiopske okupatorske sile so zdaj zapustile Somalijo, toda od invazije teh sil je življenje izgubilo več kot 16 000 ljudi. Posle z državami Afriškega roga ilustrira primer Džibutija, ki ima diktatorski režim, pa vendar imajo vse mogoče zahodne države tam vojaške baze. Ljudem v regiji je treba zagotoviti pomoč – ne z vojskovanjem, ki služi samo za zavarovanje zahodnih trgovskih poti, temveč na primer v obliki humanitarne pomoči.

Karl von Wogau (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Somalija je propadla država, z vsemi grozotami, do katerih pri tem pride. Odlično ste razložili, kaj je treba storiti, in tudi moja prijateljica gospa Gomes je to povedala zelo jasno.

Piratstvo je samo en – čeprav pomemben – del tega problema, saj je piratstvo zelo zakoreninjeno v regiji. Drugi vidik je zaščita morskih poti EU, kar je v lastnem interesu Evropske unije in njenih državljanov.

Zato imamo operacijo Atalanta, ki je prva pomorska operacija v okviru EVOP. Generalni štab operacije je v Združenem kraljestvu, kar je tudi novost, vodi pa ga britanski pomorski oficir kontraadmiral Jones.

Prva naloga te operacije je zavarovati pomoč v hrani in poskrbeti za to, da lahko ta pomoč dejansko doseže Somalijo, druga pa je boj proti piratstvu in ustrezno ukrepanje.

Pogovarjali smo se z generalnim štabom operacije v Northwoodu, kjer so pojasnili, da pogrešajo nekaj stvari, kot so tankerji in izvidniška letala – s človeško posadko ali brez – ter helikopterji, saj je treba opazovati zelo veliko območje. Vsi moramo biti skupaj zainteresirani za uspešno operacijo Atalanta. To je potrebno tako za zaščito naših pomorskih poti kot za prispevanje – čeprav morda samo majhno – k razrešitvi problema propadle države Somalije.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Najprej bi rada čestitala kolegom poslancem za to raziskovalno misijo v eni najbolj nevarnih regij na svetu in gotovo eni najbolj prikrajšanih.

Mislím tudi, da je Afriški rog verjetno najrevnejša regija na svetu. V Etiopiji je katastrofa zaradi suše v zadnjih letih. To je država, v kateri milijoni ljudi trpijo lakoto tudi v letih, ko je letina obilna.

Tudi Sudan in še posebej Darfur sta tragični območji na svetovnem zemljevidu zaradi humanitarne katastrofe, ki jo številni strokovnjaki opisujejo kot popoln genocid zaradi pokola več kot dveh milijonov ljudi, štiri milijone pa je beguncev iz državljanske vojne.

Somalija, Eritreja in Džibuti so tri od najrevnejših držav, v katerih so konflikti stalna realnost, kot ste ravnokar poudarili, komisarka in moji kolegi poslanci pred menoj.

Stalna nestabilnost v regiji je eden od vzrokov za probleme, s katerimi se sooča Afriški rog v procesu gospodarskega, socialnega in političnega razvoja. Uspeh mirovnega procesa v regiji je tesno povezan z udeležbo regionalnih in afriških struktur, kot sta Medvladni organ za razvoj ali Afriška unija.

Evropska unija mora podpirati utrjevanje teh organizacij, skupaj s povečanjem njihove sposobnosti, da preprečujejo in rešujejo spore. Boljše regionalno povezovanje bi omogočilo tudi bolj odprt dialog med državami Afriškega roga o zadevah v skupnem interesu, kot so migracija, nezakonito trgovanje z orožjem, energija ali naravni viri, in bi predstavljalo osnovo za dialog o spornih temah.

Evropska unija se mora seveda vplesti v večji meri, ko gre za kršitve človekovih pravic. V skladu s Sporazumom iz Cotonouja morajo te države doseči dogovor z Evropsko unijo glede spoštovanja pravne države, človekovih pravic in demokratičnih načel.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Gospod predsednik, komisarka, gospod predsednik Sveta, zjutraj v nedeljo 23. septembra 2001 so državne oblasti odpeljale švedskega državljana Dawita Isaaka z njegovega doma v Eritreji. Zaprlji so ga brez sojenja in po več kot sedmih letih še vedno ni bil uradno obtožen. Njegov zločin naj bi bil, da je „poročal o neodvisnih novicah“. V tej resoluciji je Dawit Isaak prvič neposredno omenjen. To bi moralo povečati pritisk na Eritrejo.

Nesprejemljivo je, da je državljan EU, švedski novinar, že leta v zaporu in da ga trpinči podli režim, kot je tisti v Asmari, režim, ki prejema pomoč EU, pomoč, ki se je povrh vsega še znatno povečala. Zdaj je čas, komisarka, da evropska unija ukrepa in postavi pogoje za to pomoč. Čas za tiho diplomacijo je minil. Dovolj je dovolj. EU ne bo sprejela teptanja temeljnih človekovih pravic, ubijanja ali zapiranja novinarjev in kritikov režima, medtem ko je prebivalstvo zatirano in strda.

Evropski parlament danes zahteva takojšno izpustitev Dawita Isaaka in drugih novinarjev, zaprtih v Eritreji. To je odločen korak v pravi smeri. Zdaj morata Komisija in Svet tem besedam tudi dati moč. Torej je skrajni čas, da se EU začne pogajati in uvede sankcije.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Gospod predsednik, tako kot moj kolega poslanec iz Skupine zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo, bi rada poudarila vprašanje osvoboditve Dawita Isaaka. Švedski državljan Dawit Isaak je že sedem let brez sojenja zaprt v celici pod strašno diktaturo. Zadovoljna sem, da smo v resolucijo o Afriškem rogu vključili besedilo o njegovi takojšnji izpustitvi. Zahtevamo takojšnjo izpustitev Dawita Isaaka in drugih zaprtih novinarjev. Nobenega sojenja, in kaj so zakrivali? Prizadevali so si za demokracijo in za svobodo govora.

Bodoča pomoč EU Eritreji mora biti povezana z jasnimi zahtevami po izpustitvi Dawita Isaaka in drugih novinarjev. Danes potrebujemo pogojeno pomoč, skupaj s sankcijami, zamrznitvijo eritrejskih sredstev v Evropi in poročanjem o teh kršitvah mednarodnega prava Meddržavnemu sodišču. Rečeno je bilo, da Švedska vlada deluje s pomočjo tihe diplomacije, toda po sedmih letih se ni zgodilo še nič. Zdaj je čas za ukrepanje.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gospod predsednik, Afriški rog je bolj ali manj popolna katastrofa. Regijo so opustošila desetletja vojn, lakote, poslabšanja okolja, korupcije, slabega upravljanja in političnega zatiranja. Samoumevno je, da so kršene človekove pravice. Civilna družba je šibka. Zaskrbljujoče je, da se lahko razmere hitro še poslabšajo. Še vedno je verjetno, da lahko napetosti med Etiopijo in Eritrejo zaradi spornega ozemlja vzplamenijo kadar koli. Propadla država Somalija je še vedno zastrupljena s plemenskim nasiljem in islamskim ekstremizmom, kar se bo še poslabšalo zdaj, ko Etiopija umika svoje enote in ko je odstopil zadnji predsednik.

Razpravljali smo tudi o epidemiji piratstva ob somalski obali. EU je seveda vedno v skušnjavi, da predlaga vojaško akcijo kot zdravilo za vse bolezni, ki naj bi odpravila kaos na Afriškem rogu. Pretekle izkušnje kažejo, da bi bila to strašna napaka. Predsednik Bill Clinton je poslal enote ZDA, da bi ukrotil Somalijo, toda tudi to je bila katastrofa.

Po mojem mnenju je oaza optimizma pokrajina Somaliland, ki je bila nekoč britanski protektorat. Leta 1960 je bila pridružena Somalski republiki po tem, ko se je po neumnem prostovoljno odrekla kratkemu obdobju neodvisnosti, vendar se je spet odcepila v času kaosa, ki je sledil smrti Siada Barreja leta 1991. Vse od takrat je Somaliland edina kohezivna in funkcionalna oblika politične ureditve v Somaliji. Prebivalci Somalilanda imajo korist od razmeroma prijazne vlade in naprednih institucij. Imajo tudi simbole državnosti, kot sta lastna valuta in zastava.

Osebnostno menim – in zdaj ne govorim v imenu svoje stranke ali politične skupine –, da je morda čas, da mednarodna skupnost pod vodstvom Afriške unije začne resneje obravnavati zahtevo Somalilanda po neodvisnosti. Neodvisni Somaliland s podporo Zahoda bi bil lahko sila za stabilnost in napredek v sicer brezupni in kaotični regiji. Gotovo bi lahko ljudje v Somalilandu upravičeno vprašali, zakaj tu v EU tako nasprotujemo priznanju njihove *de facto* države, neodvisnost Kosova pa smo priznali tako hitro.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Evropska unija ima resnično dobre razloge za zaskrbljenost zaradi razmer v Somaliji, kjer je praktično prišlo do vladne praznine, ki jo lahko po vsej verjetnosti napolni somalska islamska milica. Poleg umika tri tisoč etiopskih vojakov bi se lahko umaknile tudi misije pod okriljem Afriške unije, če v naslednjem obdobju ne prejmejo dodatne podpore.

Evropske misije, ki nadzoruje vode v regiji, ne morem opisati drugače, kot odmeven uspeh, vendar ta naloga zajema zgolj zdravljenje posledic „bolezni“ in ne same bolezni. Somalija mora imeti vlado, ki bo sposobna biti partner v dialogu z mednarodnimi institucijami, Evropsko unijo in vsemi drugimi državami, ki so pripravljene prevzeti aktivno vlogo pri vzpostavljanju stabilnosti v tej regiji.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Evropska unija ima glede Somalije in Afriškega roga številne odgovornosti. Zaradi nestabilnosti, brezvladja in pomanjkanja varnosti je postala ta regija vir skrbi na številnih področjih.

Predvsem nezaslišan porast piratskih napadov s strani skupin, ki jim zatočišče dajejo somalske enote, vpliva na trgovske poti v regiji, ki so bistvenega pomena za evropsko in svetovno trgovino. Zaskrbljeni smo, ko vidimo, da te skupine postajajo vedno bolj tehnološko napredne in zmožne napadati ladje, ki se nahajajo vedno dlje od obale.

Za tako stanje so očitno krive obupne razmere v Somaliji, bolj natančno odsotnost centralne vlade, ki bi bila sposobna obvladovati svoje teritorialne vode. Vseeno pa je tudi mednarodna skupnost odgovorna za te dogodke. Ne glede na to, na katerem morju se dogaja in v katerih varnih pristanih imajo zatočišče storilci, je piratstvo kršenje pisanih in nepisanih zakonov katere koli države in posredovanje proti temu je upravičeno ne glede na, od kod prihaja.

Možnosti, da bi Evropska unija in mednarodna skupnost spremenili stvarnost v Somaliji, so zelo majhne. Vseeno pa je ukvarjanje z eno od posledic, piratstvom, precej bolj v naši domeni.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, najprej mi dovolite, da odgovorim na dve pripombi, nato pa bom potegnil nekaj zaključkov. Olle Schmidt in Eva-Britt Svensson sta povprašala po novinarju Dawitu Isaaku: da, poskušamo narediti nekaj v Eritreji, da bi ga osvobodili.

Anna-Maria Gomes je spraševala o nedavni aretaciji opozicijske aktivistke gospe Birtukan. Svet se gotovo zaveda tega primera, do katerega je prišlo med nemiri po volitvah leta 2005, ko je bila aretirana skupaj z drugimi opozicijskimi aktivisti, nato pa je bila leta 2007 pomiloščena. Konec leta je bila ponovno aretirana. Od takrat EU pozorno spremlja primer in Svet je pripravljen narediti ustrezne korake, če bo potrebno.

Nato bi rad navedel pet zaključnih pripomb. Najprej naj povem, da resnično cenimo prispevek delegacij, ki so potovale v regijo, zlasti gospoda Hutchinsona, gospoda Kaczmareka in gospoda Iruja Amezaga.

Prvič, mislim, da vam lahko zagotovim, da bo v času češkega predsedstva zagotovljena kontinuiteta. Zato gotovo ne bomo popolnoma preoblikovali strategije EU v zvezi z Afriškim rogom. Politiko, ki jo je vzpostavil naš predhodnik, bomo poskušali voditi na najboljši možni način.

Ena najpomembnejših nalog bo omejevanje piratstva in v tem okviru zelo cenimo prizadevanje francoskega predsedstva, ki mu je uspel težak začetek z namestitvijo prve pomorske misije EU. Češka gotovo ni močna pomorska sila, zato cenimo veliko angažiranost EU.

Moja druga pripomba je, da je kratkoročna operacija Atalanta že preprečila več piratskih napadov in prijeti so bili številni pirati, tako da je po enem mesecu od namestitve učinkovitost operacije že postala očitna. Atalanta je kratkoročni ukrep za brzdaje piratstva. Vseeno je to bil potreben kratkoročni ukrep.

Tretja zadeva je ta, da Svet v iskanju dolgotrajne rešitve v Somaliji v celoti podpira džibutski proces v okviru začasne zvezne vlade in Zveze za ponovno osvoboditev Somalije, in za ta proces ni načrta B.

Etiopija se je začela umikati iz Somalije; to je pomemben korak pri izvajanju džibutskega procesa. Obstaja zaskrbljenost, da bo ob odhodu Etiopije prišlo do varnostne vrzeli; zato EU še naprej znatno podpira misijo Afriške unije v Somaliji, AMISOM. Za obdobje od decembra 2008 do maja 2009 je bilo dodeljenih 20 milijonov EUR.

Moja četrta pripomba se nanaša na neposredne stike: predvidevamo obnovitev političnega dialoga z Medvladnim organom za razvoj na ministrski ravni. Organ za razvoj je dokazal svoje zmožnosti ob udeležbi v sudanskih mirovnih pogajanjih, ki so pripeljala do podpisa splošnega mirovnega sporazuma leta 2005. Tako lahko Organ postane ključni partner EU pri vzpostavljanju miru in stabilnosti v Somaliji.

Nazadnje bi vas rad v zvezi z večjo angažiranostjo obvestil, da se bo v času našega predsedovanja začela revizija strategije Komisije glede Afriškega roga, kar ni v nasprotju z mojimi besedami o kontinuiteti.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, imam nekaj pripomb k tej kratki, vendar pomembni razpravi. Najprej glede Somalije – z velikim zanimanjem sem poslušala vse vaše pripombe in predloge in opogumlja me to, da se strinjamo ne samo glede ocene razmer, temveč tudi glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Potrebujemo podporo celotne mednarodne skupnosti, vključno z novo ameriško administracijo in tudi ključnimi akterji islamskega sveta, za trajno, politično rešitev v Somaliji in za končno

prenehanje neopisljivega trpljenja prebivalcev. Pri tem bo Komisija zagotovila polno politično in tudi močno finančno podporo džibutskemu procesu.

Strinjam se z Ano Mario Gomes, da imajo države Afriškega roga hude probleme glede človekovih pravic in dobrega vladanja – tudi številni drugi kolegi so to povedali. Zelo nas skrbijo ti strašni izzivi. Vseeno menimo, da bi bilo težko dati vsesplošno sodbo v zvezi s členom 9 Sporazuma iz Cotonouja. Trdno moramo stati za človekovimi pravicami in dobrim vladanjem ob polni uporabi instrumentov politike, ki so nam na voljo, vključno s političnim dialogom z jasnimi merili.

Glede pomoči v hrani in zanesljive preskrbe s hrano – to je ena od prednostnih nalog v resoluciji Evropskega parlamenta. V tem okviru bi rada poudarila, da so zdaj poleg sredstev EDF na voljo tudi sredstva v okviru tako imenovanega instrumenta za hrano, in sicer 100 milijonov EUR od leta 2009 do leta 2011.

Nazadnje se tudi popolnoma zavedamo položaja švedskega državljana Dawita Isaaka, ki je še vedno zaprt v Eritreji. Moj kolega Louis Michel je o tem primeru govoril s predsednikom Isaiasom na svojem zadnjem obisku junija 2008 in v tej zadevi še naprej poteka tiha diplomacija. Lahko vam zagotovim, da ostajamo zavezani prizadevanju za izboljšanje stanja človekovih pravic v Eritreji, zato imamo to zelo v mislih.

Predsednik. – Prejel sem osnutek resolucije⁽²⁾, predložen v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 15. januarja 2009.

13. Strategija Evropske unije v zvezi z Belorusijo (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo Sveta in Komisije glede strategije Evropske unije v zvezi z Belorusijo.

Alexandr Vondra, *predsednik Sveta*. – Gospod predsednik, mislim, da bodo med češkim predsedovanjem razmere v Belorusiji in vprašanje, kaj naj storimo in kako naj pomagamo, nedvomno v središču pozornosti Sveta.

Naj začnem s pozitivnim. Z zadovoljstvom smo se seznanili s koraki, ki jih je Belorusija storila v zadnjih tednih, vključno z registracijo gibanja „Za svobodo“, tiskanjem in distribucijo neodvisnih časnikov, kot sta *Narodnaja Volja* ali *Naša Niva*, okroglo mizo o regulaciji interneta s predstavnikom svobode medijev OVSE in napovedjo začetka strokovnih posvetov z OVSE/ODIHR o izboljšanju volilne zakonodaje.

To so koraki v smeri izpolnitve meril, ki jih je EU izrazila kot pogoj za nadaljnjo odložitev prepovedi izdaje vizumov za dalj kot za začetno šestmesečno obdobje. EU je poudarila pomen premika pri teh vprašanjih v svojih stikih z belorusko administracijo.

Pred pregledom sankcij – kjer moramo sprejeti odločitev do začetka aprila – bomo še naprej uporabljali vse politične stike, vključno z dvostranskimi stiki, da bi z novimi pomembnimi koraki spodbudili Belorusijo k napredovanju glede problematičnih zadev, ki so bile opredeljene v sklepih Sveta z dne 13. oktobra. Za še več spodbude namerava naše predsedstvo organizirati še eno trojko zunanjih ministrov z Belorusijo ob robu januarskega zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose.

Še naprej bomo tudi spremljali splošne razmere glede človekovih pravic in temeljnih svoboščin v državi, s posebnim poudarkom na zakonodajnem okolju za nevladne organizacije in medije. Poglobljeno se tudi pogovarjamo in si izmenjujemo mnenja in informacije z različnimi predstavniki opozicije in drugimi osebami v Belorusiji, z ljudmi, kot so gospod Aleksander Milinkevič, gospod Kozulin in drugi.

Kot vemo, je Belorusija ena od šestih držav vzhodnega partnerstva, poteze, s katero naj bi ustvarili pozitivne razvojne trende v naši vzhodnoevropski sosesčini. Udeležba Belorusije bo odvisna od njenega domačega razvoja. Vzhodno partnerstvo nameravamo uvesti na vrhovnem zasedanju maja v Pragi, izbran pa je bil dan, ko se konča to šestmesečno obdobje in lahko oblikujemo oceno. O vprašanju, ali bo gospod Lukašenko povabljen, se torej še nismo odločili.

Trdno verjamemo, da moramo biti z Minskom zdaj konstruktivni; recimo, da je to strateška nuja. Seveda ostajamo realni in ne pričakujemo dramatičnih sprememb, toda verjamemo, da lahko nastane priložnost,

(2) glej zapisnik

če se gospod Lukašenko trudi za uravnoteženje odnosov z Moskvo. Toda smo skupnost z nekaterimi skupnimi vrednotami in vzvode moramo obdržati v rokah. V našem skupnem interesu je, da izkoristimo to priložnost za nadaljnje spodbujanje pozitivne dinamike v Belorusiji v tem pogledu.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, z velikim zadovoljstvom vam govorim o Belorusiji, saj je prišlo do napredka, katerega smo zelo veseli. Belorusija je zelo visoko na našem seznamu, toda ne samo zato, ker je ena od držav, ki jo je sedanja finančna kriza v regiji zelo prizadela. Zdaj je tudi edinstvena priložnost, da res začnemo z novim poglavjem v naših odnosih z Belorusijo.

Zdaj smo na sredini šestmesečnega obdobja odložitve sankcij proti Belorusiji, sprejete na zasedanju zunanjih ministrov EU 13. oktobra 2008. Ker se bo ta odložitev iztekla 13. aprila 2009, je zdaj čas za prvo oceno, ali se Belorusija premika v pravi smeri in ali lahko torej podaljšamo odložitev ter sprejmemo nadaljnje pozitivne ukrepe v zvezi z Belorusijo.

Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose je 13. oktobra zelo jasno navedel, da se mora napredovanje, ki se je avgusta začelo z izpustitvijo preostalih političnih zapornikov, nadaljevati, če naj bi bila odložitev podaljšana. Področja, kjer mora priti do nadaljnjega in trajnega napredka, so: nobenih političnih aretacij ali zapornih kazni več, sodelovanje z OVSE/ODIHR glede prenove volilne zakonodaje, napredek pri svobodi medijev, boljši pogoji delovanja za nevladne organizacije in nobenega zatiranja civilne družbe ter pomemben napredek glede svobode zbiranja.

V zadnjih treh mesecih je bilo nekaj napredka. Umaknjena je bila na primer prepoved dveh pomembnih neodvisnih časnikov in zdaj so celo nadaljevali s tiskanjem in distribucijo. Drugič, organizaciji gospoda Milinkeviča „Za svobodo“ so dovolili registracijo, in tretjič, Belorusija in ODIHR se bosta 22. januarja posvetovala o volilni reformi. Ta napredek je neposreden odziv na zahteve Komisije z začetka novembra in to je spodbudno.

Vseeno je še vedno potrebno več napredka, če naj bi začeli z novim obdobjem v naših odnosih in če naj odobrimo nadaljnjo odložitev. Videti moramo napredek pri svobodi medijev, vključno z internetom in akreditacijo tujih novinarjev. Videti moramo tudi lažje postopke za registracijo in delovne pogoje nevladnih organizacij ter prenehanje omejevanja svobode aktivistov nevladnih organizacij – kot je na primer gospod Barazenska – in dobiti moramo nadaljnje dokaze, da lahko mirne demonstracije potekajo svobodno in ne da bi se udeleženci bali aretacije.

Napredek pa je dvosmerna cesta. Če lahko Belorusija doseže tak pomemben napredek, potem mislim, da je bistveno tudi, da jo za to nagradimo s pomembnim paketom ukrepov. Komisija se ukvarja s predlogi za tak paket, ki bi lahko zajemal naslednje: razširitev tehničnega dialoga, ki se je pred letom dni začel o energiji, prometu in okolju, na druga področja, simbolično povečanje dodelitve ENPI za Belorusijo v podporo tem pogovorom, pomoč Belorusiji pri prilagajanju novim gospodarskim izzivom, s katerimi se trenutno sooča, in razširitev upravičenosti Belorusije do posojil EIB in EBRD, poglobitev stikov: 26. januarja se bo trojka sestala z zunanjim ministrom Martinovom ob robu zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose, na katerem nameravam gospodu Martinovu jasno povedati, kaj točno EU pričakuje od Belorusije in kaj lahko ponudimo; in, seveda, poglobitev dialoga s civilno družbo.

Mislim, da bi bilo treba na tej točki združiti vse napore, in srečanja, ki bi jih lahko imeli poslanci EP z beloruskimi parlamentarci v Minsku, bi bila na primer tudi zelo koristna.

Naslednja zadeva, o kateri je treba razmisliti, je možnost začetka pogajanj o poenostavitvi izdajanja vizumov in sporazumu o vračanju oseb. Glede tega je žoga na strani Sveta in jasno je, da mora Belorusija še napredovati. Toda Komisija je pripravljena, da se požene v delo in prispeva k pogajanjem takoj, ko ministri ugotovijo, da je prišlo do zadostnega napredka.

Nazadnje, pripravljeni smo na razvoj celotne ponudbe ESP in vzhodnega partnerstva za Belorusijo. To bi zajemalo umik blokade s SPS in pomembno povečanje naše pomoči.

Če bodo ministri po 13. aprilu ocenili, da je bil dosežen zadosten napredek, bo sprejeta odločitev o tem, ali se odobri odložitev sankcij. Če bo napredek Belorusije dovolj velik za to, smo dejansko pripravljeni to nagraditi, in upam, da bomo takrat res lahko odprli novo poglavje v odnosih z Belorusijo.

Jacek Protasiewicz, v imenu skupine PPE-DE. – (PL) Gospod predsednik, komisarka, predsednik Sveta, glavni razlog za današnjo razpravo je prva polovica šestmesečne odložitve sankcij proti Belorusiji, ki se izteče ta teden. Naš vmesni pregled odnosov med to državo in Evropsko unijo je ta Parlament sprejel s pozitivno previdnostjo, s spoštovanjem sprememb, do katerih je prišlo v Belorusiji.

Predvsem bi radi izrazili naše zadovoljstvo, da je bilo gibanje „Za svobodo“, ki ga vodi Aleksander Milinkevič, legalizirano in da sta bila legalizirana tudi neodvisna časnika *Narodnaja Volja* in *Naša Niva* ter da jima je bila dovoljena vključitev v državni distribucijski sistem. Hkrati pa še vedno obsojamo dejstvo, da politični zaporniki, osvobojeni v zadnjih letih, še niso pridobili nazaj vseh svojih pravic in neki študent, ki je protestiral, je bil nezakonito aretiran v času predkazenskega postopka.

Radi bi poudarili, da so bistveni pogoji za dokončni preklc sankcij in normalizacijo odnosov med Evropsko unijo in Belorusijo spremembe volilne zakonodaje, razveljavitev omejujoče medijske zakonodaje in spremembe kazenskega zakonika, da bi preprečili njegovo zlorabo v škodo demokratične opozicije in neodvisnih novinarjev. V tem okviru bi spodbudili beloruske oblasti k tesnemu sodelovanju z OVSE in Beloruskim novinarskim združenjem. Cenimo predhodne sestanke, ki so potekali v zvezi z obema zadevama, vendar pozivamo k stalnemu sodelovanju s tujimi strokovnjaki in predstavniki civilne družbe v Belorusiji.

V resoluciji, o kateri danes razpravljamo, nameravamo tudi pozvati beloruske oblasti, naj umaknejo omejitve za dejavnosti političnih strank in nevladnih organizacij ter naj legalizirajo bolj neodvisne medije. Toda to ne bo enosmerna cesta. Pozivamo tudi Evropsko komisijo in Svet, naj hitreje znižata ceno vizumov za vstop v EU in povečata investicije Evropske investicijske banke v energetska infrastrukturo v Belorusiji, zlasti v prometno infrastrukturo. Rad bi poudaril, da bo Evropski parlament spet pozval Komisijo, naj zagotovi finančno podporo za Biełsat TV, oblasti v Belorusiji pa, naj priznajo Združenje Poljakov v Belorusiji, ki ga vodi Angelika Borys kot edina zakonita zastopnica največje etnične manjšine v državi.

Predsednik. – Zdite se zaposlen človek, vendar vam je uspelo priti do besede v zadnji minuti.

Justas Vincas Paleckis, v imenu skupine PSE. – (LT) Dobra ograja, dobri sosedi. Tako pravi stari angleški rek. Danes bi bilo glede sosednjih držav bolj ustrezno reči, da je boljša nizka ograja ali da sploh ni ograje.

Na stičišču dvajsetega in enaindvajsetega stoletja je Belorusija z naraščajočimi težnjami k avtoritativnemu režimu postala bolni čudak Evrope. Država je zdrsnila v samoizolacijo in izolacijo, ko so ograje okoli nje vedno bolj rasle. Zaradi kršitev človekovih pravic v Evropskem svetu ni bilo mesta za državo v središču Evrope.

Lani smo dobili upanje, da se lahko odnosi med Evropsko unijo in Belorusijo spremenijo in da se lahko ograja, ki sem jo omenil, zniža. Tu so bili navedeni majhni koraki, ki jih je Minsk naredil v pravi smeri v zvezi s političnimi zaporniki, registracijo strank in registracijo časopisov. Lahko bi omenili tudi bodoče odprtje predstavništva Evropske unije. Tudi sam sem previdno optimističen, tako kot komisarka in namestnik predsednika vlade, in zdi se mi, da se nebo jasni, vendar je še vedno veliko oblakov. Tu je naš kolega gospod Protasiewicz že omenil tako svobodo medijev kot prave pogoje za oblikovanje političnih strank, država pa je tudi na splošno zelo blizu gospodarskih in socialnih sprememb. Reforme bi morale biti usmerjene v prihodnost in olajšati življenje običajnim ljudem.

Mislim, da bi morala tudi Evropska unija iti po poti medsebojnega razumevanja. Najprej z umikom ali vsaj znižanjem finančne ograje v obliki pogojev za pridobitev vizuma, ki ljudem tako zelo preprečujejo komuniciranje.

Belorusija se je odločila za gradnjo nove jedrske elektrarne, ki bo verjetno zrasla precej blizu litvanske prestolnice Vilne. V regiji je načrtovanih več takih jedrski elektrarn v Litvi, Estoniji in na Poljskem. Med vsemi temi in drugimi državami mora potekati dialog in stalna posvetovanja, da bi se izognili nesporazumom, škodi za okolje in neupoštevanju interesov drugih držav. Bruselj bi moral pozorno opazovati, kako Minsk izvaja priporočila IAEA in konvencije o jedrski varnosti, ter braniti interese držav Evropske unije.

Mislim, da Belorusija ne bo dosegla pravega napredka, če ne bo podrta stena med tamkajšnjimi uradnimi institucijami in ljudmi. Vlada bi morala imeti interes za pogovor in pogajanje z opozicijo, nevladnimi organizacijami, zvezami in mladinskimi organizacijami. Čez nekaj mesecev bo Evropski parlament predložil priporočila glede tega, ali naj še naprej rušimo to ograjo ali zgradimo še višjo. Če nam ne uspe izkoristiti te priložnosti, bodo razočarani ljudje na obeh straneh. Žoga je, kot pravijo, na strani Minska.

Janusz Onyszkiewicz, v imenu skupine ALDE. – (PL) Signali, ki prihajajo iz Belorusije, niso vedno jasni. Politični zaporniki so bili osvobojeni, dva neodvisna časnika sta dobila dovoljenje za vključitev v uradno distribucijsko omrežje in gibanje „Za svobodo“, ki ga vodi opozicijski predsedniški kandidat Aleksander Milinkevič, je bilo registrirano. Komisarka je to navedla. Po drugi strani pa člane opozicije ponovno aretirajo in številnim izpuščenim zapornikom so kratene pravice. Na desetine časnikov čaka na tako dovoljenje, kot je bilo dano dvema prej omenjenima časnikoma, in številne nevladne organizacije in politične stranke se

stalno borijo za registracijo ali delujejo ob grožnji, da bo njihova registracija preklicana. Menihi in nune so izgnani in smrtna kazen še vedno obstaja.

Belorusiji ne smemo obrniti hrbta. Vseeno pa ne verjamem, da je prišel čas za začetek dialoga med tem in beloruskim parlamentom. Kar moramo storiti, je to, da znatno skržimo in poenostavimo postopke za izdajajo vizumov državljanom Belorusije, čeprav to seveda ne sme veljati za tiste, za katere obstajajo dobri razlogi, da ostanejo pred zaprtimi vrati Evropske unije.

Zagotoviti moramo tudi učinkovito podporo, vključno s finančno pomočjo, institucijam, ki so pomembne za vzpostavitev in razvoj civilne družbe, kot so neodvisne nevladne organizacije, politične stranke in neodvisni mediji. Sprožiti moramo tudi vprašanje pravic delavcev v Belorusiji. Danes ni stalne zaposlitve izven vladnih struktur – vsi delajo samo z enoletnimi pogodbami. To daje delodajalcem, in s tem državi, veliko moč nad praktično vso družbo.

Tudi pobuda za vzhodno partnerstvo ustvarja nove priložnosti za sedanje oblasti v Belorusiji. Vseeno pa mora posodobitev države in njena uskladitev z evropskimi političnimi standardi potekati v okviru dialoga med oblastmi in demokratično opozicijo v Belorusiji.

Ryszard Czarnecki, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospa komisarka, predsednik, zadnje čase sprejemamo resolucije o Belorusiji vsake tri mesece. Ne gre za napihovanje, temveč za dokaz pravega spremljanja dogajanja v tej državi, ki meji na Poljsko in s tem na Evropsko unijo.

Je napredek pri demokratizaciji v Belorusiji zadovoljiv? Ne. Je to razlog za to, da bi Minsku spet obrnili hrbet? Ne. Še naprej moramo vztrajati pri demokratičnih svoboščinah in standardih, svobodi izražanja, demokratičnih vrednotah, hkrati pa potrpežljivo dajati Belorusiji zeleno luč kot državi in družbi, za kateri bi radi, da se vedno bolj približujeta Evropski uniji. Belorusi so Evropejci in Belorusija je sestavni del stare celine, beloruska kultura pa je del evropske kulture.

Danes se najplemenitejši Belorusi borijo za človekove pravice, demokracijo, versko svobodo. Toda ne potisnimo manj plemenitih v roke Moskve. To bi bilo brez domišljije in neumno, bilo bi neodgovorno, bilo bi slabše od zločina – to bi bila zabloda. Narediti moramo dve stvari hkrati – nadzorovati Lukašenka, da ne bo preganjal katoliških duhovnikov iz Poljske, na primer, zapiral časnikov in preganjal članov opozicije, hkrati pa podpirati belorusko državo kot državo, da bi preprečili, da bi jo vedno bolj vleklo v rusko sfero političnega, gospodarskega in vojaškega vpliva.

Milan Horáček, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Izrekam dobrodoščilo češkemu predsedstvu, ki ga vodi namestnik predsednika vlade Alexandr Vondra. Z registracijo gibanja demokratične opozicije „Za svobodo“, ki ga vodi Aleksander Milinkevič, in izpustitvijo političnih zapornikov je Belorusija poslala signal, da postaja bolj odprta. Zdaj prihaja preskus tega, ali za pripravljenostjo za udeležbo v dialogu obstaja pristna volja za spremembo in za obnovev odnosov z EU.

Radi bi videli, da Belorusija najde svoje mesto v Evropi; na to čakamo že dolgo in pripravljeni smo na obnovev odnosov, toda samo pod jasnimi pogoji, med katerimi je glavni spoštovanje človekovih pravic. To ne velja samo za svobodo medijev in izražanja, temveč tudi za celotno politično, socialno in zasebno življenje vsakega posameznika. Volilne prevare in napadi na opozicijo niso pozabljeni in dogajanja spremljamo zelo budno.

Oktobra smo se odločili, da odložimo prepoved vstopa za predsednika Lukašenka. Tudi Belorusija mora dovoliti vstop evropskim delegacijam, da bi omogočila razpravo s člani opozicije.

Izkušnje so nas naučile, da je vseh diktatur enkrat konec!

Věra Flasarová, v imenu skupine GUE/NGL. – (CS) Gospe in gospodje, Belorusija je zadnja evropska država, s katero Evropska unija nima sporazuma o medsebojnih odnosih. Ta anomalija bi se lahko kmalu končala, kot kaže predlagana strategija Sveta in Komisije glede Belorusije. Poleg tega se končuje večmesečno preskusno obdobje. Belorusko vodstvo lahko omogoči spremembe, ki vodijo k večji demokraciji in svobodi, in Evropska unija bo ponudila sodelovanje in normalizacijo odnosov. To bi moral biti cilj. Vendar pa je umetnost diplomacije, da vidi stvari v širšem kontekstu in da ustrezno temu oblikuje zahteve. Skoraj vsaka sprememba v zadnjih letih je nastala v globalnem okviru. Danes doživljamo temeljito spremembo položaja. Dve desetletji eksperimentiranja s prevlado ZDA prihajata h koncu, nadomestil pa ju bo večpolni koncept, ki lahko tudi vodi v konflikt. Kar vidimo okoli sebe, je dogajanje, ki spremlja premik v porazdelitvi moči. Novi in ponovno obujeni centri se formirajo v odnosu do svojih konkurentov in oblikujejo sfere svojega vpliva. Belorusija, skupaj z Ukrajino, Moldavijo in Kavkazom, tvori območje, ki je predmet trde borbe med Rusijo na eni strani in Združenimi državami in Evropsko unijo na drugi. Bilo bi absurdno, če bi to zanikali, čeprav vojna poteka

pod zastavo lepih sloganov, kot so svoboda, demokracija in človekove pravice. V resnici gre za energijo, denar in vojaško strategijo. Če so najpomembnejši svetovni akterji, vključno z Evropsko unijo, pripravljeni spoštovati novonastale geopolitične...

(Predsednik je prekinil govornico.)

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, Belorusija naj bi bila imuna na svetovno finančno krizo. Ta pretirano samozavestna napoved zdaj gospoda Lukašenka drago stane na začetku leta 2009. Njegova vlada je v kritičnih finančnih težavah. Minsk trka na vrata Mednarodnega denarnega sklada in Moskve ter celo Washingtona, da bi dobil milijardna posojila. Pogoj MDS je bil devalvacija beloruskega rublja za nič manj kot 20,5 % 2. januarja. Danes so beloruski državljani vidno prestrašeni in to razumljivo, če se zavedamo, da je povprečna mesečna plača nenadoma padla s 400 USD na 333 USD, pri čemer je dolar, poleg evra, v Minsku na splošno zelo zaželen valuta.

Bi lahko to nazadovanje beloruskega gospodarskega položaja preprečilo možnost nove domače in zunanje politične usmeritve Lukašenkove vlade? To gotovo ni namišljena nevarnost, saj je, ločeno od sedanjih finančnih težav, prav tako mogoče, da gre za Lukašenkovo kozmetično spremembo poti v smer proti Zahodu. V tem primeru bi močni predsednik preprosto zamenjal svojo strategijo simulirane integracije z Rusijo s simuliranim približevanjem Evropski uniji. Ob prihajajočih pogajanjih z Rusijo bi se lahko taka simulacija še dodatno okrepila.

Evropska unija bi morala uporabiti uravnoteženo strategijo za preprečevanje takega neželenega političnega scenarija v Minsku. Zato morajo vse evropske institucije stopiti v stik z vsemi beloruskimi institucijami, vključno z državnimi oblastmi, opozicijskimi silami, civilno družbo in celo nezaposlenim prebivalstvom. To je navdihujoč cilj Evrope, ki bi rada razvila stike in zgradila mostove do vseh delov beloruske družbe.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, mislim, da ni več razlogov za kakršne koli sankcije proti Belorusiji. Tu je država, ki je nedvomno v krizi, kot vse države v Evropi, in vsekakor je to država, ki dovoljuje pravico do lastnine, država, ki je do pred nekaj meseci beležila stopnjo rasti 8 % in ki tujcem, vključno z Evropejci, ni preprečevala nakupa zemlje in hiš, čeprav je to potekalo prek beloruskih podjetij.

Nadalje, glede verske svobode naj povem, da je pred kratkim kardinal Bertone obiskal Belorusijo in da je bila gotovo utrta pot odnosom medsebojnega spoštovanja med državo Belorusijo in Vatikanom. Predvsem so pomembne politične svoboščine in govori se o več zaporniki, v resnici pa gre za tri politične zapornike, ki so bili izpuščeni.

Govorimo tudi o političnih volitvah in gotovo tam ni vsestranske svobode, ki jo imamo pri volitvah na Zahodu, vendar je gotovo res, da je država vsem kandidatom odobrila čas na televiziji in v nekaterih primerih celo prispevke. Vemo tudi, da bo v naslednjih nekaj tednih nekaj časnikov – neodvisnih časnikov – imelo priložnost za zagon in distribucijo.

Mislim, da je strateško v korist Evrope, da se odpre Belorusiji, točno zato, ker je Belorusija zelo pomemben element med Evropo in Rusijo. Spomnimo se, da je tam močna katoliška manjšina, ki državo približuje sosednji Poljski in ostali Evropi ter zaradi katere je ta država strateški zaveznik glede na ostalo vzhodno Evropo. Nenavadno je, da danes govorimo o vstopu Turčije v Evropo, ko pa ima Belorusija veliko močnejšo in pomembnejšo vlogo partnerja Evrope.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Gospod predsednik, v odnosih med Evropsko unijo in Belorusijo se je težko premakniti z mrtve točke. Naraščajoči zunanji pritiski v zadnjem času, slabeče prijateljstvo med Rusijo in Belorusijo, strah, ki ga je povzročil rusko-gruzinski konflikt, in nenazadnje svetovna gospodarska kriza delno prispevajo k temu položaju.

Država, ki jo vodi Lukašenko, prvič prosi Evropo za kaj. Izpustitev političnih zapornikov, registracija gibanja in začetek dialoga z neodvisnimi novinarji kažejo, da Lukašenko na svoj način poskuša odpreti vrata v Evropo. Za temi površinskimi koraki mora Minsk ponuditi še več na poti k pravemu približevanju.

Ustrezno je, da EU izkoristi trenutne priložnosti, čeprav so borne. Evropska unija bi lahko bila prvič zmožna vplivati na politične razmere v Belorusiji in zato je politika, ki jo sprejme Bruselj, daleč od nepomembne. Vzdrževati moramo kritični pristop in obstoječi sistem pogojev. Biti moramo zelo pozorni, saj si je težko zamisliti, da bi se Lukašenko in njegova administracija spremenila radikalno.

Konkretni koraki, ki jih naredi in načrtuje EU, so pomembni. Naša naloga je, da podpiramo in pomagamo združiti nevladne organizacije in opozicijo, ki se borijo za spremembe. Zahtevati moramo tudi reforme na področju zakonodaje, in sicer kazenskega zakonika ter medijske in volilne zakonodaje. V interesu kakovosti politike Evropske unije v zvezi z Belorusijo in za zavarovanje procesa demokratizacije mora Evropski parlament nadaljevati spremljanje s strani Sveta in Komisije.

Tudi države v tej regiji, vključno z Ukrajino, so pokazale, da demokratični razvoj ni mogoč brez jasnih meril in njihovega izpolnjevanja, saj bi bilo kar koli drugega zgolj ustvarjanje iluzije demokracije. Predlagana strategija EU je kritična in konstruktivna in zato jo brez pridržkov podpiram.

Józef Pinior (PSE). - (PL) Gospod predsednik, komisarka, rad bi predvsem pozitivno poudaril to, da namestnik predsednika vlade Alexandr Vondra nocoj prisostvuje razpravi v tem Parlamentu. Menim, da to kaže na to, kakšen pomen češko predsedstvo pripisuje zunanji politiki Evropske unije.

Danes analiziramo strategijo Evropske unije v zvezi z Belorusijo in strategijo odprtosti, uporabljeno v zadnjih nekaj mesecih. Menim, da so rezultati te strategije pozitivni, kot dokazuje osnutek poročila Evropskega parlamenta.

Rezultat je vzpostavitev stalnega predstavništva Evropske komisije v Minsku. Prejemamo pozitivne signale v zvezi z naraščajočo svobodo v Belorusiji, kot je registracija gibanja „Za svobodo“ Aleksandra Milinkeviča ter objava in registracija dveh neodvisnih časnikov *Narodnaja Volja* in *Naša Niva*. In tu je še izjava beloruskega ministra za zunanje zadeve Sergeja Martinova o pozitivnem pogledu države na pobudo EU za vzhodno partnerstvo. Rad bi tudi opozoril na to, da beloruska vlada ni priznala državnosti Južne Osetije in Abhazije, samooklicane s strani njenih vlad. To so pozitivni signali, ki so nedvomno tudi rezultat odnosa Evropske unije do Belorusije.

Jasno je, da je to tisto, za kar gre pri našem osnutku resolucije: še vedno imamo opravka s kratenjem človekovih pravic in osebnih svoboščin v Belorusiji. To ni liberalna demokracija v evropskem pomenu tega izraza. Povsem se strinjam s scenarijem, ki ga je danes tu predstavila komisarka Ferrero-Waldner, da bi bil dokončen preklic sankcij mogoč, če Belorusija razširi obseg svobode in pravic državljanov ter liberalizira gospodarstvo. Po mojem mnenju povečana prisotnost Evropske unije v Belorusiji zagotavlja večjo liberalizacijo in demokratizacijo v tej državi.

Predsednik. – Rad bi samo opozoril spoštovanega poslanca, da je na teh razpravah predstavnik Sveta vedno prisoten in da zato to ni poseben dogodek, čeprav seveda cenimo prisotnost namestnika predsednika vlade Vondre.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (PL) Gospod predsednik, odnosi med EU in Belorusijo so odvisni od obeh strani. Dobro na obeh straneh bo prineslo dialog, pravo sosedsko politiko in vzhodno partnerstvo. Partnerstev ni mogoče zgraditi na prepovedih in sankcijah, zato pozdravljam nedavno pobudo Evropske komisije za izboljšanje odnosov z Belorusijo. Treba je objektivno povedati, da je tudi Belorusija storila veliko v smeri približevanja. Dokaz za to je registracija gibanja „Za svobodo“, dovoljenje, da se opozicijski časniki lahko tiskajo in distribuirajo, in odprtost države za pobudo za vzhodno partnerstvo.

Pričakovanja Evropske unije so še večja in za to očitno obstajajo dobri razlogi, prav tako kot obstajajo dobri razlogi za številna pričakovanja Belorusov. Če na primer od oblasti v Belorusiji zahtevamo, naj prenehajo zahtevati izhodne vizume za svoje državljane, zlasti za otroke in študente, zakaj Evropska unija ne poenostavi in liberalizira vizumskih postopkov v zvezi z beloruskimi državljani? Ta vprašanja so še zlasti pomembna za prebivalce obmejnih območij, ki imajo kulturne in družinske vezi (...)

(Predsednik je prekinil govornika.)

Esther de Lange (PPE-DE). - (NL) Gospod predsednik, nocoj razpravljamo o politiki EU v zvezi z Belorusijo, politiki, pri kateri imata demokracija in spoštovanje človekovih pravice osrednjo vlogo.

Rada bi se osredotočila na specifično področje, in sicer na prepoved potovanja za otroke, seveda ne da bi s tem zmanjševala pomen katerega koli od drugih pomembnih vidikov, ki so bili nocoj že omenjeni. Verjetno se zavedate, da otroci, ki so žrtve černobilske nesreče, že leta redno obiskujejo Nizozemsko in druge države EU, da bi okrevali od posledic te nesreče. Ti otroci so seveda rojeni dolgo po tej nesreči – zdaj so stari približno toliko, kot sem bila jaz pred 22 leti, ko je prišlo do nesreče –, toda še vedno dnevno čutijo posledice, kot je razvidno iz statistike glede težav s ščitnico, rakom in podobnim. Vsako leto okoli 30 000 beloruskih otrok sprejmejo gostiteljske družine, prostovoljne organizacije in cerkve v 21 državah.

Oktobra 2008 so poročali, da bo Belorusija z odlokom končala potovanja teh otrok in prepovedala tem otrokom, da bi potovali v tujino, kar bi tako pomenilo konec božičnih počitnic. Delno pod pritiskom Evropske unije, Sveta Evrope in številnih ministrstev za zunanje zadeve, vključno z našim nizozemskim ministrom Verhagmom, je bil ta odlok začasno odložen za čas med 20. decembrom in 20. januarjem, tako da so številni otroci navsezadnje lahko prišli na počitnice, toda za čas po 20. januarju ni določeno ničesar. Zato je skrajni čas, da ta začasni odlog spremenimo v strukturno rešitev za celo EU, tako da beloruski otroci in evropske gostiteljske družine ne bodo več v negotovosti, ali bodo potovanja mogoča ali ne. Idealno bi bilo, če bi sprejeli ustrezne predpise v imenu vseh držav članic naenkrat in ne tako kot zdaj sedemindvajsetkrat prek dvostranskih pogajanj.

V naši resoluciji bi tako pozvali češko predsedstvo k pogajanjem z beloruskimi oblastmi glede rešitve za vso EU.

Marianne Mikko (PSE). - (ET) Gospe in gospodje, beloruska pot v Evropo mora biti tlakovana z dialogom in kompromisi.

V lani sprejeti beloruski resoluciji je bila izpostavljena potreba po odločni in pogojeni, toda pozitivni politiki. Napredek na področju energije, okolja in prometa je rezultat tega dela.

Vseeno obstajajo problemi, pred katerimi ne smemo zatiskati oči. Demokracija je bistvena. Kot poslanci Evropskega parlamenta ne smemo tolerirati preganjanja beloruskih opozicijskih vodij, omejevanja svobode medijev in svobode govora ter kršitev temeljnih pravic državljanov. Nobena demokratična družba ne more delovati brez močne civilne družbe.

Zato moramo ponuditi celovito podporo organizacijam, ki branijo človekove pravice, spodbujajo demokracijo in mobilizirajo državljane.

Rada bi pohvalila odločitev beloruskih oblasti, da registrirajo državljansko združenje „Za svobodo“ pod vodstvom gospoda Milinkeviča. Toda to je šele začetek, saj *Naša Vjasna*, ki se zavzema za človekove pravice, in več drugih organizacij, posvečenih razvoju demokracije, tudi čakajo na registracijo.

Nazadnje bi rada omenila vizumsko ureditev. Evropska unija in Belorusija morata skleniti sporazum o poenostavitvi izdajanja vizumov. Pot v Evropo mora biti odprta. Drag vizum in strogi predpisi ne kaznujejo režima, temveč prebivalce. To sem dejala že večkrat in danes bom ponovila še enkrat. Iztegnimo evropsko roko in pozdravimo beloruske ljudi.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gospod predsednik, Evropski parlament se vedno znova ukvarja z vprašanjem Belorusije, zadnje diktature na evropski celini. Še vedno imajo težave katoliški duhovniki, ki bi radi maševali, in pravice etničnih manjšin niso spoštovane. Bolj natančno, demokratično izvoljeno vodstvo Združenja Poljakov v Belorusiji, ki ga vodi Angelika Borys, ni priznано. Aretacije in preiskave pisarn opozicijskih aktivistov in borcev za človekove pravice se nadaljujejo. Neodvisne novinarje še vedno preganjajo.

Spremembe pa so vseeno na poti, čeprav so zelo počasne. Registrirano je bilo gibanje „Za svobodo“ in dvema opozicijskima časnikoma je bilo dovoljeno tiskanje in distribucija. Beloruski minister za zunanje zadeve se je pozitivno odzval na pobudo za vzhodno partnerstvo in izrazil interes za udeležbo v njem. To nam daje previdno upanje na izboljšanje atmosfere pri medsebojnih odnosih in izpolnitev predloga komisarke.

Colm Burke (PPE-DE). – Gospod predsednik, glede na to, da so zunanji odnosi eno od ključnih prednostnih področij češkega predsedstva, bi prosil predsedstvo Sveta, naj opiše, o kakšnih korakih razmišlja za spodbudo beloruski vladi, da prekliče prepoved mednarodnega potovanja za otroke, ki potujejo v države članice EU na počitnice in programe okrevanja. Pozivam češko predsedstvo, naj sklene vseevropski sporazum, ki bo beloruskim otrokom, prizadetim zaradi črnobilske nesreče, omogočal potovanje v katero koli državo članico EU.

Za ta namen sem s svojimi kolegi sedanji resoluciji Evropskega parlamenta dodal odstavek 10. Avgusta lani je beloruska vlada naznanila, da prepoveduje čezmorske obiske, potem ko se neki otrok ni več hotel vrniti domov po potovanju v tujino.

Irska vlada je uspela zagotoviti izjemo in omogočila otrokom, da so za božič odšli na Irsko, toda številni drugi otroci morajo še vedno pridobiti izhodne vizume, da bi zapustili Belorusijo in se udeležili programov počivanja in okrevanja. Približno 1 000 irskih družin vsako poletje in božič sprejme beloruske otroke v svoje domove, kar pogosto vključuje zdravstveni pregled in ponekod tudi zdravljenje.

Pozdravljam odločitev beloruskih oblasti, da začasno umaknejo prepoved potovanja za številne žrtve černobilske nesreče, vendar pozivam predsedstvo, naj še naprej vzdržuje pritisk, da bo mogoče v bližnji prihodnosti zagotoviti vseevropski sporazum, ki bo beloruskim otrokom dal svobodo, da potujejo kamor koli v EU.

Tudi na vas, komisarka, sem se obrnil glede prepovedi mednarodnega potovanja in v vašem odgovoru na moje pismo ste navedli, da so bili protesti izraženi tako prek delegacije Evropske komisije v Minsku kot nazadnje novembra med obiskom namestnika generalnega direktorja GD za zunanje odnose v Minsku. Rad bi vas vprašal, če je kaj novega glede posredniških prizadevanj EU, da se ta zatiralna prepoved prekliče.

Sylwester Chruszcz (UEN). - (PL) Gospod predsednik, komisarka, postopna obnovitev odnosov z Belorusijo in naša pripravljenost za dialog z njeno vlado sta korak v pravo smer. Optimističen sem tudi glede današnje napovedi češkega predsedstva, da se bo Svet na diplomatskem vrhu ta mesec sestal s predstavnikom Belorusije.

Vesel sem tudi prizadevanj za vključitev Belorusije v pobudo za vzhodno partnerstvo. Odločitve, sprejete na ravni EU, bi morali prvenstveno čutiti državljani Belorusije, čeprav na ravni vizumske politike. Glede na trenutno plinsko krizo v Evropi je treba poudariti, da se je Belorusija izkazala za posebno stabilno partnerico v zvezi s tranzitom plina v Evropsko unijo. Konstruktivni dialog in izboljšani dvostranski odnosi, ki morajo jasno temeljiti na načelih demokracije in spoštovanja človekovih pravic, so v interesu obeh strani.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Čeprav je v Belorusiji prišlo do napredka, moramo s predstavniki beloruske opozicije in našim prijateljem Aleksandrom Milinkevičem vzdrževati zelo tesne stike.

Evropa bi morala podpirati gospodarske reforme v Belorusiji. Ta podpora pa bi morala biti pogojena s posebnimi pogoji in zahtevami. Ti bi morali vključevati zahtevo po večji svobodi medijev. Mediji morajo imeti svobodo, da delujejo v okviru zakonodaje in objavljajo svoje prispevke v državi. Večja svoboda za delovanje političnih strank in nevladnih organizacij je bistvena za demokracijo.

Naša današnja razprava kaže tudi, da si vsi želimo vrnitev demokratične Belorusije v Evropo, vendar brez Lukašenka. Če se EU vplete v spodbujanje demokratičnih vrednot, ima veliko priložnost, da si pridobi Belorusijo in jo osvobodi ruskega oklepa.

Alessandro Battilocchio (PSE). - (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, po letih zapletenih odnosov smo priča nekaterih sramežljivih korakov v pravi smeri s priznanjem gibanja, ki ga vodi gospod Milinkevič, dovoljenjem za različne časnike, ki niso provladni, in prvimi znaki pripravljenosti na razpravo o priporočilih OVSE/ODIHR. Pot, ki jo je treba še prehoditi, pa ni samo dolga, temveč je izredno dolga.

Upamo, da se v odnosih med EU in Belorusijo lahko začne novo obdobje; zgodba o poslancih EP iz naše delegacije, ki niso dobili vizuma, je precej neprijetna in upamo, da je to zdaj samo slab spomin. Tako kot gospod Burke tudi jaz pozivam, naj se Komisija in Svet na naslednjih sestankih zavežeta nečemu: jasni skupni opredelitvi pravil v zvezi z bivanjem beloruskih otrok pri evropskih družinah iz zdravstvenih razlogov. V zadnjih letih se je Belorusija pogosto, prepogosto s tem vprašanjem ukvarjala samo površinsko ali neprilagodljivo in dobesedno prisolila zaušnico gostiteljskim družinam in žal tudi otrokom in mladostnikom, ki se udeležujejo projektov pomoči in solidarnosti.

Călin Căţălin Chiriţă (PPE-DE). - (RO) Pozdravljam izjavo Sveta in Komisije in se strinjam, da je treba diktatorski Lukašenkov režim pozorno spremljati. Obenem menim, da potrebujemo dolgoročno vizijo prihodnje Belorusije po Lukašenku, ki bo demokratična in uspešna.

Evropska unija mora uporabiti inteligentno strategijo glede beloruskih ljudi in družbe, in ne samo glede začasne vlade v Minsku. Zgodovina je pokazala, da izolacija in zunanje sankcije pripomorejo k ohranjanju diktature. Storiti bi morali nasprotno: ponuditi Belorusom najširšo možno priložnost, da študirajo v Evropski uniji, da potujejo in delajo tu za kratko obdobje in da pridejo v stik z evropskimi vrednotami ter našimi gospodarskimi in kulturnimi dosežki. To je edini način, na katerega bomo zbudili apetit teh ljudi po naših vrednotah in omogočili proces tranzicije, skozi katero bo šla država.

Rad bi zaključil s tem, da gospodu Fioru povem, da je pojavljanje kandidatov na televiziji med volilno kampanjo brez pomena, ker je, kot bi dejal Stalin, edino, kar je pomembno, oseba, ki šteje glasove.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Gospod predsednik, komisarka, namestnik predsednika vlade, vsi mi na tem plenarnem zasedanju bi radi, da Belorusija spoštuje načela demokracije, človekovih pravic in svobode združevanja in izražanja ter da preneha nasilno preganjati svoje državljane in etnične manjšine. Žal

je naš seznam zahtev precej dolg in ne zdi se verjetno, da bi bile v bližnji prihodnosti v celoti izpolnjene. Vseeno se ne smemo prenehati bojevati za vrednote, na katerih temelji Evropska unija.

Politika sankcij proti Belorusiji se je začela kot polom. Upajmo, da bo sprememba politične strategije EU glede Minska prinesla uspeh. Vseeno to ne bo lahko glede na dejstvo, da je Lukašenko potvoril parlamentarne volitve jeseni 2008.

Glavni način, kako demokratizirati belorusko družbo, zajema izobraževanje, svobodne medije in stike med državljani EU in Belorusije. Ustanoviti bi morali poseben program štipendij za belorusko mladino za študij v Evropski uniji, od česar bi imeli v prihodnosti velike koristi.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Pred seboj imamo tri predloge resolucij z dne 21. maja, 9. oktobra in 7. januarja. Viden je napredek glede izjav članic Evropske unije.

Kakor koli že, vsekakor cenim in podpiram kakršno koli izjavo, ki lahko v katero koli državo pripelje več demokracije, še toliko bolj, če govorimo o sosednji državi, kot je Belorusija. Mislim, da sta potrebni dve zelo pomembni zadevi, kot so omenili že kolegi poslanci pred mano, ali pa lahko to storimo preprosto zato, da bi podkrepili medsebojno zaupanje in preglednost. Prvič, pokazati moramo zrelost in olajšati državljanom Belorusije dostop, da lahko pridejo v Evropsko unijo in dobijo stik z vrednotami Evropske unije, s tem, kaj Evropske unija pomeni, s politiko Evropske unije, z vsem, kar predstavljamo. Drugič, Belorusija mora čimprej postati država brez političnih pripornikov. To je vsekakor zelo preprosta gesta, ki bi jo lahko naredil predsednik Lukašenko.

Predsednik. – Čas je za povzetek razprave. Pozivam namestnika predsednika vlade Vondro, naj povzame razpravo.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, poskušal bom to povzeti v imenu Sveta.

Najprej mislim, da smo imeli res zanimivo razpravo o tej temi, ki bo gotovo veliko prispevala k našemu skupnemu delu. Rad bi poudaril, da v Svetu cenimo zanimanje in aktivno angažiranje Evropskega parlamenta v zvezi z Belorusijo. Menim, da je to posebno koristno pri vzdrževanju pritiska glede vprašanih človekovih pravic po eni strani in pri tem, da ne izgubimo takega strateškega pristopa, na drugi strani. Posebej bi se rad zahvalil poljskim poslanca Evropskega parlamenta – naj je to Jacek Protasiewicz, Janusz Onyszkiewicz ali Józef Pinior – za njihove prispevke. Mislim, da pazljivo poslušamo.

Zdaj imam morda tri zaključne točke. Najprej glede vizumskih taks, ki ste jih mnogi omenili. To je problem, ki se ga posebej zavedamo. Celo ko smo se v zadnjem letu pogovarjali na nacionalni ravni, smo vedno imeli veliko povedati o tem. Naj bom jasen. Belorusijo vidimo kot del Evrope in zavedamo se problemov za državljane Belorusije zaradi povišanja vizumskih taks. Da bi se izognili negativnim posledicam pri neposrednih stikih med ljudmi, bo češko predsedstvo še naprej spodbujalo države članice, naj izkoristijo prožnost zadevnih določb pravnega reda. Predsedstvo bo spodbujalo tudi bolj koherentno uporabo obstoječih predpisov držav članic. Če se bo sedanja pozitivna dinamika nadaljevala in krepila z nadaljnjimi pomembnimi koraki Belorusije glede spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kar bo omogočalo udeležbo države v ESP in vzhodnem partnerstvu, bi moral biti navsezadnje predviden dialog o vizumih.

Glede černobilskih otrok, vprašanju, ki ste ga sprožili nekateri, vam zagotavljam, da bomo še naprej vzdrževali pritisk. Podprli smo poteze, ki jih je v zvezi s tem naredilo francosko predsedstvo, vključno z demaršo, izvedeno 3. decembra lani. Prizadevanja EU so nazadnje privedla do začasnega umika predsedniškega odloka št. 555, ki ta potovanja prepoveduje. To in dvostranski sporazumi, sklenjeni na začetku decembra med Irsko in Belorusijo, o prihodnjem počivanju in okrevanju otrok, ki jih je prizadela černobilska nesreča, so bili dobrodošel napredek. Zavedamo se, da je rešitev celotnega problema še daleč. Češko predsedstvo bo spremljalo zadevo in po potrebi sprejelo naslednje korake v imenu EU ter še naprej sprožalo to vprašanje v stikih z oblastmi v Minsku.

Nazadnje, v prihodnjih mesecih, ko bo na vrsti pregled sankcij in v okviru prihodnjega vzhodnega partnerstva, bo Belorusija ostala visoko na našem seznamu. Tako kot nam je vaša resolucija o Belorusiji, sprejeta po volitvah 28. septembra, pomagala premakniti zadeve, upamo, da nas boste še naprej podpirali v našem mandatu.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, vidim, da ima velika večina enako mnenje kot mi. In sicer to, da smo Belorusiji ponudili možnost, da se približa Evropski uniji prek evropske sosedске politike. Načeloma smo ponudili akcijski načrt v senci in tudi možnost, da se ob pravem trenutku, ko bodo seveda pravi pogoji, pridruži vzhodnemu partnerstvu.

Tako naj zdaj samo odgovorim na nekaj od konkretnih pripomb. Ena stvar glede finančne krize: Belorusija je do zdaj razmeroma dobro prebrodila posledice finančne krize in naraščajočih cen plina leta 2007 in 2008 zaradi svoje zelo omejene vpetosti v globalno gospodarstvo in tudi zaradi znatnih posojil od Rusije, Kitajske in Venezuele. Zdaj pa je morala, kot je pravilno navedel gospod Belder, se mi zdi, prositi IMF za stand-by posojilo v znesku 2,5 milijarde EUR, skupaj z devalvacijo svoje valute, da bi kljubovala negativnim posledicam globalne krize. Ker sta njeno gospodarstvo in industrija še vedno v veliki meri nereformirana in neprestrukturirana, pričakujemo nadaljevanje negativnega trenda, kar bo privedlo do negativnih socialnih posledic. Tako imate prav – to je pomemben dejavnik.

Glede jedrske elektrarne in vprašanj varnosti in zaščite naj vam povem, da smo v našem tehničnem dialogu z Belorusijo o energiji posebno pozorni na zagotovitev, da ta država spoštuje mednarodne standarde varnosti in zaščite. Lahko rečemo, da Belorusija zelo aktivno sodeluje z IAEA na Dunaju in da je izredno odprta pri posredovanju informacij o tem procesu Komisiji.

Zdaj bi se rada vrnila samo še k vprašanju vizumskih taks. Kot sem dejala v prvi pripombi, veste, da bi bili pripravljeni prispevati k pogajanju takoj, ko tudi Svet izrazi svoje stališče, da bo poskušal pripeljati vse države članice do možnosti celotnega vizumskega sporazuma in sporazuma o vračanju oseb. Po obisku mojega namestnika generalnega direktorja, gospoda Mingarellija, v Minsku, vam lahko povem, da trenutno ni ničesar novega glede tega. Lahko samo rečem, da so vizumske takse in vizumi za otroke specifični za vsako državo posebej. Nismo še na točki, ko bi imeli en splošni sporazum. Tudi o tem bi se morala pogajati Komisija.

Predsednik. – (PL) Prejel sem pet predlogov resolucije⁽³⁾, predloženih v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 15. januarja 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Adam Bielan (UEN), v pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, zadnje čase govorimo o politični otoplitvi v Belorusiji. Opozicijsko gibanje Aleksandra Milinkeviča „Za svobodo“ je bilo končno registrirano. Belorusija je izrazila pripravljenost za udeležbo v vzhodnem partnerstvu. Celo v Washingtonu pravijo, da so se odnosi med državama izboljšali. Je prišel čas za otoplitev odnosov in prebijanje ledu z Belorusijo? Želim si, da bi bilo tako, toda moramo se zavedati, da je predsednik Lukašenko prekanjen, zakrknjen politični akter.

Prav pred kratkim smo se v Evropi že ukvarjali s „politično otoplitvijo“ in vse, kar bi rad rekel, je to, da so se take transformacije vedno končale v razočaranju.

Odločilnega pomena bo, kako bomo v prihodnjih mesecih odigrali politiko EU na vzhodu. Lukašenko je jasno povedal, da se ne bo uklonil pritisku z Zahoda, in pri pogajanjih z Medvedevom o znižanju cen plina je izjavil, da Belorusija ne bo zadolžena pri Rusiji.

Očitno je, da Belorusija igra na dveh frontah. Ohranjati moramo previdna in premišljena pogajanja, tako da nas ne bodo preslepile spremembe, ki se lahko izkažejo za začasne. Odločni moramo biti glede zadev strateškega pomena za EU tako, da vodimo usmerjeno politiko podpore razvoju civilne družbe in opoziciji v Belorusiji, kjer opozicijske aktiviste še vedno preganjajo in kjer izganjajo tuje duhovnike. EU ne sme ignorirati dejstva, da oblasti v Belorusiji še naprej kršijo državljanske in človekove pravice.

14. 11. julij - dan spomina na žrtve pokola v Srebrenici (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Sveta in Komisije o 11. juliju - dnevu spomina na žrtve pokola v Srebrenici.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, kot vsi vemo, je bila Srebrenica strašen zločin. Pokol več kot 8 000 Bošnjakov v Srebrenici in okolici je eden od najtemnejših zgodovinskih trenutkov Bosne in Hercegovine, nekdanje Jugoslavije in celotne Evrope. To je nedvomno najhujše grozodejstvo v Evropi po drugi svetovni vojni.

⁽³⁾ glej zapisnik

Če gledamo nazaj, bi lahko storili veliko več in prej. Srebrenica je bila kolektivni neuspeh mednarodne skupnosti, vključno z EU. To je velika sramota in globoko obžalujemo, da se je to zgodilo. Naša moralna, človeška in politična obveznost je, da se Srebrenica nikoli več ne ponovi.

Ob obeležitvi 10. obletnice pokola v Srebrenici je Svet ponovno izrazil svojo obsodbo storjenih zločinov in izrazil svoje sočutje žrtvam in njihovim družinam.

Svet je opozoril na resolucije Varnostnega sveta ZN 1503 in 1534 ter poudaril, da polno in neomejeno sodelovanje z ICTY ostaja bistvena zahteva za nadaljnji napredek v smeri EU. Predaja preostalih ubežnih obtožencev, ki se še naprej izmikajo mednarodnemu sodišču, Haagu, bi bil primeren poklon žrtvam Srebrenice ter pomemben korak v smeri trajnega miru, stabilnosti in sprave. Zato Svet ostaja odločen, da je treba storilce zločinov v Srebrenici in v Bosni in Hercegovini na splošno ter drugje na Zahodnem Balkanu privedi pred sodišče.

Obenem se je v celi svoji zgodovini evropska integracija izkazala za koristno pri celjenju preteklih ran in krivic, zato se moramo osredotočiti tudi na prihodnost. EU kot povezujoč dejavnik je v drugi polovici prejšnjega stoletja Evropi prinesla mir, stabilnost, zaupanje in uspeh. Pomoč Zahodnemu Balkanu na poti v EU torej spada med prednostne naloge češkega predsedstva na področju zunanjih odnosov. Sprava je bistvena za integracijo in sprava je težka, če pravici ni povsem zadoščeno.

Po 13 letih je čas, da se pripelje sramotna epizoda Srebrenice do konca. Karadžićeva aretacija je dokazala, da ne obstaja nekaznovanost za tako grozovite zločine, kot so zločini proti človeštvu. Toda še vedno je treba pred Haag pripeljati Ratka Mladića, tako da bomo lahko družinam žrtev Srebrenice pomagali, da opravijo s preteklostjo in se posvetijo svoji prihodnosti.

EU bo še naprej počela vse v njeni moči, da bi to uresničila. Toda storiti je treba tudi še veliko drugega, da bi se Srebrenica lahko spremenila iz žalostnega zgodovinskega spomina v kraj, kjer življenje daje upanje. Delovanje mednarodne skupnosti ne poteka v praznem prostoru: aktivno je združeno z lokalnimi ukrepi na državni ravni ter z obema entitetama. Veliko je bilo uspešnega prizadevanja.

Prihodnost Srebrenice je mogoče na najboljši način zagotoviti prek gospodarskega razvoja in ustvarjanja delovnih mest za izboljšanje gospodarskih in socialnih razmer prebivalcev srebreniškega območja. Obласти Republike Srpske ter Svet ministrov in Federacija Bosne in Hercegovine so zagotovili financiranje in investicije za srebreniško območje. Dodeljena sredstva so bila namenjena obnovi Srebrenice, vključno z gradnjo, sanacijo, razvojem infrastrukture, spodbujanjem podjetništva, izboljšanjem javnih storitev, projekti trajne vrnitve in izobraževanjem.

Vsa ta lokalna prizadevanja so bila podkrepljena tudi s konferenco donatorjev za Srebrenico, organizirano pred malo več kot enim letom, novembra 2007. To je lahko dobra priložnost za poziv k zagotavljanju več novih investicij za ta kraj in območje.

Skrajno pomembno je, da se Srebrenica nikoli ne pozabi in da se skupna prizadevanja nadaljujejo. Mi vsi v EU, mednarodna skupnost in lokalne oblasti konstruktivno sodelujemo, da bi izboljšali življenjske pogoje na območju Srebrenice. Samo pričakovanje boljšega življenja lahko pomaga pri zmanjševanju politične napetosti, ustvarjanju prostora za dialog in s tem omogočanju še vedno žalujočim sorodnikom žrtev, da gredo naprej. To bi bil najboljši možni poklon žrtvam Srebrenice.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, julija 1995 je bilo v Srebrenici ubitih ali je izginilo blizu 8 000 moških in fantov. Najvišja sodišča mednarodnega prava so ta pokol imenovala s pravim imenom: genocid. Medtem ko si še naprej prizadevamo, da bi storilce dosegla roka pravice, menim, da je prav, da se spomnimo na žrtve in njihovim družinam izrazimo svoje sočutje. Zato se vam danes tu pridružujem pri podpori tej pobudi, da bi priznali 11. julij kot dan spomina na srebreniški genocid.

Srebrenica je simbol groze in neutolažljive žalosti. Spomin je boleč, toda potreben. Potreben je zato, ker ne moremo in ne smemo pozabiti. Potreben je zato, da bi kljubovali selektivnemu spominu tistih, ki še vedno zanikajo to, kar se je resnično zgodilo. Priznanje tistega, kar se je zgodilo julija 1995, je temeljnega pomena za spravo v Bosni in Hercegovini ter za proces v regiji. Razglasitev 11. julija kot evropskega dneva spomina na žrtve Srebrenice bi moral torej biti nadaljnji korak k spravi v Bosni in Hercegovini in v širši regiji. Mislim, da bi bila to priložnost za sporočilo ne samo o spoštovanju in spominu, temveč tudi o upanju na prihodnost – prihodnost v Evropski uniji, zgrajeni na spravi, ki omogoča ranam, da se sčasoma zacelijo.

Toda samo priznanje ni dovolj. Pravica je prav tako bistvena. Menim, da je pomembno, da se vsi storilci teh grozodejstev privedejo pred sodišče, kazensko preganjajo in plačajo za zločine, ki so jih zagrešili. Zato je

nesprejemljivo, da je general Ratko Mladić po tolikih letih še vedno na prostosti. Komisija v celoti podpira delo Mednarodnega kazenskega sodišča za Jugoslavijo (ICTY). Pozdravljamo sodelovanje Bosne in Hercegovine z ICTY in njeno obravnavo primerov, ki jih je to sodišče preneslo na lokalno pristojnost. Komisija izkoristi vsako priložnost za spodbujanje oblasti, naj nadaljujejo s svojimi prizadevanji in zagotovijo, da bodo vsi zločini ustrezno preganjani.

Poleg pravice na sodiščih lahko žrtvam ponudimo še drugo obliko pravice, in sicer boljšo prihodnost za njihove ljubljene, ki so preživeli. To je bistvo naših prizadevanj EU na Zahodnem Balkanu. Radi bi, da se države v tej regiji premaknejo proti skupni evropski prihodnosti. Želimo videti uspešno Bosno in Hercegovino v stabilnem regionalnem okviru, kjer meje niso toliko pomembne in kjer je obnovljeno zaupanje med sosedi. Vemo, da bo pot do tega dolga, vendar če nam zgodovina Evropske unije in njene širitve kaj pove, je to to, da se ta pot splača za vse udeležene.

Poti do Evropske unije ne moremo prehoditi namesto Bosne in Hercegovine. Sama bo morala izpolniti pogoje in se soočiti s svojimi notranjimi izzivi, toda lahko pomagamo. Hočemo pomagati in želimo, da ta država uspe kot zmaga preživelih nad tistimi, ki so imeli drugačne načrte.

Doris Pack, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisarka. Vojna, koncentracijska taborišča, genocid – nikoli več! Po grozotah druge svetovne vojne si nihče v Evropi ni mogel predstavljati, da bi se to lahko ponovilo.

Pa vendar se je: sredi devetdesetih let dvajsetega stoletja, šest let po padcu berlinskega zidu, ko sta Zahodna in Srednja Evropa rasli skupaj v miru, se je ponovilo v Bosni in Hercegovini. Napake mednarodne skupnosti – mnoga leta gledanja v drugo stran, skoraj brezskrbnega poslovanja s tamkajšnjimi razbojniki, prijateljskih stiskov rok z zločinci, kot je Ratko Mladić – so okrepile sprejemljivost njega in njegovih sokrivcev: odnesli so jo nekaznovano, ko so leta etničnega izključevanja, etničnega čiščenja, nadaljevali s pokolom.

Ratku Mladiću še do danes ni bilo treba odgovarjati na sodišču. Kdo ga skriva? Kdo mu pomaga in tako sebe in njega obremenjuje s še večjo krivdo? Številni drugi storilci so še vedno na prostosti in nekateri celo še vedno živijo v Bosni in Hercegovini med užaloščenimi družinami žrtev. Zato moramo vztrajati, da bodo lahko ne samo Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo v Haagu, temveč tudi lokalna sodišča za vojne zločine v Bosni in Hercegovini sposobna ustrezno opraviti svojo nalogo.

Dan spomina, ki smo ga razglasili, je namenjen kot pretres, kot znak, da se ne sme pozabiti, in kot dokaz užaloščenim družinam, da žalujemo z njimi. Morda lahko ta dan služi za to, da se teh strašnih zločinov začnejo zavedati tudi tisti, ki še vedno ne verjamejo, da se je to zgodilo, kar dokazujejo celo video posnetki, in nato lahko položimo temelje za potrebno spravo. Brez priznanja neposredne in posredne odgovornosti za ta pokol ne more biti miru. Žrtvam in njihovim družinam dolgujemo vsaj to in obsodbo storilcev.

Richard Howitt, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, v Združenem kraljestvu vsako leto, ko se spominjamo vojn 20. stoletja, pravimo: „Ko bo sonce zahajalo in jutraj se jih bomo spomnili“. To so zame in za mojo generacijo, za moja starša, ki sta se oba bojevala v drugi svetovni vojni, zelo ganljive besede. In celo za generacije za nami ta počastitev spomina ni zgolj primeren poklon vsem tistim, ki so se borili. Je opomin na zlo in človeško ceno vojne, opozorilo za te generacije in zaščita za mir in proti sporom v prihodnjih letih.

To je pomen počastitve spomina in, kot je nocoj rekla komisarka, priznanje je absolutno odločilno za spravo za sedanje generacije.

Vsi se zavedamo pokola, ki se je zgodil v Srebrenici leta 1995. Ubitih je bilo osem tisoč mož in fantov, ki so iskali zavetje na varnem območju v Srebrenici, ki ga je razglasil Varnostni svet Združenih narodov.

Čeprav se je to zgodilo pred skoraj 14 leti, je edino prav, da počastimo spomin na žrtve ter se spomnimo dogodkov in rasnega sovraštva, ki je vodilo do tega strašnega dogodka.

Samo en mesec nazaj se je na internetni strani Facebook oblikovala skupina z več kot tisoč člani, ki je odkrito povečevala genocid v Srebrenici. Skupina z imenom „Nož, žica, Srebrenica“ je promovirala ubijanje moških in fantov iz Srebrenice zgolj na podlagi tega, da so bili bosanski muslimani. Govorili so tudi o svojem spoštovanju do dejanj Ratka Mladića, kar je samo še en dokaz, če je sploh potreben, da Mladićeva prostost samo neti sovraštvo in daje argumente tistim, ki bi radi spodbudili pretekle napetosti.

Zaradi protesta javnosti je bila facebookova stran hitro umaknjena, toda ne prej, preden se je v enem samem mesecu med decembrom 2008 in januarjem 2009 včlanilo prek tisoč ljudi.

Počastitev spomina na žrtve Srebrenice je jasno sporočilo tistim posameznikom, ki povečujejo dejanja Ratka Mladića in Radovana Karadžića, da ne bomo dopustili, da se to ponovi, in da so sami in izolirani pri svojih pogledih.

Na bosanskem sodišču smo prejšnji mesec slišali od psihologov, kako hude travme doživljajo tisti, ki so preživeli srebreniški pokol. Na sodišču je bilo povedano, da je težava številnih preživelih, da nimajo priložnosti, da bi se poslovili od svojih sorodnikov.

Sicer ne moremo obrniti časa nazaj, da bi dali tem sorodnikom še eno priložnost, toda lahko poskrbimo za to, da ta genocid ne bo pozabljen in da se odgovorni privedejo pred sodišče.

Jelko Kacin, v imenu skupine ALDE. – (SL) Naša Evropska unija temelji na spoznanjih druge svetovne vojne. Imamo urejen in skupen zgodovinski spomin, zato lahko skupaj gradimo skupno evropsko prihodnost. Srebrenica je grozovit primer, ki dokazuje, da so se tudi v Evropi strahote druge svetovne vojne ponovile v letu 95 na najbolj strašen način.

Srebrenica je simbol etničnega čiščenja. Srebrenica so neusmiljeni in nečloveški poboji otrok in odraslih – to je genocid. Srebrenica pa je tudi prikrivanje pobojev in uničevanje množičnih grobišč. Srebrenico moramo vgraditi v naš skupen zgodovinski spomin in v temelje širitve Evropske unije na območje Zahodnega Balkana. Ne smemo pristajati na diskriminatorne in izključujoče stereotipe o posameznih narodih, boriti se moramo proti kolektivni krivdi. Odgovorni za genocid v Srebrenici morajo v Haag, morajo na sodišče, morajo v zapor, mi pa moramo skupaj pomagati graditi in omogočati evropsko prihodnost za Srebrenico, za tamkajšnje ljudi in celotno Bosno in Hercegovino.

Moramo se vsaj poskusiti vživeti v travme in muke ljudi, ki živijo z živim spominom na zločin brez svojih najdražjih. Rad bi se zahvalil konferenci predsednikov, ki je enoglasno podprla predlog, da mlade Bošnjake in Srbe iz Srebrenice skupaj vsako leto povabimo v Evropski parlament, da bi izven Srebrenice brez pritiskov in stresov domačega okolja razmišljali, načrtovali in gradili skupno in lepšo prihodnost za Srebrenico in celotno Bosno in Hercegovino. Ta resolucija ...

(Predsednik je prekinil govornika.)

Milan Horáček, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, resolucija zelo jasno in kritično govori o institucijah ZN in tudi o evropskih institucijah. Zaradi pomanjkljivosti mehanizmov odločanja na področju zunanje in varnostne politike grozljivi zločini v Srebrenici niso bili preprečeni. Pomanjkanje enotnega glasu ostaja pomanjkljivost evropske sosedске politike do danes, kot je to še enkrat pokazala današnja razprava o sporu v Gazi.

Ta pokol v Srebrenici ne sme priti v pozabo, zato pozdravljamo in podpiramo pobudo za razglasitev 11. julija za dan spomina na žrtve tega genocida. Obenem pa mora priti do sprave na obeh straneh, kar je mogoče samo z dosledno ponovno presojo dogodkov. Zato je popolnoma nesprejemljivo, da so krivci in obtoženi za te zločine še vedno na prostosti. Menim, da morajo pred sodišče ne samo Mladić, temveč tudi drugi krivci.

Erik Meijer, v imenu skupine GUE/NGL. – (NL) Gospo predsednik, mesto Srebrenica je zloglasno po vsem svetu zaradi pokola 8 000 muslimanskih moških leta 1995. Preživele ženske in otroci imajo prav, da nas na to spominjajo. Po obisku v Srebrenici marca 2007 sem prosil Evropsko komisijo, naj prispeva k trajnemu dohodku in zaposlitvi prek projektov, ki spodbujajo turizem, s čimer bi imela Srebrenica ponuditi več kot svojo zgodovino in pomemben kraj spomina. Srebrenica je tudi simbol neuspeha optimističnih predstav o humanitarnih intervencijah in varnih pristanih.

Že od samega začetka bi moralo biti jasno, da lahko prisotnost tujih vojaških sil rodi le lažne iluzije. Srebrenica je postala operativna baza proti srbskemu okolju, medtem ko je bilo neizogibno, da jo bo sčasoma to isto okolje pogoltnilo. Če v Srebrenici ne bi bilo nizozemske vojske, ne bi bilo vojne stanja in Srbi ne bi imeli motiva za maščevanje. Žrtve so razlog ne samo za to, da privedemo gospoda Mladića in Karadžića pred sodišče, temveč tudi za to, da kritično razmislimo o neuspehu vojaškega posredovanja in vseh poskusov, da bi dosegli državno enotnost v etnično razdeljeni Bosni.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, „Glas iz Srebrenice, debele solze so mu polzele po licih. Objel me je, me poljubil in rekel: 'Prosim, mama, pojdi!' Zagrabili so ga; nisem hotela oditi, pokleknila sem in jih rotila: 'Prosim, ubijte raje mene! Vzeli ste mi edinega otroka. Nočem iti nikamor. Ubijte me in to bo konec za nas.'“

To je ganljiva zgodba bosanske gospe, ki je v pokolu v Srebrenici julija 1995 izgubila tako moža kot 12-letnega sina. Njen glas in glas njenih sotrpinov nas danes preganja, delno zaradi neprecenljivega raziskovanja vestnih znanstvenikov, vključno z amsterdamsko profesorico Selmo Leydesdorff.

Zdaj, ko je Evropska unija ponudila Zahodnemu Balkanu možnost pridružitve Uniji, grozodejstva Srebrenice gotovo ostajajo simbol in predvsem dolžnost tako v besedi kot v dejanju. Z drugimi besedami, dejansko upoštevanje tistih, ki so ostali. Srebrenica, julij 1995. Takrat sem bil dopisnik iz tujine za nizozemski časnik in sem od blizu opazoval bosansko bojišče. Še zdaleč vam ne morem povedati, kakšen sram in obup sem čutil glede mednarodnega koncepta varnega pristana, še toliko bolj kot nizozemski državljan.

„Kom vanavond met verhalen, hoe de oorlog is verdwenen, en herhaal ze honderd malen, alle malen zal ik wenen.“ [Pridi nocoj z zgodbami, kako je vojna izginila, in jih ponovi stokrat, jaz pa bom jokal vsakokrat.] Od zdaj bodo besede tega slavnega pesnika iz kulture spomina moje države, druge svetovne vojne, spremljale tudi 11. julij, ko se spominjamo ljubljene žrtve Srebrenice in Potočarev.

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Hvala, gospod predsednik. Nocoj smo se zbrali, da bi se spomnili na grozljiv zločin, ustrezno imenovan genocid, ki dejansko predstavlja veliko človeško tragedijo v naši nedavni zgodovini. Toda ko berem izjavo, ki je predložena, skupaj z resolucijo in osnutkom resolucije, vidim, da odraža samo pol te tragedije in pol genocida.

Omenja imena tistih, ki so postali svetovno znani: Ratko Mladić, Radovan Karadžić, Krstić in drugi. Toda ne vidim imen muslimanov, ki so tudi zakrivali zločine v Srebrenici in med tem strašnim konfliktom. Kje je ime Naserja Orića, ki je poveljeval 28. muslimanski diviziji? Zakaj ta resolucija ne omenja pokola na božični dan leta 1993 v krščanski vasi Kravica? Zakaj ne opisuje primerov na desetine krščanskih vasi, ki so jih na območju Srebrenice požgali muslimanski borci? Vsi moramo prenehati zagovarjati enostransko stališče in uporabljati dvojna merila pri presoji takih strašnih dogodkov. Vsakdo, ki trdi, da so v Bosni in Hercegovini samo kristjani ubijali muslimane in da se obratno ni dogajalo, je hinavec. Se je kdo potrudil, da bi to preveril? Rečeno je bilo, da je Srebrenica polna masovnih grobišč, kar je res. Toda se je kdo potrudil in preveril, koliko od njih je krščanskih masovnih grobišč?

Ne pozabimo, da so se tam stvari dogajale na obeh straneh, in ne smemo se pretvarjati, da kristjani ne obstajajo ali nimajo človekovih pravic, kot da so nekakšne živali.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (SV) Gospod predsednik, kaj imamo čas povedati v dveh minutah, ko pa govorimo o tem in opisujemo to, kar se je zgodilo v Srebrenici, ko pa se moramo naučiti, kako si to zapomniti, da se ne bo nikoli več ponovilo? Kaj imam še za videti in kaj lahko še povemo o Srebrenici? Kaj lahko jaz, kot edina od poslancev tega Parlamenta, ki sem rojena v Bosni in ki sem bila begunka iz tamkajšnje vojne, sporočim s tega govorniškega odra, česar kot švedska poslanka ne bi mogla sporočiti, če ne bi imela te izkušnje iz vojne? Gospod Stojanov, moja zgodba iz tistega časa je resnična.

Morda je najpomembnejša stvar, ki jo lahko sporočim, občutek upanja, ko sem še verjela, da bi se svet odzval, če bi le kdo tam zunaj v Evropi videl, kaj se dogaja, ali brezupa, ko sem spoznala, da sem prepuščena lastni nesreči in da pomoči ne bo. Spominjam se madežev krvi na asfaltu, joka lačnih otrok, praznega pogleda desetletne deklice, ko je govorila, kako so morali z brati in sestrami najprej pokopati svoje mrtve starše in nato premakniti njuni trupli v drug grob, ko so vojaki poskušali zabrisati dokaze o masovnem pokolu v vasi blizu mojega mesta. Spominjam se očetovega obraza, ko smo izvedeli, da sta moj stric in bratranec v koncentracijskem taborišču. Spominjam se svojega obupa, ko neko jutro nisem imela niti decilitra mleka, da bi ga dala svojemu enoletnemu sinu.

Česar pa se spominjam najjasneje in česar ne bom nikoli pozabila, pa je neopisljiv občutek osamljenosti, ko končno spoznaš, da si svojo lastno nesrečo, obup in agonijo odigral na odprtem odru, da je svet videl, kako smo trpeli, pa ni tega nihče preprečil. Ta občutek si delim z ljudmi iz Srebrenice, gospod Stojanov. Ta občutek sporočam skupaj z vsemi drugimi žrtvami vojne na Balkanu.

Dejstvo, da bo Evropski parlament jutri glasoval o dnevu spomina na žrtve Srebrenice, me malo pomirja. Ta dan spomina ljudem iz Srebrenice sicer ne bo vrnil ubitih družinskih članov, toda za vse nas, ki smo žrtve vojne, bo pomenil priznanje, da je Evropa videla naše trpljenje, da nismo sami in da se bo Evropa spominjala, tako da se to ne ponovi.

Osebnop upam in si bom prizadevala, da bo Srebrenica, skupaj z Bosno in vsemi drugimi balkanskimi državami, čimprej postala del evropske družine. To je najmanj, kar lahko pričakujemo po tem, ko je bila Evropa sramotno nesposobna preprečiti ta genocid, in glede na to, da je Ratko Mladić še vedno na prostosti.

(Aplavz)

Diana Wallis (ALDE). – Gospod predsednik, rada bi se zahvalila komisarki za njene današnje pripombe v podporo tej pobudi. Julija lansko leto sem imela čast, obveznost in grozljivo izkušnjo, da sem se v imenu predsednika našega Parlamenta udeležila spominske slovesnosti v Srebrenici. Zaznamovala me je. To je nekaj, česar ne bom nikoli in nikdar pozabila. Tisoče ljudi, zbranih na vročem julijskem soncu: dostojanstveno, žalostno, slovesnost spomina in seveda gorja.

Toda moramo se spominjati, saj imamo mi vsi kot Evropejci glede Potočarev občutek, da smo to že neke doživeli, občutek sokrivde. Vsi smo na televizijskih zaslonih videli prizore pred pokolom, pred begom v Tuzlo. Imamo neobgljenost in brezup, ki smo ju morda skupaj čutili. Nikoli ne moremo reči „nikoli več“, lahko pa rečemo, da se bomo spominjali, učili in pomagali ljudem, da gredo naprej. Za to bi moralo iti pri tem evropskem dnevu spomina. Nikoli ne bom pozabila tistega, kar sem izkusila. Nikoli ne bom pozabila mater, hčera, družin, ki so se srečale zaradi tistega obdobja. Upam, da jim lahko damo nekaj trajnega in pozitivnega za prihodnost.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Podpiram priznanje 11. julija kot dneva spomina na srebreniški genocid, ko mednarodna skupnost ni posredovala v konfliktu in zaščitila civilnega prebivalstva. Mislim, da je to najboljši način, da žrtvam pokola pokažemo naše spoštovanje. V nekaj dneh klanja po padcu Srebrenice je življenje izgubilo več kot 8 000 moških in fantov. Tisoče žensk, otrok in starejših je bilo pregnanih in veliko številko žensk je bilo posiljenih.

Nikoli ne smemo pozabiti žrtev brutalnosti, ki so se zgodile med vojno v nekdanji Jugoslaviji. Verjamem, da bodo vse države Zahodnega Balkana podprle priznanje tega dne.

Prihodnjim generacijam moramo dati jasno sporočilo, da ne bodo nikoli več dopustile še ene Srebrenice. Trdno verjamem, da si bomo še naprej prizadevali za privedbo preostalih beguncev pred sodišče, tako da bodo lahko številne družine dobile dokončno potrditev o usodi njihovih očetov, sinov, mož in bratov.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gospod predsednik, preseganje preteklih napetosti in kar največje prizadevanje za stabilizacijo Zahodnega Balkana sta lahko dejansko odvisna samo od tega, ali lahko Zahodni Balkan preseže svojo zgodovino. To skrajno simbolično dejanje predlaganja tega evropskega dneva spomina na 11. julij je del tega procesa in ima več namenov. Prvi namen je poklon vsem žrtvam grozodejstev iz Srebrenice in njihovim družinam, drugi pa je opominjanje vseh državljanov in narodov na to, da je treba biti buden, in na to, da nemoč držav, da bi ukrepale, neizogibno vodi k takim grozotam. Namen je tudi pokazati, da bi se morala Evropska unija opremiti z resnično skupno obrambno in varnostno politiko, tako da lahko posreduje v imenu načel in vrednot, ki nas združujejo in vodijo. In nazadnje, namen je ponavljanje državam Zahodnega Balkana, da je njihova naravna usoda, da se nam kmalu pridružijo, toda da to pomeni njihovo odprto stalno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem, da bi vojne zločince privedli pred sodišče. To je naše sporočilo, to je sporočilo Parlamenta sedanjim in prihodnjim generacijam, da se čas ne bo obnašal kot rja, ki razžre spomine, temveč da jih oživi.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Rad bi dokončal svoj govor, ker so me sorodniki žrtev prosili, da danes izrečem zahvalo za vaše razumevanje in za vašo podporo pri obravnavi te resolucije.

Hvala vsem, ki ste se odzvali in sodelujete v današnji razpravi. Hkrati pa bi rad svoj nagovor končal z dvema stavkoma. Ta resolucija ni namenjena preteklosti, čeprav govori tudi o mrtvih, je namenjena živim in njihovi boljši prihodnosti.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Pokol v Srebrenici julija 1995, skupaj z vsemi grozodejstvi, storjenimi med vojno, ki je spremljala razpad nekdanje Jugoslavije, je črno poglavje v evropski zgodovini.

To je tragična zgodovinska lekcija, ki nam omogoča še enkrat razumeti potrebo po razvoju zmožnosti učinkovitega ukrepanja v Evropski uniji, v njeni zunanji varnostni in obrambni politiki ter zlasti v njeni evropski sosedski politiki. Zakaj? Točno zato, da se lahko spopademo z vprašanji, kot so kršenje človekovih pravic in načel mednarodnega prava, regionalni spori, nacionalistični ekstremizem in etnični separatizem, ki so vsi prispevali h grozodejstvu v Bosni.

Evropa potrebuje močnejšo, bolj ekspanzivno Evropsko unijo, s politiko preprečevanja, ki ne bo dovolila, da se taka grozodejstva ponovijo.

Alexandr Vondra, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, naj zaključim današnjo razpravo o Srebrenici.

Najprej naj vam zagotovim, da Svet ostaja odločen, da je treba storilce zločinov v Srebrenici in v Bosni in Hercegovini ter druge na Zahodnem Balkanu privedi pred sodišče.

Naša misija EVOP v Bosni in Hercegovini še naprej zagotavlja podporo in pomoč ICTY in drugim zadevnim organom.

Srebrenica je in bo ostala občutljiv in pomemben dejavnik v političnem življenju Bosne in Hercegovine ter tudi EU in širše mednarodne skupnosti.

Naj izkoristim to priložnost in pozovem politične voditelje Bosne in Hercegovine, naj ne zlorablajo te boleče in neopisljive zgodovinske izkušnje za svoje politične namene. Raje naj se aktivno zavzamejo za to, da bodo svojo državo vodili k boljši prihodnosti. Nadaljevati je treba s skupnimi prizadevanji, ne samo v Srebrenici, temveč v celotni Bosni in Hercegovini. Če se je Srebrenica zgodila, ker ni bilo dovolj evropskega duha, moramo storiti vse, kar lahko, da bi spravili to državo na pravo pot. Se pravi v smeri proti EU.

Prvi velik korak proti Evropi je bil dosežen že s podpisom stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma kot začetka dolgega procesa pridruževanja, toda potrebno je veliko več, več poguma in samozvesti za prizadevanje za iskreno spravo, podprto z otipljivim obetom integracije.

Vsi imamo obveznost do mrtvih, da iz živčih ne naredimo žrtev. To je naša obveznost za naslednje generacije.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, gospa Ibrisagic, bila sem ena od tistih ljudi, ki smo gledali televizijo, ko so se dogajale te strašne zadeve. Vsi smo mislili, da bodo varni pristani varni pristani. Zato sem bila, kot številni drugi, strašno pretresena, ko smo slišali, kaj se je zgodilo – ali počasi izkusili resnico.

Mislim, da smo se v Evropski uniji samo iz težkih lekcij naučili, kaj moramo storiti, in nato smo počasi začeli s skupno zunanjo in varnostno politiko. To je bila tako rekoč prva točka in nato smo nadaljevali, ker smo videli, da se je ta strašni pokol zgodil, ker nismo bili združeni.

Še enkrat se vam lahko samo poklonim, da ste danes tu in tako odkrito govorite o spravi. Za tiste, ki živite s takimi spomini, mora biti zelo težko, toda hkrati mislim, da je možnost, da Bosna in Hercegovina v prihodnosti postane članica Evropske unije, morda nekaj, kar lahko pomaga pri spravi z vsemi temi strašnimi grozodejstvi.

Predsednik. – Prejel sem šest predlogov resolucije⁽⁴⁾, predloženih v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje o resoluciji bo potekalo jutri (v četrtek, 15. januarja 2009).

15. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

16. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 23.35)

⁽⁴⁾ glej zapisnik